

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav jazyk a komunikace neslyšících

Bakalářská práce

Elif Nedbalová

**Vyjadřování příčiny a důsledku
v psané češtině českých neslyšících**

Cause and Effect in Written Czech of the Czech Deaf

Prohlášení:

Prohláuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla vyufita v rámci jiného vysokoškolského studia i k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, 6. května 2016

í í í í í í í í í í ..

řie Nedbalová

Poděkování:

Ráda bych poděkovala především PhDr. Kláře Richterové za cenné rady při vedení mé práce, za vřelý čas, který mi při konzultacích věnovala, a za její neuvěřitelnou trpělivost. Zároveň patří mi velký dík za umožnění přístupu do korpusu DEAF.

Dále děkuji také všem neslyšícím respondentům, kteří mi ochotně poskytli své texty k analýze, zejména fláckám stědní –koly pro sluchově postižené v Hradci Králové, stědní –koly pro sluchově postižené ve Valašském Meziříčí a stědní –koly pro sluchově postižené v Praze 5 – Radlicích. Touto cestou bych chtěla poděkovat také jejich využitím za spolupráci při shromáždění textů. Mé díky však patří i všem neslyšícím, kteří umožnili zařazení jejich textů do korpusu DEAF, z nichž jsem mohla ve své práci čerpat.

V neposlední řadě děkuji také všem svým nejbližším, kteří mi při psaní práce byli oporou.

Abstrakt:

Tato práce se v níže vyjádření p í iny a d sledku v psané e-tin eských nesly-ících (tj. t ch, kterým mluvený jazyk není pln dostupný sluchovou cestou). Na základ eské odborné jazykov dné literatury p edstavuje p edkládaná práce význam pojm *p í ina* a *d sledek*, resp. *vztah p í inný* a *vztah d sledkový*, a shrnuje jazykové prost edky, kterými jsou tyto vztahy v e-tin vyjád ovány. Tyto prost edky uflíváné ve v t-inové e-tin následn p í analýze srovnává s prost edky, které k vyjád ování p í iny a d sledku uflívají v esky psaných textech e-tí nesly-ících. Analyzovaný materiál tvo í 1 310 výpov dí obsahujících vyjád ení *p í iny* a *d sledku* excerpované z text 167 nesly-ících autor . Analyzovaný materiál zahrnuje jednak -kolní práce poskytnuté p ímo nesly-ícími fláky pro ú ely této práce, jednak texty za azené v korpusu DEAF. P í analýze je kladen zvlá-tní d raz na takové prost edky a postupy vyjád ování *p í iny* a *d sledku*, které se li-í od e-tiny v t-inové, na pravd podobné p í iny t chto odchylek, zejm. na mofné interference z eského znakového jazyka.

Klí ová slova: psaná e-tina, nesly-ících, p í ina, d sledek, eský znakový jazyk, interference.

Abstract:

This thesis focuses on how the cause and the effect are expressed in the written Czech texts of Czech deaf people (i. e. those, who don't have full access to spoken language due to their hearing loss). The first part of the thesis, based on Czech grammar books, presents the meaning of terms *cause* and *effect*, or *causal* and *consequential relationships*, and it attempts to summarize the language tools, by which are these relationships expressed in Czech. The second part of the thesis is devoted to the analysis of the texts written by Czech deaf people and attempts to compare the linguistic means used in texts of the deaf people with the linguistic means used by the Czech hearing majority. The analysed material consists of 1 310 statements containing expressions of cause and effect, which are excerpted from texts of 167 deaf authors. The analysed material contains both school assignments, which deaf students provided directly for analysis included in this thesis, and the texts included in the corpus DEAF. The description and analysis of the written texts puts emphasis on linguistic means and ways of expressing cause and effect that differ from the commonly used language and on probable origins of these differences, especially on possible interferences from the Czech Sign Language.

Key words: written Czech, Deaf, cause, effect, Czech sign language, interference.

Obsah

Úvod.....	6
1. Významová charakteristika kauzálních vztah	7
1.1 Úvod	7
1.2 Základní pojmy	8
1.3 Význam pojmů <i>příčina</i> a <i>důsledek</i> v mluvnicích a právních.....	9
1.4 Význam pojmů <i>příčina</i> a <i>důsledek</i> o shrnutí.....	28
1.5 Pojetí <i>příčiny</i> a <i>důsledku</i> v předkládané práci	34
2. Prostředky vyjádření <i>příčiny</i> a <i>důsledku</i> v češtině	35
2.1 Postup vytvoření seznamu prostředků pro vyjádření <i>příčiny</i> a <i>důsledku</i>	35
2.2 Prostředky vyjádření <i>příčiny</i>	36
2.3 Prostředky vyjádření <i>důsledku</i>	49
3. Vyjádření <i>příčiny</i> a <i>důsledku</i> v psané češtině českých neslyšících	53
3.1 Analyzovaný materiál.....	53
3.2 Charakteristika autor	55
3.3 Postup analýzy	56
3.4 Analýza text	58
3.5 Shrnutí závěrů analýzy	80
Závěr.....	86
Literatura	87
Přílohy.....	89

Úvod

Ve své bakalářské práci se budu zabývat vyjadřováním pííiny a d sledku v psané e-tin eských nesly-ících¹. Toto téma jsem se rozhodla zpracovat z toho d vodu, že se v odborných studiích zaměřených na psaný projev nesly-ících setkáváme s názorem, že jedním z typických rys psaných text nesly-ících jsou právě obtíže s vyjadřováním pííiny a d sledku,² ale dosud chybí detailnější analýza této problematiky (pokud se např. v zahraničí zkoumal psaný projev nesly-ících, pak se v tyto vyjadřující pííinu i d sledky objevovaly ve výzkumech zabývajících se obecnou syntaxí psaných text nesly-ících,³ ale nikde nebyla problematice vyjadřování pííiny a d sledku v nována v t-í pozornost).

Pedkládaná bakalářská práce je rozdělena na tři základní kapitoly.

V první kapitole se pokusím vymezit významovou charakteristiku pojmů pííina a d sledky. Toto vymezení bude vycházet z odborné bohemistické literatury. Na základě této významové charakteristiky specifikuji, jaké vztahy budou předmetem analýzy psaných text nesly-ících.

Ve druhé kapitole se zaměřím na formální hledisko vyjadřování pííiny a d sledku v e-tině a shrnu, jakými prostředky jsou pííina a d sledky (vymezená v kapitole 1) v e-tině vyjadřovány. Přehled těchto prostředků bude opět vycházet z odborné literatury a cílem bude vytvořit co nejkomplexnější přehled prostředků.

Těto část práce (praktická) bude v nována analýze psaných text nesly-ících. Z této analýzy by mělo vyplynout, jaké prostředky jsou nesly-íci k vyjadřování pííiny a d sledku v e-tině používány a čím se liší použití těchto prostředků od e-tiny v t-ínové. Drazpítom budu klást na hledání možných interferencí z českého znakového jazyka. Ovšem vzhledem k tomu, že zatím neexistuje žádný podrobnější popis toho, jakými prostředky jsou pííina a d sledky v českém znakovém jazyce vyjadřovány, bude popis možných interferencí spíše orientační.

Výsledkem práce by tedy měl být přehled toho, jak je pííina a d sledky v esky psaných textech eských nesly-ících reprezentována, a toho, zda je možné některé specifické rysy vyjadřování pííiny a d sledku v psaných textech nesly-ících interpretovat jako interference z českého znakového jazyka.

---

¹ V celé práci budu používat označení *nesly-ící* (s malým počátečním písmenem), nebo mám tímto termínem na mysli ty, kterým mluvená e-tina není plně dostupná sluchovou cestou (bez ohledu na to, zda se oni sami považují za leny jazykové a kulturní menšiny Nesly-ících).

² Např. v lánku Na-e e ? (1998: 184) Macurová zmíní uje jako rys psané e-tiny nesly-ících šnerozli-ené užíávání Šproto÷ a Šprotofle÷ ó a tedy vztah d vodu a d sledku?ó, dále Macurová a Hánková (2011: 184) předpokládají vliv interferencí mj. právě u vyjadřování pííiny/d vodu a d sledku.

³ Iwimey, Lachterman (1980); Berent (1988), Herreweghe (1997) aj.

1. Významová charakteristika kauzálních vztah

1.1 Úvod

Abychom se mohli v novat vyjad ování kauzálních vztah (mezi nimi zejm. *p í in* a *d sledku*)⁴ v psané e-tin eských nesly-ících, je pot eba nejprve vyjasnit, s jakým pojetím *p í iny* a *d sledku* (resp. *p í inného* a *d sledkového* vztahu)⁵ budeme v p edkládané práci pracovat. P i vymezení významu pojm *p í ina* a *d sledek*, ale i obecn *kauzální vztah*, bychom mohli vycházet z r zných filosofických spis , pop . z d l zabývajících se logikou. Protože je v-ak p edm tem na-eho zájmu vyjad ování t chto vztah v e-tin , vyjdeme z literatury bohemistické ó z n kolika gramatik a p íru ek (Tmilauer 1966; Havránek, Jedli ka 1981; Grepl, Karlík 1986; Dane-, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; echová a kol. 2000; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002; Třicha a kol. 2013).

Nejprve (kap. 1.2.) se pokusím stru n vyjasnit n kolik základních pojm , s nimiž se v souvislosti s popisem významu pojm *p í iny* a *d sledku* setkáváme. Následn p edstavím, jak na význam pojm *p í ina* a *d sledek* nahlíží jednotlivé vý-e zmín né mluvnické a p íru ky (kap. 1.3.). Poté se na základ koncepcí p edstavených v kapitole 1.3. budu snažit shrnout význam pojm *p í ina* a *d sledek* (a v souvislosti s tím shrnu i významovou charakteristiku jednotlivých druh kauzálních vztah ó *p í ina*, *d vod*, *d sledek*, *ú inek*, *podmínka*, *p ípustka*, *ú el*) (kap. 1.4.). V záv re né ásti první kapitoly (kap. 1.5.) pak budu moci definovat, s jakým pojetím *p í iny* a *d sledku* budu v této práci dále pracovat, a tedy který typ v t a souv tí z psaných text nesly-ících bude p edm tem mého zájmu. (Ve 2. kapitole pak budou p edstaveny jednotlivé formální prost edky, jimiž jsou *p í ina* a *d sledek*, definované v kap. 1.5., ve v t-inové e-tin vyjad ovány.)

---

⁴ Ozna ení *kauzální vztahy* poufívám jako pojem nad azený *p í in* a *d sledku* a dal-ím *p í inn* -d sledkovým vztah m. Podrobn ji viz kapitolu 1.2. a 1.4.

⁵ Pojem *p í ina* a *p í inný vztah*, stejn jako *d sledek* a *d sledkový vztah* budeme poufívat jako ekvivalenty.

1.2 Základní pojmy

Jak bylo naznačeno v předlé (úvodní) pasáži, pojmy **příčina, příslovečné určení příčiny a příčinný vztah**, stejně tak **důsledek, příslovečné určení důsledku a důsledkový vztah** budeme používat jako ekvivalenty⁶ (obdobně i další vztahy jako například podmínka, příslovečné určení podmínky a vztah podmínkový aj.).⁷

Vztahem zde míníme vztah na horizontální, tj. na syntagmatické rovině.

Příčinu a důsledek spolu s n kterými dalšími vztahy (přípustka, úhel, podmínka, příp. úinek a důvod) souhrnně označujeme jako **vztahy kauzální**. Chápání kauzálních vztahů může být rozdílné (detailněji je charakterizují v kapitole 1.4.), ale obecně se jedná o vztahy vyjadřující určitou kauzální, tj. příčinnou důsledkovou, souvislost, tzn. souvislost typu $A \Rightarrow B$. Tyto kauzální vztahy vznikají buď mezi souadně spojenými věty souvisejícími i mezi souadnými větnými členy (vztahy koordinace) nebo mezi příslovcem určením a jeho řídícím členem, tj. přísudkovým slovesem (vztahy determinace). Přííslovečné určení stejně jako jiné větné členy může být vyjádřeno jak nevčetně (plnovýznamovým slovem), tak včetně (vedlejší věta, která celá tvoří daný větný člen).

Vztahy kauzální jsou jen jedním z (pod)typů vztahů, které mezi syntakticky spojenými jednotkami věty i větách rozeznáváme. Mezi větnými členy se vyskytují vztahy dvojího typu, a to vztahy sémantické a formálně syntaktické (podle toho, z jakého hlediska o těchto vztazích uvažujeme). Tradičně⁸ bývají za **sémantické vztahy**⁹ považovány **predikace** (přisuzování, týká se jen vztahu podmět a přísudku), **determinace**¹⁰ (určování, tj. zpřesnění významu jednoho větného členu jinými větnými členy), **koordinace** (připojování, tj. spojení významově rovnocenných členů, z nichž každý odkazuje k jinému jevu skutečnosti) a **adordinace**¹¹ (vztah mezi dvěma členy, které označují tentýž jev). **Formálně syntaktickými vztahy** označujeme vztah **hypotaxe** (závislosti, tj. podřazenost jednoho (závislého) větného členu jinému (řídícímu) větnému členu) a **parataxe** (souadnosti, tj. syntaktická rovnocennost dvou i více větných členů).

⁶ Podobně s těmito pojmy jako s ekvivalenty pracuje i odborná literatura – viz například Thilauer (1966: 308): „Příslovečné určení příčinnosti (...) označuje vnitřní vztahy mezi jevy, příčinnou jejich souvislost (...)“ nebo Grepl a Karlík, kteří k vysvětlení toho, co je (příslovečné) určení vlastní příčiny píší: „[p]říčinou rozumíme to, co dříve nebo později bylo nebo stalo se následkem“ (Grepl, Karlík 1986: 302).

⁷ V citacích však zachovám terminologii užitou v originálním textu a v případě potřeby ji usouvztafním k pojmu uvedenému v této kapitole.

⁸ Srov. například Adam, Beneš a kol. (2014: 89692), Thilauer (1966: 49654); Grepl, Karlík (1986: 2016202, 220).

⁹ Grepl a Karlík (1986: 201) i Thilauer (1966: 52) je nazývají syntaktickými vztahy. Ovšem Thilauer pak na jiném místě uvádí, že je potřeba rozlišovat pojmové dvojice: šparataxe (souadnost) o hypotaxe (podřazenost), v níž jde o formu; koordinace (připojování) o determinace (určování), v níž jde o obsah (význam) (Thilauer 1966: 49), čímž se přibližuje pojetí uvedenému v textu výše (vztahy sémantické a formálně syntaktické).

¹⁰ Grepl s Karlíkem (1986: 201) ji nazývají subordinace (podřazenost).

¹¹ Adordinaci uvádí například Adam, Beneš a kol. (2014: 90691); Grepl s Karlíkem (1986: 201), stejně jako Thilauer (1966: 353) ji nazývají apozicí (přístavkem).

1.3 Význam pojmů pí iny a d sledek v mluvnicích a příručkách

V této kapitole představím, jak na význam pojmů *pí iny* a *d sledek* nahlíží jednotlivé vý-e zmíněné mluvnice a příručky (Tmilauer 1966; Havránek, Jedlička 1981; Grepl, Karlík 1986; Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; Machová a kol. 2000; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002; Macha a kol. 2013). Ty jsou seazeny v podkapitolách (1.3.1.61.3.7.) za sebou podle chronologického hlediska (podle roku toho vydání, s nímž v této práci pracuji). Jedinou výjimku v tomto ohledu tvoří Encyklopedický slovník češtiny, za azený až v podkapitole 1.3.8., nebo se svým charakterem výrazně odlišuje od ostatních mluvnic a příruček z podkapitol 1.3.1. až 1.3.7.

Při představování jednotlivých koncepcí významu *pí iny* a *d sledku* nepjde o popis zcela detailní, ale o kompilát, který má za cíl stručně shrnout nejdůležitější informace obsažené v dané mluvnici a příručce. Pro větší přehlednost a lepší orientaci čtenáře v textu jsou klíčové pojmy zvýrazněny tučným písmem, a to i v citacích, a pokud tento postup není vřídly v souladu s originálním (citovaným) textem. Jak již bylo řeeno (srov. poznámku 7) ve shrnujících charakteristikách je vřídly používána ta terminologie, se kterou se v předkládané publikaci pracuje. (Pokud literatura pracuje s nějakým specifickým slovním spojením jako s termínem, je tento termín uveden kurzivou.)¹²

Na prvním místě každé podkapitoly je vřídly zmíněno, v jakém kontextu (tj. v jakých kapitolách) se daná literatura otázce *pí iny* a *d sledku* vnuje. Posléze jsou charakterizovány jednotlivé kauzální vztahy, a to s drazem na vztah *pí iny* a *d sledku*. Tyto vztahy jsou představovány s ohledem na to, jaké sémantické vztahy mezi vřídly a vřídly vznikají. Nejprve jsou *pí iny* a *d sledek* představeny v souvislosti s dalšími vřídly determinacími, následně se vřídly koordinačními. Na závěr každého jednotlivého shrnutí je pro lepší srozumitelnost textu připojen graf znázorňující význam označení *pí iny* a *d sledek* v kontextu dalších vřídly a vřídly lenských vřídly tak, jak na ně příslušná mluvnice a příručka nahlíží. Výjimku opřtvoří Encyklopedický slovník češtiny, ke kterému vřídly k jeho povaze graf připojen není. (V některých grafech vřídly se k determinacími vřídly m jsou pro větší přehlednost části graficky odlišeny. Je tomu tak v případech, kdy se v grafu nejedná o kauzální vřídly jako takové, ale kdy jde jen o doplňující informace, které pomáhají pochopit vřídly kauzálních vřídly k ostatním vřídly m vřídly lenským.)

---

¹² Za termíny používané v jednotlivých mluvnicích a příručkách považuji taková označení, která jsou uřídly v nadpisech kapitol nebo u nichž je v textu explicitně uvedeno, že určitý jev i skutečnost označujeme tím kterým slovem i slovním spojením, případně jejich šterminologická platnost naznačena v textu graficky o proloženým písmem aj. (viz například Grepl, Karlík 1986: 374).

1.3.1 V. ^{TM}milauer: Novo eská skladba (1966)

^{TM}milauer se kauzálními vztahy zabývá okrajov v kapitole o p í a ování (koordinaci) (^{TM}milauer 1966: 371nn), detailn v oddíle v nujícím se p íslove ným ur ením (^{TM}milauer 1966: 2546335; kauzální vztahy 3086329). Jednotlivé druhy p íslove ného ur ení t ídí podle významu na p íslove né ur ení místa, asu, zp sobu, p í innosti a zvlá-tní druhy p íslove ného ur ení (t mi jsou ur ení p vodou, výsledku d je a p vodce d je).

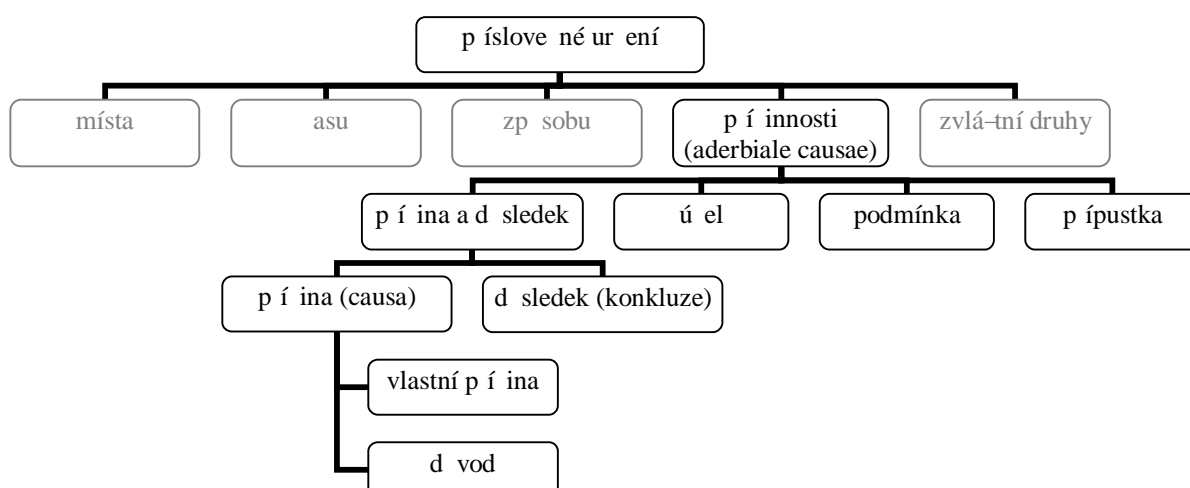
P íslove né ur ení p í innosti (adverbiale causae) definuje jako švnit ní vztahy mezi jevy, p í innou jejich souvislost, tj. pro se n co d je nebo je, co jev vyvolalo, z eho jev vyplývá, pro platíõ (^{TM}milauer 1966: 308). Mezi adverbiale causae adí ^{TM}milauer konkrétn ur ení p í iny a d sledku, ú elu, podmínky a p íputky, p í emfl je ve stru nosti popisuje následovn : *šp í ina* ó p í ina skute ná p edcházející; *ú el* ó p í ina cht ná následující; *podmínka* ó p í ina mofná a p edpokl. p edcházející; *p íputka* ó p í ina neplatná p edcházejícíõ (^{TM}milauer 1966: 308). **D sledek** vnímá jako p í inu nahlíženou z opa ného pohledu, tudífl (a koli to takto explicitn ^{TM}milauer neuvádí) m flme d sledek považovat za p í inu skute nou následující.

P í inou (causa) ^{TM}milauer rozumí šozna ení **vlastní p í iny** (tj. skute nosti n co p sobící) i ozna ení **d vod** (pohnutky, úvahy nás k n emu vedoucíõ)õ (^{TM}milauer 1966: 309), ale dále mezi nimi nerozli-uje. To lze ilustrovat nap . v definování d sledku (konkluze), kde pouíflívá jak d vod, tak p í iny: š[d] sledek je obrácený d vod. (...) Vycházíme z faktu, který je p í inou, a postupujeme k faktu, který je d sledkemõ (^{TM}milauer 1966: 315).¹³

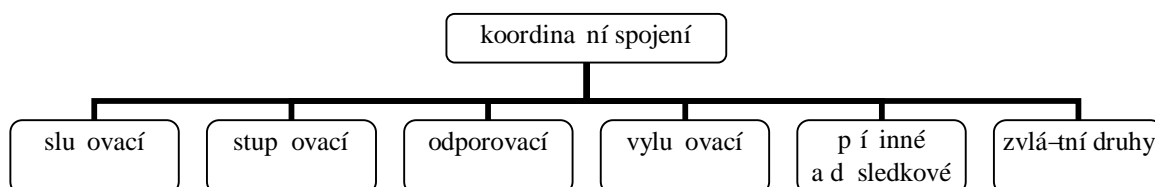
O p í inných a d sledkových spojeních se Novo eská skladba zmi uje v souvislosti s koordina ními spojeními, kde ve vý tu druh koordina ních spojení vedle spojení slu ovacího, stup ovacího, odporovacího, vylu ovacího a n kterých zvlá-tních druh koordinace uvádí i spojení p í inné a d sledkové (^{TM}milauer 1966: 373). Jejich charakteristiku v-ak na tomto míst nijak nerozvíjí, odkazuje se p í tom na kapitolu o determinaci, která zahrnuje vý-e zmi ovanou pasáfl o p íslove ným ur ení p í innosti a prost edcích jeho vyjad ování.

¹³ Z definice d sledku jakoíto obráceného d vod bychom tedy snad mohli usuzovat, fl d sledek se (stejn jako d vod) vztahuje pouze k n jaké pohnutce nebo úvaze, jeífl nás vede k ur ítému záv ru. To by korespondovalo nap . se ^{TM}milauerovým p íkladem d sledkového vztahu: *Správce nám poradí, takíle nezabloudíme.* (^{TM}milauer 1966: 315). Ale kdyfl autor vzáp tí tvrdí, fl p í vyjad ování d sledku vycházíme z faktu, který je p í inou, pak by m lo íít o p í inu ve smyslu toho, jak byla vý-e definována (causa), totiífl o p í inu nejen ve smyslu d vod, ale i vlastní p í iny, tj. skute nosti n co p sobící. Tato vlastní p í ina se podle mého názoru objevuje v jiné z p íkladových v t k d sledkovému vztahu: *Cesta zataílena provazem, nelze íít dále.* (^{TM}milauer 1966: 315).

Obrázek 1: *P í ina a d sledek v souvislosti s druhy p íslove né ur ení* (Thilauer 1966)

Obrázek 2: *P í ina a d sledek v souvislosti s koordina ními spojeními* (Thilauer 1966)

1.3.2 B. Havránek, A. Jedli ka: eská mluvnice (1981)

Havránek a Jedli ka se p í in a d sledku v nují, by ne p íli– do hloubky, v kapitolách o v tných vztazích a v tných lenech (Havránek, Jedli ka 1981: 3366337), v kapitolách o v t jednoduché (Havránek, Jedli ka 1981: 366, 3816383) a o souv tích (Havránek, Jedli ka 1981: 3896407).

V kapitole o v t jednoduché se zabývají v tnými leny a mezi nimi i p íslove ným ur ením. To rozd lují na p íslove né ur ení místa, asu, zp sobu, p í iny (d vodu) a ú elu, podmínky a p í pustky (Havránek, Jedli ka 1981: 3816383).¹⁴ P íslove né ur ení **p í iny (d vodu)** a **ú elu** odpovídá na otázky *pro* , *na* , *k emu*, *za jakým ú elem*; p íslove né ur ení **podmínky** a **p í pustky** na otázky *za jaké podmínky*, *i (ani) v kterém p ípad* (Havránek, Jedli ka 1981: 382).¹⁵ K rozli-ení mezi p í inou a **d vodem** auto i v poznámce v kapitole

¹⁴ Jak je vid t z len ní textu této mluvnice, Havránek a Jedli ka k sob do jedné skupiny kladou p íslove né ur ení p í iny (d vodu) a ú elu (Havránek, Jedli ka 1981: 382, 399) a do druhé skupiny p íslove né ur ení podmínky a p í pustky (Havránek, Jedli ka 1981: 382, 401). Z textu v-ak není patrné, co je k tomu vede, nebo tento sv j postup nikde blíže nezd vod ují.

¹⁵ Jak je zmín no v poznámce . 9, p íslove né ur ení p í iny (d vodu) a ú elu, stejn jako p íslove né ur ení podmínky a p í pustky, od sebe není v souvislosti s tím, co které vyjad uje, na co odpovídá, tém nijak rozli-eno. M fleme se proto jen domnívat, fle otázka *pro* se týká pravd podobn ur ení p í iny (d vodu) a otázky *na* ,

o vedlejích v tách uvádí, že š[logicky] o v procesu myšlenkovém o je třeba rozlišit p í inu (co je p í inou nebo) a d vod (ím n co od vod ujeme), ale náš jazyk ve stavb souv tí tento rozdíl nezná (Havránek, Jedlika 1981: 400).

V této kapitole o vedlejích v tách česká mluvnice také charakterizuje, i když velmi stručně, vedlejší v ty, které vyjadují p í inu, ú el, podmínku nebo p ípustku: **ŠV ta p í inná** (d vodová) vyjaduje p í inu (d vod) obsahu v ty ídící. (...) **V ta ú elová** vyjaduje ú el vzhledem k v t ídící, tj. okolnost, ke které sm ůje na-e jednání. (...) **V ta podmínková** vyjaduje podmínku, p í nífl m ůe nastat d j v ty ídící. (...) **V ta p ípustková** vyjaduje p ípustku, tj. okolnost, která je v rozporu s obsahem v ty ídící. (...) V ta ídící vyjaduje výsledek, d sledek, který ne ekáme, který je v rozporu s p í inou nebo d vodem v ty p ípustkové (Havránek, Jedlika 1981: 399-402).

U sou adn spojených v tných len a v t auto i popisují obsahový pom r, který mezi tmito v tnými leny a v tami vzniká.¹⁶ Havránek a Jedlika rozlišují **pom r** slu ovací, stup ovací, odporovací, vylu ovací, d sledkový a p í inný¹⁷ (Havránek, Jedlika 1981: 337). V kapitole o souv tích sou adných pak tento vý et dopl ůí o pom r vysv tlovací a k p í innému pom ru dodávají i vztah d vodový (Havránek, Jedlika 1981: 406). Zde také nazna ůí, co se jednotlivými pom ry podle nich rozumí: šVyjaduje-li první v ta po stránce v cného obsahu p í inu (d vod) a v ta se spojovacím výrazem d sledek, který vyplývá z obsahu první v ty, je to souv tí **d sledkové**. Vyjaduje-li naopak p í inu (d vod) v ta druhá p ípojená spojovacím výrazem, je to souv tí **p í inné (d vodové)** (Havránek, Jedlika 1981: 406). Toto sou adné spojení je voln j í nefl v souv tí pod adném s vedlejšími v tami p í innými (d vodovými) a ú inkovými.¹⁸ V tomto sou adném spojení totiž na sob v ty nejsou šmluvnicky závislé a není zde takové spojky, která by jednu z obou v t ozna ovala jako nutné dopln ní (Havránek, Jedlika 1981: 406).

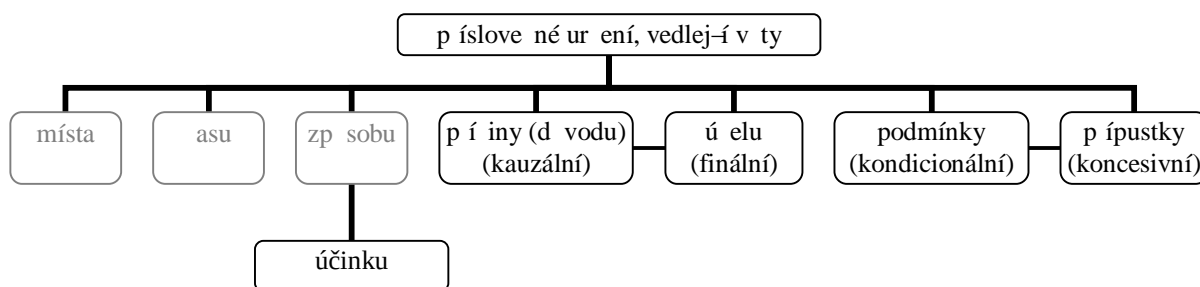
k emu, za jakým ú elem ur ní ú elu a ůe otázka *za jaké podmínky* se vztahuje k p íslove nému ur ní podmínky, zatímco otázka *i (ani) v kterém p ípad* se týká pravd podobn p íslove ného ur ní p ípustky.

¹⁶ Úmysln zde rozlišuji v ty a v tné leny, nebo auto i na v tné leny a na v ty v souv tí nahlíží z ejm jako na dv odli-né jednotky o viz nap . výrok: šSlova, která k sob ve v t náleží významem, jsou spojena mluvnickým vztahem v tným. Jednotlivá slova anebo spojení slov, která do t chto vztah vstupují, jsou leny v tnými. (...) leny skladebních dvojic, a tedy leny v tnými jsou jen slova plnovýznamová (slova lexikáln gramatická a lexikáln) (Havránek, Jedlika 1981: 329-330). K domn nce o tom, ůe Havránek a Jedlika v tné leny a vedlejší v ty d lí na dv nezávislé kategorie, nás m ůe vést i to, ůe mezi prost edky pro vyjad ní p íslove ného ur ní p í iny nejsou zmín ny vedlejší v ty p í inné. Na druhou stranu pak auto i (Havránek, Jedlika 1981: 392) t ídí vedlejší v ty podle toho, který v tný len vyjad ůí. Postoj autor k souvislosti mezi v tnými leny a vedlejšími v tami se mi tak jeví nejasný.

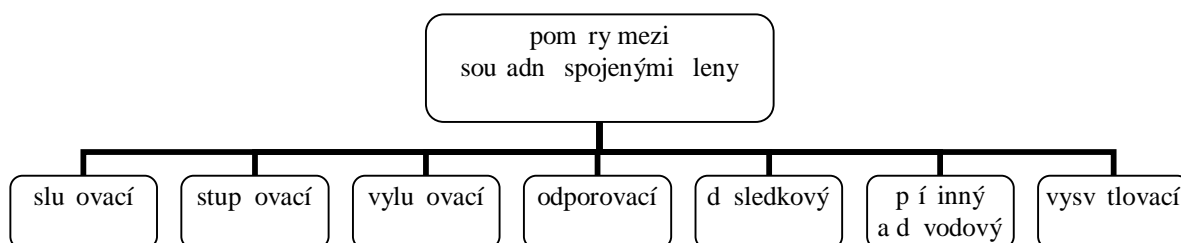
¹⁷ Pom r d vodový v tomto vý tu neuvádí.

¹⁸ Ú inkové v ty adí Havránek a Jedlika mezi v ty zp sobové (Havránek, Jedlika 1981: 398).

Obrázek 3: *Příčina a důsledek v souvislosti s příslovcem určením a vedlejšími v tami (Havránek, Jedlička 1981)*

Obrázek 4: *Příčina a důsledek v souvislosti se souadně spojenými v tami leny a v tami (Havránek, Jedlička 1981)*

1.3.3 M. Grepl, P. Karlík: Skladba spisovné češtiny (1986)

Grepl a Karlík v kapitole o syntaktických vztazích v tami len , zpřesňujících sebe a prostředcích jejich vyjadřování (Grepl, Karlík 1986: 201nn) popisují vztahy subordinační a koordinační. Připomínají, že funkce v tami lenu může mít jak výraz nev tami , tak v tami (Grepl, Karlík 1986: 228).

Do vztahů povahy subordinační vstupují zejména adverbiální určení (Grepl, Karlík 1986: 206) nebo vedlejší v tami v hypotaktických souvztazích (Grepl, Karlík 1986: 207). Problematikou adverbialit se autoři zabývají v kapitole o v tami lenech (Grepl, Karlík 1986: 228nn), kde vedle příslovcového určení místního, časového, zpřesňujícího a určení zetele vyduchují také *přísluvné určení příčinné* (Grepl, Karlík 1986: 283). Tato označují dle nebo stavy, které jsou v široce kauzálním vztahu k predikovanému příznaku (Grepl, Karlík 1986: 302). To znamená, že se jedná o v tami leny vázané na přísudkové sloveso, které jsou k němu v *kauzálním vztahu příčina o následek*. Tento vztah je myšlenkově zpracovaným odrazem kauzálních vztahů objektivně existujících mezi jevy (událostmi) (Grepl, Karlík 1986: 374). Grepl s Karlíkem tyto *široce kauzální vztahy příčiny a následku* neboli *kauzální vztahy v širokém smyslu slova* (jak je sami nazývají) viz Grepl, Karlík 1986: 374) lení dále do dílčích podtypů podle sémantických odstínů, které tyto vztahy mohou nést, a to na vztahy

vlastní p í iny (kauzální) a následku (konkluzivní), ú elu (finální), podmínky (hypotetické) a p íputky (koncesivní) (Grepel, Karlík 1986: 374).

Vztahy *vlastní p í iny*, resp. *vztahy p í inné ve vlastním smyslu*, tj. *kauzální* (Grepel, Karlík 1986: 374),¹⁹ a vztahy *následku*, resp. *vztahy následkové*, tj. *konkluzivní*, nazývají auto i souhrnn *vztahy p í inn -následkovými*. Od sebe je odli-ují podle toho, jaký d j zvolíme jako východisko výpov di (Grepel, Karlík 1986: 374).

U **vztah vlastní p í iny** je východiskem p í ina, tedy što, co d j nebo stav zp sobilo, eho je d j nebo stav následkem. Odpovídá na otázku *pro ? z jaké p í iny? z jakého d vodu?* se n co d je nebo stalo (Grepel, Karlík 1986: 302). Od skute né, vlastní p í iny lze je-t odli-ovat **d vod**. O tom hovo íme v p ípadech, kdy se domníváme, p edpokládáme, usuzujeme na nejistý záv r, fle B je mofnou p í inou A, tedy fle skute nost zmi ovává v první v t (A) je následkem mofné p í iny vyslovené ve v t druhé (B). Jedná se o v ty typu: *šProtofle jsou st echy mokré* (následek mofné p í iny), *muselo pr-et* (mofná p í ina). (Grepel, Karlík 1986: 382). Auto i v-ak mezi vlastní p í inou a d vodem dále nerozli-ují, a to pravd podobn z d vodu uvedeného v poznámce (Grepel, Karlík 1986: 374): *š[g]noseologicky lze (...) rozli-ovat mezi vlastní p í inou a d vodem. P í jazykovém vyjád ení se v-ak tento rozdíl výrazov neprojevuje.*

U **vztah následkových** (konkluzivních) je naopak východiskem následek, štj. n co, co je výsledkem n jakého d je i stavu (Grepel, Karlík 1986: 377). Grepel a Karlík vedle ur ení následku zmi ují je-t **vztah ú inkový**. Ú inkem rozumí š[n]ásledek velké (nadm rné) nebo malé míry, intenzity d je nebo vlastnosti (Grepel, Karlík 1986: 379). Na základní vztah p í iny a následku se tak navrstrvuje švýznamový rys kvantity (Grepel, Karlík 1986: 379). Jde tedy o vyjád ení obsahující i význam zp sobový (Grepel, Karlík 1986: 379).

Dal-í vztahy za azované mezi vztahy -íroce kauzální subordina ní pak auto i definují následovn :

šÚ el je to, eho se má d jem (stavem) dosáhnout, k emu je zam en (má sloufit) n jaký d j. Odpovídá na otázky *pro ? za jakým ú elem?* se n co d je (Grepel, Karlík 1986: 303).

šUr ení **podmínky** ozna uje okolnost, na které závisí spln ní d je nebo stavu. Odpovídá na otázku *za jaké podmínky?* (Grepel, Karlík 1986: 304). šNa základní kauzální vztah se navrstrvuje význam mofnosti/nemofnosti (Grepel, Karlík 1986: 385).

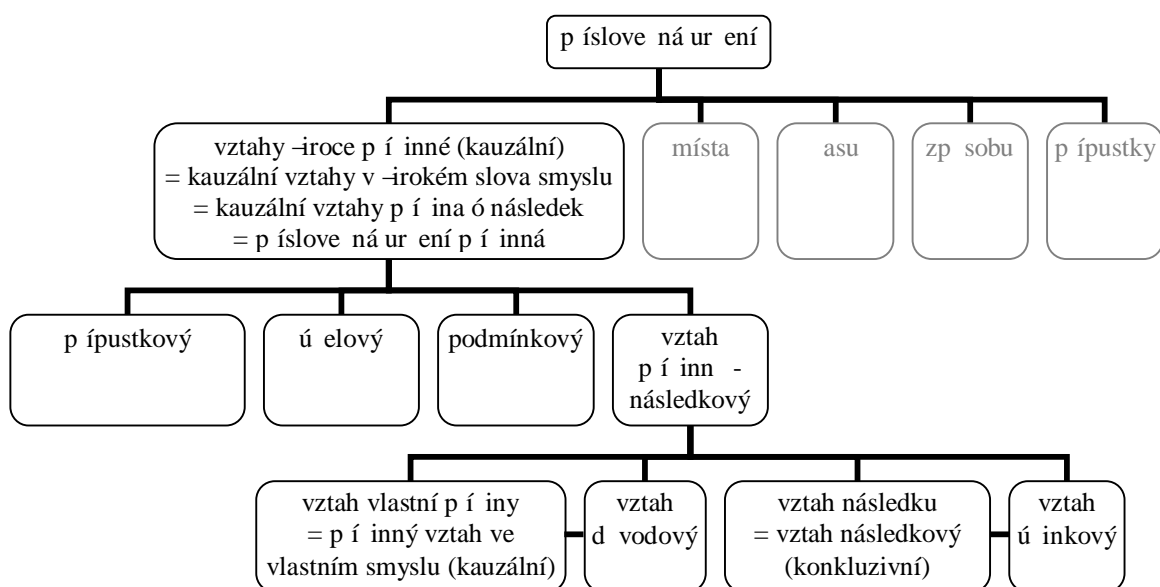
---

¹⁹ V souvislosti s adverbialními ur eními jsou tyto vztahy nazývány jen *ur ením vlastní p í iny* (Grepel, Karlík 1986: 302).

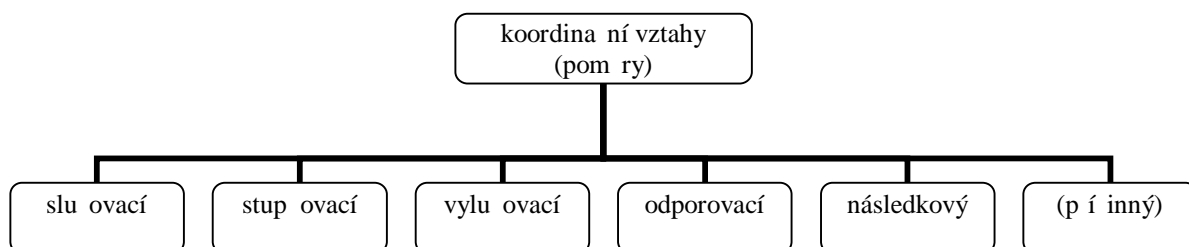
Šur ení **p ípustky** ozna uje okolnost, navzdory níí se uskute ní d j nebo stav vyjád ený p ísudkovým slovesemõ (Grepl, Karlík 1986: 306). šZákladem p ípustkového vztahu je negace vztahu mezi p íinou a o ekávaným následkemõ (Grepl, Karlík 1986: 394).

Do vztah p ovahy koordina ní pak mohou vstupovat n kolikanásobné v tné leny, mezi kterými vzniká významový pom r slu ovací, odporovací, stup ovací, vylu ovací nebo následkový. Práv poslední ze zmi ovaných, **pom r následkový**, chápou Grepl s Karlíkem jako pom r, kde šv druhém lenu se íká n co, co vyplývá z významu prvního lenu, nebo co je jeho následkemõ (Grepl, Karlík 1986: 219). Auto i dále krom jiného zmi ují, fle se z ídka vyskytuje je-t **pom r p í inný**, který šmá jistou oporu (...) v pom ru následkovém, který je jeho p evráceným prot j-kemõ (Grepl, Karlík 1986: 219).²⁰

Obrázek 5: P íina a d sledek v souvislosti s dalšími subordina ními vztahy (Grepl, Karlík 1986)

Obrázek 6: P íina a d sledek v souvislosti s koordina ními vztahy (Grepl, Karlík 1986)

²⁰ P íkladem tohoto p í inného vztahu je nap . v ta: šDv ístra-né ofenzivy vydríel Sov tský svaz, nep ípravený, protoíle do posledka doufající, fle nefíje v sousedství blázn õ (Grepl, Karlík 1986: 219).

1.3.4 E. Daneš, M. Grepl, Z. Hlavsa (eds.): Mluvnice e-tiny III. (1987)

V Mluvnici e-tiny III. jsou kauzální vztahy (tak, jak jsme je popsali v kapitole 1.2.) podrobněji charakterizovány především v kapitole o souvislostech, resp. o mezipropozici sémantické (obsahové) závislosti (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 480-494).

Autoi²¹ se v této kapitole zabývají *souvislostmi kauzálního typu (v -ir-ím smyslu)*. Vnímají je jako švztahy jednostranné závislosti mezi fyzickými jevy, z nichž jeden se jeví jako příčina, druhý jako následek (nebo účinek) této příčiny (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 480). Tato základní kauzální souvislost se pak může v jazykovém vyjádření manifestovat dvěma způsoby podle toho, zda jako východisko daného vztahu zvolíme příčinu (vztah příčinný/důvodový), nebo následek (vztah účinný/následkový). Tyto dva vztahy jsou v Mluvnici III. souhrnně nazývány jako *kauzální spojení v uft-ím smyslu*, resp. *kauzální vztahy v uft-ím smyslu*. Vedle nich adí autoi mezi souvislosti kauzálního typu v -ir-ím smyslu ještě další vztahy, a to takové, v nichž se základní kauzální souvislost modifikuje a specifikuje navrstvením dalších významových rysů, čímž vzniká vztah podmínkový, přípustkový, podmínkový přípustkový, účelový (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 480-481). Vztah podmínkový, resp. **podmínka**, je v Mluvnici III. charakterizován jako špotenciální kauzální souvislost, **účel** je cílově orientovaná kauzální souvislost, **přípustka** je nesplnění očekávané kauzální souvislosti (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 480).

Vztah příčinný/důvodový zahrnuje vztah **příčinný ve vlastním smyslu** a **dva typy vztahu důvodového**. Příčinou ve vlastním smyslu se myslí objektivní vztah mezi skutečnostmi samými, kdy šjeden jev (příčina) nutně vyvolává druhý (následek i účinek) (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481). Důvod je pak způsob, jak š(n jaký) člověk tento vztah chápe a podle toho se chová (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481). Důvod může být dvojího typu: (1) ve smyslu motivace a (2) ve smyslu šargumentace. (1) Ve smyslu motivace vyjadřuje chování a jednání lidí s ohledem na jejich vnitřní pohnutky šnapř. *Protože jsem nechtěl zmoknout (důvod), vzal jsem si deštník.* (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481). (2) Ve smyslu šargumentace mluvčí šžádá člověka, aby n jaký svůj myšlenkový závěr, domněnku, soud (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481), tedy mluvčí ze zkušenosti šusuzuje příčinu jevu B, že byl asi vyvolán jevem A, i když sám jev A nezjistil (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481). V tomto druhém typu důvodových vztahů je však na rozdíl od vztahu příčinného ve vlastním smyslu a důvodového v prvním smyslu vztah mezi skutečnostmi nahlížen z hlediska následku šnapř. *Venku se asi oteplilo / musilo oteplít (A, závěr), protože sněží taje*

²¹ Autorem kapitoly o souvislostech je J. Hrbáček; koordinaci se v noval P. Piha. Jejich texty upravili a doplnili editoři Daneš, Grepl a Hlavsa (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 566).

(B, zd vodn ní záv ru).²⁰ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481). A koli jsou vztah p í inný ve vlastním smyslu a vztahy d vodové r zné, šp i souv tném vyjád ení se od sebe asto neli-í, protože mají zhruba stejné spojovací prost edky a na oba se ptáme otázkou Špro ?-²¹ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481).

Vztah následkový/ú inkový vyjad uje stejnou kauzální souvislost jako p í ina/d vod, ale tato souvislost šse nazírá z opa ného hlediska²² (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 484). **Vztah následkový** je vztah mezi dv ma propozicemi souv tí, z nichž jedna (v ta d sledková) prezentuje d sledek (záv r, konkluzi) nebo následek (výsledek) vyplývající z obsahu propozice druhé (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 484).²² **Vztah ú inkový**, resp. ú inek, je podobný vztahu následkovému, ale šd sledek nebo následek [se v ú inkovém vztahu] chápe jako charakterizace velké míry n jakého d je nebo vlastností (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 485) ó nap . š*Tu knířku etl tolikrát, ře ji um l jiřl zřam ti.*²³ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 486). N kdy se ú inkové v ty blíří v tām asovým ó nap . š*řř a -ři, ařl do-ři ke dv ma cestām.*²⁴ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 486), nebo zp sobovým ó nap . š*řřala tak blízko, ře řířl její deř.* (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 486).

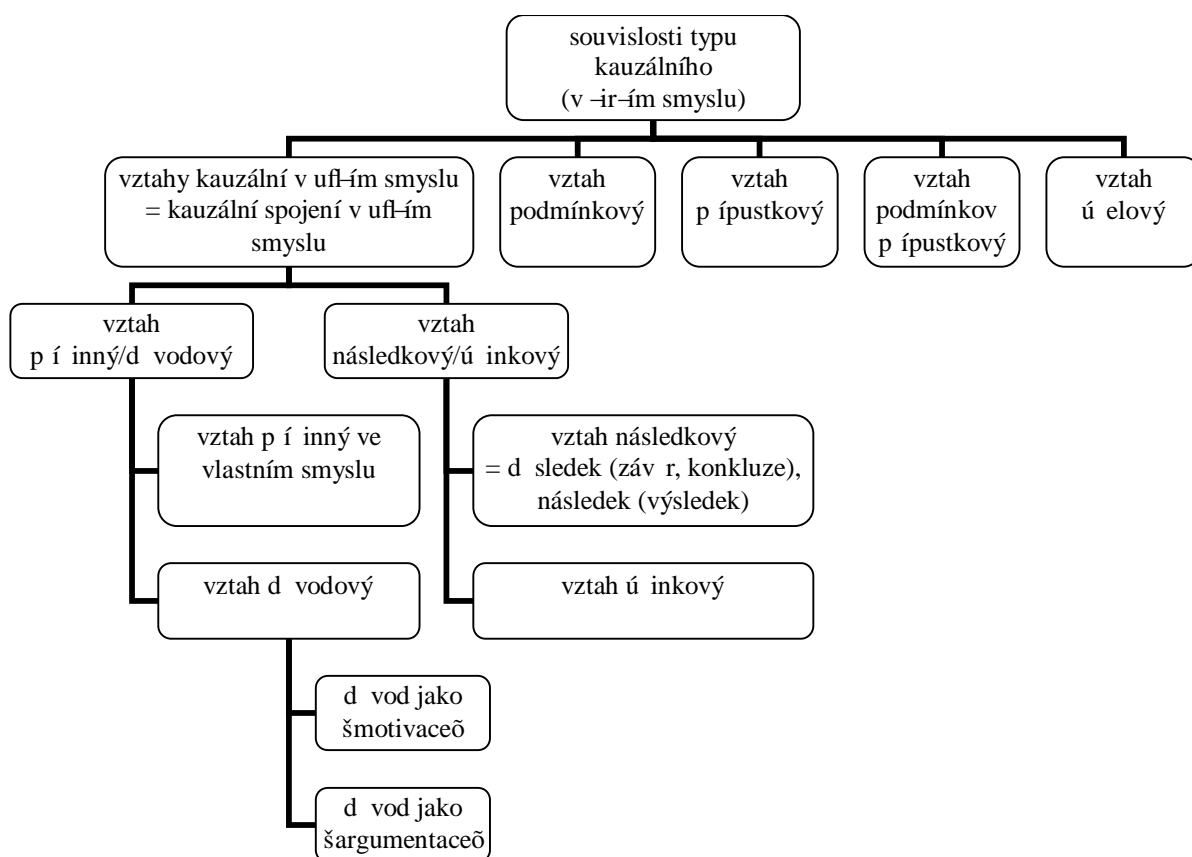
V oblasti koordina ních vztah vyjád ených parataxí zmi uje Mluvnice III. krom vztahu slu ovacího, stup ovacího, odporovacího a vylu ovacího také **vztah d sledkový**.²³ Ten definuje jako řtakové spojení, kde z významu prvého vyplývá (v cn nebo logicky²⁴) len druhý jakořto d sledek²⁵ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 406).

²² Auto i zde mluví o *d sledku*, *záv ru*, *konkluzi*, *následku* a *výsledku*, ale termíny od sebe nijak nerozli-ují a pouřřívají je jako synonyma. íní tak proto, ře jde podle jejich slov o pojmy v gramatikách ustálené, a koli nevyjasn né: řTradi ní jazykov dná terminologie, pomocí níř se klasifikují tyto r zné typy v t, resp. souv tí [tj. *souv tí řalofených na kauzálních souvislostech*] uřřívá termín p í ina, d vod, ú inek, následek a dále také d sledek, výsledek, podmínka ap. (jakoř i p ířlu-ných adjektiv) zp sobem, který se bohuffel do jisté míry rozchází s významy t chto slov v oblasti filosoficko-logické, z ářti i v b říném úzu. Protoře v-ak jde o terminologii v gramatikách zna n ustálenou, byla v zásad poneřána i ve výkladech této mluvnice²⁶ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 480).

²³ Jiné kauzální vztahy (nap . p í inu/d vod nebo podmínku) řnelze vykládat jako parataxi ve vlastním smyslu, nebo řu řybí parataktický spojovací prost edek²⁷ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 406). Otázkou je, co auto i rozum ří parataxí ve vlastním smyslu. Pravd podobn mají na mysli na spojku *nebo*, která je řzákladním prost edkem vyjád ování vztahu p í inného a d vodového (...) V ty takto spojené p edstavují p echodnou formu mezi parataxí a hypotaxí²⁸ (Dane–, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 483).

²⁴ Bohuffel není zcela z ejmé, v em auto i spat ují rozdíl mezi řím, kdyřl význam jednoho lenu vyřlyne z významu druhého lenu řv cn ō a kdyřl vyřlyne řlogicky²⁹.

Obrázek 7: P í ina a d sledek v souvislosti s mezipropozi ními souvislostmi kauzálního typu (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987)

Obrázek 8: P í ina a d sledek v souvislosti s koordina ními vztahy parataktickými (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987)

1.3.5 P. Karlík, M. Nekula, Z. Rusínová (eds.): P íru ní mluvnice e-tiny (1995)

S popisem p íslove něho ur ení p í iny se v P íru ní mluvnici e-tiny setkáváme v kapitole o v tných lenech, jejímfl autorem je P. Karlík (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 4696486).

Ten uvádí, fle by bylo možné p íslove ná ur ení obecn t ídit podle toho, zda se jedná o ur ení valen ní (obligatorní), i nevalen ní (fakultativní)²⁵ (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.)

²⁵ Nap . šOcitl se **p ed nádrařím (u nádrařím, za nádrařím)** (valen ní ur ení místa) X Kameloti prodávají noviny **p ed nádrařím (u nádrařím, za nádrařím)** (nevalen ní ur ení místa).ō (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 437).

1995: 4366437). Ovšem vzhledem k tomu, že po formální stránce se p íslove ná ur ení na pozici valen ní a nevalen ní neli-í, a také s ohledem na tradi ní pojetí, rozli-uje Karlík dále p íslove ná ur ení pouze podle sémantického hlediska na p íslove ná ur ení místa, asu, zp sobu, míry a intenzity, prost edku v -írokém smyslu, p vodu, p vodce, z etele, pr vodních okolností a ur ení p í inná v -írokém smyslu (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 4396469).

Ur ení p í inná v -írokém smyslu šozna ují d je/stavy, které jsou v -íroce pojímaném kauzálním vztahu k p ísudkovému d ji nebo stavu. (...) Kauzální vztah zde chápeme v tom smyslu, že je to kategorie lidského my-lení, reflektující poznání, zku-enost nebo víru, že jeden jev (p) je obvykle doprovázen jiným jevem (q), a to tak, že jev p vyvolává jev qō (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 469). Jev p pak m že být dvojího charakteru: (1) charakteru p írodních zákon a v tom p ípad autor ozna uje p jako kauzující a q jako kauzované, nebo (2) charakteru pravidel, norem, zákon a maxim lidského jednání, p í emfl se pak p ozna uje jako motivující a q jako motivované (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 469). Mezi p í inná ur ení v -írokém smyslu pat í podle P íru ní mluvnické e-tiny ur ení podmínky, ú elu, vlastní p í iny/d vodu, d vodu²⁶ a p ípustky. Vlastní p í inu a p ípustku sdruřuje autor do ur ení **p í iny v uř-ím smyslu**. **P ípustka** se totiř podle n j podobá vyřád ení vlastní p í iny v tom smyslu, že a koli uvádí platnou kauzující/motivující okolnost, tato okolnost nevyvolává o ekávané q. P ípustka je tedy neú innou p í inou.

Za **vlastní p í inu** povařuje Karlík platnou kauzující (p í ina)²⁷ nebo motivující (d vod)²⁸ okolnost, která zp sobuje platnost q. Mezi takovýmto řvymezenímō p í iny a d vodu ale dále nerozli-uje, protože se rozdíl mezi nimi p í jazykovém vyřád ování p íli- z eteln neprojevuje (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 478).

Termín **d vod** auto i vy le ují pro takové ur ení, kde řd vodō ozna uje nikoli kauzující/motivující (jak je tomu u ur ení vlastní p í iny), nýbrř naopak kauzované/motivované. Jde o vztah, kde řplatnost kauzovaného/motivovaného je (...) argumentem sv d ícím ve prosp ch p edpokladu, domn nky, že platí kauzující/motivujícíō (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 483).²⁹

²⁶ P íru ní mluvnické e-tiny uřívá termínu *d vod* ve dvojím významu (bude vysv tleno dále v textu a názorn ukázáno v grafu . 9).

²⁷ P íkladem platné kauzující okolnosti (p í iny) by z ejm mohla být nap . v ta: *Vezmu si de-tník, protože venku pr-í.*

²⁸ P íkladem platné motivující okolnosti (d vodu) by z ejm mohla být nap . v ta: *Vezmu si de-tník, protože nechci zmoknout.*

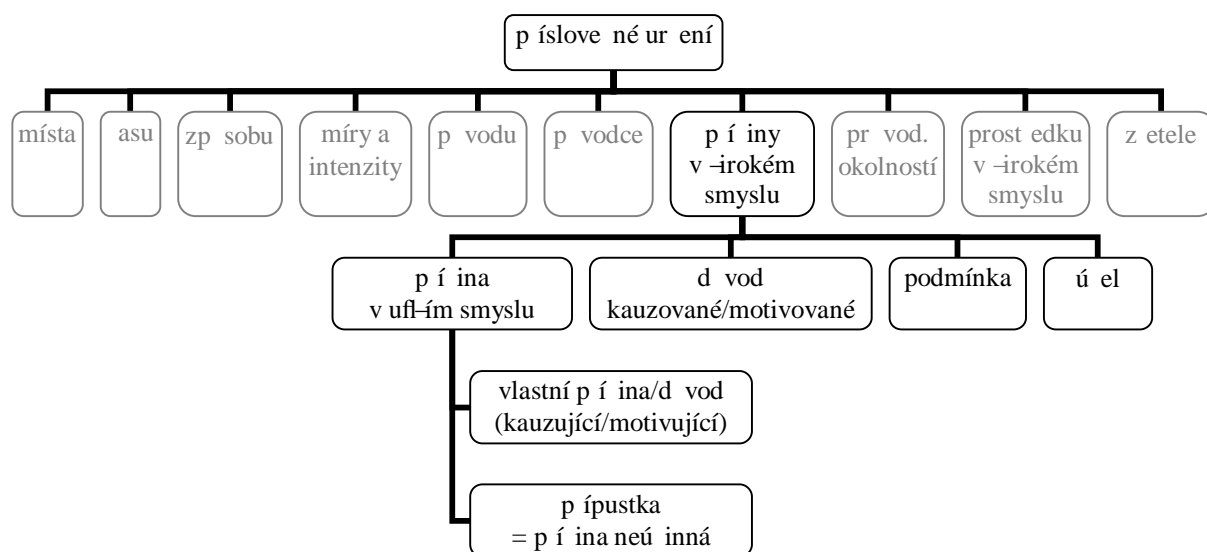
²⁹ Nap . řTalent jist (ur ít , asi) m la // musela mít, protože (pon vadřl..) v-echny zkou-ky skládala bez problém .ō (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 483).

Účel je v Příruční mluvnici e-tiny charakterizován jako šamý-lený výsledek (cíl), který je motivem n jaké zám rné innosti, p i emfl není e eno, zda tohoto cíle bylo dosafleno (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 483).

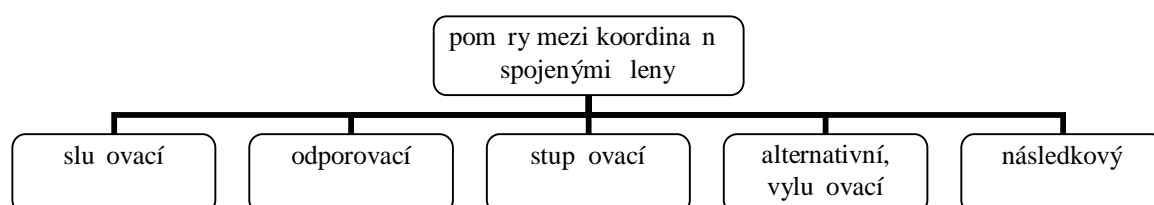
Podmínka je ozna ení kauzující/motivující okolnosti, která podmi uje uskute n ní kauzovaného/motivovaného. Na úrovni podmínkových vztah se rozeznává n kolik jejich typ podle toho, zda je platné nebo neplatné kauzující/motivující a zda je následn platné nebo neplatné kauzované/motivované (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 4726478).

Příruční mluvnice je-t uvádí vztah následkový, který (vedle dal-ích vztah ó slu ovacího, odporovacího, stup ovacího a alternativního, tj. vylu ovacího) m fle vzniknout mezi sou adn spojenými n kolikanásobnými v tnými leny, tedy na úrovni koordinace. Ov-em tento vztah v podstat nijak nevysv tluje. Pro p íblíflení **následkového** vztahu auto i uvádí jen to, fle š[n]ásledkový pom r je mezi v tnými leny, z nichfl druhý vyplývá z významu prvního jakoflto následek nebo d sledek (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 518).

Obrázek 9: *P í ina a d sledek v souvislosti s determina n spojenými v tnými leny (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995)*

Obrázek 10: *P í ina a d sledek v souvislosti s koordina n spojenými leny (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995)*

1.3.6 M. echová a kol.: e-tina ó e a jazyk (2000)

J. Hrbá ek, autor oddílu o výpov di a v t , se otázkou p í iny a d sledku zabývá v kapitole o p íslove ných ur eních (echová a kol. 2000: 2946296), v kapitole o slofených v tách s vedlej-í v tou p íslove nou (echová a kol. 2000: 3146318) a v kapitole o jednoduchém souv tí³⁰ s azením³¹ (echová a kol. 2000: 3486351).

V souvislosti s druhy p íslove ného ur ení rozli-uje Hrbá ek p íslove né ur ení místa, asu, zp sobu, míry, výsledku d je, prost edku a nástroje, p vodu, p vodce, pr vodních okolností, z etele, p í iny a d vodu, ú elu, podmínky a p ípustky. Tato p íslove ná ur ení mohou být vyjad ena nev tn nebo v tn (vedlej-í v tou p íslove nou). Mezi druhy vedlej-ích v t p íslove ných se krom v t odpovídajících vý-e zmín ným p íslove ným ur ením navíc objevují v ty ú inkové, podmínkov p ípustkové, omezovací a výjimkové.³²

P í ina, resp. v ta p í inná, vyjad uje šjev, který nutn zp sobuje jiný jevõ (echová a kol. 2000: 317), zatímco **d vod** (v ta d vodová) vyjad uje šfakt, který vede mluv ího k domn nce vyslovené v nad azené v t õ³³ (echová a kol. 2000: 317). **Ú elem** (v tou ú elovou) vyjad ujeme šcíl d je v ty nad azenéõ (echová a kol. 2000: 318), **podmínkou** (v tou podmínkovou) skute nost, šza které se uskute ní to, co je obsafleno ve v t ídícíõ (echová a kol. 2000: 317), **p ípustkou** (v tou p ípustkovou) šokolnost nep íznívou d ji nad azené v ty, který se v-ak p esto uskute ní nebo který p esto platíõ (echová a kol. 2000: 318). V ty **podmínkov p ípustkové** vyjad ují šokolnost, bez ohledu na nífl se uskute ní (neuskute ní) nebo by se uskute nil (neuskute nil) d j v ty nad azenéõ (echová a kol. 2000: 318). V ty **ú inkové** (ú inek) definuje Hrbá ek podobn jako Grepl a Karlík (1986: 379). Hrbá ek uvádí, fl v ty ú inkové švyjad ují následek/d sledek a) velké míry d je nebo vlastnosti (...); b) dostate né míry (...); c) nedostate né míry (...)³⁴õ (echová a kol. 2000: 317).³⁴ K t mto t em typ m p ídává je-t v ty ú inkov p írovnávací, které vyjad ují neobvyklou míru d je neslu ítelného s d jem v ty nad azené.³⁵

³⁰ *Jednoduché souv tí* je takové, které se skládá ze dvou celk (echová a kol. 2000: 346), tj. obsahuje dv v ty hlavní. Jako zvlá-tní p ípad mimo souv tí rozli-uje tato p íru ka je-t v *tu slofenou*, která bývá v jiných p íru kách tradi n ozna ována jako souv tí pod adné. Tato *v ta slofená* se skládá jen z jedné v ty hlavní a na ní závislých v t vedlej-ích (echová a kol. 2000: 305).

³¹ Jak uvádí Hrbá ek, souv tí s azením je takové souv tí, kde v ty na sob nejsou formáln závislé (tedy jde z pohledu kap. 1.2. o souv tí sou adná, tj. parataktická). š azením se vyjad ují v souv tí významové (sémantické) vztahy koordinace nebo determinace. Tyto vztahy jsou vyjad ovány syndeticky (...) nebo asyndetickyõ (echová a kol. 2000: 347). *azení* bychom tak mohli za adit mezi vztahy formáln syntaktické.

³² Naopak mezi v tami vedlej-ími nenajdeme vedlej-í v ty vyjad ující p vod (látku) i p vodce.

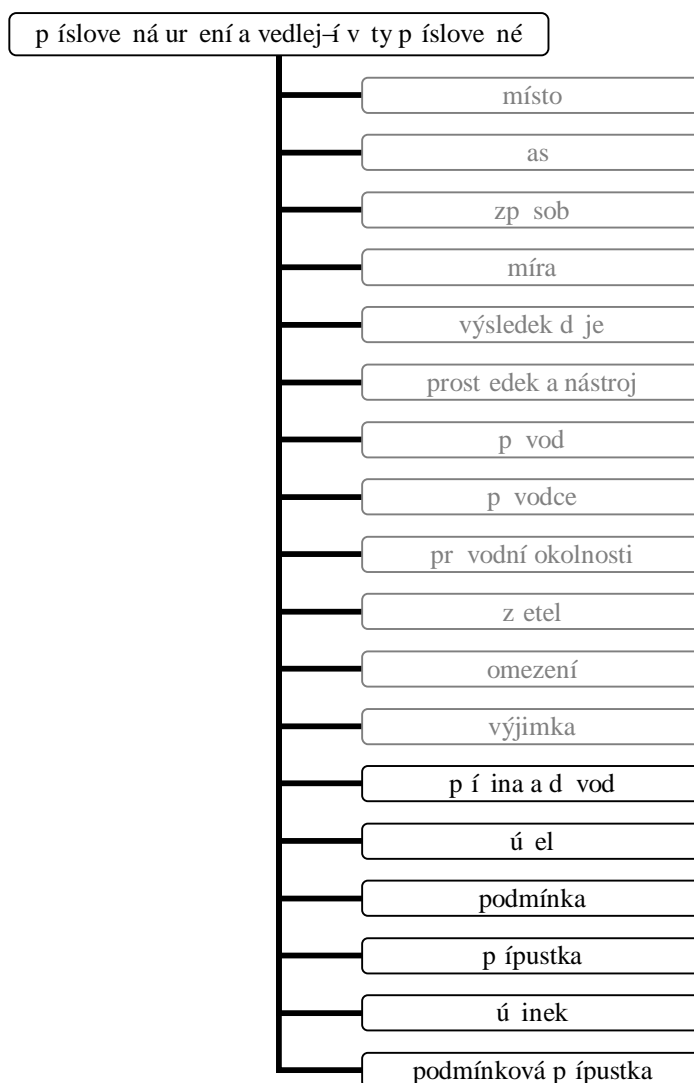
³³ Analogicky z ejm í v nad azeném v tném lenu vyjad eném nev tn , i kdyfl takto explicitn o tom tato p íru ka nemluví. Tato poznámka se týká i charakteristik dal-ích kauzálních vztah v tomto odstavci.

³⁴ Hrbá ek uvádí takto vedle sebe šnásledkõ i šd sledkõ, ale nijak nevysv tluje, co ho k tomu vede, zda mezi t mito dv ma pojmy vidí n jaký rozdíl, nebo zda se jedná o synonyma.

³⁵ Jde o v ty uvozené spojovacím výrazem *nefl aby*, nap . š *Byl p íli-apatický, nefl aby n co namítal*.õ (echová a kol. 2000: 317).

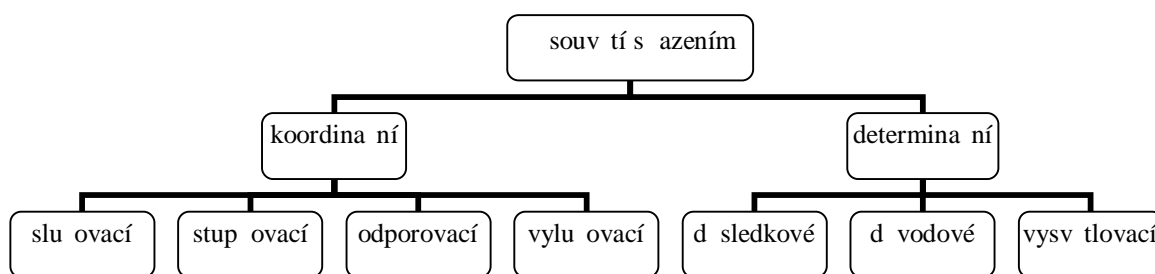
O d sledku a d vo du tato p íru ka dále pí-e ve vztahu k souv tím, kde mezi jednoduchá koordina ní souv tí s azením adí souv tí slu ovací, stup ovací, odporovací a vylu ovací, a v rámci jednoduchých souv tí determina ních s azením rozeznává souv tí d sledkové, d vodové a vysv tlovací. **D sledkové** š[v]yjad uje fakt vyplývající z jiného faktu jako nutný záv rō (echová a kol. 2000: 349). Jde tedy o obrácený vztah neř je vztah p í inný a d vodový. Jako **d vodové** souv tí chápe autor takové souv tí, kde š[d]ruhá v ta vysv tluje d vod pro tvrzení v první v t (jde o vysv tlení rázu p í inného)ō (echová a kol. 2000: 349). D vodové souv tí v-ak není totěř co souv tí vysv tlovací, protoře d vodové (na rozdíl od vysv tlovacího) vyjad uje explicitn kauzální význam (echová a kol. 2000: 349), zatímco souv tí vysv tlovací neuvádí fakt jako od vodn ní, šnýbrř jako fakt d leřitý k pochopení faktu prvníhoō (echová a kol. 2000: 350).³⁶

Obrázek 11: P í ina a d sledek v souvislosti s p íslove ným ur ením a vedlej-ími v tami (echová a kol. 2000)

³⁶ D vodové souv tí je nap .: šMnoží dobrovolní hasi i za ali couvat, nebo poflá i-t spalovalo.ō (echová a kol. 2000: 349), vysv tlovací: šA si to nechá pro sebe, v-ak se to stejn dovíme.ō (echová a kol. 2000: 350).

Obrázek 12: *P í ina a d sledek v jednoduchých souv tích s azením (e chová a kol. 2000)*

1.3.7 **F. T ěcha a kol.: Akademická gramatika spisovné e-tiny (2013)**

T ěcha se p í innému vztahu v nuje v n kolika kapitolách: v kapitole o v tných lenech (T ěcha a kol. 2013: 7046721), dále v kapitole o souv tné determinaci (T ěcha a kol. 2013: 8336851). Zmínky najdeme i na stránkách zabývajících se spojkami, jejichž autorem je M. Vondrá ek (T ěcha a kol. 2013: 5256529).

T ěcha mezi v tnými leny (ve smyslu jednotek v ty) vyd luje skupinu v tných len ur ujících okolnosti p ísudku.³⁷ Jedná se o ur ení³⁸ místa, asu, zp sobu d je, p í iny nebo d vodou, ú elu, podmínky, p ípustky, z etele a zdroje informace.³⁹ Význam jednotlivých ur ení je blíže popsán v kapitole o souv tích determina ních. K t m, vedle souv tí s v tami atributivními, místními, asovými, zp sobovými a omezovacími, adí T ěcha i souv tí s v tami podmínkovými, ú inkovými a se *vztahem p í inným (v írokém smyslu)*, který zahrnuje souv tí s v tami p í innými, d vodovými, d sledkovými a ú elovými. Jednotlivé vedlej-í v ty-íroce p í inného vztahu pak charakterizuje takto: (1) souv tí s v tou **p í innou** hovo í o objektivní p í in d je v ty ídící, (2) souv tí s v tou **d vodovou** vysv tluje p edpoklad o p í in d je, (3) souv tí s v tou **d sledkovou** vyjad uje obrácený vztah, neř který je mezi klauzemi v souv tí s v tou p í innou, tedy v souv tí s v tou d sledkovou je p í ina vyjád ena uř ve v t ídící (T ěcha a kol. 2013: 833), (4) řv ta **ú elová** udává ú el d je v ty ídící nebo ú el jeho kvalityř (T ěcha a kol. 2013: 839). Souv tí s v tou **ú inkovou** vyjad uje, ře řp í inou nastalého d je, pop . vlastnosti, je velká míra (intenzita) d je jiného. D razem na velkou míru d je se li-í ú inkový vztah od vztahu d sledkovéhoř (T ěcha a kol. 2013: 849). Souv tí s v tou **podmínkovou** m ře být trořího typu. Bu m ře podmínkový

³⁷ Následný vý et vychází z len ní kapitol. Na jiném míst T ěcha uvádí, ře ur ení okolností p ísudku zahrnuje: řur ení místa, asu, zp sobu nebo (v írokém smyslu) p í iny d je, který je vyjád en p ísudkem v tyř (T ěcha a kol. 2013: 704). Nevysv tluje zde ov-em, co má ur ením p í iny v írokém slova smyslu na mysli. Nezdá se v-ak pravd podobné, ře by m lo zahrnovat i ur ení z etele a zdroje informace.

³⁸ T ěcha se zám rn vyhýbá termínu p íslove né ur ení, protože ur ení okolnosti d je nemusí být vyjád eno zdaleka jen p íslovcem (T ěcha a kol. 2013: 704).

³⁹ P íkladem (pon kud nezvyklého) ur ení zdroje informace je nap . v ta řPodle vyjád ení policie byl pořár zalofen rukou řhář eř (T ěcha a kol. 2013: 721).

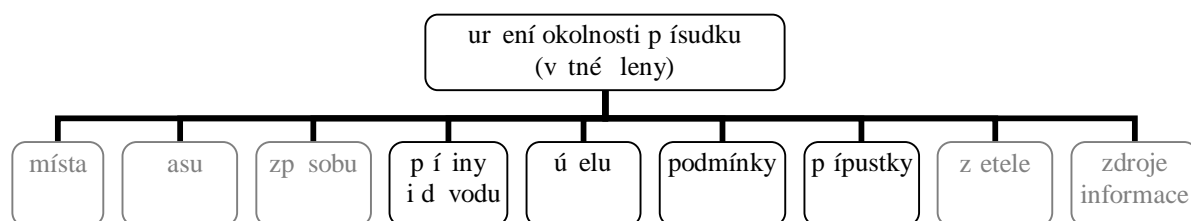
vztah konstatovat, tj. vyjádřit, že škdykoli objektivně nastává/nastane nějaký děj nebo stav, nastává/nastane objektivně a nutně jiný děj nebo stav, který je jeho důsledkem (Třecha a kol. 2000: 842). Nebo může takové souvztah vyjádřit předpoklad podmínkového vztahu, tj. smluví vzhledem ke svému zkušenostem i ze své věci tvrdí jako svůj předpoklad, že jedna událost (jeden stav) vyplývá z druhé(ho), je jejím důsledkem (následkem) (Třecha a kol. 2000: 842).⁴⁰ Ve větším případě může jít o souvztah, ve kterém mluvčí klade podmínku o za jakých okolností něco udělat.

Na zvláštním místě mezi souvztahy se vztahem rozporu, který není ani typickou determinací, ani koordinací, uvádí Třecha souvztah s **v tou p ípustkovou**. V této skupině, že okolnosti sice nevyhovují obvyklým podmínkám, za nichž dochází k ději, avšak ten se **navzdory** tomu skutečně uje (Třecha a kol. 2013: 854).

Na úrovni koordinací vztah rozlišuje Vondráček v kapitole o sémanticko-funkční klasifikaci spojek (Třecha a kol. 2013: 525-529) sedm různých významových vztahů, které mezi danými větvemi i větnými členy vznikají. Jde o vztah slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, důsledkový, důvodový a vysvětlovací. Základem vztahu **důsledkového** je kauzální vazba mezi koordinovanými syntaktickými jednotkami, z nichž druhá vyjadřuje důsledek první (Třecha a kol. 2013: 528). Podobně charakterizovaný je i vztah **důvodový**, jen s tím rozdílem, že druhá [jednotka] vyjadřuje důvod [jednotky] první (Třecha a kol. 2013: 528).

(Vzhledem k rozdílnému postavení příčiny a důsledku ve vztahu k dalším větným členům a k vedlejším větvím uvádím výjimky i grafy.)

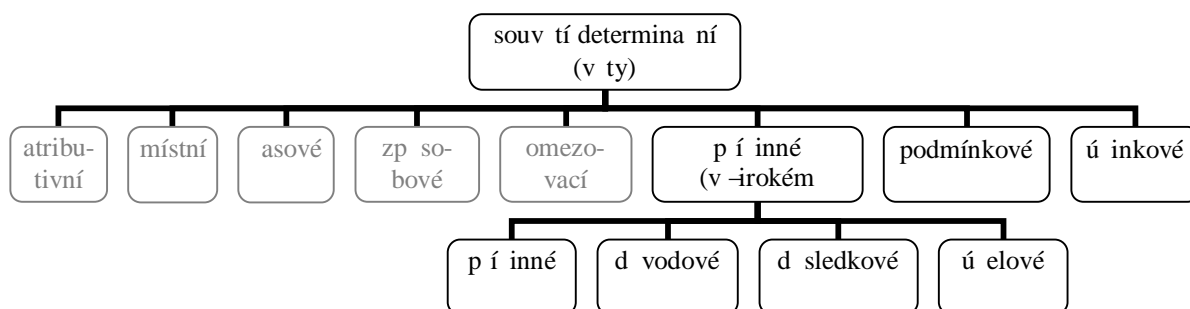
Obrázek 13: Příčina a důsledek v souvislosti s určením okolností přísudku (Třecha a kol. 2013)

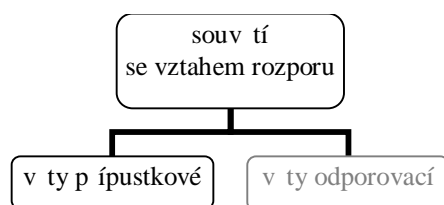
⁴⁰ Druhým typem podmínkového vztahu mluvčí prezentuje podobně jako vztahem důsledkovým svůj předpoklad o příčinně-následkovém vztahu mezi dvěma ději. Rozdíl mezi těmito dvěma vztahy se projevuje tím, že každý používá jiný repertoár spojovacích prostředků. Příkladem vty důvodové je vta: ŠV noci asi dost přelo/muselo dost přet, **protože** venku jsou louže (Třecha a kol. 2013: 833). Příkladem vty podmínkové vyjadřující předpoklad podmínkového vztahu je vta: ŠOdnauíme-li se bát a krást, pak věchno dobře dopadne (Třecha a kol. 2013: 842).

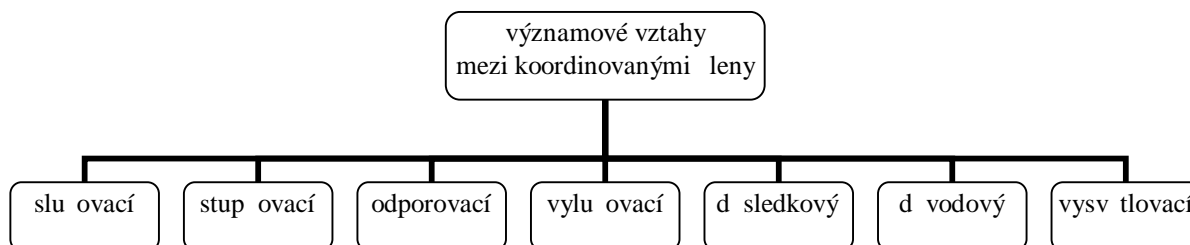
Obrázek 14: *P í ina a d sledek v souvislosti souv tí se vztahem determina ním* (Třcha a kol. 2013)

Obrázek 15: *V ty p ípustkové* (Třcha a kol. 2013)

Obrázek 16: *P í ina a d sledek v souvislosti s koordina ními vztahy mezi v tnými leny a v tami* (Třcha a kol. 2013)

1.3.8 P. Karlík, M. Nekula, J. Pleskalová (eds.): *Encyklopedický slovník češtiny* (2002)

Encyklopedický slovník češtiny (ES) se výrazn liší od příruček a mluvnic, z nichž jsme seřepali v kapitolách 1.3.1. a 1.3.7. To proto, že pro ES je ve středě zájmu terminologie používaná k popisu jazyka, resp. češtiny, na jejímž základě shrnuje a vykládá nejdříve teoretické koncepty popisu struktury a fungování češtiny. Vzhledem k tomu, že koncepty nkolika bohemistů byly poměrně detailně představeny v předchozích kapitolách, shrneme v této kapitole jen základní informace, které ES v souvislosti s vyjadřováním přímý a důsledku uvádí, a upozorníme na ty skutečnosti, které ES uvádí oproti dosavadním úvahám navíc, nově.

ES v rámci hesla určení p íslove né, které zpracoval P. Karlík, připomíná, že p íslove né určení, které může být vyjádřeno jak nevčetně, tak včetně, šje jediný vlný len, který se v klasických mluvnicích vnitřně klasifikuje sémanticky (i když na základě vlných, mimojazykových souvislostí a/nebo lexikálního významu výrazu), zatímco nověji p ístupy jsou k sémantické klasifikaci daných výrazů mnohdy skeptické (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 512).⁴¹ Nejmístěji se rozlišuje p íslove né určení místa, času, způsobu a míry, zetele, podmínky, přípustky, účelu a přípiny/důvodu, přípiny poslední typy i ze jmenovaných se někdy zaazují do skupiny p íslove ných určení přípinnostních⁴² (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 512).

P íslove né určení přípiny je zde chápáno jako vyjádření nějaké okolnosti, která způsobuje platnost obsahu vět (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510).⁴³ Pokud se v literatuře vychází přípiny popisu p íslove něho určení přípiny z mezipropozicních sémantických vztahů, ale i pokud je východiskem popisu sémantika spojovacích výrazů, šhraje centrální roli pojem kauzální nexus (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510). Tento termín uvádí i autoři ES, nově nenajdeme ho v žádné z této práci představených mluvnic a příruček. Pojem **kauzální nexus** ES pokládá za vztah šp íina-následek,⁴⁴ který chápe jako šjednosměrný vztah dvou sloflek (doprovázení/souvýskytu/způsobování *a b*)⁴⁵ (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510). Pokud se přípiny vymezování přípiny a důsledku vychází ze sémantiky mezipropozicních vztahů, obvykle se rozlišuje **vlastní přípina**, tj. jev způsobující platnost druhé propozice má fyzickou povahu o š*Potrubi popraskalo, protofje byl v noci mráz.* (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510),⁴⁶ a **důvod** jako motivace, jako motiv nějakého jednání o š*X. Y. byl prohlá-en nevinným, protofje nebyl dostatek důkazů.* (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510).⁴⁷

⁴¹ Sémantické hledisko zmíňuje i např. Příruční mluvnice e-tiny (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 438).

⁴² Např. Thilauer (1966: 308) sdružuje tyto typy do tzv. *p íslove něho určení přípinnosti*; Grepl, Karlík (1986: 286, 374) je nazývá *vztahy -iroce přípinné (kauzální)* neboli *kauzální vztahy v -írokém smyslu slova* neboli *kauzální vztahy přípina o následek* neboli *p íslove ná určení přípinná*; Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 480) je označuje jako *souvislosti typu kauzálního*.

⁴³ Podobné vysvětlení najdeme i u Thilauera (1966: 308) a Havránka a Jedličky (1981: 399-400). Grepl a Karlík tuto vlastnost popisují jen vztahu vlastního přípiny (1986: 302).

⁴⁴ Srov. š(...) uvažující o způsobech jazy. vyjádření kauzálního nexu šp íina-následek (...) (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 511).

⁴⁵ Zmiňované šdoprovázení/souvýskyt/způsobování a šb zde není nijak dále rozvíjeno. K jeho pochopení nám snad může pomoci Příruční mluvnice e-tiny (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 469), která uvádí, že škauzální vztah zde chápeme v tom smyslu (...), že jeden jev (p) je obvykle doprovázen jiným jevem (q), a to tak, že jev p vyvolává jev q. Nezodpovězenou pak zůstává otázka šsouvýskytu *a a b*.

⁴⁶ Toto pojetí se objevuje v Příruční mluvnici e-tiny (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 469), která přípinu fyzické povahy označuje jako kauzaci.

⁴⁷ Toto pojetí je opřít blízké Příruční mluvnici e-tiny (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 469) a jejímu pojetí přípiny ve smyslu motivace. Podobnost můžeme vidět i s důvodem ve smyslu motivace, který jako jeden ze dvou typů důvodového vztahu uvádí Mluvnice e-tiny III. (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481). Ta výše uvedenou přípinu fyzické povahy označuje jako kauzaci.

Karlík v ES představuje krom jiného (sv j) koncept chápání p í iny,⁴⁸ který se liší od vý-e uvedených mluvnic a p íru ek. V tomto konceptu je vztah p í inný vnímán tak, že ob propozice p í inného souv tí jsou podmnožinami n jaké p edpokládané št etíů skute nosti ó normy nebo obvyklé obsahové souvislosti (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 511).⁴⁹ Tato p edpokládaná skute nost pak m ě mít charakter (1) p írodního zákona a vedlejší v ta vyjad uje p í inu⁵⁰ ó nap . š*Potrubí popraskalo, protože byl v noci mráz.* (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 511), nebo (2) charakter sociálních pravidel a norem chování, kdy vedlejší v ta vyjad uje d vod/motiv⁵¹ ó nap . š*V-echny zkou-ky skládala na bez problém , protože m la talent.* (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 511), nebo (3) (a to uvádí oproti výkladu z kapitol 1.3.1. a 1.3.7. pouze ES) charakter sémantické ekvivalence ó nap . š*Tato v ta je dvou lenná, protože obsahuje podm t a p ísudek.* (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 511).

O d sledku se ES zmi uje v souvislosti s tzv. vztahem konkluzivním, resp. konsekutivním neboli d sledkovým, následkovým, tj. se vztahem motivovanosti⁵² (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 550-551). Konkluzivní vztah na nejobecn ější rovin ě chápe jako š[s]pojení dvou složek, v n m ěl druhá vyjad uje, co vyplývá z v ty první jako následek, n. logický záv ěr (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 550).⁵³ Tento vztah se pak podle Karlíka, Nekuly a Pleskalové (eds.) chápe v r zném významu jako: (1) jako významový typ koordinace;⁵⁴ (2) nad azený pojem pro d sledek p í inný a d sledek d vodový;⁵⁵ (3) konverze p í inného vztahu (š*protože p, q* ó => š*p, takže/a proto q*), tj. náhled na stejnou skute nost z opa ného pohledu; (4) prost edek vyjad ující vyvozování záv ěru.⁵⁶ Domníváme se v-ak, že není v ělady možné jednotlivé ze ty p edstavených význam ů od sebe odd ělovat.⁵⁷

⁴⁸ Tento koncept je detailn ěji popsán nap . u Karlíka (1995: 18nn).

⁴⁹ Pokusíme-li se Karlíkovu p edstavu uvést na p íkladu, snad bychom mohli vztah dvou propozic ke št etíů skute nosti chápat takto: *Potrubí popraskalo* (skute nost 1), *protože byl v noci mráz* (skute nost 2), *a my víme, že mráz zp sobuje mrznutí vody, která touto zm nou skupenství zv tší sv j objem a m ě tak poni it trubici* (skute nost 3, ze které vychází vyjad ení p í inného vztahu mezi skute ností 1 a 2).

⁵⁰ Resp. vlastní p í inu ó viz vý-e.

⁵¹ Zde se jedná spí-e o d vod/motiv ne ve smyslu motivu jednání, ale ve smyslu zd vodn ní, který najdeme nap . u Milauera (1966: 309) ó o d vodu mluví jako o úvaze, pohnutce; u Havráneka a Jedlíky (1981: 400) ó d vod jako od vodn ní; u Grepla a Karlíka (1986: 382) ó d vod jako domn ěnka, úsudek, p edpoklad; nebo u Dane-e, Grepla a Hlavsy (eds.) (1987: 481) ó d vod druhého typu, tj. d vod ve smyslu argumentace.

⁵² V-echny tyto pojmy uvádí v ES v nadpisu odstavce o vztahu konkluzivním jako synonyma (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 550).

⁵³ Velmi podobn ě vztah d sledkový popisují i Havránek a Jedlíka (1981: 406), Hrbáek (ěchová a kol. 2000: 349) nebo Vondráek (ěřicha a kol. 2013: 528).

⁵⁴ Podle ES nap . Havránek, Jedlíka (1981).

⁵⁵ Podle ES nap . Svoboda (1972).

⁵⁶ Podle ES nap . Karlík (1999).

⁵⁷ Srov. nap . Milauer (1966), který vztah d sledkový chápe jako jeden z významových typ ů koordinace, ale zároveň v souvislosti se vztahy determina ními uvádí d sledkový vztah jako p í inu nahlíženou z opa ného pohledu, p í em ěl termínem *p í ina* ozna uje jak vztah vlastní p í iny, tak vztah d vodový. V takovémto pojetí je tedy vztah d sledkový i nad azeným pojmem pro d sledek p í inný a d vodový (srov. kap. 1.3.1.).

1.4 Význam pojmů *příčina* a *důsledek* o shrnutí

Jak vyplývá z kapitoly 1.3., pojetí *příčiny* a *důsledku* je v jednotlivých vybraných příkladech značně roznorodé. Necháme-li stranou terminologickou rozkolísanost, mohli bychom tuto různost pojetí podle toho, jaký obsah a rozsah je termínem *příčina* a *důsledek* přikládán, rozdělit do čtyř skupin, z nichž první představuje nejširší pojetí a poslední nejúžší.⁵⁸

- (1) V nejobecnějším pojetí se *příčinou* a *důsledkem* popisují všechny vztahy založené na principu $A \Rightarrow B$. Mluvnice české III. (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 480) je charakterizuje jako *švztahy jednostranné závislosti mezi fyzickými jevy, z nichž jeden se jeví jako příčina, druhý jako následek (nebo účinek) této příčiny*.⁵⁹ Jedná se tedy o příčinnou souvislost mezi jevy, štj. proč se něco děje nebo je, co jev vyvolalo, z čeho jev vyplývá, proč platí⁶⁰ (Milauer 1966: 308). Toto nejširší vnímání příčinný-důsledkových vztahů jako jedné kategorie vztahů najdeme v několika významovaných příkladech (Milauer 1966; Grepl, Karlík 1986; Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995). U každého z nich je tento soubor příčinný-důsledkových vztahů pojmenován jinak: *přísluvné určení příčinnosti* (Milauer 1966), *vztahy široce příčinné (kauzální), kauzální vztahy v širokém smyslu slova, kauzální vztahy příčina o následek, přísluvná určení příčinná* (Grepl, Karlík 1986) nebo *souvislosti typu kauzálního (v širším smyslu)* (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987), *určení příčinná v širokém smyslu* (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995). Pro naše účely bychom je mohli označit jako **škauzální vztahy v širším slova smyslu**.⁵⁹ Ty zahrnují několik podkategorií: vztah *příčinný/důvodový, důsledkový, účinkový, účelový, podmínkový a přípustkový*⁶⁰ (Mluvnice české III. k nim přidružuje navíc *vztah podmínkový-připustkový*).

- (2) V tomto pojetí má *příčina* a *důsledek* význam o něco užší ve srovnání s předchozím. Jedná se totiž pouze o vztahy typu šprotokle A, (tak) B⁶⁰ a šB, (a) proto A⁶⁰. Jde tedy o nazírání na příčinný-důsledkové vztahy ve smyslu toho, že zahrnují jen vztah příčinný/důvodový a důsledkový (účinkový). Příčinu a důsledek bychom mohli v tomto pojetí označit jako **škauzální vztahy v užším slova smyslu**.⁶⁰ S touto kategorií se setkáme u Milauera (1966) o *přísluvné určení příčiny a následku*, u Grepla a Karlíka (1986) o *vztah příčinný-následkový* nebo Daneš, Grepla a Hlavsy (eds.) (1987) o *vztahy kauzální v užším smyslu, kauzální spojení v užším smyslu*.

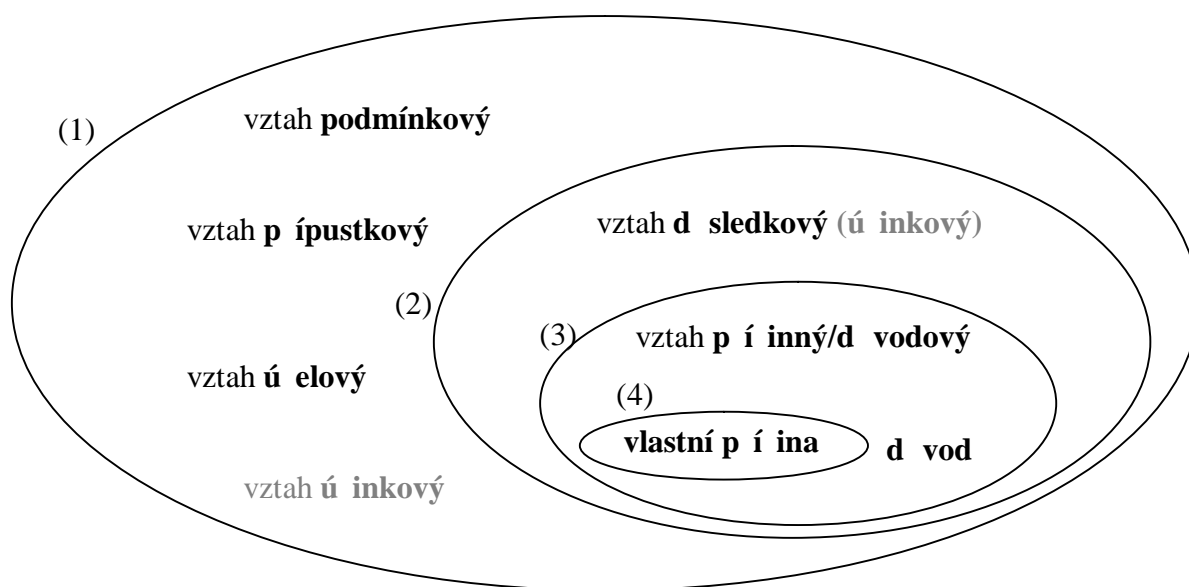
⁵⁸ Srov. Karlík (1995: 16617).

⁵⁹ V kap. 1.2. jsme je nazývali *kauzálními vztahy*.

⁶⁰ Tyto vztahy jsou podrobněji vysvětleny v kap. 1.4.1.

- (3) Pokud omezíme vnímání kauzálních vztahů jen na vztah p í inný, můžeme chápat p í inu jako škauzální vztah v ufl-ím slova smyslu (jak je popsán v bodu (2)), ovšem nahlížený pouze z prvního hlediska (šprotokle A, (tak) Bō). Takto definovaný vztah můžeme označit jako **švztah p í inný ve vlastním smyslu**, který zahrnuje ur ení (vlastní) p í iny a d vod. ⁶¹
- (4) V nejuf-ím slova smyslu můžeme termínem kauzální vztahy popisovat pouze vztah **švlastní p í iny**, jehož šsémantický základ tvo í kauzace, nikoli motivace (Karlík (1995: 16). Kauzací je zde zjednodu-en e eno my-len vztah objektivního zap í in ní ur itého jevu/stavu jiným jevem/stavem, zatímco motivace je subjektivním od vodn ním p í inného vztahu mezi dv ma jevy/stavy.

Obrázek 17: Význam pojmu kauzální vztahy, resp. význam ozna ení p í ina a d sledek

⁶¹ Podrobn ji viz dále kap. 1.4.1.4.

1.4.1 Charakteristika jednotlivých druhů kauzálních vztahů v –ir–ím slova smyslu

Pro úplnost a jasnost výše uvedeného rozdělení pojetí *p í iny* a *d sledku* je na místě vysvětlit, co je myšleno jednotlivými vztahy uvedenými mezi švztahy kauzálními v –írokém slova smyslu (tj. vztah podmínkový, *p ípustkový*, *ú elový*, *p í inný* ve vlastním smyslu, *d sledkový* a *ú inkový*). U každého z těchto vztahů proto uvádím alespoň velmi stručnou charakteristiku shrnující informace z jednotlivých mluvnic. Každá charakteristika je navíc doplněna příkladovou větou (i v tami), pokud není-li uvedeno jinak, jsou citovány z korpusu SYN2015.

1.4.1.1 Vztah podmínkový

Vztah podmínkový je jedním z *p í inn* -*d sledkových* vztahů, ve kterém se š[n]a základní kauzální vztah navrstvuje význam možnosti/nemožnosti (Grepel, Karlík 1986: 385). Podmínkový vztah tedy (velmi obecně) popisuje *p í innou* souvislost dvou jevů a od *p í inného* vztahu ve vlastním smyslu se liší v tom, že podmínka sama o sobě nemůže vyvolat následek⁶² (např. *Pokud se v Ostravě narodí flivá slata, budou první v zemi. // Kdybych p í-el pozdě, zlobila by se.*

1.4.1.2 Vztah *p ípustkový*

ŠP *ípustkou* rozumíme okolnost, navzdory níž platí nějaký děj i stav. Základem *p ípustkového* vztahu je negace vztahu mezi *p í inou* a očekávaným následkem (Grepel, Karlík 1986: 394). *P ípustkové* spojení tedy vyjadřuje, že očekávaný *p í inný* vztah v daném případě neplatí, že šfakt odporuje skutečnosti (Milauer 1966: 324)⁶³ (např. *A koli jsem byl izolován v Istanbulu, je-t stále ke mně doléhaly útržky zpráv.*

P ípustkový vztah je často vnímán jako rovnocenný s ostatními vztahy zahrnutými v škauzálních vztazích v –ir–ím slova smyslu (např. Milauer 1966; Grepel, Karlík 1986; Lechová a kol. 2000; Těchová a kol. 2013), někdy je vydáván jako případ odvozený od šelementárních kauzálních vztahů v –írokém slova smyslu⁶⁴ (Biliová-Křílková 1979: 98). Jiné mluvnice zařazují vztah *p ípustkový* do jedné skupiny spolu se vztahem *p í inným/d vodovým*, tj. se vztahem *p í inným* ve vlastním smyslu (Karlík, Nekula,

⁶² Srov. K. Svoboda (1954: 4).

⁶³ Adam, Beneš a kol. (2014: 101) uvádí, že nejde o neplatnost celého *p í inného* vztahu, nýbrž že š[p]íslovo není určení *p ípustky* vyjadřuje *p í inu*, která platí, ale po níž nenastává očekávaný jiný jev (jde o *p í inu* neú innou).

⁶⁴ Biliová-Křílková za šelementární kauzální vztahy pokládá vztah *p í inný* v uším smyslu, vztah podmínkový a *ú elový*, zatímco vztah *p ípustkový* klasifikuje jako vztah od vztahů šelementárních syntakticky odvozený (Biliová-Křílková 1979: 98).

Rusínová (eds.) 1995); Havránek a Jedlička (1981) ho naopak popisují v jedné skupině spolu se vztahem podmínkovým.

1.4.1.3 Vztah ú elový

Ú el je šamýlený výsledek (cíl), který je motivem nějaké záměrné činnosti, přeměnění něčeho, zda tohoto cíle bylo dosaženo (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 483) o např. *Poloflím si tu knihu doma na stolek, abych na ni stále viděl.* Podle Svobody (1954: 8) v tina v t hlavních v souvislostech se vztahem ú elovým vyjadřuje lidskou činnost, tedy něco chce člověk nějakým chováním dosáhnout. Jen okrajově se v tyto ú elové týkají činnosti flivých (např. *šOpice spojila dvě tyče, aby se mohla zmocnit banánů* (Svoboda 1954: 7)) a flivých orgánů (např. *šKřídla hmyzu na ostrov Madeiře jsou zakrslá, aby silné v trně smrč, které tam často přicházejí, nezanechaly hmyz do mořů* (Svoboda 1954: 7)).⁶⁵

Postavení ú elového vztahu je například výše uvedenými mluvnicemi poměrně jednotné. Věchny ho kladou na stejnou úroveň jako přívínu ve vlastním smyslu a další vztahy zahrnuté mezi vztahy kauzální v širokém slova smyslu (Milauer 1966; Havránek, Jedlička 1981; Grepl, Karlík 1986; Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; echová a kol. 2000; Měcha a kol. 2013).

1.4.1.4 Vztah přívíný ve vlastním smyslu (vztah přívíný/dědovový)

Vztah přívíný ve vlastním smyslu vyjadřuje, něco děje nebo stav způsobilo, něco je děje nebo stav následkem (Grepl, Karlík 1986: 302). Tento vztah zahrnuje jak přívínu (někdy označovanou jako vlastní přívína⁶⁶), tak dědov.

Na tom, jak vymezovat **vlastní přívínu**, se autoři předkládaných mluvnic a syntaxí v zásadě shodují. Jde o přívínu objektivní (Grepl, Karlík 1986: 382; Měcha a kol. 2013: 833), která má fyzickou povahu (Karlík 1990: 122; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510) a uváděný následek vyvolává nutně (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481; Karlík 1990: 122; echová a kol. 2000: 317)⁶⁷ o např. *Protože stromy a klenby byly v tince nerovné, byla i omítka trochu nerovná.*

⁶⁵ V podobném smyslu se vyjadřují i Grepl s Karlíkem (1986: 383), kteří uvádějí, že [z] hlediska významového lze rozlišovat vlastní ú el, tj. cíl nějaké záměrné lidské činnosti, (...) a účelnost, tj. účelné děje a stavy v přírodě. (...) Na rozdíl výrazové se však oba typy neliší.

⁶⁶ Např. Milauer (1966: 309), Grepl, Karlík (1986: 374). Daneš, Grepl a Hlavsa (eds.) (1987: 481) ji nazývají přívínou ve vlastním smyslu.

⁶⁷ Srov. např. Karlík (1990: 122): šPřívínou se rozumí zpravidla jev fyzické povahy, který nutně (bez záměru), nezávisle na lidské vůli vyvolává jiný jev.

Vymezení **d vod** ufl tak jednozna né není. V jeho popisech m flme v mluvnicích pozorovat dv mírn odli-né tendence:

- (a) **d vod** chápaný jako motivace na-eho chování, jednání⁶⁸ (Milauer 1966; Dane-, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002) ó nap . *Já piju espresso bez mléka, protofle jsem n kde etla, fle mléko neutralizuje kofein.*
- (b) **d vod** chápaný jako domn nka o p í in ur ítého jevu⁶⁹ (Milauer 1966; Havránek, Jedli ka 1981; Grepl, Karlík 1986; Dane-, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; echová a kol. 2000; Třicha a kol. 2013) ó nap . *I pro hasi e to muselo být p ínosné, protofle s t mito lidmi se p í zásazích asi asto nepotkávají.*

Shrnome-li tedy rozdíl mezi (vlastní) p í inou a **d vodem**, lze konstatovat, fle p í ina vyjad uje ur ítou šobjektivníō skute nost, která vyvolala následný d j nebo stav,⁷⁰ zatímco **d vod** je p í ina chápaná šsubjektivn ō ve smyslu pohnutky (vedoucí nás k ur ítému chování, jednání) nebo úvahy (vedoucí nás k n jakému my-lenkovému záv ru). Jak ale uvádí Machová (1972: 28), rozli-ování vlastní p í iny a **d vodu** se šz hlediska popisu jazykového systému e-tiny (...) nejeví jako nutné: rodilý eský mluv í v b flné e i obvykle nedbá na p ísné rozli-ování vlastní p í iny a **d vodu**, a prost edky, které by bylo mofno ozna it za prost edky pouflívané k vyjád ení vlastní p í iny, pouflívá i pro vyjád ení **d vodu** a naopak.ō Na nadbyte nost rozli-ování p í iny a **d vodu**, resp. v ty p í inné a **d vodové**, v ur ítém smyslu upozor uje dále i nap . Grepl a Karlík (1986: 374), Dane- a Hlavsa (1987: 481), Karlík (1990: 122)⁷¹ a Svoboda (1972: 88689), který popisuje asté p ípady, v nichfl se rozdíl mezi v tou p í innou a **d vodovou** stírá.⁷² Sou asn v-ak Svoboda p ípomíná (1972: 88689), fle šrozli-ování p í iny a **d vodu** umofl uje vyloflit sémantiku t chto v t. (...) Z hlediska v cného je zajisté d leflité, aby adresát z kontextu pochopil, zda jde o vyjád ení p í iny n jakého jevu, i o od vodn ní názoru na n jaký jev, zda od vodn ní domn nky, názoru je zároveň objasn ním p í inyō (k tomu podrobn ji Svoboda 1954: 163).

⁶⁸ Podrobn ji viz nap . Mluvnici e-tiny III. (Dane-, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 481): šO **d vodu** mluvíme tehdy, nemáme-li na mysli vztah mezi jevy objektivní skute nosti samými, nýbrfl zp sob, jak (n jaký) lov k tento vztah chápe a podle toho se chová: **d vod** (motivace) tedy vysv tluje jistou ínnost, nebo jiné chování lidí vzhledem k vnit ním pohnutkám, které je k danému chování vedou.ō

⁶⁹ Podrobn ji nap . Grepl a Karlík (1986: 382): šO d sledkovém vztahu mluvíme tam, kde A vyvolává domn nku, p edpoklad, nejistý záv r (konkluzi), fle B je p í inou A.ō nebo Karlík (1990: 122): šJako **d vod** se pak chápe jev, kterým lov k kauzáln vysv tluje (interpretuje) lidské a animální chování a jednání.ō

⁷⁰ Grepl a Karlík (1986: 382) ji proto explicitn nazývají skute nou p í inou.

⁷¹ ŠZ hlediska jazykového vyjad ování se m fle jevit rozdíl mezi p í inou a **d vodem** velmi málo z etelný, a to jak v plánu lexikálním (substantiv p í ina a **d vod** se uflívá vcelku promiskue), tak v plánu syntaktickém, a to zejména tehdy, vezmou-li se v úvahu jen základní a nejnápadn j-í formální signály (v obou p ípadech se pouflívá týchfl spojek) nebo tzv. otázkový test (v obou p ípadech se ptáme otázkou pro ?)ō (Karlík 1990: 122).

⁷² A koli ve svém lánku (Svoboda 1956: 4) tvrdí, fle mezi v tami p í innými a **d vodovými** je nepochybný rozdíl, a to jak významový, tak také formální (ten se v-ak týká zejména intonace a dále také voln j-řho p ípojení v t d vodových k v tām ídícím nefl je tomu u v t p í inných).

1.4.1.5 Vztah d sledkový

Krom Karlíka, Nekuly a Rusínová (eds.) (1995) popisují vztah d sledkový v-ichni vý-e zmi ovaní auto i shodn jako p í inný vztah ve vlastním smyslu, ale nahlížený z opa ného hlediska. Mluv í tedy šjenõ volí jiné východisko prezentace dané kauzální skute nosti. Obecn e eno jde o vztah typu šA, (a) proto Bõ ó nap . *Vesnický obchod byl dnes ráno plný lidí, a proto musela chvíli ekat.*

V gramatikách se setkáváme s r znými ozna eními tohoto jevu B: d sledek, následek, výsledek, ú inek, konkluze, konsekuce (resp. vztah konkluzivní nebo konsekutivní). Vyjma ú inku⁷³ bývají tato ozna ení poufívána jako synonyma (zejm. Dane-, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002). N které mluvnické si vybírají jen jeden ze zmi ovaných termín , a to d sledek, nebo následek (Milauer 1966; Havránek, Jedli ka 1981; Grepl, Karlík 1986; eehová a kol. 2000; Třicha a kol. 2013).

1.4.1.6 Vztah ú inkový

Speciální místo mezi ostatními (nejen kauzálními) vztahy zaujímá vztah ú inkový ó nap . *Soust edila se tak siln , aflji mozek za al bolet.*

N kte í auto i ú inek v bec nezmi ují (nap . Milauer 1966), jiní ho popisují jako speciální p ípad vztahu zp sobového (nap . Havránek, Jedli ka 1981), dal-í ho vnímají jako speciální p ípad vztahu následkového, v n mfl se šd sledek nebo následek chápe jako charakterizace velké míry n jakého d je nebo vlastnosti⁷⁴ (Dane-, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 485; dále také Třicha a kol. 2013: 849). Podobn jako Mluvnice e-tiny III. se vyjad ují i nap . Grepl a Karlík (1986: 379), kte í v-ak uvád jí i moflnost, fle ú inek nemusí být jen následkem velké míry, nýbrfl i naopak malé míry ur ítého d je. Je-t podrobn ji se tímto tématem zabývá Hrbá ek (eehová a kol. 2000: 317), který rozli-uje t i, resp. ty i druhy ú inku, ov-em shodn s Mluvnicí e-tiny III. a s Greplem a Karlíkem (1986) je popisuje op t ve vztahu k velikosti míry d je nebo stavu p í iny. Asi nejd kladn ji se vztahu ú inkovému v nuje Svoboda (1956: 12ó18, srov. také 1954: 8ó11). Ten rozli-uje dva typy v t ú inkových, totiž ú inkové ur ovací, které souvisí s v tami zp sobovými, a ú inkové následné, které mají blízko k v tům d sledkovým.

⁷³ Viz kap. 1.4.1.6.

⁷⁴ Srov. vý-e uvedenou p íkladovou v tu.

1.5 Pojetí *p í iny* a *d sledku* v p edkládané práci

Na p edchozích stranách jsem se pokusila p edstavit r zná pojetí významu pojm *p í ina* a *d sledek*, resp. *p í inného* a *d sledkového vztahu*, na základ toho, jak na tyto dva pojmy nahlífljí vybrané mluvnické a gramatické p íru ky. Ze v-eho, co bylo popsáno vý-e, je patrné, flé vymezení *p í inného* a *d sledkového vztahu* je velice komplikované a význam pojm *p í ina* a *d sledek* m flé být velmi -íroky.

P í analýze psaných text nesly-ících, která je p edm tem p edkládané práce, se proto nebudu v novat *p í in* a *d sledku* v rozsahu škauzálních vztah v -ír-ím slova smyslu, nýbrfl se zam ím jen na škauzální vztahy v ufl-ím slova smyslu, z nichfl ale ponechám stranou vztah ú inkový, který bývá do této kategorie n kdy za azován. Explicitn e eno se tedy budu v novat vztahu d sledkovému a vztahu *p í innému* ve vlastním smyslu, který zahrnuje vztah (vlastní) *p í inný* a *d vodový*. Vzhledem k tomu, flé se (jak bylo popsáno vý-e) rozdíl mezi vlastní *p í inou* a *d vodem* v jazykovém (zejm. psaném) projevu nijak výrazn neprojevuje, nebudu mezi vlastní *p í inou* a *d vodem* rozli-ovat.

P edm tem dal-ího zájmu tedy z stanou vztahy typu šprotoflé A, (tak) Bõ (ty budu ozna ovat jako vztahy *p í inné*, resp. *p í inu*) a vztahy typu šA, (a) proto Bõ (ty budu ozna ovat jako vztahy d sledkové, resp. d sledek).

2. Prost edky vyjad ování p í iny a d sledku v e-tin

2.1 Postup vytvo ení seznamu prost edk pro vyjád ení p í iny a d sledku

V předchozí kapitole jsem se v nově sémantickému hledisku *p í iny* a *d sledku* a představila jsem, se kterým pojetím *p í iny* a *d sledku* budu pracovat při analýze text neslyšících autorů, tedy který význam (významový vztah) bude předmetem mého dalšího zájmu.

V této druhé kapitole se zaměřím na formální hledisko vyjad ování *p í iny* a *d sledku* (definované v kap. 1.5.) a pokusím se podat co nejširší pohled prost edk , kterými jsou tyto vztahy ve v t-inové e-tin vyjad ovány. Budu při tom vycházet op t z mluvnic a příruček z kapitol 1.3.1. až 1.3.8. (tedy Trnauera 1966; Havránek, Jedlička 1981; Grepl, Karlík 1986; Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; Machová a kol. 2000; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002; Macha a kol. 2013).

Každá z těchto příruček představuje k představování prost edk vyjad ování *p í iny* a *d sledku* jiným způsobem: každá uvádí jinak široký repertoár prost edk (n které se ani žádný výčet podat nepokouejí, např. Machová a kol. 2013, Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002) a každá k těmto prost edk m přidává jiné doplňující informace: (a) N které mluvnice uvádí informace o frekvenci zastoupení alespoň některých prost edk (zejm. Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987; Grepl, Karlík 1986; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; Macha a kol. 2013, který informace o frekvenci některých prost edk zakládá na korpusových datech). (b) V níkolika příručkách najdeme také komentáře k stylové příznakovosti prost edk (zejm. Trnauer 1966; Havránek, Jedlička 1981; Grepl, Karlík 1986; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; Macha a kol. 2013); (c) Mluvnice e-tiny III. (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 936103) nabízí bližší sémantickou charakteristiku prost edk podle toho, zda vyjad ují p í inu vnitřní nebo vnější aj. Bohužel není z mého pohledu frekvence, stylová příznakovost ani jiná vlastnost komentována systematicky u každého uvedeného prost edku.⁷⁵

Práv s ohledem na tuto rozr znost všech příruček se na následujících stránkách pokusím o souhrnný pohled prost edk vyjad ování *p í iny* a *d sledku* v e-tin , a to tak, že nejprve budou představeny prost edky vyjad ování *p í iny* (kap. 2.2.) a následně *d sledku* (kap. 2.3.). V obou těchto podkapitolách budou vyjmenovány všechny prost edky z výše zmíněných mluvnic (byť byl n který uveden třeba jen v jedné z nich) a ke každému prost edku budou připojeny doplňující informace o shrnutí toho, co mluvnice k danému

---

⁷⁵ Srov. např. přílohu 1.

prost edku uvádí.⁷⁶ Každý z prost edk bude také ilustrován p íkladovou větou z korpusu SYN2015 (p ípadn z jiného korpusu z ady SYN, pokud se žádný p íklad v SYN2015 nevyskytuje; v p ípad citování z jiného korpusu není ze SYN2015 bude u p íkladu vždy uvedena poznámka, odkud je p íklad převzat). Bude-li p íkladových vět uvedeno více, budou od sebe odděleny dvěma lomítky (/). Pro větší přehlednost budou prost edky rozděleny ještě do dílčích skupin podle toho, o jaký typ prost edku jde z hlediska jeho formy (resp. slovní druhového zařazení).

Závěrem této kapitoly tedy budeme mít přehled o tom, které prost edky je možné větin pro vyjádření *p íny* a *d vodu* použít, což bude východiskem pro následnou analýzu textů neslyšících.

2.2 Prost edky vyjádření *p íny*

Nákolik přírůků shodně tvrdí, že *p ína* je primárně vyjádřována větou (vedlejší nebo hlavní) a vyjádření nevčetně je až sekundární (Grepel, Karlík 1986: 302; Daneš, Grepel, Hlavsa 1987: 480; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 478; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510; Těchla a kol. 2013: 712). Každému z těchto druhů (tj. v tněmu a nevčetněmu) vyjádření *p íny* náleží jiné prost edky.

A. V **ty vyjad ující *p ínu*** mohou být uvozeny různými způsoby, které bychom mohli rozdělit do následujících skupin:

a) spojky

1. spojky podřadivé s primárním významem *p ínným* (uvozují vedlejší větou)
2. spojky souřadivé s významem *p ínným* (spojují dvě vět hlavní)
3. spojky podřadivé s primárně jiným než *p ínným* významem

b) složené spojovací výrazy

1. primární podřadivka + odkazovací zájmeno *to* (v pádě íslu-ném), spojka *že* (např. *z toho, že...*; *od toho, že...*)
2. sekundární podřadivka + odkazovací zájmeno *to* (v pádě íslu-ném), spojka *že* (např. *díky tomu, že...*; *v důsledku toho, že...*)

c) bez uvození spojovacím výrazem o asyndetické spojení

1. s participiální konstrukcí (kondenzace přísudku v pasivu ve vedlejší větě vyjad ující *p ínu*)
2. s příslovcem/ částí⁷⁷ ve větě, která vyjad uje *p ínu*

⁷⁶ Kompletní přehled prost edk a jejich charakteristik podle jednotlivých přírůků je uveden v přílohách . 162.

⁷⁷ Tento způsob uvádí mimo jiné i Těchla, který tyto výrazy (*stejně*, *beztak* atp.) klasifikuje jako příslovce (1966: 314). To proto, že v době vydání jeho příručky nebylo vydávání částí jako samostatného slovního

B. Je-li *p í ina* vyjád ena **nev tn** , má toto vyjád ení jednu z následujících forem:

a) jméno

1. v bezp edlofkovém pádu

i. instrumentál

ii. nominativ

2. v p edlofkovém pádu

i. s primární p edlofkou

ii. se sekundární p edlofkou

b) p íslovce

c) participiální konstrukce

Nyní se pokusíme jednotlivé prost edky vyjad ování *p í iny* a jejich vlastnosti (charakteristiky) p edstavit podrobn ji.

A. P í ina vyjád ená v tn

a1) Spojky pod adicí s primárním významem p í inným:

- **protofle** ó základní a nejfrekventovan j-í p í inná spojka, v ta uvozená *protofle* m fle stát v postpozici, antepozici i interpozici ó *Upadl, protofle se lekl a -patn -lápl. // Protofle ji nestínily stromy a mé o i ufl uvykly no ní tm , mohl jsem si aspo do jisté míry prohlédnout hrab te. // A pak m , protofle jsem m l vlasy afl po ramena, vyfotila spole n s krysou.*
- **pon vadfl** ó funk n ekvivalentní s *protofle*, ale mén frekventované; mírn kniflní, resp. formální; v odborných, administrativních a publicistických textech n kdy ast j-í nejl *protofle*; m fle stát v postponované, anteponované i interponované v t ; v mluveném jazyce má n kdy podobu **pá** ó *Nev d la jsem, fle sem dneska p ijdu, pon vadfl jsem byla dlouho pry . // Pon vadfl se budou letos v Rakousku konat tvery d leflité regionální volby, není to zanedbatelný politický kalkul. // Toto d dictví, pon vadfl je zaklí ováno v hodnotách a vzorech chování lidí, se p ekonává jen pomalu a svízeln . // Znova jsem ek, a to ned lá, ale on za al vyvád t, tak jsem se na to vyka-lal, pá rvát jsem se s ním necht l.*

---

druhu je-t b flné. Dal-í auto i, kte í tento zp sob vyjad ování p í iny zmí ují, slovn druhovou charakteristiku neuvád jí (Dane-, Hlavsa, Grepl (eds.) 1987; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995; echová a kol. 2000). V dne-ní dob v-ak výrazy tohoto typu hodnotíme jako ástice (srov. nap . *beztak* ve Slovníku spisovné e-tiny pro -kolu a ve ejnost, 2000).

- **jelikoř** ó funk n ekvivalentní s *protoře*, ale mén frekventované; kniřní, resp. formální; v odborných, administrativních a publicistických textech n kdy ast j-í neř *protoře*; m ře stát v postponované, anteponované i interponované v t ó *Poprvé jsem jela do Jalchatry s chutí, jelikoř jsem necht la p ijít o podívanou na jejich vylod ní. // Jelikoř m jen vlásek d lil od nového váhání a rozervanosti, považoval jsem to za dobré znamení. // Ale pro tentokráte snařn prosí, jelikoř je momentáln finan n indisponován, alespo o malou dávku alkoholu.*
- **jeřto** ó málo frekventované, kniřní ařl archaické, n kdy pouřříváno s humoristickým zám rem, m ře stát v postponované, anteponované i interponované v t ó *Pozd ji se jiřl na spolehlivost ani tak mnoho nehled lo, jeřto byl nedostatek lidí. Jeřto se starám o manřelku a nyní jiřl t i d ti (v té dob dv), nesta ily na-e výd lky na slu-né řřivobyřtí celé rodiny. // Kovová t la [kovy], jeřto jsou dílem p řrody, jsou p irozená, ale lidské dílo je um lé, a nikoli p irozené.*
- **anřto, anřta, antoř** ó zastaralé, archaické, pouřříváno spí-e jako humoristický nebo ironický prvek ó *Nikdo nám nic nedá, anřto nemá.*
- **an, ana, ano** ó zcela archaická spojka ó *Skromnost této sekty je snad jedine ným p řkladem v d jinách lidstva, ana kařdá jiná sekta myslí, ře jen sama zná celou pravdu a ře ti, kdořl s ní nesouhlasí, jsou potud v bludu.*

a2) Spojky⁷⁸ sou adicí⁷⁹ s významem p ř inným

- **nebo** ⁸⁰ ó jen v postponovaných v tách,⁸¹ které od vod ují tvrzení uvedené v p edcházející v t , nese tedy rys p ř inný a vysv tlovací ó *V t-ina si vyslechla obvin ní z násilí proti ú ední osob , nebo úto ili na zasahující policisty.*
- **nebo, neb** ó kniřní a zastaralé ó *Milí brou ci zde tráví volné chvíle, neb kv t jim je tím, ím nám je byt.*

⁷⁸ Třilauer výrazy *totiřl v-ak, p ece, sice, jinak* považuje za p řslovce (Třilauer 1966: 314).

⁷⁹ Daneř, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 483) adí spojku *nebo* na hranici mezi parataxi a hypotaxi.

⁸⁰ Encyklopedický slovník e-tiny (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 510) uvádí, ře ř[z]a p.u.p. se nepovařřují v ty s *nebo* , *vřřly* , *totiřl* , pokládáné za hlavní v ty vyjad ující p ř inu a mající funkci vysv tlovací, a proto vřřdy postponované.ř

⁸¹ Spojku *nebo* lze vřřdy nahradit spojkou *protoře* (ale ne naopak). Proto je také spojka *protoře* frekventovan j-í neř *nebo* (Machová 1972: 62; Ho-nová 2005: 69; Třřcha a kol. 2013: 834).

- **- , -t** ó archaické ó *Dal toho opravdu hodn , a stihnul leccos i mimo ty um lecké disciplíny, byl také sportovcem, lyfla em i tenistou.*
- **totifl** ó v ty s *totifl* mívají krom p í inného také rys vysv tlovací, jde tedy p edev-ím o v ty *d vodové*; spojka *totifl* v t-inou nestojí na za átku v ty, klade se afl za první p ízvu ný len v ty ó *Stále více si idi i vybavují auta kamerami. Mohou totifl zachránit peníze.*
- **vřdy** ó stejn jako v ty s *totifl* mívají i v ty se *vřdy* krom p í inného rys vysv tlovací, jde tedy p edev-ím o v ty *d vodové*; *vřdy* se objevuje zejména v citov zabarvených projevech (nap . p í vysv tlení p í iny údivu, leknutí, rozpak atp.); v ta uvozená spojkou *vřdy* je k souv tí p ípojena voln , asto jí p edchází st edník ó *Byla to jist velká milost v mém řivot , vřdy tehdy jsem ani moc dob e nev d l ó to se p íznávám ó kde je Libanon.*
- **v-ak** ó uvozuje p edev-ím v ty *d vodové* ó *Marek by dokázal o hlin ných cihlách a výhodách bydlení ve stavení z hlíny povídat celé hodiny. V-ak je také jedním z hlavních propagátor hlin ných dom a zku-eným odborníkem na hlin né omítky.*
- **p ece** ó *Cake prohlásil, ře pétanque je golf chudých, p ece jen to není taková snobárna a má tu výhodu, ře je p enosný.*
- **sic(e)** ó zastaralé ó *A nevstupuje do mých komnat, sic nep eřtíje, zem e pomalou a dlouhou smrtí...*
- **jinak** ó *Ale lov k musel nejprve porozum t tomuhle, jinak by nem lo řádný smysl vysv tlovat zbytek.*

a3) Spojky pod adicí s primárn ě jiným neřl p í inným významem

- **kdyřl** ó spí-e hovorové, nese p íznak asový a/nebo podmínkový, ast ji vyjad uje *d vod* ó *Jen se polituj, kdyřl musí-řtít mezi samými necitlivými blbci.*
- **kdyřt** ó velmi ídké, kniřní (význam *protoře práv*) ó *Jeho realizací pak je nap íklad zakládání řalternativníchō katolických -kol, zvlá-t univerzit ó kdyřt se ony tradi ní, jezuitské, zdají neokonzervativc m p íli-ř zesv t-t lěō, p íli-nasáklé duchem -edesátých let.*
- **zvlá- kdyřl** ó *Lvovi se do toho v bec necht lo, zvlá- kdyřl za sebou řívka nenechala řádnou, ani nepatrnou stopu.*

- **jestliže** ó p íznak podmínkový ó *Jestliže nás d stojnost p esahuje, pak m fleme s jistotou íci, fle na ni má nárok kařdý lov k bez ohledu na jeho psycho-sociáln zdravotní stav.*
- **-li** ó p íznak podmínkový ó *Obřalovaný má právo zvolit si obřájce nebo pofřádati soud, aby mu z ídil obřájce, je-li nemajetný.*
- **jak** ó *Jak slunce fhnulo chladnými paprsky, o i nám zakřývaly ledovcové slune ní brýle.*
- **fle** ó vyjad uje p edev-ím d vod; pouřívá se v n kolika spojeních:
  - a) šp i udávání p íznak ō (Tmilauer 1966: 313) ó *Dob e jsi ud lala, fles mi to ekla. // D kuji ti, fles m pozvala.*
  - b) se slovesy radosti, lítosti, hn vu, p ekvapení a jejich projev , resp. v postponovaných v tách, kde p í ina vyvolává d j í stav v psychické sfé e lov ka ó *Styd la se, fle dostává tolik pen z za to, jak vypadá; a o své kráse stejn nebyla moc p esv d ená.*
  - c) v anteponovaných v tách, zejm. v hovorovém stylu ó *A pak ze m cht la vytáhnout, kde jsi. fle prý dob e ví, fles u m p ede-lou noc spala.*
  - d) v d vodových otázkách, které implikují nejistotu ó *Nebude-pak litovat, fles p ece jen n co nezorganizoval?*
- **tím, fle** ó ve v tách, kde p í ina je i prost edkem d je ó *M fle to prý být také tím, fle lidé uřl mají dost v-ech t ch politických turbulentí a pot ebuji se odreagovat.*
- **tím spí-e, fle** ó ve v tách, kde následek vyvolaný p í inou je zcela p irozený, samoz ejmý, o ekávaný ó *Nechci si p ed ním utrhnout ostudu, tím spí-, fle te vím, fle se mi pak bude smát se svým novým nejlep-ím kamarádem Xavierem.*

b1) Složené spojovací výrazy⁸² tvořené primární předložkou, odkazovacím zájmenem to (v příslušném pádě) a spojkou *le*⁸³

- **proto, le**⁸⁴ – vedle *protole* hlavní prostředek v tisku vyjádření příčiny; od spojky *protole* se ale liší užitím: Zatímco jednoduché spojky *protole* užíváme také nebo jedině tehdy, pokud celé souvětí obsahuje novou informaci, složené spojky korelativní užíváme pouze tehdy, pokud novou informaci obsahuje pouze závislá příložná klauzule (Týcha a kol. 2013: 835)⁸⁵; spojovací výraz *proto, le* se používá také tehdy, je-li důvod uváděný ve vedlejší větě jedním z důvodů nebo hlavním důvodem tvrzení obsaženého ve větě řídicí, v takovém případě je možné před výraz *proto, le* doplnit vytykáací výraz *právě, především, hlavně, zejména, i, jen, uvažuj*.⁸⁶ – *Nenechávej dobré věci shánit jenom proto, le je nepotřebuje. // Nevrátila jsem se na silnici proto, le mě o to fládal, ale proto, le mi nic jiného nezbylo.*
- **z toho, le** – *Z fyzicky a charismatického záletníka se postupně stává mufl, neustále z toho, le nedokázal zachránit lidských životů.*
- **od toho, le** – *P iznal, le jizvu na ruce má od toho, le si nechal odstranit tetování z lena SS.*
- **za to, le** – *M fete si být jisti, le nebyl zavinený za to, le etl Písmo svaté.*
- **nad tím, le** – *Pak mě zaplavil vztek nad tím, le mě někdo budí.*
- **skrz to, le** – substandardní, regionální – *Pokud si však někdo myslí, le se doma hádáme skrze to, le já z našich společných startů vozím poháry a Martin ne, tak je na omylu.* (SYN2013pub)

⁸² Je zajímavé, že Týchla (1966), ani Havránek a Jedlička (1981) složené spojovací výrazy krom *proto, le* vůbec nezmiňují.

⁸³ Karlík (1990: 127) uvádí, že u takových spojovacích výrazů lze spojku *le* nahradit i výrazy typu *jak, kdy, kde* (vznikají tak spojení např. *z toho, jak...*).

⁸⁴ Jde o plně adverbializované spojení primární předložky *pro* a zájmena *to* (Grepel, Karlík 1986: 375).

⁸⁵ Týchla tento rozdíl ilustruje a vysvětluje na příkladech vět (Týchla a kol. 2013: 835):

- a) Pomohl jí, **protole** jí měl rád. (Tato věta poskytuje informaci jednak o tom, **pro** koho n komu pomohl, ale **také** mě poskytnout informaci o tom, **le** koho n komu pomohl)
- b) Pomohl jí **proto, le** jí měl rád. (Tato věta poskytuje informaci **pouze** o tom, **pro** koho n komu pomohl.)

⁸⁶ Možnost uvedení vytykáacích výrazů uvádí Karlík (1990: 128) a Týchla a kol. (2013: 835), a to jen ve spojení s *proto, le*. Ovšem domnívám se, že vytykáací výrazy je možné použít i s jinými složenými spojovacími výrazy – viz příkladové věty z korpusu: *Volala jsem ti právě kvůli tomu, le tu včera musím uzavřít po všech stránkách. // Reforma byla navíc možná i díky tomu, le tamní veřejné finance byly ve velmi dobrém stavu. // Jeho smrt je zajímavá hlavně z toho důvodu, le vrhá stín nejistoty na nadcházející hlasování o reformě financí.* aj.

b2) Složené spojovací výrazy tvořené sekundární předložkou, odkazovacím zájmenem to (v příslušném pádu) a spojkou *že*⁸⁷

- **díky tomu, že** *ó Nikdy jsem nechtěl, aby bylo moje víno známé díky tomu, že jsem herec.*
- **kvůli tomu, že** *ó Hodnoty minerálů klesly na kritické hodnoty kvůli tomu, že hypofýza přestala plnit svou funkci.*
- **z toho důvodu, že**⁸⁸ *ó Moje organizace má pár pravidel jiných, než mají jiní, i z toho důvodu, že jsme starší.*
- **z té příčiny, že** *ó Bohužel musíme doznati, že poslední léta přinesla doba vánoční eskému trhu zklamání z té příčiny, že cizina zaplavuje nás výrobky továrními, postrádajícími svého vkusu, zpracovány jsou ze špatného materiálu, vynikající za to však bájí novou lácí. (SYN2009pub)*
- **v důsledku toho, že** *ó A koli by dílo nemá ambici být kodifikací, stává se jím v důsledku toho, že je jeho obsah veřejností jako kodifikací vnímán.*
- **následkem toho, že** *ó Z posudku toho plyne, že následkem toho, že trativod je veden až k poli falobc a nemá odtoku vody, se při vlhkém počasí voda hromadí mezi ní a hranicí pozemku falobc, při mokřem počasí vystoupí a rozleje se i na pozemek ten.*
- **vinou toho, že** *ó Nutnost dobrého a výkonného řádu na ministerstvu zahraničí roste také vinou toho, že na Pražském hradě dosluhuje prezident, který navzájem se spojenci jen komplikuje, takže se s ním téměř nikdo nechce bavit.*
- **vlivem toho, že** *ó Když se například prokáže, že lovce, který má u nás havarijní pojistku, nedobrzdl a narazil do vozidla vlivem toho, že jel nepřiměřenou rychlostí a jeho auto mělo na zasněžené vozovce letní pneumatiky, pak by zřejmě nehoda vznikla i se zimním obutím.*
- **zásluhou toho, že** *ó Navíc zásluhou toho, že to Nova vysílá, se tam setkám s jezdci, dám s nimi rozhovory.*
- **vzhledem k tomu, že** *ó Na druhou stranu se to dalo očekávat, vzhledem k tomu, že nikdy nešla předešlá hodina.*

⁸⁷ Mluvnice češtiny III. (Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 482) jako jediná téměř u všech těchto složených výrazů uvádí, že se používají v odborném a publicistickém stylu.

⁸⁸ Slova *důvod* se zde užívá jak pro označení *důvodu*, tak *vlastní příčiny* (Karlík, Nekula, Rusínová 1995: 478).

c) V tné vyjád ení p í iny bez uvození spojovacím výrazem ó asyndetické spojení

- asyndetické spojení se poufívá spí-e v mluveném jazyce, a to jen z ídka, nebo je významov nejednozna né (resp. t flko se v n m rozli-uje d vod a vysv tlení) ó *P jde p -ky, rozhodl se, autobus bude vymrzlý a ch ze ho po ránu aspo probere.*

c1) Asyndetické spojení s participiální konstrukcí

- **participiální konstrukce** vzniká kondenzací p vodní vedlej-í v ty s p ísudkem v pasivu, je prost edkem kníflním, *p í inu* vyjad uje implicitn ó *Roosevelt p esunul datum svátku Dík vzdání na tvrtý tvrtek v m síci, p esv d en, fle více nákupních dn p ed Vánoci ekonomice pom fle.*

c2) Asyndetické spojení s p íslovcem/ ásticí

Asyndetické spojení m fle obsahovat n která p íslovce, resp. ástici (viz poznámku 74 pod árou). V-echna p íslovce (ástice) nífle uvedená se poufívají ve v tách zd vod ujících správnost (rozumnost) n jakého rozhodnutí s poukazem na marnost rozhodnutí opa ného. P ed v-echna tato p íslovce je mofné p ídat je-t spojku *protofle* (pokud bychom spojku *protofle* poufili, jednalo by se ufl o spojení syndetické).

- **stejn** ó *To má-bu t, stejn by nám byly k ní emu.*
- **tak jako tak / takjakotak** ó *Nazda b h plácla n jaké íslo, tak jako tak bude ten p íklad za p t.*
- **beztak** ó *Na známce ufl mu zálefllo pramálo, beztak ufl dostal á ko a bylo mu jasné, fle tahle známka mu z stane, a se stane cokoli.*
- **beztoho** ó *Chlape mizerná, ekl by kone n , nefli bych se musel takhle d ít, táhni rad ji do nebe ó beztoho jinam nepat í-*

B. P í ina vyjád ená nev tn ⁸⁹

a1 i) Jméno v instrumentálu

- **bezp edlofkový instrumentál** je velmi frekventovaný, jeho užití popisují příručky : souvisí s mimovolným následkem (bez ohledu na povahu příiny); objevuje se ve větách, které uvádí tělesnou i duševní příinu tělesných dějů, dále u substantiv označujících flivly a vlastnosti, případně ve větách, kde je příina i prostředkem děje *ó Samoz ejm , fle tak jako se spolu se zm nami ve spole nosti vyvíjí lidská e a názvosloví, musí se vyvíjet i názvosloví pro místa. // Bolestí on m l. // A tená , zkaflený flivotem a etbou, je vfdy trochu zv davý, co se stane.*

a1 ii) Nominativ

- **nominativ** lze použít k vyjád ení příiny jen ve spojení s kauzou ním nebo motiva ním přísudkem typu *zp sobit, vyvolat, zap í init, být d vodem, být p í inou...*; v takovém případě je *p í ina* podmíněná ⁹⁰ *ó Ukrajinský boxer popisoval trápení, které mu zp sobil ledvinový kámen.*

a2 i) Jméno v předložkovém pádu s primární předložkou

- **z + gen** *ó* velmi frekventované, u substantiv označujících psychický stav i proces, který je příinou jiného děje i stavu *ó Jenom si vzpome na v-echny ty ne–astný holky, co se z blbosti nebo ze zoufalství daly na drogy.*
- **pro + ak** *ó* velmi frekventované, zejm. v administrativním stylu, bflné u dějových substantiv *ó Na h bitovech leflí plno hrdin , co si pro samou práci nemohli vydechnout. // Paní Marie u soudu chvílemi pro slzy nemohla mluvit.*
- **za + ak** *ó* velmi frekventované *ó Styd la se za tu trapnou nerozhodnost, kterou sly–ela ve svém vlastním hlase.*
- **na + ak** *ó* frekventované *ó Polostátní podnik se hájí tím, fle odkupoval velké projekty na p ání státu.*

⁸⁹ Havránek a Jedli ka (1966) a Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002) adverbiální výrazy jako prostředek vyjád ení příiny v bec neuvád jí. Detailní přehled prostředků a jejich charakteristik podle jednotlivých příruček je uveden v příloze . 2.

⁹⁰ Vyjád ení příiny podmíněná zmíní uje jen Karlík (1990: 1246125).

- **od + gen** ó pom rn frekventované, m fle se uflít u p í iny s mimovolným následkem ó *U kamenné zdi se choulili ú astníci petrianského útoku z boku, kte í p eflí ó bylo jich v-eho v-udy kolem deseti, v-ichni byli -pinaví od bláta a krve a vy erpaní.*
- **skrz + ak** ó mén frekventované, hovorové (lidové) ó *A pak musel i Emil, tv j táta narukovat, babi ka se za n j modlila, drfl se, jenfle afl na konci války, skrze toho Bellemana, si ho smrt na-la.*
- **po + lok** ó mén frekventované ó *M j otec je slabý po nemoci a bratr je-ť moc malý.*
- **nad + instr** ó mén frekventované ó *Papefl na íkal nad zoufalstvím a strachem své du-e.*
- **pod + instr** ó mén frekventované ó *Celá se slofla pod tíhou ztráty ty knoflík ze svého kostýmku a zdrtil ji její zpackaný mediální obraz.*
- **v + lok** ó mén frekventované ó *Na chvilku se mi v náhlém pochopení zadívala do o í.*
- **u + lok** ó mén frekventované, podobné p edlofkovému spojení v + lok ó *U v domí vlastní nedostate nosti, neustále sledované a známkové, usilovn jsem se za ala vlamovat do oné dosud nenav-ívené komnaty: Milovat!*
- **p i + lok** ó mén frekventované ó *P i svém t lesném objemu mohl být podezírán z toho, fle zhltl Johna Villona k snídani.*
- **k + dat** ó mírn zastaralé ó *Vfdy, kdyfl jsme nastupovali k rozkazu mezi baráky nebo odcházeli na jídlo do kantýny, dívali jsme se na nápis poblífl táborové brány: šPráce osvobozuje!õ*
- **p ed + instr** ó pouflívá se jen okrajov ó *K odvážnému pokusu se odhodlal v pond lí, a dokonce i on se musel p ed její monumentální vý-kou sklonit.*
- **uprost ed + gen** ó *Z vrásky kolem úst se dalo vy íst, jaká smr- my-lenek mu b flí hlavou, a Astrid s ním uprost ed toho v-eho soucítila.*

a2 ii) Jméno v předložkovém pádu s primární předložkou

- **kvůli + dat** je frekventované, používá se u substantiv označujících v daném kontextu nějaký více či méně negativní jev, méně často se užívá v předložkovém významu bez implikace negativního hodnocení (takové předložkové fráze hraničí s určením úřadu),⁹¹ vyskytuje se v odborném a publicistickém stylu *ó Jihoevropská země kvůli neutrálnému stavu ve vojenských financích ušla několik týdnů plnění titulní stránky novin po celém světě. // Předložili ho sem kvůli povznesení mravnosti.*
- **díky(y) + dat** je frekventované, významově komplementární ke **kvůli + dat**, používá se ve spojení s pozitivními jevy, někdy i s negativními, ale spojení sekundární předložky *díky* s pozitivními jevy stále převažují *ó Samotná představa, že zamilovanost je dobrá a zaslouží ocenění, se rozšířila až prost ednictvím dvorské literatury šestnáctého století díky knihtisku a vztahům znalosti tení.*
- **vinou + gen** je frekventované, v odborném a publicistickém stylu,⁹² ve spojení s negativními jevy *ó Počet kolonií klesl vinou epidemií a lokálních konfliktů na polovinu.*
- **zásluhou + gen** je frekventované, v odborném a publicistickém stylu, ve spojení s pozitivními jevy *ó Zásluhou založení rezervací a ochranných pásem se po čtyřech jednotlivých kmenů lehce zvedly.*
- **vlivem + gen** je frekventované, v odborném a publicistickém stylu *ó Vlivem omezených časových možností pro trénink nedosahují špičkoví triatlonisté takových výkonů jako specialisté v jednotlivých disciplínách.*
- **vzhledem k + dat** je frekventované, v odborném a publicistickém stylu *ó Vzhledem k velmi silnému konkurenčnímu prostředí to není vbec jednoduché.*
- **v důsledku + gen** je frekventované, v odborném a publicistickém stylu *ó V důsledku antijudaistické kulturní politiky režimu byly víceméně potlačovány ve veřejně prezentované informaci o partikulárních židovských dějinách, památkách a kultuře obecně.*

⁹¹ Šložitější předložky *kvůli* v pozitivním smyslu a bez možnosti pochopit určení jako vyjádření úřadu je protinormální, a v tuhle s takovým určením lze hodnotit jako negramatickou (Těšcha a kol. 2013: 713).

⁹² Tento a všechny následující spojovací výrazy obsahující sekundární předložku se často vyskytují zejména v odborném a publicistickém stylu zejména proto, že primární předložkové spojky (*protože, poněvadž*...) jsou zcela neutrální co se týče charakteru důsledku (srov. Bilišová-Křížková 1979: 105), zatímco složené spojovací výrazy ušly samy o sobě vypovídají něco o charakteru příčiny (např. *zásluhou toho, že*... se pojí výhradně s pozitivní příčinou atp.), a jsou tedy významově explicitnější, což se jeví pro odborné texty jako vhodné (srov. Těšpán 2011: 49).

- **následkem** + **gen** ó frekventované, v odborném a publicistickém stylu ó *Následkem ztráty krátkodobé paměti pacient neustále klade sestře stejné otázky.*
- **z dle** + **gen** ó frekventované, v odborném a publicistickém stylu ó *Z dle chápání onemocnění obřadovaného S. M. muselo být soudní přelíčení v H. znovu odloženo.*
- **za příčinou** + **gen** ó v odborném a publicistickém stylu⁹³ ó *Za příčinou povznesení pochodového zpěvu a pochodové hudby na úřad císaře Viléma jednotlivým sborovým velitelstvím, aby zavedeno bylo v armádě vybraných osm pochodových písní s doprovodem hudby a ty i pochody pro hudbu.*
- **z titulu** + **gen** ó frekventované, v odborném a publicistickém stylu ó *Jinými slovy, zlevnění průmyslové výroby z titulu zrušení podpory OZE by přineslo 1 749 nových pracovních míst.*
- **z příčiny** + **gen** ó *Vážné onemocnění je zkrátka slabý, buď z příčiny nemoci, přelíčení stáří, nebo naopak mládí.*
- **pro příčinu** + **gen** ó *Jihlavská policejní mluvčí Jaroslava Slavíková uvedla, že devět nehod policisté vyšetří pro příčinu nedodržení bezpečné vzdálenosti, v sedmi případech se řidiči plně neovládali a šest nehod způsobila nepřiměřená rychlost. (SYN2009pub)*

b) Příčina vyjádřená nevlastním příslovcem⁹⁴

- **desubstantivní příslovce** ó u jmen označujících psychosomatické jevy ó *Ztuhla jsem strachem, ať když bylo po všem a já jsem si uvědomila, co mi to vlastně udělaly.*
- **pro** ó *Pro ses jí je to nikdy nesvědilo?*
- **proto** ó *Považoval proto smýšlení morálního s intelektuálním za pokolení své domy.*
- **dle** + **gen** ó *Reisberg nicméně říká, že na své vlastní podezření na ochabující paměť je dle vodní podloženo asi v polovině případů.*

⁹³ Podle Trnava (1966: 311) zastaralé, podle Grepla a Karlíka (1986: 303) frekventované.

⁹⁴ Kromě desubstantivních příslovců, které jako prostředek vyjádření *příčiny* a *důsledku* uvádí jen Příruční mluvnice češtiny (Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 479), jsou všechny prostředky vyjmenované v této skupině zmíněny pouze u Trnava (1966: 311).

- **od vodn n** ó *M l jsem pocit, fle se mi n kdo z obrazovky od vodn n posmívá.*
- **oprávn n** ó *Zlobí se oprávn n .*
- **právem** ó *Jsem si v dom dosahu závazku, jeffl jsem na sebe vzal: lidé, kte í se v dobré ví e vydali do zámo í a jimfl se uzav ela cesta zp t, na m právem hledí jako na spolup vodce svého osudu.*
- **úmysln** ó *Ufl jsem ti íkal, fle jsem to neud lal úmysln .*
- **schváln** ó *Sed l na ní ert, a jestli fle n kdo z davu schváln sáhl na pytel s m -ci, dostal od erta ocasem šp es prackyõ.*
- **kdo fl ví pro** ó *pokleslé ó Její my-lenky vydávaly o rty ostrý zvuk, k-k-k, jako by skute n byla posedlá Kitty Finchovou, ji fl kdo ví pro tolik zbo fl uje Jurgen i v-ichni ostatní, které se jí poda í zmanipulovat a o arovat.*
- **co, co fl** ó *A co bych jí ty prachy nevrátil?*

c) P í ina vyjád ená nev tn s participiální konstrukcí

- **participiální konstrukce** je stylov p íznaková a stojí na pozici dopl ku ó *Nechá se vést, p esv d en, fle se mu nem fle nic stát.*

2.3 Prostředky vyjadřování důsledku

Důsledkový vztah je vyjadřován paratakticky, větinou v rámci souvětí souadného⁹⁵ (Milauer 1966: 315; Havránek, Jedlička 1981: 406; Grepl, Karlík 1986: 219; Daneš, Grepl, Hlavsa 1987: 406; Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 550; Těšička a kol. 2013: 528). V těchto souvětích s důsledkovým vztahem bývají spojeny různými prostředky,⁹⁶ které bychom mohli rozdělit následovně:

- a) spojky
- b) spojovací výrazy obsahující sekundární předložku + zájmeno *to* nebo *co* v příslušném pádu
- c) asyndeticky
  1. s příslovcem, resp. částicí (viz poznámka 74 pod čarou)

a) Spojky

- **(a) proto** částice za spojovací výraz je možné připojit je-t částici *i*⁹⁷ *Proto život je Boží dar, a proto nikdo nemá právo nakládat s ním svévolně podle svých vlastních zájmů a představ.* // *Štěpán Terežínská společnost byla velmi specifická, a proto i terežínská výchova musela být fenoménem ojedinělým a neopakovatelným.*
- **(a) tedy** částice za spojovací výraz je možné připojit je-t částici *i* *Tedy pohyboval se vlakem a lodí po známých místech, nocoval v hotelích, nebyl tedy žádným objevitelem.* // *Podnik totiž vyrábí, a tedy i propaguje, kuchyňské nádobí.*
- **(a) tudíž** méně frekventované, stylově příznačné, resp. knižní, za spojovací výraz je možné připojit je-t částici *i* *Je z kamene, tudíž odolá ohni.* // *Pilot drží řídící páku, a tudíž i rychlost ustálenou a idí svou výšku stahováním nebo přidáváním přepustí.*
- **(a) tím** méně frekventované, za spojovací výraz je možné připojit je-t částici *i* *Inteligentní elektromotor KW9M disponuje odchylkou pouze 0,5 %, a tím se blíží k nejpřesnějším v oboru v oblasti područního měření.* // *Reiko si v duchu představovala, že ji popadl a přinutil vypít nějaký lék, po němž ztratila v domě a tím i paměť.*

⁹⁵ Še spojeních členských se vyskytuje zřídka (Grepl, Karlík 1986: 219).

⁹⁶ Viz přílohu 3.

⁹⁷ Bude-li v daném vyjádření důsledek záporný, bude se pravděpodobně podle mého názoru k výrazu *proto* (a následným obdobným výrazům *tak*, *tedy*, *tudíž*...) připojovat nikoli částice *i*, nýbrž *ani* nebo *nikdy*, *a proto ani to*, *nepodařilo se mi zahrát ho napoprvé dobře*.

- **(a) tak** ó hovorové, za spojovací výraz je možné pipojit je-t částici i ó *Uflm l v-eho plné zuby, a tak vy e-il tuhle stranickou lapálii po svém. // Jde p ed nimi co noha nohu mine, a tak i ony musejí krá et pomalu.*
- **(a) tofl** ó hovorové (zejm. na Moravě), za spojovací výraz je možné pipojit je-t částici i ó *Ale hodinky jiflmá, tofl je spokojený.*
- **i** ó knižní, d sledkový vztah vyjaduje implicitně ó *Nedopadlo to -patn , i zkusili jsme -t stí do t etice.*
- **a** ó d sledkový vztah vyjaduje implicitně ó *Po n kolika m sících vyhýbavých e í dokto i p ipustili, fle toho moc nezmohou, a souhlasili, aby byla doma, pokud o ni bude rodina neustále pe ovat.*
- **ergo** ó zastaralé, fletovné, hovorové ó *Sv tu hrozí váfhný nedostatek vody, ergo nedostatek potravin, varuje v rozhovoru v tomto TÝDNU Peter Brabeck-Letmathe, p edseda p edstavenstva Nestlé, nejv t-í potraviná ské firmy na zem kouli.*
- **pro efl** ó pod adicí spojka, nebo spojka za azovaná na pomezí mezi spojky sou adicí a pod adicí, silně knižní afl archaická ó *Její chování m pobou ilo jifl velice hrub , pro efljsem na ní za val silným hlasem.*
- **takfle** ó považuje se za spojku pod adicí, podle ^{TM} Milauera (1966: 315) se používá zvlá-t v odborném stylu ó *To vyhlá-ení prob hne afl v p ímém p enose, takfle výsledky dop edu nevím.*
- **aby** ó tato spojka pod adicí se používá p edev-ím k vyjád ení vztahu ú elového, o vztah d sledkový jde v p ípad , fle aby stojí ve v t s kladným p ísudkem a v ta ídící obsahuje p ísudek v záporu (tedy šVH zápor, aby VV kladō), takové v ty lze transformovat do podoby: v ta hlavní se záporným slovesem, (a) proto v ta se záporným slovesem (tedy šVH zápor, (a) proto VH záporō) (Dane-, Grepl, Hlavsa (eds.) 1987: 485) ó *Nebyl jsem ov-em tak bláhový, abych mu to bez okolk ekl p ímo a dotkl se tak jeho cit .*

b) Spojovací výrazy obsahující sekundární předložku + zájmeno to nebo co v příslověném pádě

- **(a) následkem toho** *ó V průběhu stárnutí klesá aktivita superoxiddismutasy a následkem toho se pomaleji rozkládají volné radikály.*
- **(a) v důsledku toho** *ó Jinak by mohl nastat čas, kdy utratí mnohem víc než ekal, a v důsledku toho bude nucen upustit od některých svých plánů.*
- **což** *ó Okna jsou zalakovaná, což jsou velice vhodné.*
- **v důsledku toho** *ó Infrastruktura rozrůstající se obce se průběžně doplňuje, v důsledku toho se nemovitosti v místě je třeba zhodnotit.*
- **vzhledem k tomu** *ó A navíc, pane, je dobře známo, že přítel dobyvatele bývá jen jeho poslední obětí, a vzhledem k tomu by bylo o něco více sebeobranu.*
- **s ohledem na tuto skutečnost** *ó Pro jejich zásobování pitnou vodou slouží vodní nádrže Bedichov, Souš a nově vybudována nádrž Josef v Dole na Kamenici. S ohledem na tuto skutečnost byla oblast v roce 1978 na územím vlády SR prohlášena za chráněnou oblast pro rozšíření akumulace vod.*

V jednotlivých příkladech jsou explicitně zmíněny jen výše uvedené spojovací výrazy obsahující sekundární předložku. Ovšem domnívám se, že spojovacím prostředkem vztahu důsledkového mohou být i spojovací výrazy složené z primárních i sekundárních předložek (uvedených výše mezi prostředky vyjádření *příčiny*) a zejména *co* v příslověném pádě (jde tedy o spojovací prostředky typu *za což*, *z toho*, *díky tomu* apod.). Výčet takových spojovacích prostředků pro vyjádření důsledku by tedy mohl být mnohem obsáhlejší, jak to naznačuje (jako jediný) i Encyklopedický slovník češtiny (Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) 2002: 550).

c) Asyndeticky

- **asyndeticky** *ó* *Mofná fle pan Farný dnes nep i-el, tatínek se nudil a p e-el kus proti nebo po proudu, aby m l výhled na n koho jiného.*

c1) Asyndeticky s p íslovcem, resp. ásticí

- **nuff(e)** *ó* podle ^{TM}milauera (1966: 315) jde o citoslovce s d sledkovým významem *ó* *Vzýval m k boji, nuffl musel padnout.*
- **pak** *ó* *Ob as m n kdo zbuzeruje, fle sedám na místo pro slepce, pak musím vytáhnout pr kaz a vyslechnout ty kecy, fle mám nosit flutou ná-ivku na bund a flutou h l a kdesi cosi.*
- **potom** *ó* *Ob an m potom nezbyvá nefl hledat náhradní zp soby, jak se sdruřovat a tento potenciál uplatnit a nemusí jít práv o Chartu 77 nebo rezignovat.*
- **jinak, sic(e), nebo, stejn , tak jako tak** *ó* pouřívá se ve v tách, které vyjad ují eventualitu neřádoucího d sledku podmín něho neuskute n ním d je v ty ídící, blíří se vztahu vylu ovacímu. Tyto prost edky vyjád ení *d sledku* uvádí jen Daneř, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 484-485). Je ov-em zajímavé, fle je Daneř, Grepl a Hlavsa (eds.) (1987: 483) zmi ují i mezi prost edky vyjád ení *p í iny* (podobn jako ^{TM}milauer 1966: 314; Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) 1995: 479). Domnívám se, fle tato p íslovce skute n náleří mezi prost edky vyjád ení *p í iny* a nikoli *d sledku* (viz p íkladové v ty, které Mluvnice III. (1987: 484) uvádí jako p íkladové u vyjád ení *d sledku*, a koli jsou podle mého názoru v tamí p í innými: *Musím jít, jinak bych p i-el pozd . // Odejdi, sice bude s tebou zle. aj.*).

3. Vyjád ování *p í iny* a *d sledku* v psané e-tin eských nesly-ících

V této kapitole se budu v novat rozboru psaných text eských nesly-ících. P í analýze bude p edm tem mého zájmu vyjad ování *p í iny* a *d sledku*. P ed samotnou analýzou nejprve popí-i, s jakými zdroji jsem pracovala (kap. 3.1), následn charakterizují autory analyzovaných text (kap. 3.2) a poté vysv tlím postup analýzy (kap. 3.3). V kapitole 3.4 se zam ím na samotnou analýzu psaných text nesly-ících a nakonec se pokusím shrnout záv ry, které z provedené analýzy vyplynou (kap. 3.5).

3.1 Analyzovaný materiál

K analýze jsem m la k dispozici dva, resp. t i zdroje text nesly-ících autor .

První skupinu (materiál A) tvo íly -kolní texty, které jsem sama získala od nesly-ících flák st edních -kol pro sluchov postižené v Hradci Králové a ve Vala-ském Mezi í í (-lo o fláky jak z maturitních obor , tak z obor u ovských, nematuritních). Od t chto flák jsem nashromáfdila celkem 141 text . Jednalo se o -kolní práce r zného typu (-kolní cvi né e-maily, vypráv ní, dopisy, popisy, charakteristiky atd.) na zadaná témata. Práce byly r zného rozsahu (od 60 do 460 slov). Z t chto text jsem nakonec pouflila 94 text , z toho 79 text od flák maturitních obor a 15 text autor z u ovských obor , nebo ostatní texty vyjad ení *p í iny* a *d sledku* neobsahovaly, resp. neobsahovaly taková vyjad ení, která by bylo mofné jako vyjad ení *p í iny* nebo *d sledku* interpretovat. U text flák maturitních obor , které jsem z tohoto dvodu do analýzy nezahrnula, bylo v t-inou pochopitelné, fle neobsahovaly vyjad ení *p í iny*, ani *d sledku*, nebo se jednalo nap . o charakteristiky spoluflák i vlastní p edstavování (*p í ina* a *d sledek* se neobjevily jen ve 23 % shromáfd ných text z maturitních obor). Na rozdíl od toho bylo p ekvapivé, fle z celkových 38 text od flák z u ovských obor obsahovalo vyjad ení *p í iny* i *d sledku* pouhých 15 text , p esto fle v-echny tyto texty byly vypráv ními, a tudífl by se v nich struktury vyjad ující *p í inu* i *d sledek* snad daly o ekávat (*p í ina* a *d sledek* se tedy neobjevily v 61 % procentech shromáfd ných text z nematuritních obor).⁹⁸

⁹⁸ Je samoz ejm pot eba brát v úvahu to, fle vzorek text flák nematuritních obor byl výrazn men-í nefl vzorek text flák obor maturitních. I p esto je ale rozdíl v mnofství text vyjad ujících *p í inu* a *d sledek* zna ný. Je otázkou, zda fláci jen šnem li pot ebuø kauzální vztah ve svých textech pouflít, nebo zda ho v psané e-tin vyjad it neumí. Herreweghe, který provád í výzkum syntaxe nizozemsky psaných text nizozemských prelingváln nesly-ících flák , dosp í k záv ru, fle kauzální vztahy vyjad ené spojkou *protofle* pouflívají ve svých textech afl fláci star-í 11 let. Mlad-í fláci podle jeho soudu totiž je-t nemají kauzalitu osvojenou (Apart from temporal clauses introduced by Švordaat÷(Šbefore÷) there were temporal clauses introduced by Šerwíjl÷(Šwhile÷) and Šoen÷(Šwhen÷) and causal clauses introduced by Šomdat÷(Šbecause÷). These last ones proved difficult

Druhým materiálem (B), ze kterého jsem vycházela, bylo 92 textů od 14 flák maturitního oboru st ední –koly pro sluchov postižené v Praze 5 ó Radlicích, resp. 87 textů obsahujících vyjád ení *p í iny* a *d sledku* (*p í ina* a *d sledek* se tedy neobjevily jen v p iblifu 6 % t chto textů nebo –lo o vyjád ení, která nebylo možné jako vyjád ení *p í iny* i *d sledku* jednozna n interpretovat). Tyto texty mi byly laskav poskytnuty v jejich plném zn ní. Jedná se o materiály, které budou za azeny do korpusu DEAF a které momentáln procházejí pot ebným zpracováním (zna kováním, lemmatizací aj.).

Krom toho mi byl umožn n p ístup do ásti pracovní verze korpusu DEAF (materiál C) obsahující p es 85 000 pozic. V tomto korpusu jsou shromáfd ny texty nejr zn j–ích typů ó jak texty spontánní, tak texty na zadaná témata, v etn –kolních prací.

Materiál A a B tedy obsahoval celé texty, cofl mi umožnilo zachytit i asyndetická vyjád ení *p í iny* a *d sledku* (která v korpusovém materiálu prakticky není možné vyhledat) a také zp soby vyjad ování *p í iny* a *d sledku* odli–né od prost edk a postup uflíváných v e–tin v t–inové. Materiál C (korpus DEAF) mi následn slouflil jako výborný zdroj pro dopln ní analýzy materiál A a B. Díky korpusu jsem získala data i od star–ích respondentů a také data ze spontánních textů. Jedinou nevýhodou korpusového materiálu bylo, že v n m bylo možné vyhledávat vyjád ení *p í iny* a *d sledku* pouze podle formy (resp. prost edk ó t ch, které se uflívají ve v t–inové e–tin , a t ch, které p íbyly na základ analýzy materiál A a B), nikoli podle významu (nebylo tedy možné vyhledávat asyndetická spojení a spojení obsahující prost edky, jefl se ve v t–inové e–tin k vyjád ení *p í iny* a *d sledku* neuflívají a které se nevyskytly ani v materiálech A a B).

Vzhledem k množství nashromáfd ného materiálu (z materiál A a B celkem 451 výpov dí obsahujících vyjád ení *p í iny* i *d sledku*, z materiálu C celkem 859 výpov dí, tj. dohromady 1310 výpov dí) a k asové náro nosti analýzy t chto excerpovaných dat jsem nakonec upustila od p vodního zám ru sb ru materiálu dotazníkovou metodou, který m l slouflit k verifikaci výsledků. Domnívám, že vzorek shromáfd ných a analyzovaných textů je dostate n rozsáhlý, a výsledky proto snad m flíme pokládat za validní.

---

for deaf pupil younger than 11, who did not seem to have acquired causality yet. (Herreweghe 2004: 347)). Respondenti, jejichfl texty mi byly poskytnuty k analýze v této práci, jsou ov–em fláci nejmén 15letí. Proto se m flíme pouze domnívat, že p í inný vztah snad vyjád ít umí, jen ho z n jakého dvodu nepot ebovali vyjád ít v textech, které mi k analýze zap j ili.

3.2 Charakteristika autor

Jak již bylo zmíněno, analyzované texty pocházely od různých skupin autorů. O každém z nich jsem zjistila několik základních informací: pohlaví autora, věk, stav sluchu, mateřský jazyk (tj. jazyk používaný v komunikaci s rodinou), preferovaný jazyk (tj. jazyk používaný v komunikaci s přáteli) a vzdělání. Ohledně typu textu jsem zjistila následující informace: rok vzniku textu, typ komunikace, v níž text vznikl (interkulturní/intrakulturní) a typ textu.⁹⁹ Bohužel nebyly vždy všechny tyto údaje dostupné, ale rozhodla jsem se pracovat i s texty bez úplných metadat, které splňovaly jediné základní kritérium, a sice že jejich autorem je s jistotou osoba neslyšící (ve smyslu poznámky 1).

Verze korpusu DEAF (materiál C), do které mi byl umožněn přístup pro účely této analýzy, neobsahovala ve většině případů kódy autorů, pouze kódy jednotlivých textů. Proto jsem zvolila následující postup: za jediné něho autora považuji takového, jehož autorství je mi známo (autoři výpovědí excerptovaných z materiálů A a B a některých z materiálu C). U ostatních textů z materiálu C za jediné něho pokládám autora těchto textů, které se shodují dostupnými metadaty o jejich identifikaci shodou rozdílů v metadatech, potažmo o jejich identifikaci autorů, jsem vycházela nejen z metadat zjištěvaných pro účely této práce, ale i z dalších metadat obsažených v korpusu DEAF (například pohlaví autora, navrhovaná věková skupina atd.), aby identifikace byla co možná nejpečlivější. Tímto postupem by tak mohlo být identifikováno minimální množství autorů, s jejichž texty jsem pracovala.

Analyzované výpovědi tedy pocházely (nejméně) od 167 autorů (30 autorů ve skupině A, 14 autorů ve skupině B, 123 autorů ve skupině C), z toho autory 76 textů byly ženy, autory 80 textů muži, v 11 případech byl autor neznámý.

V materiálech A a B jsou texty od spíše mladších autorů (od 16 do 25 let, pouze tři autoři byli ve věku 26 až 31 let), v materiálu C jsou obsažena data od autorů ve věku 15 až 81 let (66 respondentů ve věku 15 až 25 let, 46 respondentů ve věku 26 až 63 let a 1 respondentka ve věku 81 let; u 10 respondentů nebyly informace o jejich věku dostupné).

Co se týče stavu sluchu autorů, 101 autorů text uvedlo jako stav svého sluchu hluchotu, 26 nedoslýchavost (popř. částečnou nedoslýchavost), 4 respondenti jsou uživateli kochleárního implantátu, u 36 autorů není přesný stav sluchu znám.

V souvislosti s mateřským jazykem (jazykem komunikace v rodině) uvedlo 33 autorů jako svůj mateřský jazyk (mluvenou) češtinu, 65 autorů má je mateřským jazykem český znakový jazyk, 1 respondent užívá v komunikaci s rodinou pouze znakovanou češtinu, 1 respondent

---

⁹⁹ Kompletní seznam autorů včetně zjištěných metainformací je uveden v příloze 4.

používá e-tinu i znakovou e-tinu, 2 auto i v komunikaci s rodinou užívají jak jazyk český, tak český znakový. U 65 respondentů se bohužel nepodařilo mateřský jazyk zjistit.

Preferovaným jazykem (v komunikaci s přáteli) je pro 5 respondentů e-tina, pro 1 znaková e-tina, pro 112 respondentů je preferovaným jazykem znakový jazyk, 2 respondenti komunikují s přáteli jak v e-tině, tak v českém znakovém jazyce, u 47 autorů není jejich preferovaný jazyk znám.

Ohledně nejvyššího dosaženého vzdělání jsme zjistili, že 6 respondentů má dokončenou jen základní školu, 3 respondenti na základní školu právě docházejí, u 86 právě probíhá střední vzdělávání, dalších 42 respondentů středního vzdělání dosáhlo; 12 respondentů studuje na vysoké škole, 5 autorů již vysokoškolské studium úspěšně ukončilo; u 13 respondentů nejsou informace o jejich nejvyšším dosaženém (nebo právě probíhajícím) vzdělání dostupné.

Ve vztahu k typu analyzovaného textu je možné konstatovat, že výpovědi vyjadřující určení *příiny* i *d sledku* byly obsaženy ve školních textech od 83 autorů, v emailové komunikaci od 45 autorů, v SMS zprávách od 7 autorů, v internetové diskusi rovněž od 7 autorů, 10 respondentů poskytlo k analýze textů na zadané téma. Dále se určení *příiny* i *d sledku* objevilo ve faxech od 1 autora, v dopisech od 2 autorů, v publicistických textech 2 autorů, v dotazníku od 1 autora, v odborném textu 1 autora a v jiných nespecifikovaných textech od 8 autorů.

U 127 respondentů pocházely analyzované texty z komunikace interkulturní, ve 38 případech se podařilo pracovat s materiály z komunikace intrakulturní. Pouze u 2 autorů nebylo možné typ komunikace, z níž analyzované výpovědi pocházely, určit.

3.3 Postup analýzy

Analýza měla několik fází. Nejprve jsem ve všech materiálech A a B identifikovala ty výpovědi, které podle mého názoru bylo možné interpretovat jako vyjádření *příiny* nebo *d sledku*, nebo které obsahovaly prostědek, je-li se pro vyjádření těchto vztahů ve v-tinové e-tině používá. Takto získané výpovědi jsem následně rozdělila (na základě formálního hlediska) do skupin podle toho, jaký spojovací prostědek v nich byl k vyjádření *příiny* i *d sledku* užit, přičemž šlo o spojení asyndetické. Poté jsem jednotlivé skupiny výpovědí doplnila o všechny příklady získané z materiálu C (při jejich vyhledávání v korpusu DEAF jsem nemohla uplatnit jiné než formální hledisko). Tak vznikla štabáze obsahující více

neříká 1 300 výpovědí vyjadřujících určení *příiny* nebo *d sledku* rozdlených do skupin podle užitých prostědek.¹⁰⁰

Výsledky analýzy jednotlivých užitých prostědek jsou popsány v samostatných podkapitolách 3.4.1 až 3.4.28. Tyto podkapitoly jsou za sebou seřazeny podle frekvence zastoupení daných prostědek vyjadřujících *příinu* nebo *d sledek* v analyzovaných textech sestupně od nejfrekventovanějšího. V záhlaví každé podkapitoly je uvedeno, kolikrát se daný prostědek v rozebíraném materiálu vyskytl a kolik autor ho použil. Při samotné analýze jsem se zaměřila především na to, zda autor užil daného spojovacího prostědku v náležitém kontextu (sémantické hledisko), a dále jsem sledovala konkrétní realizaci daného prostědku v rámci výpovědi (např. zda je určité předložka používána ve spojení se jménem ve správném pádu, zda je součástí složeného spojovacího prostědku aj.). Výsledky rozbor textů jsou doplněny vybranými příkladovými větami přímo z analyzovaného materiálu.¹⁰¹ Pokud je ilustrací v textu uvedeno více, jsou od sebe odděleny dvojitým lomítkem (//). Jsou-li uvedeny možné interpretace, na kterých v textu, pak jen po výslovném upozornění, šlo o interpretaci, a každá interpretace je ohraničena jednoduchými uvozovkami. Kompletní přehled všech analyzovaných výpovědí je uveden v přiložkách této práce a odkaz na přílohu, ve které je příslušná skupina výpovědí obsažena, je zaznamenán u každého zkoumaného prostědku v záhlaví dané podkapitoly.

Mým cílem nebylo provádět detailní analýzu každé jednotlivé výpovědi, ale popsat hlavní tendence vyskytující se v různých způsobech vyjádření *příiny* a *d sledku* v psaných textech českých nespisovatelů a případně se snažit tyto tendence souvztažnit se sémanticky ekvivalentními prostědky českého znakového jazyka.

V kapitole 3.5 se pak pokusím poznatky, které z rozbor textů nespisovatelů v kapitolách 3.4.1 až 3.4.28 vyplynou, shrnout do souborného přehledu.

¹⁰⁰ Jednotlivé skupiny takto rozdlených excerpovaných výpovědí jsou obsaženy v příložkách 5 až 32.

¹⁰¹ Všechny ilustrační příklady jsou citovány bez úprav; v citacích z materiálu C jsou zachovány i všechny anonymizační značky (NJ – křestní jméno, NP – příjmení, NN – příezdívka, NC – iniciály, NO – ostatní jména a názvy, CC – datum, CP – telefonní číslo).

3.4 Analýza text

3.4.1 Protofle

Počet dokladů : 406

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 5

Počet autorů : 99

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Spojka *protofle* byla v analyzovaných textech nejfrekventovanějším prostředkem vyjádření přání. Ve 369 případech z celkových 406 byla užitá ze sémantického hlediska v souladu s vztahovou třídou (Hodn jsem snafil méně jíst, *protofle* mám dost váhy. // Rodi e m tam necht li dát, *protofle* kola ve Valašské Meziříčí u ilí znakovým jazykem.). Analýza ukázala, že ve 35 případech (z těchto 369) stála spojka *protofle* na začátku věty, ale pouze 4krát tomu tak bylo proto, že spojka *protofle* uvozovala anteponovanou větu přání jiného souvztí (Protofle jsem hodný, prosím, p ines mi velké LEGO, moc to mám rád. // Protofle chata byla úplně na vrcholu hor; museli jsme jít p ky skoro na kolmo do kopce.); ostatních 31 výskytů v anteponovaných větách tvořily parcelované výpovědi, v nichž auto i te kou oddělili vedlejší větu přání jinou od její věty řídící (nap . Také kluk divné hlava. Protofle on byl hodn pít víno. // Vzal jsem dovolenou 5 dní. Protofle v sobotu ať v pond lí m bolelo hlava. // Ale dnešní doba mladí v třinou nechodí do klubu, spí–chodí do hospody. Protofle do klubu chodí jen starší lidé.). U 23 výpovědí, které bychom mohli ze sémantického hlediska považovat za korektní a ve kterých spojka *protofle* neuvozovala anteponovanou větu, vypustili auto i řádku před spojkou *protofle* (Ufo musí platit pokutu *protofle* zbyte n p islo policie. // Jakub spadl na le e *protofle* jsou prasklý.). Zbýlé výpovědi bychom mohli z hlediska užití interpunkční řádky hodnotit jako noremní (tj. před spojkou *protofle* napsali respondenti řádku).

Pouze v jednom případě ze všech 406 shromážděných bylo spojkou *protofle* použito ve významu spojky *proto*, tedy pro vyjádření vztahu důsledkového (Vzal jsem fotky z Faceboou, ale já jsem cht l napsat komentá , ale já to neumím dob e napsat etinu, *protofle* tady napí–u e-mail.).

6 výpovědí obsahujících spojkou *protofle* bychom snad mohli interpretovat spíše jako vyjádření vztahu úlového než přání jiného. N kdy byl úlový vztah zdrazněn tím, že vedle spojky *protofle* použili auto i i spojkou *aby* (nap . Prosím posílej mi e-maily, *protofle* mohly abych ulofleny do adresy e, d kuji za pochopení. // Museli pomal , *protofle* aby se nespadlo.), n kdy tato souvztí obsahovala pouze spojkou *protofle* (nap . Musím dob e vychovávat d ti, *protofle* d ti nejsou –patné chování.).

Ve zbývajících 30 výpovědích nebylo možné náležitost užití spojky *protože* hodnotit, nebo tyto výpovědi nebyly zcela srozumitelné (např. *Scott vidl jednu holku, protože je nejkrásnější holka.*¹⁰² // *A v-ichni napl d cka nebyli spokojení, protože d ti si myslí, jakofe jim nelíbí, jak vedoucí vede. // Musí se naučit český jazyk protože to rychle pamat jak v ty nebo... atd.).*

Za výskyt spojky *protože* nad rámec zde zmínovaných 406 výpovědí bychom mohli považovat i n které případy užití spojovacího prostředku *protože*, kde tyto dvě spojky od sebe nejsou odděleny zámkou (viz kap. 3.4.13).

3.4.2 Tak

Počet dokladů : 213

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 6

Počet autorů : 86

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaných textech byla k vyjádření důsledkového vztahu hojně využívána spojka *tak*. Z celkových 213 výskytů byla 151krát použita (náležitě) pro vyjádření vztahu důsledkového (např. *Není to normální to vymyšlená vedoucí, m to nelíbím se tak radit koním to je klidné. // Babička chce jídlo ale doma není tak daleko jde zprá dom a přinese jídlo. // Vždycky jsem se snil jezdit na Slovensko za příbuzným, tak doufám že příští prázdniny se splní můj sen jet na Slovensko, na ryby s rodičkama.)*

Ve 2 případech bylo spojky *tak* použito ve větě, která nevyjadřuje důsledek, ale spíše příčinu (*Dnes budu doma a řeknu ti, nemusíte obávat, tak u mě mám brambory s hovězí mleté maso roládu je dobrý ty u mě obav se? // Samo ejme se bát nechodí, tak vypadá strašidlo.*).

V 6 případech byl výraz *tak* použit ve funkci, která se jeví na pomezí mezi vztahem důsledkovým a slušovací (No, dříve je to nebylo bílí ani předměty ZJ, to bylo až později v roce 2000 tak to nevím, včera jsem o neslyšeli. // Dobrý den, dobře a ve čtvrtek nepůdu na test, nebo nejsem připravený na učení, nebo doučitelka nemůže mě vnovat. Tak jak bych mohl zrušit na IS?).

¹⁰² Výše uvedenou větu (stejně jako další) bychom mohli interpretovat mnoha různými způsoby, např.: ŠScott vidl jednu holku, která byla nejkrásnější ze všech holek (které kdy dříve spatřil).÷nebo ŠProtože byla ta holka nejkrásnější ze všech, Scott ji hned uvidl (Scott si ji hned všiml pro její krásu)÷nebo ŠScott vidl jednu holku. Byla moc krásná.÷aj.

U 2 p íklad se objevila spojka *tak* ve v tách, které bychom mohli hodnotit spí-e jako ídící v ty v souv tí s v tou podm tnou (*Petr m l nápad, fle kdo prohraje tak zaplatí na ú tu. // A je-ť kdo má vlastní balon (mí) a tak vem rezerve !!!¹⁰³*).

Ve 4 p ípadech se zdá, fle by se mohlo jednat o zám nu graficky podobných lexém . Ve dvou výpov dích autor mofná zam nil spojku *tak* za p íslovce *taky* (*D kuji hadovi, za to, fle nem l se mnou problémy, tak se mi libí, fle je krasn zbravený had. // Obývací pokoj tam je bílé ko ka tak koukám kluk¹⁰⁴*.), ve dvou dal-ích p ípadech (oba od stejného autora) do-lo snad také k zám n graficky podobných slov, nelze v-ak s ur itostí íct, zda místo spojky *tak* m lo být uflito p íslovce *taky* nebo *tam* (*Já byla plavala. Tak hry a zabava na plavní. // Já byla boby. Tak boby je super zabava.*).

U zbývajících 46 výpov dí nebylo mofné identifikovat náleflitost uflití spojky/ ástice *tak*, nebo jejich význam nebyl jasný (*Pes zlobí léka i tak nevadí to. // Ale tone íslo ufl ne, tak na abecedu. // Pracuje v továrn na výrobu hodinek. Tak za al hledat nesly-ící Indové, aby mohl zalofit klub nesly-ících. // Ale íkám, fle myslíte, stihnu ud lat v-echny p edm ty rychle za sebou dva dny, tak uvidíme podle toho, jak stihnu. aj.*).

3.4.3 fle

Po et doklad : 135

Kompletní výpis t chto doklad v p íloze .: 7

Po et autor : 60

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Jak bylo uvedeno vý-e (v kap. 2.7), spojky *fle* m fle být v p í inných v tách uflito ve ty ech r zných typech spojení (udání p íznaku; se slovesy radosti, lítosti aj.; v anteponovaných v tách; ve v tách implikujících nejistotu).

Jako udání p íznaku bychom mohli klasifikovat jednu výpov (*D tí jsou dobré, fle d ti mají radost, n jaké sporty, n jaké hry, Vím pravdu, d ti neposlouchají rodi .*).

V analyzovaných textech se spojka *fle* nej ast ji (62 p ípad) vyskytovala ve v tách, kde p í ina vyvolává reakci v psychické sfé e lov ka ó radost, -ť stí, obavy, p ekvapení

¹⁰³ Tyto v ty bychom mohli interpretovat nap . takto: ŠPetr m l nápad, fle kdo prohraje, ten zaplatí (celý) ú et.÷ ŠA je-ť kdo má vlastní balón (mí), ten a ho vezme do rezervy (pro jistotu s sebou)!!!÷ Pokud bychom p í interpetaci zachovali *tak*, mohli bychom ho považovat z ejm za ástici (nap . ŠPetr m l nápad, fle kdo prohraje, tak zaplatí na ú et/ (celý) ú et.÷)

¹⁰⁴ Tuto v tu bychom ov-em mohli interpretovat také tak, fle autor mofná cht l pouflit dvojité spojovací výraz *jak ó tak*, ale vynechal jeho první ást (*jak*). V ta by mohla vypadat následovn : ŠKoukám, fle v obývacím pokoji je jak bílá ko ka, tak (také n jaký) kluk.÷

(Byla radost, *fe* poprvé -la ve m st . // Syn se zesmutn l, *fe* otec ho nemá zájem. // Jsem silené sokovala, *fe* uflupln zm nil a ufljsi mufl).

V excerpovaných dokladech se objevil jeden p ípad uflití spojky *fe* v otázce implikující nejistotu (*Ptám Vás zda mám mofnost slevy, fe jsem stálý zákazník.*). Neobjevil se v-ak fládný p ípad, kde by byla spojka uflita v anteponovaných v tách. P í inou toho je mofná skute nost, *fe* tyto anteponované v ty uvozené spojkou *fe* jsou nejfrekvencovan j-í v hovorovém stylu, a tudífl se pravd podobn v psaných textech vyskytují jen okrajov .

V analyzovaných textech se ov-ém spojka *fe* objevila i v dal-ích významech:

Ve 21 p ípadech se spojka *fe* objevila v souv tích vyjad ujících vd k nebo omluvu (*Omlouvám se, fe tak jsem poslal ozpozdit. // Je-t jednou musím pod kovat, fe jsi mi moc pomohla a poradila v eském jazyce.*).

Ve 4 výpov dích byla spojka *fe* uflita ve v t specifikující p í inu problému (*Kone n se mi poda ilo uloflit NJ fotky z flashu disku na pc, ale te mám problém, fe mi nejdou poslat fotky.*).

Ve 14 p ípadech uvozovala spojka *fe* v tu od vod ující ur itý názor. V t chto v tách by v-ak bylo z ejm vhodn j-í uflit bu spojky *protofe* (nebo jejích ekvivalent), nebo zm nit po adí v t v souv tí, aby v ta se spojkou *fe* stála v antepozici (*Tam je krásné, fe mohli jsme jezdit v klidu na kole do lesa a na túru. // Mám rad ji velká nákupní centra, fe má výhodnou v t-í potraviny.*)

Dal-ích 25 výpov dí obsahujících spojkou *fe* vyjad ovalo p í inu ur itého jednání. I zde by bylo ve v t-in p ípad pravd podobné, *fe* by rodilí mluv í e-tiny tyto v ty s *fe* bu anteponovali, nebo v nich spojkou *fe* nahradili spojkou *protofe* (*Ne esám se ho, fe má malé srsty. // Rád bych Vám domluvit, fe jsem p ihlasil na zkouzku v úterý, a bych cht l zru-ít CC. CC. 2010, protofe ja jsem nemohl stihnout na u ení.*).

Ve 4 p ípadech bylo spojky *fe* uflito odli-n od e-tiny v t-inové, a to v d sledkovém významu (*NJ ma noha je sadra, ze lezi v nemocnici a zejtra bude operace. // Byl poslední den, fe musely jsme se rozlou it v N mecku a ekaly jsme na vlaku za ty i hodiny // (...) Va-e spole nost se mi zaujala, fe rád bych p ipojil na vá- tým. // Roz-eli jsme. Trp la jsem, fe plakala jsem na postele.*).

Poslední šskupinuø výpov dí obsahujících spojkou *fe* tvo ily 3 doklady, u nichfl nebylo mofné rozhodnout o náležitosti uflití spojky *fe*, nebo jejich celkový význam nebyl zcela jednozna ný (*Ach ur it , fe supí na mn nevid li. // Prosím t , práv jsem setkala na ulici s NJ spolu mluvili a pospíchali fe nestihnout u tramvaje ona íkala a p íjela nav-t vu jsem íkala NJ fe nemáme íslo mobila ona íkala fe má íslo mobilu tebe. // Sli jsme s mámou*

k doktorovi, doktor říkal jí máme, mám problém <...> byla za tyden jsme p isli do nemocnice, p jdu na opera ní sál, operoval kylvu, to nepovedlo, protofle vzál sem <...>, doktor, fle bal aby neudusil.).

3.4.4 Proto

Po et doklad : 97

Kompletní výpis t chto doklad v p íloze .: 8

Po et autor : 58

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Spojka *proto* je v e-tin vyhrazena pro vyjad ování d sledkového vztahu. V tomto významu se objevila v analyzovaných textech v 50 p íkladech (*V-ichni studenti byli povinn u ást na odborné praxi, proto musel jsem jít na praxi. // Sly-ící u ítelé nerozumí, co eknou (znakují) d ti, proto to není 100% komunikace interakce. // To je moje oblíbené jídlo proto fle m j táta m nau il proto jsem odmila ka aflate .*). Jen v 7 z t chto doklad p edcházela spojce *proto* spojka *a*, ale (v rozporu s normou) nebyl výraz *a proto* ani v jenom p ípad odd len od v ty ídící árkou (*Ten vousatý správce nám v-íml a proto -el za námi. // Na praxi m zajíma nové materiály i znalosti a v bec jsem neznala práce a proto jsem ráda poznala nau it jak správn postup.*).

Krom uflití spojky *proto* jako prost edku k vyjád ení d sledku v-ak auto i pouffili tento spojovací výraz ve 26 p ípadech (chybn) jako prost edek vyjád ení p í iny (*D lám váječný salát, proto je zdravá výřflva a pat í do mého nejoblíbn j-ího jídla a je vhodná pro snídan . // Nesly-ící nem fle poslouchat radio proto nesly-í. // Áááá, to zelené prasátko seřfalo -penát, ne trávu. Proto -penát dává sílu.*).

U 21 excerpovaných výpov dí nebyl zcela jasný jejich význam, a tudífl nebylo ani moflné náleflitost uflití spojky *proto* hodnotit (*V ervnu jsme s rodi í byli na tábo e O-íkov "Cvi ky pro psy". proto jsme cvi ili i bojovali se psem. // Aby zbyte n starosti a hlídat, proto klid injekce. // Ka di invalidu organisace umi sammluv po hluchy je to velimte te ka proto moc lidu mluv hluch jak Hlopa. // P i-el s d tmi k babi ce, a proto m li novorozený a ufl celkem 9 m síc . // Lepsi pred libim, proto chci s tebou pribuzny, hehe*)

3.4.5 Kv li

Počet dokladů : 75

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 9

Počet autorů : 43

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Ve větině případů (65 výskytů) bylo užití výrazu *kv li* náležet ve spojení s negativním jevem (*Občas ne-astná a smutná, kv li problém matematiku.*) nebo ve vyjádření na pomezí určení příčiny a účelu (*Myslím, že vynález vznikl jen kvůli penzi.*). Pouze ve 4 dokladech bylo tohoto výrazu užití ve spojení s jevem pozitivním, což je ve větině případů považováno za agramatické (*Mám lepi státní maturita kv li má budou práce muže ve svét. // Svét je už tak daleko, že i počítače neboli roboti operují za lékaře a kv li nim se dají provádět i složitější operace.*).

Výraz *kv li* byl používán k vyjádření příčiny jak nevtnému, tak vtnému. Je ale překvapivé, že kromě jednoho jediného případu bylo *kv li* použito výhradně v této šprosté formě, tedy ani u vtného vyjádření nebyl výraz *kv li* použit v souladu s větinovou větinou ve formě složeného spojovacího prostředku *kv li tomu, že* (*Já nemocná беру prášky antibiotiku kv li bylo hrozně kašle te už méně kašle ale pořád vyplývá hnisavé.*). Ve 28 případech následovalo po *kv li* jméno (nebo jedno ze jmen v případě, že bylo jméno rozvíjeno pří vlastkem) v jiném než tím pád, tedy chybně¹⁰⁵ (*Dělal jsem grafiku kv li praxe. // Mli jsme tam jen jen kv li odbornou praxi a ne dovolenou.*). Dativ byl náležet užit ve zbylých 20 případech nevtného vyjádření příčiny.

V 10 případech nebylo možné náležetost užití předložky *kv li* hodnotit vzhledem k tomu, že výpovědi nebyly zcela srozumitelné (*My jsme v Mědska tam trochu divné místo kv li jiné místo a ulice pro auto a kolo. // Když bez státní maturita tak že není vzor kv li předtím t fko a lehké.*).

---

¹⁰⁵ Zde je však třeba upozornit, že tvary některých jmen jsou v několika pádech homonymní (typicky například jména vzoru stavení), a proto tvrzení, že auto i náležet užití jméno v dativu, není úplně přesné, neboť ho vlastně užití ve tvaru, který kromě jiného (!) náleží také dativu (například u jmen vzoru stavení náleží stejný tvar kromě dativu také nominativu, genitivu, akuzativu, vokativu a lokálu singuláru a v kterém pádě množině plurálu apod.). Tato poznámka se týká i dalších spojení užitých předložek s daným pádem.

3.4.6 Asyndetická spojení

Počet dokladů : 66

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 10

Počet autorů : 34

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Přede vším z materiálů A a B bylo excerpováno celkem 66 výpovědí, v nichž byly přítomny nebo dle sledků vyjádřeny asyndeticky. V asyndetických spojeních se vyskytovala (celkem 43 výskytů) vyjádření přítomnosti (Volala policie a sanitka. **Ten byl krvacen a zraněn.** // **TRŮKOVANÁ, NA zdi od stropu je vidět mnoho červené barvy** // *Pak jsme už šli domů a poradě máme krásně vzpomínka, to bylo moc srandy.* aj.). Dle sledků byl asyndeticky vyjádřen ve 23 výpovědích (např. *Vstávala jsem pozdě, musela jsem rychle obléct a vzala jsem longboard.* // *Na internetu moc nejsou ukázky, jak to vypadá pokoj* **Mohla byste mi poslat přílohu na email?** aj.). V těchto vyjádřeních přítomnosti dle sledků byly ve všech případech postponované.

Je však nutné si uvědomit, že těmito výpověďmi do skupin podle toho, zda vyjádření přítomnosti dle sledků, není zcela jednoznačné, neboť jak bylo uvedeno v kapitole 1.4.1.5 o tom, jak přítomný, tak dle sledkový vztah odkazují ke stejnému vztahu existujícímu mezi těmito stavy a rozdíl mezi nimi spočívá v tom, jaké hledisko v jazykové reprezentaci tohoto vztahu zvolíme. Jestliže tedy autor textu nevyjádří jednoznačně (spojovacími prostředky, resp. formou) pohled, z něhož popisovanou skutečnost nazírá, je z velké míry na interpretaci tená, zda asyndetické spojení bude hodnotit jako prostředek vyjádření vztahu přítomného nebo dle sledkového.

3.4.7 Pro

Počet dokladů : 64

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 11

Počet autorů : 33

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaných materiálech bylo příslovce *pro* použito celkem 64krát. Jeho výskyt bychom mohli rozdělit do dvou základních skupin, podle funkce, kterou *pro* ve větě zastávalo příslovce vztahné, nebo tázací.

Funkci tázacího příslovce mělo *pro* ve 41 případech, z toho v 8 dokladech stálo na konci otázky (*podvodník, kdo chytrý, tak vydělavá. Například stát Island byl velmi bohatý*

a pracovali v pohode. Vite proc? Stat díky vydelavali od burzy, bankeri byli chytri. Ted bohužel je zkracovany stat, protoze je svetova.). V n kterých p ípadech je mořné, ře podoba výpov ěi a umíst ní tazacího výrazu *pro* ve v t bylo zp sobeno interferencí z eského znakového jazyka. V tom se tazacího výrazu *pro*, resp. znaku PRO, uřívá v rámci e nických otázek,¹⁰⁶ které slouří k upoutání i udrření pozornosti adresáta komunikace, ale jsou podle mého názoru také prost edkem textové návaznosti. Za v ty, které by mohly být takto ovlivn ny interferencí z eského znakového jazyka, pokládám nap . *M j jazyk první je znakový jazyk a druhý jazyk je e-tina. Pro ? Protoře jsem nesly-řící od narození, nesly-řím, pouřívám znakový jazyk. // Povídám Faníku bu rád má-se tady dob e. Faník íka, ne. Ptám pro . Fanný íká, protoře nechci abys jsi -la dom , Já íkám za chvílí musím jet dom // Ahoj NN! Prosím, odpov na dotazníku(p íloha). Pro ? Já s kolegyní NJ NP d láme -kolní seminární práce, vybrali jsme jedno video NO, tam jsi znakovala. Ve zbylých 33 otázkách byl tazací výraz *pro* umíst n na začátku otázky (Zeptal se v legraci: řPro nesly-řící studenti nepozdravili, kdyřl p i-ři hosté?ř // Jsem opravdu moc na-tvaná a chci vám zeptát, pro vy po ád zamilujete mého p ítele?).*

V 22 p ípadech bylo uřito p íslovce *pro* jako p íslovce vztařného ó nap . *Ntb mi kařdou chvílí zaseká. M to -tve, pro se zrovna najednou d je. // Prav ř divila jsem pro řeli, ale bylo m ředno. // Divila jsem se, pro ne já.*

Jednu výpov (Lidé v t-inou íkali, ře B ř h nás ochra uje, ale není to pravda. Pro museli zem řt.) bychom mohli interpretovat jako řLidé v t-inou íkali, ře B ř h nás ochra uje, ale není to pravda, protoře (lidé) musí umírat (umírají).÷, a tedy jako zám nu výraz *pro* a *protoře*, potařmo jako zám nu vztahu p í inného a ř sledkového. Ov-em byla by mořná i jiná intepretace, nap .: řLidé v t-inou íkají, ře B ř h nás ochra uje, ale není to pravda. Pro by jinak museli lidé (/Pro bychom jinak museli) umírat?÷. Z takového úřlu pohledu bychom mohli hodnotit uřití tazacího p íslovce *pro* jako náleřitě.

¹⁰⁶ P íkladem v ty z eského znakového jazyka s e nickou otázkou obsahující znak PRO by mohlo být nap .: index-JÁ + V ERA + ^TKOLA + NEP IJÍT + PRO ? + D VOD + HLAVA + BOLET (řV era jsem nebyla ve -kole, protoře m řolela hlava.÷). Ekvivalentní k tomuto vyřád ení by v eském znakovém jazykce byla v ta, v níř by se místo znaku PRO pouřily znaky D VOD + CO. V následné odpov ěi autora by pak podle názoru rodilých mluv í nenásledoval znak D VOD a autor výpov ěi by tedy na e ickou otázku odpov ěl bez řal-řho řspojovacího prost edkuř. Taková výpov by vypadala z ejm takto: index-JÁ + V ERA + ^TKOLA + NEP IJÍT + D VOD + CO? + HLAVA + BOLET (řV era jsem nebyla ve -kole, protoře m řolela hlava.÷). Ob řruktury (tedy se spojkou uvozující odpov na e nickou otázku i řruktury bez této spojky) mořná mohly ovlivnit podobu vý-e zmi ováných excerpovaných výpov ěí.

3.4.8 Za

Počet dokladů : 55

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 12

Počet autorů : 36

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Z celkových 55 dokladů užití předložky *za* ve vyjádření příiny byla tato předložka pouze jednou použita ve složeném spojovacím výrazu (*Chvala Buho za to že ze Jezisnarodil a zemrel.*). Autoři tedy tuto předložku používali téměř výhradně pro nevčetně vyjádření příiny, která se ve větině případů (42 výpovědí) týkala vědu (*D kuji za pochopení... // D kuji za dopis co psala jsi o m.* // *D kuji za Vaši odpověď.*) a v 7 případech omluvy (*Milá NJ, moc se Vám omlouvám za příliš pozdě odpovídat.*). V obou těchto situacích bylo předložky za užíváno správně s akuzativem, resp. s tvarem, který se používá (i) pro akuzativ.¹⁰⁷

Pouze 5 výpovědí nesouviselo ani s věkem, ani s omluvami. Jednu bychom snad mohli interpretovat jako určení příiny (*Samofrejmi ne, jsou taky spousta jako u výhod, například kvůli tomu jsou lidé závisláci, mít pořádek u sebe není dobré, -kodí zdraví, utrácení prachy za zasílání sms, hovory, někdy překážejí i při komunikaci osobně.*), jednu bychom hodnotili asi spíše jako určení účelu (*Modlíme se za nový dom pro neslyšící, kostel, instituce pro vzdělání a výchovou neslyšících, sirotčinec pro neslyšící.*), tři výpovědi byly prakticky nesrozumitelné (*Faktura energetika vrátila 1.700 Kč s nálezem za zaplacení zářivky!*).

3.4.9 Takže

Počet dokladů : 55

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 13

Počet autorů : 33

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Ve 32 nalezených dokladech bylo spojky *takže* užití v souladu s větinou větinovou ve větě vyjadřující důsledek (*V tuto chvíli jsme tak zastavili a napadli jsme tak něco, ale my jsme hlad, takže jsme nakupovali v bigshopu.* // *Ale celý den budeme jezdit, takže budeme mít jen snídani a večeři.* // *Ahoj, můj šéf v práci zítra mě pustí pro demonstrace, takže jdu nejen sám, ale společně s mými 7 kolegy...*).

---

¹⁰⁷ Je možné, že autoři, kteří z excerpovaných výpovědí používají jako fráze, aniž by si uvědomovali používání akuzativu.

V jednom p ípad uvozovala spojka *takže* v tu vyjad ující p í inu (*Takže je spln no podle technického posudku, dám Vám zápo et ze technický posudek, musíte po kat na lingvistický posudek od kol. NP.*).

V 5 p ípadech se zdá, že auto i spojku *takže* mofná zam nili se spojkou *tak* v podmínkových spojeních *když ó tak, pokud ó tak* (*Pokud by ne-ó, takže musím to je-t vymyslet. // Když nemáte typ kruh st l, takže m flete ud lat na obdélník st l. aj.*).

V ostatních p ípadech byla spojka *takže* uflita ve výpov dích, které nevyjad ovaly ani p í inu, ani d sledek a jejich význam nebyl ve v t-in p ípad zcela jasný (*V ubytovn prý dob e va i. takže tam mají plnou pencí. // Nastoupili jsme do letadla, takže jsme byli velmi klidn a nic nestalo.*).

3.4.10 Díky

Po et doklad : 31

Kompletní výpis t chto doklad v p íloze .: 14

Po et autor : 20

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Uflití p edlofký *díky* bylo na míst pro vyjád ení *p í iny* ve 27 excerpovaných výpov dích. Z toho 23 doklad tvo ily výpov dí, v nichž bylo p edlofký *díky* uflito ve spojení se jménem (i zájmenem) ó ve 20 p ípadech následovalo jméno v dativu, reps. ve tvaru náležejícím také dativu (*Zbyte n tak kolem sebe lidé íkají jak je to úfasný v c, že dokáže díky n mu uflivatel sly-et to, co sly-í jen b fné lidé bez sluchov vad. // P esv d ili sami nesly-ící díky vedení tým t ech osob (...)*), ve zbylých t ech p ípadech bylo v rozporu s v t-inovou e-tinou uflito jiného pádu než dativu (*Laboranti ob as mi trochu pomáhal a vysv tloval, dostaval jsem dost zku-enost díky nimi.*). Pouze ve 4 p ípadech byla p edlofka *díky* pouflita jako sou ást složeného spojovacího výrazu (*V lét jsem pracovala na brigád , díky tomu když jsem chodila na kurzu zubního technika a pán lektor mi nabídl, jestli bych mohla pracovat na brigád . // B h 100 metr jsem b flal dob e a u skoku do vý-ku jsem skákal dob e proto ty jsem dostal na 2. míst a u plavání jsem také dostal 2 medalie za kraul a prsa. Díky tomu, že každou st edu jezdíme na plavání ve volném áse.*).

U dal-ích 4 výpov dí nebylo mofné s jistotou ur ít vhodnost uflití výrazu *díky*, protože výpov dí nebyly zcela srozumitelné (*Nektere jsem videl www stranky hodne delali od vysoke skoly, díky prace a dostate papir... // Mladoboleslavsku díky záchran p ijme firma Fokus se p ijme pouze postíženého a nemocného lidí.*).

3.4.11 D vod

Počet dokladů : 27

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 15

Počet autorů : 24

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaném materiálu se vyskytlo celkem 27 výpovědí, v nichž byl užit výraz *d vod* pro vyjádření pííiny. Tyto výpovědi bychom mohli rozdělit do tří skupin.

První skupinu (8 výskytů) tvoří vety, v nichž byl výraz *d vod* použit ve složeném tvaru z (toho) *d vodu* (*Díve ve Třodovce auto a. s. p ijme nesly-ícího zam stanaci a nyní ufl nep ijme z d vodu obavy bezpe nost práce. // Netu-il jsem, nev d l jsem pro a byl jsem neschopný Vám to íct. Pravd podobn z tohoto d vodu flm "NO" dostal t i ceny, nejlep-í here ka - NJ NP, nejlep-í st ih - NJ NP a nejlep-í kameraman - NJ NP.*).

Druhá skupina (4 doklady) zahrnuje typ ípady, kde bychom mohli výrazu *d vod* posoudit platnost píedem tu (*Pro rodi e narodí d ti, pak nechcou d ti? Vím, moc d vodu. // NJ, Pro mi nepi-ete sms. myslím mám d vod o proti mn tak pi-mi NJ.*).

Tetí a nejpo etní skupinu (11 výpovědí) tvoří výpovědi, v nichž by výraz *d vod* mohl mít význam spojky *protože* (*Já va ím ob d, ale pozd d vod jsem píed chvílí vstávala. // Samoz ejmé, ale také je píekáfka a jsem n kdy nekoukala na obrázkový flm d vod jsem píednost koukala s tlumo níky.*). V těchto případech bylo výrazu *d vod* uflíváno výhradn v podob nominativu singuláru. To m íe mít píinejmen-ím tří pííiny. První z nich bychom mohli hodnotit jako interferenci z eského znakového jazyka, kde je pro vyjádření pííiny hojn uflíváno dvouru ního znaku D VOD s mluvnickým komponentem <d vod> (p ípadn s artikulací jen ásti slova *d vod*). Další moíností, jak bychom moílná mohli uflívání šustrnulého tvaru slova *d vod* vysvětlit, je to, íe ho nesly-ící chápou jako konjunkci, která vznikla gramatikalizací substantiva *d vod*. Podobn jako nap . píi adverbializaci, kdy (p vodn íhebné) jméno nabývá platnosti (nesklonného) pííslovce, se v textech nesly-ících stává ze substantiva *d vod* (nesklonná) spojka. Tetí moílnou interpretací by mohlo být nap . í to, íe auto í (p ílí- íroce) uplat ují pravidlo o nesklonnosti spojek í na jméno, které uflívají ve funkci spojky.

Mimo výše popsané skupiny výpovědí stojí 4 další. V jednom píípad í spojovacího prost edku *d vod* uflito ve významu d sledkovém, a výraz *d vod* by proto bylo nejspíe vhodné substituovat spojkou *proto* (*Protože, muj mobil je rozbite displej "napul", duvod jsem spatne písu, nedivím na displej.*). Druhou výpovědí je tázací v íta, v níí je výraz *d vod* uflit místo (ve v ítinové ítin íbvyklej-ího) pííslovce *pro*, tedy jde o vztah pííinný (*Praha je*

minus veseli pratelstvi duvod? Asi cas. Venkov je pohadkovy raj a klid). Zde bychom mohli op t usuzovat na interferenci z eského znakového jazyka ó na tvo ení e nických otázek, kdy je v eském znakovém jazyce mořné ve významu slova *pro* pouřít bu znak PRO , nebo znak D VOD.¹⁰⁸ Ve dvou zbývajících výpov dích je sice uřito slova *d vod*, ale pro rodilého mluv ího e-tiny jsou tyto výpov di zcela nesrozumitelné (*RÁD CHODÍ NA SPORT, ALE D VOD NEMOCNÉ OB ANY // D vod jsou moc drahé a nesly-ící mají zadarmo, ale nesly-ící nosí sluchadlo nebo nenosí.*).

3.4.12 A

Po et doklad : 20 (pouze z materiál A a B)

Kompletní výpis t chto doklad v p íloze .: 16

Po et autor : 13

Charakteristika excerpovaného materiálu:

A koli spojka *a* primárn vyjad uje pom r slu ovací, m fleme ji uřít i pro vyjád ení vztahu *d sledkového*. Souv tí se spojkou *a* vyjad uje d sledek pouze implicitn .

V analyzovaných materiálech se spojka *a* v d sledkovém významu objevila celkem 10krát (*Minulý týden jsem byla nemocná a nevím o em, co mám u it. // Kdyřl jsem nastoupil na brigádu v NM, byl jsem nová ek a nev d l jsem jak mám d lat, kdyřl co paní sekretá ka mi ekne.*). Je otázkou, jestli pouřítí spojky *a* v d sledkovém významu bylo v t chto p ípadech zám rem jednotlivých autor , nebo zda si jen nap . neuv domili d sledkový vztah, a pouřili proto nejfrekventovan j-í (nejjednodu-í?) spojku *a* (pop . si d sledkový vztah uv domili, ale neum li ho vyjád it jiným spojovacím výrazem, a proto pouřili spojku *a*).

Je p ekvapivé, ře se spojka *a* vyskytla v analyzovaných materiálech A a B také 10krát v souv tích se vztahem p í inným (*Myslím, ře u itelé, vychovatelé a kamarádi se líbili, pantomimu, která hrál student Radek a byl -íkovný.*¹⁰⁹). Op t není mořné identifikovat, zda to bylo zám rem autor , kte í si nebyli v domi toho, ře spojka *a* náleří jen vztahu d sledkovému, a nikoli p í innému; nebo zda si p í inný vztah mezi v tami neuv domili, a pouřili proto nejfrekventovan j-í (nejjednodu-í?) spojku *a* (pop . si p í inný vztah uv domili, ale neum li ho vyjád it adekvátním spojovacím výrazem).

¹⁰⁸ Podrobn ji viz poznámku . 105.

¹⁰⁹ Podobn jako u dal-ích v t je zde mořné v tu interpretovat více r znými zp soby, nap . řMyslím, ře u itel m, vychovatel m a kamarád m se líbila ta pantomima, kterou hrál student Radek, protoře byl moc -íkovný.÷nebo řř...), kterou hrál student Radek, byl moc -íkovný.÷(vztah slu ovací) nebo nap . řř...) pantomima, kterou hrál student Radek, který byl moc -íkovný.÷(v ta p ílastková) aj.

3.4.13 Proto, fle (proto fle)

Počet dokladů : 14

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 17

Počet autorů : 10

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaném materiálu se vyskytlo 14 výpovědí, v nichž autoři použili pro vyjádření *příiny* spojky *proto* a *fle*. Ve větinové větině je složený spojovací výraz *proto, fle* vedle spojky *protofle* hlavním prostředkem vyjádření *příiny*. V analyzovaných výpovědích však forma *proto, fle* byla použita jen dvakrát (*Váinzerát m zaujal p edevím proto, fle bych rád pracoval pro váší společnost. // Ten úkol nebyl velmi jednoduchý, proto, fle jednal o vás, bohužel nedokážu vás otevřeně kritizovat, jaká jste, na to nejsem.*). V 8 případech byla zářka umístěna před spojku *proto*. Takovou podobu (...*, proto fle*) bychom mohli vnímat i tak, že autoři chtěli použít spojku *protofle*, kterou napsali ve formě **proto fle* (např. *Dávno jsem chtěla na brigádu, proto fle jsem se moc nudila doma a nechť la jsem furt sedět na pc. Proto jsem chtěla vydělávat peníze. // Je moc špatné, proto fle neslyšící neumí gramatika a proto museli psát na chatu.*).¹¹⁰ V posledních 4 dokladech se dle zářky nevyskytla bezprostřední před spojku *proto*, ani za ní (např. *To je moje oblíbené jídlo proto fle m j táta m naučil proto jsem odmíla ka afitte*).

3.4.14 Jinak

Počet dokladů : 11

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 18

Počet autorů : 11

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaných materiálech se vyskytlo 6 výpovědí, v nichž se užití spojky *jinak* shodovalo s větinovou větinou jak po významové, tak po formální stránce (*Ale vydržela jsem celý týden, nakonec týdne byli nemocní, teta zůstala doma, musela jim léčit, já musela jet domů, jinak od ní ho taky chytinu a nechť la jsem být taky nemocná. // V dnešní době potěbují víc neslyšící uitelé nebo slyšící u itele výborně znakuji. Jinak bude poád zůstá komunikací bariérou*).

---

¹¹⁰ Ve větinových výpovědích (8 dokladů) obsahujících spojovací výraz **proto fle* byla obsažena i vta uvozená spojkou *proto*. Je tedy možné, že právě (samostatná) spojka *proto* mohla mít vliv na formu (způsob zápisu) spojovacího výrazu **proto fle*.

Další 3 výpovědi sice neslyší jiný důsledkový význam, ale spojky *jinak* v nich bylo z hlediska vztahové funkce užitelné nenáležet :

V echu mám po 42 babybox, aby rozšířil další babybox v různých místech v Česku po 100 babybox. Jinak mi to nelíbím, protože matky nechávají nap. autobusové nádraží, ve sklep nebo na záchod . Tuto výpověď bychom mohli interpretovat minimálně dvěma způsoby, buď ŠV echách máme 42 babybox , ale chtěla bych, aby se rozšířily i v různých dalších místech České republiky na celkový počet 100, jinak by některé matky nechávaly děti nap. na autobusovém nádraží, ve sklep nebo na záchod , a to by se mi nelíbilo.÷ nebo ŠV echách máme 42 babybox , ale chtěla bych, aby se rozšířily i v různých dalších místech České republiky na celkový počet 100, protože (jinak) by se mi nelíbilo, kdyby některé matky nechávaly děti nap. na autobusovém nádraží, ve sklep nebo na záchod .÷ Spojka *jinak* by tedy v normální větě stála za jím na jiném místě, nebo by byla nahrazena spojkou *protože* (nebo jejími funkčními ekvivalenty).

Spojkou *protože* by *jinak* mohlo být snad nahrazeno i v dalších dvou větách (*Doufám, že nebudete zklamaná. jinak Vám slibuji, že budu moct vyprávět. // Omlouvám se, jsem spletl s termínem. jinak máte pravdu, protože já si s vámi sice v květnu pojedeme spolu na kolní výlet.*), nebo tyto věty nevyjadřují eventualitu neřádného důsledku podmíněného neuskutečněním děje v budoucím, ale spíše zdvořilost; takový způsob užití spojky *jinak* je ve vztahové větě hodnocen jako agramatický.

U dvou výpovědí se spojkou *jinak* se mi nepodařilo identifikovat jejich význam (*Spolu se seznámili přes internetu a vzali se před 6ti lety. Jinak nebyli se moc spokojení. // Přinesla mi ústnicky neslyšící, jinak bez jím bych nevydržela na 14 dní, když není žádná práce.*).

3.4.15 Nebo

Počet dokladů : 7

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 19

Počet autorů : 4

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Ve všech 7 analyzovaných výpovědích byla spojka *nebo* užitá (v souladu s vztahovou větou) ve větě, která zdvořilostně tvrdí obsahované ve větě předcházející (*Nelíbí se mi, nebo nebyly tady dostatečné obrázky a fotky. // Zaslal jsem houkajícího vlaku, takže se víc, nebo nevím odkud jede vlak, vpravo nebo vlevo. // Je víc výhod, nebo nemusel bych slyšet hluky, kterýho slyšet nechci.*). V jednom případě však došlo k parcelaci výpovědi, kdy byly na sebe navazující věty rozděleny do dvou větších celkových oddělených vět. (*Postupně bych*

to ov-em pochopil a jednou uznávám, že by mi mohl sloužit. Nebo je to výhodné pro nás a dokonce jedno velké nevýhodné, což nám zmnílo rychlou zmnílost.

3.4.16 Na

Počet dokladů : 7

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 20

Počet autorů : 6

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaných materiálech se vyskytlo 7 výpovědí, které bychom mohli považovat svým způsobem za určení příiny. Tyto z těchto dokladů se jeví na pomezí určení příiny a úelu (*Musím si učit na testu. // Pradlo musela vzít domu na praní. // Po 4 dny jela jsem do Německa na fotbal.*), jeden na pomezí určení místa (*Po týden zase pryč na turnaj fotbal*). Ve zbývajících těchto výpovědích byla předložka *na* uflita ve spojení, které sice vyjadřovaly příinu, přesto se užití předložky *na* nejevilo jako vhodné: *Máma bojes na koka je zlý.* (tuto v tu bychom mohli interpretovat například jako *ŠMáma se bojí koky, protože/je je zlá.*) // *Jsem opravdu překvapila na film že v tlumočnické přeložili znakového jazyka.* (což bychom mohli interpretovat jako *Šsem opravdu překvapená z toho filmu, že ho tlumočnické přeložili do znakového jazyka.*÷ nebo například *Šsem opravdu překvapená z toho, že tlumočnické přeložili ten film do znakového jazyka.*) // *A dítě uflí zem elo. (í) Proto mám hodně obávat se na 1 dítě* (což bychom mohli interpretovat například jako *ŠA dítě zem elo. (...) A právě kvůli tomu jednomu dítěti (kvůli zkušenosti s tím jedním dítětem) mám velké obavy.*)

3.4.17 Od

Počet dokladů : 5

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 21

Počet autorů : 5

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaném materiálu se vyskytlo celkem 5 výpovědí obsahujících předložku *od*, které bychom snad mohli za určitých okolností hodnotit jako výpovědi se vztahem příinným i důsledkovým.

Dnes NJ přijde uklízet kola, NJ-la na vy-e uje policie od stálo malírem. V této větě se vyskytuje problém v tom, že nevíme, co měl autor na mysli slovem *malírem*. Mohlo by jít

o malí e, o malér, ale i o n co úpln jiného. Tuto v tu bychom tedy mohli interpretovat nap . takto: Š..NJ –la na policejní vy–et ování kv li tomu, co se stalo (kv li tomu maléru, co se stal / kv li tomu malí i /...÷). P i takové interpretaci by toto souv tí vyjad ovalo vztah p í inný, a v tomto smyslu bychom proto mohli považovat užití p edlofky *od* za vhodné.

tak dneska bude oslava ode moje babicka ma narodenina. Tuto v tu bychom mohli v p í inném smyslu chápat jako ŠTak dneska bude oslava, protofle moje babi ka má narodeniny.÷(Ov–em autor mohl mít na mysli i jiný význam, nap . ŠTak dneska bude oslava narodenin mojí babi ky.÷aj.)

Ahojky, Vcera dozvedel jsem to od kamarad vypravet, ze deaflýmiada ma celkem 9 lidi obvineni organizovat? Toto souv tí m fleme interpretovat minimáln dv ma zp soby: ŠV era jsem se dozv d l od kamaráda, který mi to vypráv l/z kamarádova vypráv ní, fle 9 lidí bude/je/bylo obvin no v souvislosti s organizováním deaflýmiády.÷ (p edlofka *od* nevyjad uje p í inný vztah) nebo: ŠProtofle mi to v era vypráv l kamarád, dozv d l jsem se, fle 9 lidí bude/je/bylo obvin no v souvislosti s organizováním deaflýmiády.÷ (vyjád ení p í iny).

Moje máma kařdly rok p ce cukroví, ale r zný klid vřdly 15 x. Její oblíbené pe e cukroví. Jsme se zvykly od d decvi. V této výpov di se jako problematické jeví pochopení významu výrazu *d decvi*. Domnívám se, fle by mohlo jít o d tství nebo o d dictví, a výpov bychom tedy mohli interpretovat r znými zp soby ó nap . ŠMoje máma kařdý rok pe e 15 r zných druh cukroví. Pe e ho ráda (/ Pe ení je její oblíbená innost). Jsme na to (pe ení tolika druh cukroví) zvyklí uřl od d tství.÷ V tomto p ípad by byla p edlofka *od* uřlita ve spojení s významem asovým. Ov–em je zde mořnost chápat v tu takto: ŠMoje máma kařdý rok pe e 15 r zných druh cukroví. Pe e ho ráda (/ Pe ení je její oblíbená innost). Jsme na to zvyklí, je to u nás tradicí (pop . tento zvyk pe ení tolika druh cukroví se u nás d dí z generace na generaci).÷ Takto bychom mohli v tu interpretovat s p íhlédnutím k pravd podobné podob výpov di v eském znakovém jazyce (vý–e uvedené vyjád ení by mohlo odpovídat v t eského znakového jazyka JÁ + ZVYK + OD + TRADICE/D DICTVÍ nebo JÁ + ZVYK + OD + VYR ŠT/MALI KA). P i této intepretaci by p edlofka *od* m la význam p í inný.

Poslední v tou, která by mohla vyjad ovat p í inný vztah s uřlitím p edlofky *od*, je: *Ne–astný pán s notebookem Od mladý chlape ek byl rozmrazený o notebookem, rodi e to dovolili, ale musel to vydrřet ařl do Vánoce.* Tato v ta je obtířn srozumitelná. Za p í innou bychom ji mohli považovat v p ípad , fle bychom jí rozum li ve smyslu, fle ŠPán (s notebookem) je ne– astný kv li mladému/malému chlapci/chlape kovi.÷

3.4.18 Totifl

Počet dokladů : 4

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 22

Počet autorů : 3

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Ve těchto celkových čtyřech dokladech byla spojka *totifl* užitá zcela správně, v souladu s pravidly češtiny (*Jako batolete jsem totifl odkoukal gesty od svých rodičů i prarodičů. // Máma se sestrou pískali z kina, film totifl skončil. // Znakový jazyk se by mohl nazvat š Tichý babylón. Znakový jazyk je totifl plnohodnotný, ale je i krásný model.*). Jen v jednom případě bylo *totifl* použito ne zcela vhodně z hlediska slovosledu, nebo autor touto spojkou uvedl v tu, přestože se spojka *totifl* obvykle klade až za první přízvužený člen v tu (*Ahoj pátelé, prosím tě i v-ěm ufl neposilejte nám hru. Totifl není čas sem sedět u p hry.*).

3.4.19 Pro

Počet dokladů : 3

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 23

Počet autorů : 2

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V materiálech, které jsem měla k dispozici, jsem našla jen tři doklady užití předložky *pro* ve větách, které by mohly být v jistém smyslu považovány za větypřínné.

Jedna výpověď je, co se týče způsobu vyjádření příiny, zcela v souladu s normou (*Pak já probudil, do sklepa pro potěby jsem se koukal na co divného, raději jsem zkontrolovat na klnu a dveře je otevřel.*).

Ve dvou souvěších (obě od stejného autora) byla předložka *pro* užitá na místě, kde by rodilý mluvčí použil předložku jinou, nejspíše z (*Babika vzala dárek, ufl velkou p ekvapení pro dovolený. // Dáda vzal dárek, ufl velkou p ekva pro auta.*¹¹¹) Tuto chybu ověm mžeme hodnotit pozitivně v tom smyslu, že autor zná příinný význam předložky *pro*, jen ji užil na nevhodném místě.

---

¹¹¹ Je zajímavé, že a kolikrát v tu napsal stejný autor, použil v něm totéž substantivum předcházející předložce *pro* ve dvou různých podobách: *p ekvapení/p ekva*.

3.4.20 Schváln

Počet dokladů : 3

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 24

Počet autorů : 3

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Ve všech analyzovaných materiálech byly nalezeny pouze tři výpovědi s výrazem *schváln*. Věchny byly, pokud jde o způsob vyjádření pííiny, v souladu s větinou v t-inovou (*Benson nechal schvaln otev ene dve eí // Tam byl ufl NJ a dlouho ekal na m , d lala moc schváln . fie jako neznáme se. // Ty normální uklízení ne generální tak stá í ty hlavn svoje práce l. patro uvídí svoje o i n co -pinavé tak rad-í umyjete nebo vy istíte ne v-echno rozumíte a nev-ímej rad-i klídná jo ano uklízela v-echno generální jako schváln .*).

3.4.21 Odkud

Počet dokladů : 3

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 25

Počet autorů : 3

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaných materiálech se objevily tři doklady šspecifického vyjádření pííiny pomocí slova *odkud*, které se v větině pro vyjádření pííiny nepoužívá (*Profesor ptal se otázky š Odkud jsi nesly-ící?ě Nesly-ící odpov d li. // To legrace NJ hleda inzerat fle nezná a ptá odkud dali íslo Mobil. // A dít ufl zem elo. Odkud? Má uvnit kochleární implantát.*). V těchto výpovědích má slovo *odkud* význam *pro* a je patrno uflito vlivem interference z eského znakového jazyka, konkrétně interferencí znaku ODKUD, jehož je možné uflit i v kontextu toho, když se mluv í ptá po pííině n jakého d je í stavu (nap .: ANI KA + NEMOC + RÝMA + KA^{TNEL} + ODKUD? + KV LI + VENKU + PO ASÍ + PR^{TNET}, kterou bychom do větiny mohli přeložit jako ŠAni ka (onemocn la,) má rýmu a ka-el, protofle venku př-í.÷).

3.4.22 Jelikofl

Počet dokladů : 2

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 26

Počet autorů : 2

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V této, resp. související vyjádření, v níž byla užitá spojka *jelikofl* pro vyjádření příiny, se ve všech materiálech objevila jen dvakrát, a to v obou případech náleží, v souladu s etnou vtinovou (*Dojedli jsme a hledali jsme nejlevnější nocleh, jelikofl brzy ráno pojedem lodí do pobřeží Anglie. // Druhý den jsme šli na Petřínskou rozhlednu, jelikofl se bojím výšek tak jsem se trochu bála.*).

3.4.23 I

Počet dokladů : 2

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 27

Počet autorů : 2

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaném materiálu byly nalezeny jen dva případy, které by za jistých okolností bylo možné klasifikovat jako vyjádření důsledku. Je samozřejmě otázkou, jaký byl záměr autorů, nebo s přihlédnutím k tomu, že použití spojky *i* pro vyjádření příiny je považováno už za zastaralé, nelze vyloučit, že si autoři nebyli důsledkového významu spojky *i* vědomi.

Jedná se o vtu: *Jízdenka na metro mi ušla a nestihl jsem najít, protož ostatní už nastoupili do metra i já.* Zde bychom užití spojky *i* mohli interpretovat v tom smyslu, že Š..jsem nestihl ztracenou jízdenku najít, ale ostatní už nastoupili do metra, i nastoupil jsem k nim (bez jízdenky) také já.÷ (Další možnou interpretací byla mohlo být např. Š.. protož ostatní nastoupili, nastoupil jsem i já.÷).

Druhou vtu je: *Tohle práce znám z minulé a hodně nervózní i ažto urgovat atlety, aby poslali k nám pravidelné kontrolní rozbor, atd.* Tuto vtu bychom mohli interpretovat takto: Štuhle práci znám z dřívější, byl jsem z ní hodně nervózní (protož to byla velká zodpovědnost), i urgoval jsem ažto atlety/musel jsem ažto urgovat atlety, aby nám pravidelně posílali kontrolní rozbor atd.÷

3.4.24 V-ak

Počet dokladů : 1

Kompletní výpis textu dokladů v příloze : 28

Počet autorů : 1

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V textu, resp. souvztah vyjadřující příčinu, v níž by byla užitá spojka *v-ak*, se ve všech materiálech objevila jen jednou (*Je třeba požádat Vás zeptat a Váš souhlas, jestli můžete ten film promítat na festivalu filmu v NM. V-ak jeden z hlavních organizátorů manipuloval s tím, aby stihla (NJ NP) a kameraman (NJ NP) byli neslyšící a <...>, poněvadž festival filmu je pro neslyšící.*). Ve větinové větině bychom ale spojku *v-ak* v tomto souvztahu nahradili spíše spojkou *totiž* (Š...) (*jeden z hlavních organizátorů totiž manipuloval s tím,...*).

3.4.25 Poněvadž

Počet dokladů : 1

Kompletní výpis textu dokladů v příloze : 29

Počet autorů : 1

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaných materiálech se objevil pouze jeden doklad výpovědi, kde by byl příinný vztah vyjádřen spojkou *poněvadž*, a to náležit, v souladu s užíváním tohoto prostředku ve větinové větině (*Je třeba požádat Vás zeptat a Váš souhlas, jestli můžete ten film promítat na festivalu filmu v NM. V-ak jeden z hlavních organizátorů manipuloval s tím, aby stihla (NJ NP) a kameraman (NJ NP) byli neslyšící a <...>, poněvadž festival filmu je pro neslyšící.*).

3.4.26 Následkem

Počet dokladů : 1

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 30

Počet autorů : 1

Charakteristika excerpovaného materiálu:

V analyzovaných textech se pouze jednou vyskytl výpověď se sekundární předlohou *následkem*, a to v nenormálním tvaru **následce* (*Najednou kluk spadl na trávník a byl mrtvý následce infarktu.*) Po sémantické stránce však bylo této předlohy užito správně.

3.4.27 Vlivem

Počet dokladů : 1

Kompletní výpis těchto dokladů v příloze : 31

Počet autorů : 1

Charakteristika excerpovaného materiálu:

Ve všech materiálech, které jsem měla k dispozici k analýze, se pouze jednou vyskytlo vyjádření přímé pomocí předlohy *vlivem*, resp. podobou *vliv od* (*NJ měla předání svítící medvídek (plyšák), vliv od televize a to byla reklama a ukázaly divočky jak by v noci spinká ale zachránit medvídek svítí v bříčku a 8 minut barevné.*). Ve formě spojovacího prostředku, jak ho použil autor ve svém textu, bychom mohli vidět možnou interferenci z českého znakového jazyka (VLIV + OD). Rodilí mluvčí ovšem spojení znak VLIV + OD nepovažují za prostředek vyjádření přímé, a mohli by mohlo být součástí výpovědi vyjadřující vztah přímý (např. index-JÁ + POUŽÍVÁM + ZNAKOVANÁ + EMTINA + ODKUD? + D VOD + VLIV(nam) + OD + TĚKOLA, což bychom mohli do e-tiny přeložit jako *Špoužívám znakovou e-tinu vlivem-koly* (protože jsem tak byl ve škole veden, učen...).

3.4.28 Sice

Počet dokladů : 1

Kompletní výpis tohoto dokladu v příloze : 31

Počet autorů : 1

Charakteristika excerpcovaného materiálu:

Ve všech analyzovaných materiálech se tato spojka objevila jen v jednom v souvětí: *Dobrý den pane u iteli, my p emý-líme, fle kam by jsme mohli jet na výlet. Napadla nás do eskýho Krumlova. Je tam sice nádherné a dobré podmínky pro cyklisty. Zde je spojky sice uflito náleflit z pohledu sémantického, ale ne z formálního. Rodilý mluvčí by v takové výpovědi asi spojil poslední dvě věty do jednoho souvětí, kde by sice následovalo hned po árci oddělující věty (tedy například: ŠNapadlo nás jet do eskýho Krumlova, sice je tam nádherná a jsou tam dobré podmínky pro cyklisty.↪). Tímto spojením se spojkou sice by ale vzniklo vyjádření, které působí zastarale. V současné češtině by totiž bylo pravděpodobnější použít výrazu *totiž* (ŠNapadlo nás jet do eskýho Krumlova, je tam totiž nádherná a jsou tam dobré podmínky pro cyklisty.↪).*

Pokud by autor chtěl ponechat věty rozdělené, bylo by nutné spojku *sice* nahradit jiným výrazem, například *totiž*.

3.5 Shrnutí závěrů analýzy

V této kapitole se pokusím shrnout a vzájemně usouvztafnit výsledky předchozích dílčích analýz. Z analyzovaného materiálu, který jsem měla k dispozici, vyplynulo, že k vyjadřování přímých a nepřímých důsledků je v tomto vzorku text neslyšících používána pestrá škála prostředků, ovšem některé prostředky jsou používány jen velmi výjimečně – viz tabulka:

prostředek vyjádření přímých nebo nepřímých důsledků	celkový počet výskytů ve zkoumaném materiálu	počet užití prostředků v ne/větném vyjádření přímých	počet užití prostředků v ne/větném vyjádření nepřímých důsledků	počet užití prostředků jako součástí určení lefického na pomezí mezi určení přímých/důsledků a jiným určením	počet chybného použití prostředků (zvolený prostředek se do výpovědi nehodí) a/nebo není výpověď zcela nesrozumitelná
protože ¹¹²	406	369	*1	6	30 (+1)
tak	213	*2	151	8	52 (+2)
tedy	135	128	*4	0	3 (+4)
protože	97	*26	50	0	21 (+26)
kvůli	75	65	0	0	10
asynd. vyjádření	66	43	23	0	0
pro	64	63	0	0	1
za	55	51	0	1	3
takže	55	*1	32	0	22 (+1)
díky	31	27	0	0	4
důvod	27	24	*1	0	2 (+1)
a	20	*10	10	0	0 (+10)
proto, tedy (protože)	14	14	0	0	0
jinak	11	6	0	0	5
nebo	7	7	0	0	0
na	7	0	0	4	3
od	5	1	0	2	2
totiž	4	4	0	0	0
pro	3	1	0	0	2
schválně	3	3	0	0	0
odkud	3	3	0	0	0
jelikož	2	2	0	0	0
i	2	0	2	0	0
vůči	1	1	0	0	0
poněvadž	1	1	0	0	0
následkem	1	1	0	0	0
vlivem	1	1	0	0	0
sice	1	1	0	0	0
CELKEM	1310	816 ¹¹³	268	21	205
	100 %	62 %	20 %	2 %	16 %

Z předchozí analýzy shrnuté v tabulce výše vyplývá několik závěrů :

- 1) Neslyšící auto i psaných textů často ji prezentují kauzální důj z hlediska příčiny a následku.
- 2) Stejně jako ve většinové větě je i v textech českých neslyšících základní a nejfrekventovanější příčinnou spojkou spojka *protože* (ze všech vyjádření příčin jejich bylo 45 % uvozeno spojkou *protože*). Auto i tuto spojkou používají téměř bezchybně (v 91 % všech výpovědí se spojkou *protože* byla tato spojka užitá náležitě, tj. k vyjádření vztahu příčinného). Funkční ekvivalenty této spojky (tj. *poněvadž*, *jelikož*) auto i text používají jen výjimečně.
- 3) V porovnání s většinou větou je v analyzovaných textech českých neslyšících patrný jeden velký rozdíl, a sice že v textech neslyšících je pro uvození vět příčinně výrazně frekventovanější spojka *tak* než spojka *proto*, která je ve většinové větě pro vyjádření vztahu důsledkového považována za základní.
Čím je tato odlišnost způsobena, se můžeme jen domnívat. Vysvětlením by mohlo být například, že spojky *proto* a *protože* jsou si graficky velmi podobné, a z toho důvodu neslyšící auto i možná používají pro vyjádření vztahu příčinného a důsledkového jako základní opozici spojek *protože* a *tak*, jejichž forma je výrazně odlišná. K této domněnce přispívá i skutečnost, že neslyšící auto i analyzovaných textů mají obtíže v užívání spojky *proto* (v jejím rozlišení od spojky *protože*?), což se mj. projevuje tím, že spojkou *proto* užívají i v příčinných větách (v analyzovaných textech byla spojka *proto* jen v necelých 52 % užitá náležitě v souvisejících důsledkových a téměř ve 27 % uvozovala vět příčinnou).
- 4) Neslyšící auto i analyzovaných textů téměř vůbec nevyužívají k vyjádření příčiny nebo důsledku složených spojovacích prostředků obsahujících primární i sekundární předložku. Sice tyto předložky znají, jak je vidět z nashromážděných výpovědí, ale i v případě většiny vyjádření příčiny nebo důsledku je používají v jejich šprosté formě (tj. jen předložku, bez zájmena *to* a spojky *že*). Jednou z možných příčin užívání

¹¹² Z tabulky vyplývá, že například spojka *protože* byla celkově použita 406krát, z toho v 369 případech pro vyjádření příčiny, 1krát (v rozporu s většinou většinou) k vyjádření důsledku, 6krát ve vyjádřeních na rozhraní mezi vztahem příčinným a účelovým, 30 výpovědí hodnotíme co do použití spojky *protože* z hlediska většiny většiny jako nenormální nebo nejsou tyto výpovědi zcela srozumitelné (nenormální je i použití spojky *protože* pro vyjádření vztahu důsledkového, proto je posledním sloupci uvedeno (+1)).

¹¹³ Jen prostředky užití v souladu s většinou většinou; nenáležité užívání (*) jsou seřazena v posledním sloupci.

jednoduchého spojovacího výrazu namísto složeného by mohla být např. složitost struktury složených spojovacích prostředků (přijetí vyjádření přichází stojí předločka se zájmenem *to* ve větě *ídicí, přestože přichází vyjadřuje vta vedlejší, která následuje za spojkou *že**) nebo chyba ve vyučovacím procesu. Ovšem možná se zde projevuje i interference z českého znakového jazyka. Předločka, které se většinou k vyjádření přichází a dle sledku uflívají, převažují výrazně mezi ostatními špičkovými předločkami v textech neslyšících sekundární předločky *kvůli* a *díky*. K oběma existuje ekvivalent v českém znakovém jazyce (znaky KV LI, DÍKY, šZÁCHRANA), v němž se (vzhledem k povaze českého znakového jazyka) nestávají součástí řádného složeného spojovacího výrazu. Proto je možné, že přijetí uflívání výrazů *kvůli* a *díky* v psané větě vycházejí autoi (ti, kteří jsou mluvčími českého znakového jazyka) právě z této své zkušenosti s tímto prostředkem v českém znakovém jazyce.

- 5) Další skuteností, která z analýzy vyplynula, je také to, že aťkoli jsou předločky *kvůli* a *díky* významově komplementární a obě mají ekvivalent v českém znakovém jazyce (české *díky* má dokonce dva znakové ekvivalenty), vyskytuje se v analyzovaných materiálech předločka *kvůli* téměř 2,5krát častěji než předločka *díky*.
  - 6) Pro přijetí přicházejícího vztahu je v textech neslyšících silně frekventovaná spojka *že*, což je poměrně překvapivé, neboť spojka *že* má primárně jiný než přicházející význam. Otázkou je, zda tato skutečnost nemůže být ovlivněna např. tím, že spojka *že* je většinou druhou nejfrekventovanější, a proto ji neslyšící vnímají jako spojku bezpříznakovou.
  - 7) Je zajímavé, že častěji než např. uflitím předločky *díky* nebo výrazu *díky* je neslyšícími přicházející vyjádření asyndeticky. Asyndetické spojení vět je v textech neslyšících i prostředkem vyjádření dle sledku. Zatímco většinou většinové asyndetické spojení vět objevuje pouze zájmena (a to převážně v mluvené formě jazyka), nebo je významově nejednoznačné, v textech neslyšících patří k velmi frekventovaným.
- Klann (2014: 14) uvádí, že pokud nejsou uflity řádné jazykové prostředky k tomu, aby výpověď byla jasná, musí vyjádření přichází přecházet vyjádření dle sledku.¹¹⁴ Tento

¹¹⁴ Klann, J. (2014: 14): šWeiterhin wird die Reihenfolge der Aussagen durch die logische Kette von Ursache und Wirkung motiviert, wobei die Ursache vor der Wirkung erwähnt werden muss, falls keine weiteren sprachlichen Ausdrucksmittel die Verhältnisse deutlich machen.ö

princip je však ve všech excerpovaných asyndetických spojeních vyjadřujících příčinu porušení, nebo ve všech následuje vyjádření příčiny až za vyjádřením důsledku. Při interpretaci těchto výpovědí proto tená musí vycházet jen ze zkušenosti a znalosti svéta (např. *Králé jsme a utekli do tudy. **Bali jsme, že to byl duch.***)

- 8) K vyjádření vztahu důsledkového neslyšící používají i spojku *a*, která i ve větinové větině může nést význam důsledkový. Je ovšem otázkou, zda ji neslyšící autoři analyzovaných textů používají s tímto záměrem. V textech neslyšících se totiž spojka *a* vyskytuje ve stejné četnosti i ve větách jiných.

Obdobný rys psaných textů neslyšících popsali ve své studii i Iwimey a Lachterman (1980: 368). Ti uvádějí, že neslyšící fláčí jen výjimečně produkují ve spontánních psaných textech souvětí (asouadná, nebo podadná). Pokud se souvětí v textech neslyšících objeví, máme pozorovat určité (specifické?) strategie toho, jak jsou jednotlivé věty spojeny k sobě. Na základě těchto strategií Iwimey a Lachterman předkládají teorii, že existuje hierarchie složitosti (komplexnosti) postup (prostedk), kterými jsou jednotlivé věty spojovány. Větinová podadných souvětí je podle nich tvořena prostým etžením jednoduchých vět za sebou, přičemž tyto věty mohou a nemusí být spojeny spojkou *a* (resp. v angličtině *and*). Zdá se tedy, že mezi etžením vět bez použití spojek a jejich etžením s pomocí spojky *a* neslyšící v psaných textech nedělají rozdíly a používají je jako dva ekvivalentní postupy. V příkladech, které Iwimey s Lachtermanem uvádějí, se objevují i věty vyjadřující kauzální souvislost dvou vět. Tyto věty jsou buď jen kladeny za sebe, nebo spojeny spojkou *a*.¹¹⁵

Proto snad máme usuzovat, že neslyšící autoři analyzovaných v této práci nevycházejí v důsledkových větách z důsledkového významu spojky *a*, nýbrž že důsledková a jiná souvětí, v nichž jsou věty k sobě spojeny spojkou *a*, tvoří spíše jednu skupinu se spojeními asyndetickými.

- 9) Ve vyjádření příčiny a důsledku se v textech neslyšících objevilo i několik skutečností, které bychom mohli hodnotit jako interference z českého znakového jazyka. Pro spolehlivější určení toho, co opravdu je, není nebo má být interference

¹¹⁵ Iwimey, Lachterman (1980: 368): „It is possible to detect hierarchy of complexity in use of subordinating and conjoining rules. For the most part, complex sentences are formed from concatenation of simpler sentences, either without *and*:

David's father slap David head. He waid ow.
He climb up to tree. Why (= because?) he want to play.
He climb up to tree and fell down.

or with *and*:

Two big girls kick a little boy and a little boy is cry.õ

z českého znakového jazyka, bychom potřebovali nejprve detailní popis toho, jak jsou písmena a dále sledky v českém znakovém jazyce vyjadřovány. Na takový popis bohužel český znakový jazyk teprve čeká,¹¹⁶ a tak následující úvahy o interferenci z českého znakového jazyka vycházejí pouze z mého pozorování, vlastních zkušeností a konzultací s rodilými mluvčími českého znakového jazyka.

V analyzovaných materiálech se projevil přenos struktur z českého znakového jazyka do češtiny na dvou úrovních – na rovině lexikální a na rovině syntaktické, například textové.

Jako interferenci v rovině lexikální bychom mohli hodnotit například užívání předložky *odkud* k vyjádření písmen, které je pravděpodobně ovlivněno znakem ODKUD s významem *pro*.

Dále by za interferenci z českého znakového jazyka mohla být považována výrazná vyšší frekvence předložek *kvůli* a *díky* oproti jiným předložkám užívaným k vyjádření písmen a dále sledku. Samozřejmě jsou tyto předložky velmi frekventované i v češtině v tiskové, ovšem v té se, na rozdíl od textů neslyšících, objevují i jiné sekundární písmenné předložky. Právě nepomělná vyšší frekvence v užívání předložek *díky* a *kvůli* v psaných textech neslyšících může být způsobena i interferencí z českého znakového jazyka.

Další interferencí z českého znakového jazyka na rovině lexikální by mohlo být užívání výrazu *d vod* pro vyjádření písmen v psané češtině. Slovo *d vod* se v češtině v tiskové používá k vyjádření písmen výhradně jako součást složeného spojovacího výrazu (z *toho d vodu, fle...*). V psaných textech neslyšících se ovšem výraz *d vod* vyskytoval hojně v platnosti spojky (tj. v nesklonné podobě),¹¹⁷ což může být způsobeno tím, že (základním?) prostředkem vyjádření písmen v českém znakovém jazyce je znak D VOD s mluvnickým komponentem <d vod> (nebo s artikulací části slova d vod).

Interferenci můžeme spatřovat i ve skutečnosti, že vedle předložek *kvůli*, *díky*, *d vod*, které mají ekvivalent v českém znakovém jazyce, se v textech neslyšících nevyskytují žádné jiné sekundární písmenné předložky pro vyjádření písmen (*následkem*, *vinou*, *zásluhou*, *z písmen*...).

¹¹⁶ Popis vyjádření písmen a dále sledku se mi nepodařilo dohledat ani v zahraničních materiálech pojednávajících o jiných znakových jazycích. Výjimkou v tomto ohledu tvoří publikace vnučící se novozélandskému znakovému jazyku (McKee, R.: 2015). Některé zmínky o vyjádření písmen a dále sledku se vyskytují i v některých studiích zahrnutých v publikaci U. Zeshan (eds.) (2006), která se zaměřuje na vyjádření záporu, ale také tázacího způsobu, jenž zahrnuje mj. tvoření otázek zjišťujících písmeno d je i stavu.

¹¹⁷ Podrobněji viz kap. 3.4.11.

Na rovin syntaktické/textové m flme za interferenci povařovat uřlívání e nických otázek jako prost edku vyjád ení p í iny (nap . *M j jazyk první je znakový jazyk a druhý jazyk je e-tina. Pro ? Protože jsem nesly-ící od narození, nesly-ím, pouřkávám znakový jazyk.*). Takových e nických otázek, na které ihned vzáp tí následuje odpov , se v analyzovaných materiálech objevilo celkem 10. To, že jde o prost edek vyjád ení p í iny uřlívány b řn í v jiných znakových jazycích, je patrné nap . z publikace McKee (2015), která v souvislosti s novozélandským znakovým jazykem (NZSL) o e nických otázkách tvrdí: *šThis structure is quite commonly used in NZSL for the purpose of: (...) Linking two pieces of information in cause-effect relationship, which would be expressed in English through conjunction such as, because, so that, such a result of. In NZSL, relationships between an outcome and a cause can be linked by using WHY, HOW, OR WHAT-FOR between clauses.š* Tedy spojování v t do výpov di reflektující p í inný vztah dvou událostí i jev prost ednictvím e nických otázek je známá nejen v eském znakovém jazyce, ale i v dal-ích národních znakových jazycích.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se v nově vyjadřování pííiny a d sledku v psané e-tin eských nesly-ících. Představila jsem různé pohledy na význam pojmů píína a d sledek tak, jak je prezentují vybrané píruky a mluvnické e-tiny. Na základě literatury jsem se také pokusila shrnout soubor prostědek, kterými jsou tyto vztahy v e-tin vyjadřovány.

Zpřesoby vyjadřování pííiny a d sledku ve v-tinové e-tin jsem při analýze srovnávala s tím, jak jsou tyto vztahy vyjadřovány nesly-íci v jejich esky psaných textech. Závěry, které z analýzy vyplynuly, jsem shrnula v kapitole 3.5. Provedená analýza nepotvrdila zcela tvrzení Macurové (1998: 184) o nerozlišeném uflívání spojek *proto* a *protofle*. Ukázalo se totiž, že uflití spojky *protofle* při vyjadřování pííinného vztahu nejiní nesly-ícím autor m téma fládné obtíže a ve víc než v 90 % procentech případů uflívají tuto spojku v souladu s e-tinou v-tinovou. Výrazní flí-šusp-nostě vykazovaly texty ohledně uflívání spojky *proto*. Tuto skutečnost bychom mohli hodnotit snad i tak, že k záměnu (nerozlišení) těchto spojek dochází jen jednostranně, t. j. spojka *proto* je zhruba ve třetině výskytu pouflita na místě, kde by rodilý mluvčí e-tiny zřejmě zvolil spojku *protofle* nebo n který její funkční ekvivalent. Z analýzy dále vyplynulo například to, že nesly-ící moflná nepovaflují za základní opozici spojek vyjadřující vztah pííinný a d sledkový spojky *protofle* a *proto*, nýbrfl (výrazně graficky odlišené) spojky *protofle* a *tak*. Provedená analýza také ukázala, že se při vyjadřování pííinných a následkových vztahů objevily v textech nesly-ících n které odlišnosti od v-tinové e-tiny, které bychom snad mohli interpretovat jako interference z eského znakového jazyka, a to jak na rovině lexikální, tak také syntaktické, popř. textové. K přesnější analýze moflných interferencí by však byl zapotřebí detailní popis toho, jak jsou píína a d sledek v eském znakovém jazyce vyjadřovány. Takový popis zatím bohužel neexistuje.

Domnívám se, že výsledky této práce by mohly být prakticky vyuflity ve výuce eského jazyka u nesly-ících fláků, například kladením v-tinově drazu praktickou dovednost fláků v uflívání spojovacích výrazů. Jak totiž z analýzy vyplynulo, jiní nesly-ící problémy i n které poměrně frekventované spojovací prostědky. Ze všech excerpovaných výpovědí obsahujících prostědek, který je ve v-tinové e-tin uflíván k vyjádření pííinného nebo d sledkového vztahu, byla zhruba čestina ne zcela srozumitelná nebo se v nich uflití prostědku odlišovalo od normy. Navíc nesly-ící respondenti nežádka tvořili výpovědi, v nichfl v ty spojovali prostým kladením za sebe (asyndeticky) nebo s pouflitím spojek *a* a *flé*. Tak vznikaly nepřeli-explicitní výpovědi, které ve spojení s dalšími odlišnostmi v psaných projevech nesly-ících, byly často pro tená e velmi obtíflně srozumitelné.

Seznam použité literatury:

- ADAM, R.; BENET^{TM} M. a kol.: *Úvodní jazykový seminář : výklad a cvičení*. Praha: Karolinum, 2014.
- B L I O V Á - K Í F I K O V Á, H.: *K systému prítinných vztahů mezi tvnými a lenských*. In: *eskoslovenská rusistika*. 1979, ro . 24, s. 976113.
- BERENT, G. P.: *An Assessment of Syntactic Capabilities*. In: Strong, M. (eds.): *Language Learning and Deafness*. Cambridge: Cambridge University Press, 1988, s. 1336161.
- ECHOVÁ, M. a kol.: *e-tina ó e a jazyk*. Praha: ISV, 2000.
- DANE^{TM}F.; GREPL, F.; HLAVSA, Z. a kol.: *Mluvnice e-tiny 3 ó Skladba*. Praha: Academia, 1987.
- GREPL, F., KARLÍK, P.: *Skladba spisovné e-tiny*. Praha: SPN, 1986.
- HAVRÁNEK, B.; JEDLI KA, A.: *eská mluvnice*. Praha: SPN, 1981.
- HERREWEGHE, M. van: *Prelingually deaf pupils and Dutch syntax: A receptive language study*. In: Cabeza C., Lorenzo A. M., Rodrigues X. P. (eds.): *Bilingual communities and individuals: Proceedings of the First International Symposium on Bilingualism, Vigo 1997*. Vigo: University of Vigo, 2004, s. 3426354.
- HOT^{TM}NOVÁ, E.: *Studie z vývoje novo eské syntaxe*. Praha: Karolinum, 2005.
- IVIMEY, G.; LACHTERMAN, D.: *The written language of young deaf children*. In: *Language & Speech*. 1980, ro . 23, . 4, s. 3516377.
- KARLÍK, P.: *Studie o eském souv tí*. Brno: MU, 1995.
- KARLÍK, P.: *Typy prítinn -následkových vztahů a jejich vyjad ování*. In: *Sborník prací Filozofické fakulty brn nské univerzity. A 37638, ada jazykov dná*. Brno: MU, 1990, s. 1216131.
- KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.): *Encyklopedický slovník e-tiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002.
- KARLÍK, P.; NEKULA, M.; RUSÍNOVÁ, Z. (eds.): *P íru ní mluvnice e-tiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995.

- KARLÍK, P.: *Funkce konkluzivních souv tí v jazykové interakci*. In: Sborník prací Filozofické fakulty brn nské univerzity. Brno: Masarykova univerzita, 1999, ro . 48, A47, s. 85-94.
- KLANN, J.: *Ikonizität in Gebärdensprachen*. [online]. Berlin: De Gruyter Mouton, 2014. [cit. 2016-05-03]. Dostupné na: <<http://bit.ly/1WLCbts>>.
- MACUROVÁ, A.: *Na-e e ?* In: *Na-e e* . 1998, ro . 81, . 4, s. 179-188.
- MACUROVÁ, A.; HÁNKOVÁ, D.: *Chyby v psané e-tin eských nesly-ících*. In: *Speciální pedagogika*. 2011, ro , 21, . 3, s. 178-190.
- MACHOVÁ, S.: *P í ina v eské syntaxi*. Praha: Academia, 1972.
- NEBESKÁ, I.: *Poznámka k p íslove ným ur ením p í inným*. In: *Slovo a slovesnost*. 1974, ro . 35, . 1, s. 21-25.
- Slovník spisovné e-tiny pro -kolu a ve ejnost*. Praha: Academia, 2000.
- SVOBODA, K.: *O sou adných souv tích vysv tlovacích a d sledkových*. In: *Na-e e* . 1956, ro . 39, . 1-2, s. 1-18.
- SVOBODA, K.: *O tzv. v tách p í inných a ú inkových*. In: *Na-e e* . 1954, ro . 37, . 1-2, s. 1-14.
- SVOBODA, K.: *Souv tí spisovné e-tiny*. Praha: UK, 1972.
- ^{TM}MILAUER, V.: *Novo eská skladba*. Praha: SPN, 1966.
- ^{TM} PÁN, J.: *P í innostní vedlej-í v ty zájmenn - ásticové*. In: *Korpus ó gramatika ó axiologie*, 2011, 4, s. 46-56.
- ^{TM}TÍCHA, F. a kol.: *Akademická gramatika spisovné e-tiny*. Praha: Academia, 2013.

Seznam příloh:

Příloha . 1	ó Prostředky užívané ve vnitřním vyjádření pííiny	90
Příloha . 2	ó Prostředky užívané v nevnitřním vyjádření pííiny	95
Příloha . 3	ó Prostředky užívané ve vnitřním vyjádření důsledku	98
Příloha . 4	ó Informace o autorech analyzovaných text	101
Příloha . 5	ó Výpovědi s <i>protofle</i>	108
Příloha . 6	ó Výpovědi s <i>tak</i>	122
Příloha . 7	ó Výpovědi s <i>fle</i>	131
Příloha . 8	ó Výpovědi s <i>proto</i>	136
Příloha . 9	ó Výpovědi s <i>kvůli</i>	140
Příloha . 10	ó Výpovědi s asyndetickým spojením v t	143
Příloha . 11	ó Výpovědi s <i>pro</i>	145
Příloha . 12	ó Výpovědi s předlohou <i>za</i>	148
Příloha . 13	ó Výpovědi s <i>takfle</i>	150
Příloha . 14	ó Výpovědi s <i>díky</i>	153
Příloha . 15	ó Výpovědi s <i>důvod</i>	155
Příloha . 16	ó Výpovědi s <i>a</i>	157
Příloha . 17	ó Výpovědi s <i>proto, fle (proto fle)</i>	158
Příloha . 18	ó Výpovědi s <i>jinak</i>	159
Příloha . 19	ó Výpovědi s <i>nebo</i>	159
Příloha . 20	ó Výpovědi s <i>na</i>	160
Příloha . 21	ó Výpovědi s <i>od</i>	160
Příloha . 22	ó Výpovědi s <i>totifl</i>	160
Příloha . 23	ó Výpovědi s <i>pro</i>	160
Příloha . 24	ó Výpovědi se <i>schváln</i>	161
Příloha . 25	ó Výpovědi s <i>odkud</i>	161
Příloha . 26	ó Výpovědi s <i>jelikofl</i>	161
Příloha . 27	ó Výpovědi s <i>i</i>	161
Příloha . 28	ó Výpovědi s <i>v-ak</i>	161
Příloha . 29	ó Výpovědi s <i>poněvadž</i>	162
Příloha . 30	ó Výpovědi s <i>následkem</i>	162
Příloha . 31	ó Výpovědi s <i>vliv od</i>	162
Příloha . 32	ó Výpovědi se <i>sice</i>	162

Příloha 1.1.6 Prostředky užívané ve vnitřním vyjádření pííiny

	Trnávka (1966: 3126314)	Havránek, Jedlička (1981: 400, 406)	Grepl, Karlík (1986: 3746377)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 4826483)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480, 483)	Čechová a kol. (2000: 317, 349)	Trnávka a kol. (2013: 8336836)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 510)
SPOJKY PODĚADÍ S PRIMÁRNÍM VÝZNAMEM PÍíINNÝM								
PROTOFIE	✓ v beletrii nejčastěji	✓	✓ základní spojka	✓ nejfrekventovanější, postpoz., antepoz. i interpoz.	✓ základní spojka, nejméně v postpozici	✓	✓ nejfrekventovanější, neutrální, antepoz. i postpoz.	✓
PONĚVADÍ	✓	✓	✓ mírně knižní	✓ méně frekventované než <i>protofye</i> , postpoz., antepoz. i interpoz.	✓ funkční ekvivalent <i>protofye</i> , mírně knižní	✓	✓ knižní, resp. formální, příp. stylizovaná hovorovost; postpoz. i antepoz., v mluveném jazyce <i>pá</i> , v odborn., admin. a publ. textech ne kdy častěji než <i>protofye</i>	✓
JELIKOFÍ	✓ idiom., knižní	✓ knižní	✓ zcela knižní	✓ méně frekventované než <i>ponĚvadfí</i> , postpoz., antepoz. i interpoz.	✓ knižní	✓	✓ knižní, resp. formální. ať stylizovaná hovorovost; postpoz. i antepoz., v odborn., admin. a publ. textech ne kdy častěji než <i>protofye</i>	✓
JEFÍTO	✓	✓ knižní	✓ zcela knižní	✓ málo frekventované, postpoz., antepoz. i interpoz.	✓ arch.	✓	✓ arch. ať knižní, ne kdy jako humor., postpoz. i antepoz.	✓
ANĚÍTO	✓ zast., humor., varianty ANĚÍTA, ANĚÍFÍ	×	✓ humor., spojka obrozenská	×	✓ arch.	×	✓ jen humor. nebo jako ironie	×
AN	✓ zast., varianty ANA, ANO	×	✓ zcela arch.	×	×	×	×	×

	^T Milauer (1966: 3126314)	Havránek, Jedlička (1981: 400, 406)	Grepl, Karlík (1986: 3746377)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 4826483)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480, 483)	Lečková a kol. (2000: 317, 349)	^T Mícha a kol. (2013: 8336836)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 510)
SPOJKY SOUTADICÍ S PRIMÁRNÍM VÝZNAMEM PÍINNÝM								
NEBO	√ sou adicí	√	√ sou adicí	√ na pomezí mezi souadností a podadností, rys píinný i vysv tlovací, vždy postpoz., lze vždy nahradit spojkou <i>protože</i>	√ sou adicí	√ sou adicí (resp. v jednoduchých souv tích s azením), vysv tlení d vodu pro tvrzení v první v t	√ sou adicí, formál., subjektivní zd vodní d je, to je vždy šex postō => vždy postpoz., mírný ústup ve prosp ch <i>protože</i>	× v ty uvozené tímto spojkou <i>nebo</i> se nepovažují za p íslove né ur ení p í iny
NEB	√ sou adicí	√ sou adicí, knífl, zast.	√ zast.	√ zast.	√ knífl, arch	×	×	×
NEBO	√ sou adicí	√ sou adicí, knífl, zast.	√ zast.	×	×	×	×	×
-	√ knífl, sou adicí	×	√ arch.	√ zast.	√ arch.	×	×	×
-T	√ zast., sou adicí	×	√ arch.	×	√ arch.	×	×	×
TOTI	√ sou adicí, p íslovce	×	√ klade se afl za první p ízvu ný len v ty	√ sou adicí, rys p íinný a vysv tlovací, v t-inou nestojí na za átku v ty	√ vždy postpoz., nebývá na za átku v ty	√ vysv tlení rázu p íinného	√ sou adicí, vztah d vodový	× v ty uvozené tímto spojkou <i>totifl</i> se nepovažují za p íslove né ur ení p í iny
VÍDY	√ sou adicí, p íslovce, zejm. p íina údivu, leknutí, rozpak atp.	√ sou adicí	√ v tu p ípojuje voln , bývá v citov zabarvených projevech, asto mu p íedchází st edník	√ sou adicí, rys p íinný a vysv tlovací	√ vždy postpoz., zejm. v citov zabarvených projevech, v tu p ípojuje k souv tí voln	√ vysv tlení rázu p íinného	√ sou adicí, vztah d vodový	× v ty uvozené tímto spojkou <i>vftly</i> se nepovažují za p íslove né ur ení p í iny
VÍAK	√ sou adicí, p íslovce	×	×	×	×	×	√ sou adicí, vztah d vodový	× v ty uvozené tímto spojkou <i>v-ak</i> se nepovažují za p íslove né ur ení p í iny
PÍECE	√ sou adicí, p íslovce	×	×	×	×	×	×	×
SICE	√ zast, sou adicí, p íslovce	×	×	×	×	×	×	×
JINAK	√ sou adicí, p íslovce	×	×	×	×	×	×	×

	Philauer (1966: 3126314)	Havránek, Jedlička (1981: 400, 406)	Grepl, Karlík (1986: 3746377)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 4826 483)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480, 483)	Lechová a kol. (2000: 317, 349)	Tráčka a kol. (2013: 8336836)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 510)
SPOJKY POD ADÍČÍ S PRIMÁRNÍ JINÝM NEŽ P Í INNÝM VÝZNAMEM								
KDYfi	✓ hovor.	×	✓ zejm. v hovor. projevech, proniká odstín podmiňovací a/nebo časový	✓ vyjádření d. vodu; p í inný vztah vyjaduje mén výrazn	✓ m. fle nahradit <i>protofle</i> , pokud dáváme d. raz na časový moment	✓	✓	×
KDYfiT	✓ ídké, knífl (význam <i>protofle</i> <i>práv</i>)	×	×	×	×	×	×	×
ZVLÁŠTĚ KDYfi	×	×	×	×	×	×	✓	×
JESTLIfiE	×	×	✓ odstín podmiňovací	×	×	×	×	×
-LI	×	×	✓ odstín podmiňovací	×	×	×	×	×
JAK	✓	×	×	✓	×	×	×	×
fiE	✓ a) udávání p íznaku; b) se slovesy radosti, lítosti, hněvu, pekvapení a jejich projev (p echod k p edm tu); c) jiné ó z ídka, kdyfl je d. vod na prvním míst	✓	✓ m. n. asté, uflívá se: a) antepoz. ó hovor.; b) postpoz. ó p í ina/d. vod vyvolává d. j í stav v psych. sfé e lov ka (podobné v tém obsahovým)	✓ vyjádření d. vodu; p í inný vztah vyjaduje mén výrazn	✓ hovor., jen kdyfl je v ta p í inná p ed v tou ídící, v otázkách s v tou d. v., které implikují nejistotu	×	✓	×
TÍM, fiE	×	×	✓	×	×	×	✓ kdyfl je p í ina i prost edkem d. je	×
TÍM SPÍŠE, fiE	×	×	✓ následek vyvolaný p í inou/d. vodem je zcela p írozený, samoz ejmý, o ekávaný	×	✓ následek vyvolaný p í inou/d. vodem je zcela p írozený, samoz ejmý	×	×	×

	Thilauer (1966: 3126314)	Havránek, Jedlička (1981: 400, 406)	Grepl, Karlík (1986: 3746377)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 4826483)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480, 483)	Pleskalová a kol. (2000: 317, 349)	Thilauer a kol. (2013: 8336836)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 510)
SLOŽENÉ SPOJOVACÍ VÝRAZY S PRIMÁRNÍ PŘÍLOŽKOU + ODKAZOVACÍM ZÁJMENEM TO (V PŘÍSLUŠNÉM PÁDU) A SPOJKOU JE								
PROTO, JE	✓	✓	✓ vedle <i>protože</i> hlavní prostředek výjádření příiny	✓	✓	✓	✓ konkurence <i>protože</i> , ale rozdíl v užití - <i>proto, že</i> se používá tam, kde novou informaci obsahuje jen vedlejší věta nebo když je důvod uvedený ve vedlejší větě jen jedním z důvodů nebo hlavním důvodem	×
Z TOHO, JE	×	×	✓	✓	✓	×	×	×
OD TOHO, JE	×	×	✓	✓	✓	×	×	×
ZA TO, JE	×	×	✓	✓	✓	×	×	×
NAD TÍM, JE	×	×	✓	×	✓	×	×	×
SKRZ TO, JE / SKRZTOJE	×	×	×	×	✓ substandardní, regionální	×	×	×
SLOŽENÉ SPOJOVACÍ VÝRAZY SE SEKUNDÁRNÍ PŘÍLOŽKOU + ODKAZOVACÍM ZÁJMENEM TO (V PŘÍSLUŠNÉM PÁDU) A SPOJKOU JE								
DÍKY TOMU, JE	×	×	✓	✓ odb. a public. styl	✓	×	✓	×
KVĚLI TOMU, JE	×	×	✓	×	✓	×	×	×
Z TOHO DŮVODU, JE	×	×	✓	✓ odb. a public. styl	✓ používá se jak pro šmotivující, tak pro škauzující	✓	✓	×
Z TĚPŘÍINY, JE	×	×	✓	✓ odb. a public. styl	✓	×	✓	×
V DŮSLEDKU TOHO, JE	×	×	✓	✓	✓	×	✓	×
NÁSLEDKEM TOHO, JE	×	×	✓	✓ odb. a public. styl	✓	×	×	×
VINOU TOHO, JE	×	×	✓	×	✓	×	×	×
VLIVEM TOHO, JE	×	×	✓	×	✓	×	×	×
ZÁSLUHOU TOHO, JE	×	×	✓	×	✓	×	×	×
VZHLEDEM K TOMU, JE	×	×	✓	✓ odb. a public. styl	✓	✓	✓	×

	Thilauer (1966: 3126 314)	Havránek, Jedlička (1981: 400, 406)	Grepl, Karlík (1986: 3746377)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 4826483)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480, 483)	Nejmarková a kol. (2000: 317, 349)	Thilauer a kol. (2013: 8336836)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 510)
ASYNDETIKÉ SPOJENÍ								
asyndeticky	✓	×	✓	✓ z řádka, významov nejednoznačné, spí-e v mluveném jazyce	×	✓ nejednoznačný význam, resp. třířko rozlišitelný dle vod a vysvětlení	×	×
ASYNDETIKÉ SPOJENÍ S PARTICIPIÁLNÍ KONSTRUKCÍ								
participiální konstrukce	×	×	×	×	×	×	✓ knířl, jen když přívodní vedlejší vřta obsahuje přívřdek v pasivu; přívř inný vztah vyžaduje implicitně	×
ASYNDETIKÉ SPOJENÍ S PŘÍSLOVCEM/ PŘÍČASTÍ VE VŘTĚ, KTERÁ VYJADŘUJE PŘÍČINU								
STEJN	✓ souřadící, přívřlovice	×	×	✓ patří mezi asyndetická vyjádření	✓ zdě vodní správněho (rozumněho) rozhodnutí s poukazem na marnost rozhodnutí opačného, přěd výřaz <i>stejně</i> lze přědat <i>protořle</i>	×	×	×
TAK JAKO TAK / TAKJAKOTAK	×	×	×	×	✓ zdě vodní správněho (rozumněho) rozhodnutí s poukazem na marnost rozhodnutí opačného, přěd výřaz <i>tak jako tak / takjakotak</i> lze přědat <i>protořle</i>	×	×	×
BEZTAK	×	×	×	✓ patří mezi asyndetická vyjádření	✓ zdě vodní správněho (rozumněho) rozhodnutí s poukazem na marnost rozhodnutí opačného, přěd výřaz <i>beztak</i> lze přědat <i>protořle</i>	✓ vřřnezávřřleřř vedlejší vřřt	×	×
BEZTOHO	✓ souřadící, přívřlovice	×	×	✓ patří mezi asyndetická vyjádření	✓ zdě vodní správněho (rozumněho) rozhodnutí s poukazem na marnost rozhodnutí opačného, přěd výřaz <i>beztoho</i> lze přědat <i>protořle</i>	×	×	×

Příloha 2.6 Prostředky užívané v nevětném vyjádření pííiny

	Thilauer (1966: 3096314)	Grepl, Karlík (1986: 3026303)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 996103)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480)	echová a kol. (2000: 296)	Tráčka a kol. (2013: 7126715)	Havránek, Jedlička (1981)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002)
JMÉNO V BEZPŘEDLOŽKOVÉM PÁDU								
bezpředložkový instrumentál	✓ užívá se u duševních a tělesných píín tělesných dj; u nemocí jako píín chorobných stav; a jiných zvláštních případech	✓ frekventované; u substantiv označujících flivly, psychosomatické stavy a vlastnosti	✓ souvisí s mimovolným následkem (bez ohledu na povahu pííiny)	✓ velmi frekventované	✓	✓ užívá se a) u duševních píín tělesných dj, b) pokud je píína i prostředkem dje	×	×
JMÉNO V PŘEDLOŽKOVÉM PÁDU S PRIMÁRNÍ PŘEDLOŽKOU								
Z + gen	✓ jedna z hlavních pííných předložek	✓ frekventované	✓	✓ velmi frekventované	×	✓ u substantiv označujících psychický stav i proces, který je píínou jiného dje i stavu	×	×
PRO + ak.	✓ jedna z hlavních pííných předložek	✓ frekventované	✓	✓ velmi frekventované	✓	✓ zejm. v admin. stylu; b) finé u diových substantiv	×	×
ZA + ak.	✓ jedna z hlavních pííných předložek	✓ frekventované	✓	✓ velmi frekventované	×	×	×	×
NA + ak.	✓ jedna z hlavních pííných předložek	✓ frekventované	✓	✓ frekventované	×	×	×	×
OD + gen	✓ méně frekventované	✓ méně frekventované	✓ píína s mimovolným následkem	✓ velmi frekventované	×	×	×	×
SKRZ + ak.	✓ méně frekventované, lidové	✓ méně frekventované, lidové	✓	✓ hovor.	×	×	×	×
PO + lok.	✓ méně frekventované	✓ méně frekventované	✓	×	×	×	×	×
NAD + instr.	✓ méně frekventované	✓ méně frekventované	✓	×	×	×	×	×
POD + instr.	×	✓ méně frekventované	✓ okrajov	×	×	×	×	×
V + lok.	✓ méně frekventované	✓ méně frekventované	✓	×	×	×	×	×
U + lok.	✓ méně frekventované, podobné předložce v + lok.	×	✓	×	×	×	×	×
PÍ + lok.	✓ méně frekventované	×	✓	×	×	×	×	×
K + dat.	✓ trochu zast.	×	×	×	×	×	×	×
PŘED + instr.	×	×	✓ okrajov	×	×	×	×	×
UPROSTĚD + gen	×	×	✓	×	×	×	×	×

	Thilauer (1966: 3096314)	Grepl, Karlík (1986: 3026303)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 996103)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480)	Šechová a kol. (2000: 296)	Štěcha a kol. (2013: 7126715)	Havránek, Jedlička (1981)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002)
JMÉNO V P EDLOŇKOVÉM PÁDU SE SEKUNDÁRNÍ P EDLOŇKOU								
KV LI + dat.	✓	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓	✓ frekventované	✓	✓ u substantiv označujících v daném kontextu nějaký více či méně negativní jev; méně často v přírodním smyslu bez implikace negat. hodnocení (hraničí s určelostí)	×	×
DÍKY + dat.	✓ (ev. varianta DÍK + dat.)	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓ ve spojení s pozitivními jevy	✓ frekventované	×	✓ významov komplementární ke kv li; vztahuje se na jevy pozitivní (do úzu proniká i s jevy negativními, ale stále převládá tendence díky + pozitivní vs. kv li + negativní)	×	×
VINOu + gen.	×	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓ s negativními jevy	✓ odb., publ. styl	×	×	×	×
ZÁSLUHOu + gen.	×	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓ s pozitivními jevy	✓ odb., publ. styl	×	×	×	×
VLIVEM + gen.	×	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓	✓ odb., publ. styl	×	×	×	×
VZHLEDEM K + dat.	✓	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓	✓ odb., publ. styl	×	×	×	×
V D SLEDKU + gen.	✓	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓	✓ odb., publ. styl	×	×	×	×
NÁSLEDKEM + gen.	✓	✓ frekventované, odb. a publ. styl	✓	×	×	×	×	×
Z D VODU + gen.	×	×	×	✓ odb., publ. styl	×	×	×	×
ZA P Í NOU + gen.	✓ zast.	✓ frekventované, odb. a publ. styl	×	×	×	×	×	×
Z TITULU + gen.	×	✓ frekventované, odb. a publ. styl	×	×	×	×	×	×
Z P Í NY	✓	×	×	×	×	×	×	×
PRO P Í NU	✓	×	×	×	×	×	×	×

	Thilauer (1966: 3096314)	Grepl, Karlík (1986: 3026303)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 996103)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 4786480)	echová a kol. (2000: 296)	Trčka a kol. (2013: 7126715)	Havránek, Jedlička (1981)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002)
P ÍSLOVCE								
desubstantivní p íslovce	x	x	x	v u jmen označujících psychosomatické jevy	x	x	x	x
PRO	✓	x	x	x	x	x	x	x
PROTO	✓	x	x	x	x	x	x	x
D VODN	✓	x	x	x	x	x	x	x
OD VODN N	✓	x	x	x	x	x	x	x
OPRÁVN N	✓	x	x	x	x	x	x	x
PRÁVEM	✓	x	x	x	x	x	x	x
ÚMYSLN	✓	x	x	x	x	x	x	x
SCHVÁLN	✓	x	x	x	x	x	x	x
KDOŮ VÍ PRO	✓ pokleslé	x	x	x	x	x	x	x
CO, COŮ	✓	x	x	x	x	x	x	x
PARTICIPIÁLNÍ KONSTRUKCE								
participiální konstrukce	x	x	x	x	x	v stylově příznakové, tato konstrukce je v pozici doplňku	x	x

Příloha 3.6 Prostedky užívané ve vztáhném vyjádření dle sledku

	Šmilauer (1966: 315)	Havránek, Jedlička (1981: 406)	Grepl, Karlík (1986: 219)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 406, 484-485)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 518)	Čechová a kol. (2000: 349)	Štěcha a kol. (2013: 528, 837)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 550)
SPOJKY								
(A) PROTO	✓	✓	✓ v t-inou ve form <i>a proto</i> , za tuto spojku lze připojit vytýkáč <i>i</i>	✓	✓ za <i>a proto</i> lze připojit je-t částici <i>i</i>	✓	✓	✓
(A) TEDY	✓	✓	✓ v t-inou ve form <i>a tedy</i> , lze připojit vytýkáč <i>i</i>	✓	✓ za <i>a tedy</i> lze připojit je-t částici <i>i</i>	✓	✓	✓
(A) TUDÍŽ	✓ knífl., za <i>a tudíž</i> lze připojit je-t částici <i>i</i>	✓ knífl.	✓ ojedinelé	✓	✓ za <i>a tudíž</i> lze připojit je-t částici <i>i</i>	✓	✓ stylově pro výrazové; <i>tudíž</i> může stát i uprostřed závislé klauze	✓
(A) TÍM	✓ uvádí jen ve formě A TÍM I	×	✓ ojedinelé	×	✓ za <i>a tím</i> lze připojit je-t částici <i>i</i>	×	×	×
(A) TAK	✓ hovor.	×	×	✓	×	✓ hovor.	✓	✓
(A) TOŽ	✓	×	×	✓	×	✓ hovor. (Morava)	×	✓ hovor.
I	✓	×	×	✓ dle sledkového vztahu vyjadřuje implicitně	×	×	×	✓ knífl.
A	×	✓	×	✓ dle sledkového vztahu vyjadřuje implicitně	×	×	×	×
ERGO	✓ zast., flet., hovor.	×	×	×	×	×	×	×
PRO E	✓ pod adicí, silně knífl.	×	×	✓ na pomezí mezi souadností a podadností spojkou, silně knífl. až larch.	×	×	✓	✓ pod adicí
TAKŽE	✓ pod adicí, zvláště odb.	×	×	✓ pod adicí	×	×	✓	✓ považuje se spíše za spojku pod adicí
ABY	×	×	×	✓ pod adicí, po idicích v nichž se záporným slovesem	×	×	×	×

	Thilauer (1966: 315)	Havránek, Jedlička (1981: 406)	Grepl, Karlík (1986: 219)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 406, 484–485)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 518)	Čechová a kol. (2000: 349)	Thřcha a kol. (2013: 528, 837)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 550)
SPOJOVACÍ VÝRAZY OBSAHUJÍCÍ SEKUNDÁRNÍ PŘEDLOŽKU + ZÁJMENO TO NEBO CO V PŘÍSLUŠNÉM PÁD								
(A) NÁSLEDKEM TOHO	√	×	×	√	×	×	×	×
A V DĚDSTVÍ TOHO	×	×	×	√	×	×	×	×
V DĚDSTVÍ JEHO	×	×	×	×	×	×	√	×
VZHEDEM K TOMU	×	×	×	×	×	×	√ málo frekventované, ve formálních textech publ, admin. a odb. povahy; mimo rámec souvztahů	×
COŽ	×	×	×	×	×	×	×	√ pod adicí (ve spojeních <i>za což</i> apod.)
S OHLEDEM NA TUTO SKUTEČNOST	×	×	×	×	×	×	√ málo frekventované, ve formálních textech publ, admin. a odb. povahy; mimo rámec souvztahů	×

	Trnava (1966: 315)	Havránek, Jedlička (1981: 406)	Grepl, Karlík (1986: 219)	Daneš, Grepl, Hlavsa (eds.) (1987: 406, 484-485)	Karlík, Nekula, Rusínová (eds.) (1995: 518)	Čechová a kol. (2000: 349)	Trnava a kol. (2013: 528, 837)	Karlík, Nekula, Pleskalová (eds.) (2002: 550)
ASYNETICKÉ SPOJENÍ								
asyndeticky	✓	×	×	✓	×	✓	×	×
NUŽÍ(E)	✓ citoslovce s d sledkovým významem	×	×	×	×	×	×	×
PAK	×	×	×	×	×	×	✓	×
POTOM	×	×	×	×	×	×	✓	×
JINAK	×	×	×	✓ ve v t , která vyjad uje eventualitu neřádnou d sledku podmín něho neuskute n ním d je v ty ídící; blíží se vztahu vylu ovacímu	×	×	×	×
SIC(E)	×	×	×	✓ ve v t , která vyjad uje eventualitu neřádnou d sledku podmín něho neuskute n ním d je v ty ídící; blíží se vztahu vylu ovacímu	×	×	×	×
NEBO	×	×	×	✓ ve v t , která vyjad uje eventualitu neřádnou d sledku podmín něho neuskute n ním d je v ty ídící; blíží se vztahu vylu ovacímu	×	×	×	×
STEJN	×	×	×	✓ nese odstín samoz ejmosti	×	×	×	×
TAK JAKO TAK	×	×	×	✓ nese odstín samoz ejmosti	×	×	×	×

Příloha 4.6 Informace o autorech analyzovaných textů

kód autora	pohlaví	v k	stav sluchu	mateřský jazyk	preferovaný jazyk	vzdělání	rok vzniku textu	typ komunikace, v níž text vznikl	typ textu
1	žena	58	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2010	intrakulturní	SMS
2	žena	51	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2010	intrakulturní	SMS
3	muž	45	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2011	intrakulturní	SMS
4	muž	61	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2010	intrakulturní	SMS
5	muž	55	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2011	intrakulturní	SMS
6	muž	28	implantát	nelze určit	eský znakový jazyk	dokonalé střední	nelze určit	interkulturní	email
7	žena	28	hluchota	e-tina	e-tina	dokonalé střední	2009	interkulturní	email
8	žena	20	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2010	interkulturní	email
9	žena	23	hluchota	nelze určit	nelze určit	probíhající vysokoškolské	2010	interkulturní	email
10	žena	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	2010	interkulturní	email
11	žena	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	dokonalé vysokoškolské	2011	interkulturní	email
12	muž	25-30	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2011	intrakulturní	email
13	muž	19	nedoslýchavost	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	nelze určit	intrakulturní	email
14	muž	23	nedoslýchavost	nelze určit	eský znakový jazyk	dokonalé střední	nelze určit	intrakulturní	email
15	žena	23	nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2010	intrakulturní	ostatní
16	žena	23	nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2010	intrakulturní	ostatní
17	muž	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	2009	interkulturní	email
18	muž	25	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající vysokoškolské	2009	interkulturní	ostatní
19	muž	cca 25	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2008-2010	intrakulturní	email
20	muž	22	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2008-2010	intrakulturní	email
21	žena	17	nelze určit	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2010	interkulturní	internetová diskuze
22	muž	46	hluchota	eský znakový jazyk, e-tina	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2011	intrakulturní	email
23	muž	30	hluchota	nelze určit	eský znakový jazyk	dokonalé střední	2011	intrakulturní	email

kód autora	pohlaví	v k	stav sluchu	mate ský jazyk	preferovaný jazyk	vzd lání	rok vzniku textu	typ komunikace, v níž text vznikl	typ tentu
24	mufl	37	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2011	intrakulturní	email
25	flena	25	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013	interkulturní	–kolní text
26	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
27	flena	81	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2011	interkulturní	text na zadané téma
28	flena	20	implantát	e–tina	znakovaná e–tina	probíhající st ední	2010	interkulturní	–kolní text
29	mufl	22	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2010	intrakulturní	ostatní
30	mufl	16-25	hluchota	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2007-2009	interkulturní	–kolní text
31	mufl	20-25	hluchota	nelze ur it	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2009	interkulturní	email
32	mufl	21	hluchota	nelze ur it	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	interkulturní	–kolní text
33	mufl	23	hluchota	nelze ur it	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2011	interkulturní	–kolní text
34	mufl	24	hluchota	znakovaná e–tina	eský znakový jazyk	probíhající vysoko–kolské	2010	intrakulturní	email
35	mufl	17	hluchota	eský znakový jazyk	nelze ur it	probíhající st ední	2010	interkulturní	–kolní text
36	mufl	54	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené základní	2011	interkulturní	text na zadané téma
37	mufl	23	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2011	interkulturní	text na zadané téma
38	mufl	34	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	dokon ené vysoko–kolské	2010-2012	interkulturní	dopis
39	mufl	34	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2008	interkulturní	email
40	flena	21	implantát	e–tina	e–tina	probíhající st ední	2013	interkulturní	–kolní text
41	mufl	21	hluchota	e–tina, znakovaná e–tina	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
42	flena	45	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2011	interkulturní	text na zadané téma
43	flena	25	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající vysoko–kolské	2010	interkulturní	ostatní
44	flena	21	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající vysoko–kolské	2010	intrakulturní	email
45	flena	32	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	dokon ené vysoko–kolské	nelze ur it	interkulturní	odborný text
46	flena	16-25	hluchota	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2007-2009	interkulturní	–kolní text
47	flena	20	hluchota	nelze ur it	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	interkulturní	–kolní text

[illegible]

kód autora	pohlaví	v k	stav sluchu	mateřský jazyk	preferovaný jazyk	vzdělání	rok vzniku textu	typ komunikace, v níž text vznikl	typ textu
72	fléna	25-35	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	2010	intrakulturní	internetová diskuze
73	fléna	15-19	nelze určit	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2009-2010	interkulturní	–kolní text
74	fléna	30-40	nelze určit	nelze určit	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2010	interkulturní	email
75	fléna	16-25	nelze určit	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2009-2013	interkulturní	–kolní text
76	fléna	22	těžká nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2010	interkulturní	–kolní text
77	fléna	25 - 40	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	2010	intrakulturní	internetová diskuze
78	fléna	16-20	implantát	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
79	fléna	16-25	nelze určit	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
80	mufl	63	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	nelze určit	2010	interkulturní	dopis
81	mufl	41	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2000-2010	intrakulturní	email
82	mufl	40	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2000-2010	intrakulturní	email
83	mufl	38	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2000-2010	intrakulturní	email
84	mufl	32	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2006	interkulturní	–kolní text
85	mufl	35	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2011	interkulturní	text na zadané téma
86	mufl	30	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2009	interkulturní	email
87	mufl	33	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2012	interkulturní	publicistický text
88	mufl	30	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2011	interkulturní	–kolní text
89	mufl	27	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2010	interkulturní	–kolní text
90	mufl	22	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2006	interkulturní	–kolní text
91	mufl	22	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2008	interkulturní	–kolní text
92	mufl	23	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokoněné střední	2010	interkulturní	email
93	mufl	22	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající vysoko–školské	2009	interkulturní	–kolní text
94	mufl	20	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2008	interkulturní	–kolní text
95	mufl	23	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající vysoko–školské	2012	interkulturní	text na zadané téma

kód autora	pohlaví	v k	stav sluchu	mate ský jazyk	preferovaný jazyk	vzd lání	rok vzniku textu	typ komunikace, v níž text vznikl	typ tentu
96	mufl	38-40	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající vysoko-kolské	2011	intrakulturní	email
97	mufl	16-19	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené základní	2003-2008	interkulturní	-kolní text
98	mufl	20-25	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	intrakulturní	ostatní
99	mufl	17-20	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2007-2009	interkulturní	-kolní text
100	mufl	26	nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2011	intrakulturní	text na zadané téma
101	mufl	26	nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2011	intrakulturní	text na zadané téma
102	mufl	24	nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2010	interkulturní	email
103	mufl	18-19	nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	nelze ur it	intrakulturní	email
104	mufl	15	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	dokon ené základní	2009	interkulturní	-kolní text
105	mufl	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2010	interkulturní	email
106	mufl	15-19	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2009-2010	interkulturní	-kolní text
107	mufl	18 - 20	nelze ur it	nelze ur it	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	interkulturní	email
108	mufl	20	nelze ur it	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2006	interkulturní	-kolní text
109	mufl	17-20	nelze ur it	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2003-2007	interkulturní	-kolní text
110	mufl	25-35	nelze ur it	nelze ur it	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2007	interkulturní	email
111	nelze ur it	15-16	nedoslýchavost	e-tina	eský znakový jazyk	probíhající základní	2000-2010	interkulturní	-kolní text
112	nelze ur it	16-25	nedoslýchavost	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2007-2009	interkulturní	-kolní text
113	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2006	interkulturní	-kolní text
114	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	2011	intrakulturní	internetová diskuze
115	nelze ur it	16-25	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2007-2009	interkulturní	-kolní text
116	nelze ur it	15-16	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající základní	2000-2010	interkulturní	-kolní text
117	nelze ur it	15-17	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající základní	2009-2010	interkulturní	-kolní text

kód autora	pohlaví	v k	stav sluchu	mateřský jazyk	preferovaný jazyk	vzdělání	rok vzniku textu	typ komunikace, v níž text vznikl	typ textu
118	nelze určit	15-19	nelze určit	nelze určit	eský znakový jazyk	dokončené základní	2009	interkulturní	publicistický text
119	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	nelze určit	interkulturní	email
120	fléna	16-25	hluchota	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
121	fléna	nelze určit	nelze určit	nelze určit	eský znakový jazyk	probíhající střední	nelze určit	interkulturní	–kolní text
122	fléna	27	nedoslýchavost	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
123	fléna	16-25	nedoslýchavost	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
124	fléna	45	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokončené střední	1999	intrakulturní	fax
125	fléna	16-25	nelze určit	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
126	fléna	16-25	nedoslýchavost	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
127	mufl	16-25	nedoslýchavost	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
128	mufl	16-25	hluchota	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
129	mufl	18	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2012	interkulturní	text na zadané téma
130	mufl	33	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokončené vysoko–školské	2010	interkulturní	email
131	fléna	23	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
132	fléna	17	nedoslýchavost	e–tina	e–tina	probíhající střední	2009	interkulturní	–kolní text
133	mufl	16-25	nelze určit	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
134	fléna	20	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
135	mufl	24	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013	interkulturní	–kolní text
136	fléna	22	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013	interkulturní	–kolní text
137	mufl	21	hluchota	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013	interkulturní	–kolní text
138	mufl	22	nedoslýchavost	e–tina	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
139	fléna	18	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2010	interkulturní	–kolní text
140	mufl	16-25	nelze určit	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2009-2013	interkulturní	–kolní text
141	mufl	20	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající střední	2013-2015	interkulturní	–kolní text
142	fléna	16-25	nelze určit	nelze určit	nelze určit	probíhající střední	2009-2013	interkulturní	–kolní text

kód autora	pohlaví	v k	stav sluchu	mate ský jazyk	preferovaný jazyk	vzd lání	rok vzniku textu	typ komunikace, v níž text vznikl	typ tentu
143	flena	24	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk, e-tina	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
144	flena	19	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
145	mufl	22	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající vysoko-kolské	2010	interkulturní	mail
146	flena	20	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	interkulturní	-kolní text
147	mufl	31	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
148	flena	16-25	hluchota	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
149	mufl	22	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013	interkulturní	-kolní text
150	mufl	16-25	hluchota	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
151	mufl	26	nedoslýchavost	e-tina	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
152	flena	20	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
153	mufl	16-25	hluchota	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
154	mufl	16-25	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
155	flena	15	nedoslýchavost	e-tina	e-tina	probíhající st ední	2008	interkulturní	-kolní text
156	flena	23	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
157	mufl	15-17	nedoslýchavost	nelze ur it	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2008	interkulturní	-kolní text
158	mufl	16-25	hluchota	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
159	mufl	16-25	nedoslýchavost	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
160	flena	21	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	interkulturní	-kolní text
161	flena	21	hluchota	e-tina	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	interkulturní	-kolní text
162	flena	16-25	hluchota	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
163	mufl	25	nedoslýchavost	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	probíhající vysoko-kolské	2009	interkulturní	-kolní text
164	mufl	25	hluchota	eský znakový jazyk	eský znakový jazyk	dokon ené st ední	2007	interkulturní	ostatní
165	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	nelze ur it	probíhající st ední	2013-2015	interkulturní	-kolní text
166	flena	18	t flká nedoslýchavost	nelze ur it	eský znakový jazyk	probíhající st ední	2010	interkulturní	-kolní text
167	mufl	21	nedoslýchavost	eský znakový jazyk, e-tina	e-tina	probíhající vysoko-kolské	2010	interkulturní	email

Příloha 5.6 Výpovědi s protofle

autor			
1	Vzal jsem dovolenou 5 dní.	Protofle	v sobotu ať v pondělí mě bolelo hlava.
1	Tady je v Brně nemohla jsem dnes opravdu nestácím to	protofle	máme na služební cestu do Prahy asi kolem večer 20.30 h.
3	Omlouvám se a rád bych o víkendu sejit na malou oslavu, ale bohužel nemufl ,	protofle	dneska večer pojedou naši starší syn NJ s chotí NJ z NM k nám a zůstanou u nás ať do neděle.
5	Ted ufl op t doma z NM, také ti omlouvám ne	protofle	na chalupu mě mobil vybitý a nemohl ti psát a také zapomněl vřít sebou nabíječku.
6	Bylo to fajn,	protofle	jsme dost legrační....
6	Ostatní mi moc nelibí,	protofle	Herci hrajou proti sluchadla a kochleární implantát, ukazovali, že slyšící lidé je hloupý a neslyšící lidé jsou super.
6	NN, V pátek 3. 3. jsem byl s rodiči v NM,	protofle	moje sestřenice (má 25 let) má svatbu.
10	Dobrý večer, omlouvám se že nemohu jít na tanec,	protofle	marodím 3 týdny.
10	Bych chtěla informace kdy chodit a v kolik, tak dál,	protofle	mám práci.
13	Prosím posílej mi e-mail,	protofle	mohly aby byly uloženy do adresáře, děkuji za pochopení.
17	Ano, mi líbilo film, ale jsem trochu usnul	protofle	bylo tma místo diváci.
18	Na výuku s neslyšícími dětmi nejvíce hodí neslyšící učitel,	protofle	má stejný jazyk (ZJ), stejná kultura (Neslyšící), bezproblémová a bezbariérová komunikace a respektování mezi oběma.
18	Trochu jsem byl nervózní, že jsem nesměl prozradit cílový znak,	protofle	jsem hodně přemýšlel o jiném znaku nebo vztahu.
18	Ufl od začátku Hradeckí měli přehled, bylo jasné,	protofle	Olomouckí byli na poli jen 9hráči.
18	Měli jsme malou přestávku,	protofle	rozhovor nebyl pohodový, já moc znakoval a slečna taky.
18	Ale nějaká slova (znaky) podle cílů (úkolů) jsme nežískali,	protofle	nejaká slova neslyšící nepoužívají.
19	tento víkend mám plný program a další týden musím jet domů,	protofle	moje rodiče dlouho jsme neviděli, jifi skoro 3 týdny.
19	Ahoj NJ, moc se ti omlouvám, že tak až teď píšu na mail,	protofle	skoro měsíc a půl nefungovalo z internetu (doma) a měl jsem problémy a furt porad volala 02 dokola.
19	Dneska před chvílí jsem spal,	protofle	jsem měl moc utahany, kvůli včera jsem nemohl spát a neměl jsem moc náladu a spáskou sen.
21	jinak je nejlepší...	protofle	sníh vždy pro mě ne??
21	ale zítra jdu ale moje spoluzacka ví..	protofle	jsem byla antibiotiku sem měla v anginu
25	Uebnice je vhodné pro začátečníky,	protofle	tam obsahují základní slovníky z angličtiny do češtiny.
27	Nevěla co hlásit stalo jsem nemohla jsem dostat na cestu	protofle	neznám jak dostala tam.
28	Vysvětlím vám o mém názoru zde, že v-ichni studenti lépe mohou pracovat při studiu asi kolem 15 hodin odpoledne,	protofle	potřebují hlavně odpočinek a klidně připraví úkoly na zítřka.
28	Opravdu jsem moc spokojená s plesem,	protofle	byl zábavný ples.
28	Doporučuju Vás, že jsou tady nějaké obrázky i fotky,	protofle	neslyšící lidé chtějí vidět obrázky a tento text je také zápletku podle svých návrhů i nápadů.
32	Pes nebude venčit,	protofle	bojí se bouřka venku.
33	Museli pomalu,	protofle	aby se nespadlo.

35	Hodn jsem snafil méně jíst,	protože	mám dost váhy.
35	Mám moc rád t řdní u ítelku NJ,	protože	je moc hodná, a dobře vymyslela akci.
35	Studoval jsem v NM, ale stalo v ěstě t řd st hoval jsem do Prahy Smíchov,	protože	v NM jsou slabé u ěni a málo d ěti.
36	SLYT ĚCÍ TAKÉ HLOUPÍ,	PROTOŽE	ASTO VÁLKA, V ĚC NEPOCHOPÍ, JAKO ZVÍ ĚTA
36	RÁD JAKO MYSLIVEC,	PROTOŽE	JE NESLY ĚCÍ, TO NEM ěJE.
40	Pracovní doba od 7 hodin do 14 hodin, ale nemusí p ěsný as,	protože	vedoucí n kdy m ěpustí d ěív dom ěa m ěla jsem hotová práce, tak ěla jsem d ěív dom ě.
40	Budu se na vás t ěřit a hlavn ěsi popovídáme,	protože	jsme se dlouho nevid ěli a hlavn ěse podíváme na zví ěátka.
40	Ale m ěje se stává kdo ěpatn ěu ění, ale rad ěi víc se u ěit, tak nem ěje jít do práce,	protože	hlavn ěprvní p ěednost ěkola.
40	Opravdu byla jsem spokojená na hotelu a lidé m ěli sympatické a m ětoleran ění, když jsem nesly ěcí, ale pro m ěnejhor ěí v kuchyni,	protože	to bylo hodn ělidé a musela jsem sp ěchat a nikdy jsem neodp ěívala, proto ěasto m ěla jsem unavená.
40	Já zvládnu komunikace sly ěcí,	protože	v ěichny lidí m ěznají a je mal ěvesnice proto se snaží odezírá.
40	Milí p ěátelé, ráda bych Vás pozvat na výlet,	protože	jsme se dlouho nevid ěli.
40	Moje srdce jsem stra ěe bu ěilo rychle,	protože	nev ěd ěla jsem, co m ěla ud ělat.
40	Vybrala jsem hotel a ráda jsem získala nov ězku ěenosti.	protože	m ěla jsem jinou brigádu, kterou to ěnou zmrzlinu a také jinou brigádu.
40	Nesouhlasím,	protože	je moc dlouhé hodiny, unavení a nemají dost ěasu na p ěípravu do ěkoly.
40	Poprv ějsem jezdila, ale m ěla jsem pomal ěrychlost,	protože	nem ěla jsem zku ěenost, pak ěela jsem rychle.
41	A je to bylo p ějemné pro m ě,	protože	nemusel jsem myslet na ěkolu a mohl jsem bavit s nesly ěcími kamarády.
41	Vybral jsem brigádu na p ěepisování text do PC,	protože	umím psát v ěemi deseti prsty po slepu.
41	Na plese se mi líbilo a ěl moc,	protože	bylo hezk ěvystoupení, moderáto ěi byli nesly ěcí z na ěí t řdy a byli moc ěikovní, suproví a trochu vtipní.
41	Na toto místo se rád vrátím,	protože	kaf ěd ědopoledne poslouchali jsme n ějaký p ěíb ěh z Bible, po ob ěd jsme pracovali ru ění práci a pak sportovali jsme r ěfin ěsporty sporty, nap ě. fotbal, plavat na baz ěnu, volejbal.
41	Na tento den se mi to líbilo,	protože	poznal jsem novou kamarádku Katku, na cel ěprocházce jsme znakovali a jsme dozv ěd ěli hodn ěv ěcí.
41	Jízdenka na metro mi ulet ěla a nestihl jsem najít,	protože	ostatní u ěl nastoupili do metra i já.
41	Se mi líbí za krásný den,	protože	byli jsme p ěkný výlet, mluvili jsme legraci.
41	Ahoj mil ěNJ, <p> vím, ěje jsi mi psala SMS a e-mail, který jsem Ti nemohl hned odepisovat,	protože	ve st ědu ěyfloval jsem na Sacovce, a posledn ěyfloval jsem rychle, m ěl jsem k ěnou nohu, nemohl jsem brzdit a dostal jsem sm ělu, ěem ěl jsem levou nohou.
41	Na plese se mi n ělíbilo,	protože	moje spol ěka NJ2 musela pracovat s fotografií a m ěla tolik starostí.
43	Zatím u nás v ěesk ěRepublice n ění dosud vy ěflitelný,	protože	SignWriting za ěal p ěd pár lety a pedagogové ve ěkolách o n ěm ěje ět ěnev ědí nebo neznají.
45	M ěma povídá, ěje bratr um ěplavat. V ěechna zv ěí ěata bratra nemají rádi,	protože	je o ěklivý.
45	Husa povídá mam ě, ěje mus ěvají ko dát pry ě,	protože	je vají ko velké.
46	Rodi ěe má problémy,	protože	velký líný Tatínek.

48	Byli bát se,	protofle	bou ka je nebezpe n<...>.
48	Ale lidé m li -te-tí,	protofle	alespo s p íbuzním bydlet.
48	Zví e také byl bát se,	protofle	bou ka.
48	Chlapec chce afl cíl do vrcholu,	protofle	cht l vyhlídat pak hned vyfotit.
48	Otec íkal fle budeme p ípravovat v ci v batohu,	protofle	pojedeme do Slovenska a tam bude <...>hry ale krásn<...> v p írod .
48	Ufl ráno lidé byli p evkapení,	protofle	vid li lidé hrozn rozbit v ci, strom a d m.
53	Podle Bohu, fle je ten spravedlivý, který v í v Pánu Jeffí-e,	protofle	nám dává fiivot.
53	fiádné poniflování,	protofle	nejsou tam jako hlavní sly-ící osoba.
56	Byli jsme rádi,	protofle	aby se nám pak na Vánoce nevypadl proud.
57	opravdu jsem moc smutna po NJ..	protoze	sme nepovedlo sraz..
62	Ve st edu jedu pry v dopoledn .	Protofle	já si pot ebuju odpo ívat zítra ve er.
64	V roce 1997 zase p eru-íla,	protofle	byla t hotná. Porodila se Barchyn.
68	M j názor je lep-í s titulka,	protofle	tlumo nice jako je trochu p ekáfka, ale myslím to vyhovuje jen pro d ti.
69	V l. ro níku jsem se u íla s jinou u ítelkou NP, cítila jsem se fle nebyla tak dost dobrá jako Ty,	protofle	ona neví co to je rozdíl znakový jazyk i znakovaná e-tina.
69	Letos p l roku jsem se u íla s Tebou a cítila jsem se fajn,	protofle	ty tomu rozumí-o znakovém e i jaký je rozdíl atd..
69	Jsi ochotná a snaflivá,	protofle	n kte í studenti m li problémy s eským jazykem a ty jsi student m pomáhala a snaflila jsi jim vysv tlovat, tohle se mi líbí.
73	On má nervy,	protofle	on nemá netobook.
73	Zden k pot ebuje netobook,	protofle	miluje netobook a pot ebuje ve -kole.
73	Zden k pí-e na netobook,	protofle	te vyu ít.
73	Cht la milovat s n kým klukem, který nechtl jí milovat,	protofle	byla tlustá a o-klivná holka.
73	Z stali jsme v chat a trochu jsem spala v pokoji,	protofle	jsem byla unavená.
73	Pouflívá ve -kole,	protofle	chodí na vysoký -koly, ale také chce hrát na netobook.
73	Jejich rodi e se zlobí,	protofle	on po ád hraji na netobook.
73	Potom má velký problém,	protofle	on krást netobook.
73	Dvakrát jsme nelyflovali,	protofle	venku bylo o-klivé po así, hodn pr-elo a také byla velmi mlha.
73	Snaflila jsem se dívat na flimy s titulky a docela jsem nepovadla.	Protofle	jsem nerozum la o em flimu.
73	Upozorn ní abys mna nezlobila já to v bec neví, rozhodnout íct nebo SMS VYKAT nebo TYKAT,	protofle	jsem od znamení VAHA (jako nevím co mám vybrat VY nebo TY.).
73	Ufl rozbit netobook,	protofle	bouhal na netobook.
73	Zden k chodí na brigádu,	protofle	pot ebuje peníze.
73	Ahoj Evo, promin t ,	protofle	m l nová holka. Prosím rozchod spolu OK!?! Pá Martin
74	V era bylo mooc s perov !	Protofle	dnesky venku je o-kliv ..
74	Dnesky ve -kole dostanu Trojicka z j a byla mi srat se to..	Protofle	mi nesnasní se J!
74	Zítra moflna mi nebude tu,	protofle	pojede afl vecer dom .
75	Já se málo t íla do st ední -koly,	protofle	jsem ráda potkala s kamarádým.
75	Trochu jsem m la nervy,	protofle	brzy budu u st ední -kol .
75	My jsme -li na zahrady, ale mohla jsem pracovat zahradu, to nemusili pracovat zahradu,	protofle	bylo 24. 12. svátek vánoce musili být volno doma.
75	Já trochu jsem smutná,	protofle	jsem cht la dostat dárky.
75	St edu jsem byla doma celý den,	protofle	jsem pomáhala maminku, je nemocná.

75	Já jsem po řád sedla na po říteci (P),	protofle	bylo o-kliv po řsí.
78	Byla jsem malá a jsem byla hr za dívka,	protofle	nemohla jsem do kat dostane dárek k Vánoc m.
79	Pojedeme v-ichni,	protofle	ufl jsme v posledním ro níku a aspo v-ichni se po řádn rozlou íme a uflijeme si na kolech.
83	Ted bohužel je zkracovany stat,	protoze	je svetova krize.
84	Karel má hodn práce,	protofle	v sou řasné dob jsou hodn p řsn byrokrati nap ř. řádost o povolení stavba psí bouda musí alespo řn kolik papíru musí povolení souseď, ú řad, zv řolčka , obvodní léka , hygiena.
85	V-echni jsme uz moc unavení,	protofle	dlouho zbaví a vypraví o bible.
85	V-echní jsme říkame řle moc d řkuje pan b řh	protofle	dob ř doprovodí řestuje k nám řábor.
87	Já nic nevidím nesly-řící profesionální post ale sly-řící lidí jde vy-ř post	protofle	komunika řní řchopnost.
88	Tak byli vybráni říní řy ř nesly-řící a p řednesené u řivo zvládli na řední řu.	Protofle	se řednalo o náhodn řybranou řkupinu, mohli se tak v-ichni p řítomní p řesv řít o ú řinnosti řnakového řazyka p ř vyu řování.
88	Co se řy ř ření ř psaní, nesly-řící d řti ři v řt-řnou řítanky ne řtou,	protofle	neum ří dob ř řsky.
89	Citim, v řbec není dob ř,	protofle	vestinou řcitele řnakovana řestina ale nejhor-ř řcitelka NP, kdyřl neumela řnakovat ani řic, podobne jako řlysici a on se nezvládl a pořá řutika.
89	Me se řlibilo řcitelka NP a NP, ale řpatne řnakují	protofle	je řnakovana řestina, alespo řn co p řorozumet řa řnakuje nez řic, konečne jsem ulevilo ale řlbe, kdyřl řa odpovím řnakový řazyk a řcitele řsí moc nerozumeli tak musel p řibusobit řcitele řnakovana řetina, ale řestinou se nekláda řlumo řík ze řvých řpoluřl
89	Když jsem absoloval ze řkladu a pak nastoupil do řrední řkoly v NM a tam byly moc řpokojeny,	protofle	řcitelka řa p řfektní řnakový řazyk nap řířklad NP, a řuze se řomunikovat bez řaieri.
89	A Ředitelka nemohou řomunikovat s neslyřicimi p řoste řa řbarieri a řvřsinou řvých řpoluřřáky p řeklatal do řj jako řlumo řník,	protofle	je v-echny ředosřychavy <p> řlavní je p ředm řt řnakový řazyk a řestli řoopravdy řilingvismus?
91	Necht řli opustit řtuto řráci,	protofle	řráce řyla řvelmi řynikáři, p řohodná.
91	Vedoucí řé řráci řm ř se řmnou řproblémy,	protofle	jsem nesly-řící.
91	Na řa řátku jsem řpracoval jako řzubní řtechnik v NM naproti řpoliklinice, řpracoval jsem řjen 3 m řsíce a pak jsem musel dát výpov ř,	protofle	jsem v řráci musel řbýt řpracovat ařl do řve řera.
91	Řráce řm řmoc řbavila,	protofle	kářiřký řýden jsem d řlal řjinou řráci, nap ř. řráci u řpo říta ře, d řlal jsem aňketu na řulici, řapisoval jsem o řvzřiku a řániku obřodu, odvářiřel jsem a p řivářiřel jsem řbalíky a řdopisy.
93	Kdyřl se nám řodi ře řrozvedli, tak řbyl jsem řzouřalý, ale ne tak moc,	protofle	řbyl jsem řmalý nerozum řl jsem dob ř.
93	Kdyřl mi řbylo 12 řrok ř, tak ve řstejném řroku řzem řely 2 nesly-řící řbabi řky, řbyl jsem řvelmi řzouřalý, řsmuřtný.	Protofle	řhodné řbabi řky mi řrády řvyprav řli ve řřnakovém řazyce, řcořl p řořiřlval jsem u řbabi řky řvelmi řsuper.
93	Řád jsem z řstal na řinternát ř, nebo řm řřlu p řobavit řs řtmi,	protofle	jsem řjedina řek.
94	A řje-řt kdyřl nesly-řící řcht řli řje-ř řvíc řn co jako nap ř. řkoupit řpo říta řa řlumo řnice řhned	protofle	řpracuje-, a nejři řstudent, tak musí-řkoupit řpo říta řz řvlastní řkapce."

	v dí a íkala " ta sociálka tob nedá,		
94	Ná–film NO 2 nebyl nominován,	protofle	nebyla dobrá kvalita CD.
94	Hodn jsem p i malé záležitost vyuffil tlumo níka. Jsem trochu závislý na tlumo níka,	protofle	jsem velice rád, fle tlumo ník mi dal plné informace. Kdyfl jsem sám u léka e a léka sám mi moc nevysv tnil, jaké mám problémy. " V–e v po ádku dám ti lék a ti spraví, má–malý problém v krvi, to se rychle napraví ",
94	Nakonec se rozhodli a poslali mn do mate ské –koly na Svatém Kope ku,	protofle	ta –kola pouffívala orální metodou, cofl bylo pro rodi e lep–í.
94	Dávno kdyfl jsem studoval v Praze a pot eboval jsem tlumo níka, byl jsem na za átku nespokojený,	protofle	prafl–tí tlumo níci jsou pasivní.
94	Tam se nám moc líbilo,	protofle	byli ve vyu ování u ítelky s tlumo nici a byli to zku–ení u ítelé, ale pozd ji dob í u ítelé odcházeli.
94	M li jsme také možnost hrát s holkama ko–fkovou a s klukama fotbal,	protofle	to h i–t byla nová.
94	Ale tam jsme profíli nejhor–í záflitek.	Protofle	chata byla úpln na vrcholu hor, museli jsme jít p –ky skoro na kolmo do kopce.
94	Hned jsem zalíbil –kolu,	protofle	výuka se probíhala s tlumo níkem.
94	Ve tvrtém ro níku jsme profíli ve –kole trochu zmatek,	protofle	byli noví u ítelé a zm nili funkce –koly, nastoupil jiný zástupce editelé.
94	Trochu se na to bojíme,	protofle	my jsme hodn st ídali u ítelé.
94	Strava byla vynikající, ale omezená,	protofle	kucha i v Rakousku necht li vyhodit zbytky jídla.
94	Nefl jsme vystoupily v Rakousku, prohlédli jsme p es okno, byli nádherné,	protofle	v–ude, co jsme vid li, byli samé bílé, byli opravdu krásn .
94	A prý tlumo níci museli jako " vychovávat " a " vést " za nesly–ící.	Protofle	nesly–ící neum li sami ovládat.
94	Rád jsem hodn dozv d l od léka e.	Protofle	v t–ina léka i nebo ú edníci jsou líní vysv tlit pomalu a p kn výslovnost.
94	Ale nejsem proti! Pomalu jsem zjistil, fle tlumo níci za to nem flou,	protofle	nesly–ící na Morav jsou nedostate n vzd lání.
94	Rodi e m tam necht li dát,	protofle	–kola ve Vala–ské Mezi í í u ili znakovým jazykem.
94	Hlavn prarodi e vadí, fle jsem nesly–ící,	protofle	nesly–ící mají vfldy problémy s komunikací, t flko najít práci apod.
94	Na mém prvního pohledu p i náv–t v jsem m l zvlá–tní pocit, fle nezvládl bych –kolu, malování výkres zuby na nást nce bylo pro m p ekvapn ,	protofle	s malování jsem m l problém, trochu jsem bál.
95	Sportoval jsem atletiku, ko–fkovou s holky,	protofle	holky byly málo, pot ebují hrát a vytvo it 2 týmy.
95	Nyní poslední semestr chodím do posilovny,	protofle	b hem studia jsem " zapomn l " chodit d ív do TV, nebo nemám rád sport.
95	Ale u fotbale na ST ^M jsem ufl musel namáhav hrát,	protofle	vyborní hrá i nebyli.
95	Te mi sport chodit není vhodné,	protofle	jsem dost a dost zanepráfldn ý.
97	Vidím, fle lidé víc chlastají a n kte í berou drogy.	Protofle	cht jí uflívat své flivoty.
97	Star–í lidé budou trápit,	protofle	se blíflí ke smrti.
98	T ^M fl jsme pomalu,	protofle	NJ9 tla il ko árek.
99	Nechci bez rodi e,	protofle	t flký flivot a jak snáflím sám flivot jako Robinson.
99	Vím, které sv ta mají d ti jsou –patné chování,	protofle	vezmou drogy, alkoholy, kou ení, D tí jsou dobré, fle d ti mají radost, n jaké sporty, n jaké hry, Vím pravdu, d ti neposlouchají rodi .

99	Musím dobře vychovávat děti,	protofke	děti nejsou –patné chování.
99	Mělu prodat do obchodu pro zvířaty nebo dát kamarádovi kousek,	protofke	mám mnoho kousků.
99	Také děti mají rádi doma zvířaty.	Protofke	zvířata jsou nejkrásnější.
99	Mnoho lidí mají rádi chovat zvířaty,	protofke	myslí, že mají rádi nějaké zvířaty, vyberou například pes nebo kočka nebo kousek, Také děti mají rádi doma zvířaty.
99	Mnoho rodiče mají děti,	protofke	mají velkou lásku k dětem.
99	Hladil jsem kousek,	protofke	kousek má rád.
99	Myslím, že lepší kousci mají rozdělení samec a samičku,	protofke	kousci mají radosti.
99	Nesmím dotýkat a hladit mladáček kousci,	protofke	samička (matka) kousek mě zlobit.
99	Šekali jsme s NJ1 na nadraží. Ještě mě kamarád NJ2 popíjel vlakem, ufl NJ2 mě potkal s NJ1 na nadraží. My jsme tihli,	protofke	jsme měli radosti.
99	Kousek nemá rád lekat a bouchat na klece,	protofke	bojí se.
99	Raději nedám kousek koviokoládu,	protofke	kousek bude tlustý, aby kousek flere mnoho skladnosti.
99	Kousek rád hraje s kouskou,	protofke	těší se radost s kouskou.
100	Myslím, že jsou dlefité.	Protofke	neslyšící mají rádi pokecat i poznat nové přátelé.
100	Ale dnešní doba mladí v tinou nechodí do klubu, spí–chodí do hospody.	Protofke	do klubu chodí jen starší lidé.
100	U neslyšících často problémy, v tinou firmy nechtějí přijímat zaměstnance –neslyšící.	Protofke	hlavní problémy je komunikace s neslyšícím, to mě moc mrzí.
100	No, asi tě fko popisují, jaké je to neslyšet, protofke jsem neslyšící ufl od narození, ale ne úplně jsem neslyšící, spíš tře nedoslýchavý,	protofke	nosím sluchadla.
100	eský film s titulky? Bohužel, nedívám,	protofke	mě to neláká, ale jediný film se mi líbí a je to Kajíněk.
100	Asi nebudu psát,	protofke	pořád mám smůlu.
100	Já jsem zatím spokojený v práci, ale uvažuji o tom změně povolání, jenže nevím, co bych chtěl dělat,	protofke	tady situace opravdu tak –patná.
100	V tina –kola nepřijímá,	protofke	nevím, že neslyšící uitel dokáže učit děti.
100	No, bohužel nedívám,	protofke	nedávají všechny titulky, jen do asny.
100	Nejvíce mám rád Arabové území, a tam cítím mnoho lip, mám pocit, že tam jsou samé neslyšící,	protofke	mají rádi gesta a připadá mě jako znakový jazyk.
100	Na mě nejvíce cením,	protofke	je velmi inteligentní a provokatér, ale vřelý má pravdu.
100	Ted bych chtěl slyšící dítě,	protofke	u nás situace ufl horší (např. neposkytne tlumočnicka, vláda zkažila), kdybych žil v USA, tak bych přál neslyšící dítě.
100	No, asi tě fko popisují, jaké je to neslyšet,	protofke	jsem neslyšící ufl od narození, ale ne úplně jsem neslyšící, spíš tře nedoslýchavý, protofke nosím sluchadla.
100	Raději bych žil na vesnici,	protofke	tam je klid.
100	řikal, že neslyšící uitel učít nemůže,	protofke	nikdo dětem mince spadne z kapsy na zemi, neslyšící uitel nic neslyšící.
100	Ale u neslyšících ze zahraničí mají kvalitu, tak mělu porovnat, ale nechci kritizovat,	protofke	u nás teprve natočil, takže kritizovat mělu až později.
101	Sestra chtěl spat	protoze	ona unavený já chtěl pecoval mimi dlouho pecoval..
102	NO, že poáda–tábor a druhá věc naco málo potěbuji si informovat v cí NO skrz	protofke	v neděli je konkurz a já budu jako komise tak abych vybral moderatora dobře pro

	tve bakalarske praci,		neslyšící
103	Vzal jsem fotky z Facebooku, ale já jsem chtěl napsat komentář, ale já to neumím dobře napsat etinu,	protofale	tady napíšu e-mail.
105	Rád bych šel, myslím, že nemůžu ve škole,	protofale	že mám vycházku do 19hod do intru.
106	Scott viděl jedna holka,	protofale	je nejkrásnější holka.
106	Pak jsem lituju, protofale pro mě sem nemohl dál do servis na notebook.	Protofale	jsem idiot, kvůli jsem drog na notebook, když bez notebook budu víc nervy.
106	Jsem ufl seru flivot, protofale ufl nemám peněz i notebook.	Protofale	v naší práci máme 14 dní dovolenou.
106	Zase ufl nemám notebook i peněz.	Protofale	jsem ufl nevydržím na notebook.
106	jsem ufl nemám chut notebook,	protofale	hruza tam notebook něco nejde i horor Windows.
106	Jsem ufl seru flivot,	protofale	ufl nemám peněz i notebook.
106	On nechce tam do hospody,	protofale	je moc těžší dívat se na netu o fotbale.
106	Po formátování ufl tam napsal "ERROR",	protofale	nejde Windows 95.
106	Její jméno byla Kateřina,	protofale	její maminka a babička se jmenovala Kateřina.
106	Ale Kateřina samofřejm prohrála a smála.	Protofale	byla šťastná.
106	Jsem smutný,	protofale	je tlustý.
106	Jsem ufl podruhé křičím,	protofale	notebook je idiot, ale jsem udělal znovu formátování Windows 7.
107	Dobrý den to bych chtěl zúčastnit se vaším kurzu ufl ve čtvrtek samofřejm pjd pravidelne a mohu vzít i kamo-ku jen na vykoupení	protofale	ona nebydlí v Praze akorát v tém termínu bude v Praze tak mohu vzít i kamo-ku take na tancování kurzu jen jendou..
107	Rád chovám zvířátka a bavím je, někdy kupuju jídlo pro zvířátka, uklízím v kuchyni,	protofale	moc špinavé, aby čistá byla.
107	Sli jsme s mámou k doktorovi, doktor říkal jí máme, mám problém <...> byla za týden jsme přišli do nemocnice, přijdu na operaci sál, operoval kýlu, to nepovedlo,	protofale	vzal sem <...>, doktor, že bal aby neudusil.
107	Otec mi od 3 roky říkal, že musím uklízet a pomáhat s tátou na půdě,	protofale	vč bylo prarodiče.
107	Moje máma říkala mi vezmi čistě oblečení, oblekal jsem oblečení, pak šel jsem na písku a moc špinavé oblečení,	protofale	jsem velký lump -li jsme s mamou do obchodu koupit jídlo.
108	Ufo musí platit pokutu	protofale	zbytečně přišlo policie.
108		Protofale	jsem hodný, prosím, přines mi velké LEGO, moc to mám rád.
108	Myslím, že jsem škodá, protofale jsem nezapojil do vytváření asopisu, ale to není pravda.	Protofale	jsem chtěl a o tom opravdu nemám šas, ale jen poradím studenty i ty.
108	Myslím, že jsem škodá,	protofale	jsem nezapojil do vytváření asopisu, ale to není pravda.
108	Baba s děda mají radost ale ufo ne	protofale	nedostal dárky.
109	Radlice je nejlepší kola,	protefale	má paní edilka Vě a Pavliková.
109	Nyní tam chodím na Gymnázium, sami učitelé v době jak je vychovávat.	Protofale	nemám s ním problém, i když jsem dospěl.
109	Večer mi pokoj má velké okno,	protofale	ufl jsme vidět hodně, fakt moc hezký a pekný.
109	Byl jsme hora 9. 16. 1. msta Desná,	protefale	lyže, vlek a lavonka.
109	Málem omdlel,	protofale	dostal od kozy bolestivý body ek.
109	Ale vypadal dobře,	protofale	hodně cestoval do dalekých krajín, město, kam navštívil a nebál se seznámit s různými lidmi.
109	Byla vcelku spokojená,	protofale	bychtela je třeba koho mít, třeba přátele nebo kouku.

109	Ma ke soused m, aby zavolal elektriká e.	Protofle	byla nesly-icí.
109	Charakteristiku jsem si vybral Terezu Pergnerovou,	protofle	jsem o ní etl.
109	Dohonili, když Vopi ka Opi ka nem la jinou (p ílefitosti) -anci utíkat.	Protofle	ji dva muflí chytili. A zabili.
110	Mám problém, jak posílám kazetu,	protofle	tento týden nemohu jet do NM, myslím, fle mám posílat p es emailem nebo jiné.
110	Na obrázku mi p ípadá nep íjemné,	protofle	Manfel ignoruje svou rodinu a v nuje svoji závislosti, Chudá ek manfelka, která je t hotná a každý den moc pracuje - doprovodit syna do -koly, nakupovat, va it.
110	opatn chodí	protofle	m la k ivou nohy.
110	Ten malý kluk vypadá jako medv d,	protofle	má naho e u-i.
110	Mufl je moc p ekvapený, fle mamka <...>fl má na hlav jako ufo.	Protofle	dít zlobí a neposlouchá se mamk<...>.
110	Maminka je -tíhlá a na hlav je velké m zk jako ufo.	Protofle	mamka byla moc nerv a p í-la roste mozk .
110	Oni m li syna v tom tlustý m fl sedí a etli noviny a mufl a flena pri-li dom a koukali se na syna protofle kou il a opije víno	protofle	on je neplnolete.
110	Oni m li syna v tom tlustý m fl sedí a etli noviny a mufl a flena pri-li dom a koukali se na syna	protofle	kou il a opije víno protofle on je neplnolete.
112	Také kluk divné hlava.	Protofle	on byl hodn pít víno.
112	Kluk kouká a vztek.	Protofle	tátínek je líný, v bec pracoval.
112	Maminka íkala, rad-í my odjezdili pry .	Protofle	my nem fle <...>ed t tátínek.
113	Za íná Těf ing. Honza Scuber pracuje na kancelá i, p. Adélka Zílenková pracuje sete á ka na vedle -ěfovi kancelá i, ona vřdy každý umí od Honzovi, fle to moc hezký mufl,	protofle	ona je kurva sete á ka, fle pracuje na po íta i, Těf Honza ekl, fle kde papír s kreditem, ona ekla tam na karbienta.
113	Fanný íká,	protofle	nechci abys jsi -la dom , Já íkám za chvílí musím jet dom a Pak byl zoufalej a p emý-lel jak mám íct p átelství, pak m l nápad p átele a Ani ko cht l jsem íct o Ani ce : Ani ko prosím m flu u vás bydlet?
113	Bylo jiné nefl v-echna ostatní prasátka,	protofle	bylo zelené.
113	Druhý den farmá i dávali jídlo za prasat m, ale víc farmá rozmázlil zeleným prasete,	protofle	byl trápný a nem l prima ve spo le nosti.
113	Bylo jiné nefl v-echna ostatní prasátka,	protofle	bylo zelené.
114	Moc ti dekuji za pochopení.	Protoze	ostatní rika nema cenu a rika nepojede.
114	Nestíhnu 12 h u and la,	protofle	doma te koupat a pak ob d.
115	Syn sí p ípravil na válku pro ko ku, ko ka také chce jíst syna,	protofle	syn jako má chu prase maso.
115	A hlava je jako mý-	Protofle	vypáda ucho.
115	Nad knihou je jeden kv tina , ale je zvadlá,	protofle	rodina v bec nezálvá vodu do kv tiná e.
115	Maminka má hnus prsu,	protofle	to nenosí poprsenku.
115	Maminka od manfela je dost zvla-tní,	protofle	asi se blb kouka co manfel d la.
118	19hod. nástup maturant -eprování maturant 2009, studentky íkali, fle museli moc pod kování od t ídní u ítelky,	protofle	byli trapeční spolu t ídní u ítelku za 5lety.
119		Protoze	, muj mobil je rozbite displej " napul ", duvod jsem spatne pisu, nedivim na displej.
120	P edtím byla závislá na sluchadlo a najednou v ní p estala sly-et. Tak -la do toho,	protofle	pot ebovala sly-et a na zvuky je zvyklá.
120	Budu psát o kochleární implantát,	protofle	je zajímavá téma.
121	Romeo hned zu il na maminku	protofle	mu ne ekla pravdu.

121	O pravdu, zu m li,	protofle	Dária ásto podala stíflnosti vlastního otce.
122	Pak jsem si nasrala sestru, fle m nechala doma samotné,	protofle	já se bojím sama v baráku u lesy. Tak pak jsem se rozhodla jet do Prahy za kamarádkou, afl na den jsem oznámila na-e zlobivé holky, fle jedu pry .
122	Odjel domu od ní, jeho my-lenka byla naplánovaná znásilnit flenu,	protofle	m la na sob ěrné elegantní sako s ěrveným minisukni a ěrné podpatky, prost vypadala jako sexy.
122	Na praxe se mi nelíbilo,	protofle	n co nemá zku-enost na PC na grafiku a není profesionální grafik.
122	Kolem ob da já s Davidem jsme se -li do luxusního restaurace. Tak jsme se objednali vegetariánské jídlo,	protofle	jsme cht li mít p kné rovné b í-ka na krásný ve er.
122	Za átek ěrvence jsem hlídala sestru a krmit ko ku u rodi i,	protofle	mamka s manfleem jeli na dovolené na p t dn .
122	Probíhala jsem bez problém komunikace,	protofle	grafi ka je nesly-ící a starosta pan umí znakový jazyk.
131	Cht la bych op t tam.	protofle	tam m moc libilo.
131	Jsem nemohla n co vzít asopic,	protofle	jsem jen na praxe.
131	Nechodím na trhy, tam nemám moc ráda.	protofle	tam jsou hodn lidí.
131	Tam m se nelíbilo.	protofle	porá makat a málo odpo ívat.
131	Nemám ráda k Vanoc m.	protofle	ufl dokola a kaflký rok stejné.
131	První dem jsem d lala jako pomahát,	protofle	jsem poprvé d lala.
132	V obývacím pokoji je malý,	protofle	tam bydlí babi ka s d dou a je tam i malý vnuk na prázdniny.
132	V pond lí ráno jsem vstávala v 8 a ty kluci d íve vstávali,	protofle	nás p ekvapili.
132	Dal-í dny jsme hrály r zné hry, a nic moc,	protofle	vedoucí tábora moc neumí vymyslet (nápady) hry.
132	A v-ichni nap l d cka nebyli spokojení,	protofle	d ti si myslí, jakofle jim nelíbí, jak vedoucí vede.
132	Po táborách jsem hlídala d ti, dva malí kluci. Jsem si myslela, fle to nezvládnou,	protofle	kluci po ád k u eli, k i ely, zlobily a já nev d la co d lat, aby p estali.
132	Afl se zatmívalo slunko, musela jsem jít dom ,	protofle	jsem byla domluvená s mamkou a za ít péct cukroví i perní ky.
132	O víkendu v sobotu p ijeli dva náv-t vníci z Prahy,	protofle	teta z NM1 pozvala v-em p íbuzných v ned li. A tak v sobotu u nás p espali, máme velký rodinný d m.
132	Byli jsme t fce unavení,	protofle	jsme m li sraz v 5 hodin ráno, tak abysme stihli afl do Svatky, na ob d ale nakonec v-ichni nebyli hladoví, nikdo nem l hlad.
134	To je moje oblíbené jídlo	protofle	m j táta m nau il proto jsem odmila ka afl te .
134	Ráda tady pí-u dopis pro tebe,	protofle	m opravdu mrzí, fle jsi nep i-el na -kolní ples.
134	Dávno jsem cht la na brigádu,	protofle	jsem se moc nudila doma a necht la jsem furt sed t na pc.
134	M se víc libí pantomima,	protofle	bylo úflasné legra ní a smála jsem se moc.
134	Cht la bych p át, fles byla fialové -aty,	protofle	tam bude víc fialové barvy.
134	Cht la bych tady psát o moji nejlep-í ajovn ,	protofle	je to moje vzpomínka a nikdy se na to nezapomenu.
134	Tak chci pravideln chodit do ajovny,	protofle	se mi moc líbí, jak vypadá v ajovn a n kdy mi pom fle p estat nervy, proto toto místo je moje oblíbené.
134	Ve er jsme zase -li do parku a lefleli jsme v tráv , za ali jsme se stýskat,	protofle	za chvíli jsem musela jet dom z Prahy, as rychle utíkal a museli jsme jít na autobusovém nadraflí a rozlou ila jsem se svým p ítelem.
134	Kdyfl jsem ve -kole a n kdy mám ásto	protofle	m to nebaví, moc po ád se u ít jako dokola

	nervy na u ení,		a nejde to p estat, proto pot ebuju chodit do ajovny a v ajovn mi dává uvoln ní a klid.
135	M j názor: jsem myslel, fle lep-í stará maturita nefl státní maturita,	protofle	statní maturita jsou velmi t zké zkou-ku.
135	To d leffité pro eského jazyka	protofle	musí um t komunikace, spravn v ta, nesmí mít -patný slov tak bude velký problém a musí um t spravn slov tak bude to dobrý.
135	Musí to snafit eský jazyk	protofle	to d leffitý slov aby to rozumí!
135	Za chvíli ufl za ali -kola a net -íl jsem	protofle	myslel jsem tam není dobrý ale minulý týden bylhoror a druhý týden zatím dob e tak uvíd<...> dál.
135	Libílo se mi moc,	protofle	jsem moc spokojený, opravdu to bylo p íjemné v práci, spolupracoval s pánem dob e a rozumn l dob e.
135	M to zajímalo na praxi,	protofle	paní mi po ad vysvětlila o p ístroji nebo volná modelace.
135	N kdy bylo nuda,	protofle	jsem pracoval málo na praxi.
135	To je dobrý,	protofle	stará maturita musí zvolit ústní: p íklad od 1 afl 25 straný a musí vybrat jen 1 téma Rezistor - (elekt ina).
135	Pro mn je lep-í neslyšící,	protofle	víc komunikace.
135	Nemuseli jsme moc nervy,	protofle	necht li dlouho ekat do rána.
135	Statní maturita je to jiný,	protofle	zbavit zkou-ku, potom u íteli poslati ministrstvo -kola a bude to tvrdý a nebude dat <#> milost.
135	Nev íli jsme dostat první míst ,	protofle	byl nic moc na video.
135	M to napadlo, fle muflu pracovat na FAMU,	protofle	je moje oblíbený st íh.
135	Musí se nau ít eský jazyk	protofle	to rychle pam t jak v ty nebo... atd.
135	M to zajímalo na praxi,	protofle	víc informace.
135	Kafldý den po p estávku chodí ven,	protofle	kou í.
135	Pán podporoval nesly-ící,	protofle	um li -íkovné ruce a dob e vizuální o í.
136	M j názor, fle je lep-í statní maturita,	protofle	má jiné typy na maturitu. protofle má r zné typy skupinu pro nesly-ící.
136	M j názor, fle je lep-í statní maturita, protofle má jiné typy na maturitu.	protofle	má r zné typy skupinu pro nesly-ící.
136	Na brigád se m líbilo p íjemné spolupracovníka,	protofle	ona chodila na vysokou -kolu v Olomouci a také chodí kurz na znakového jazyka.
136	Ucházím se o pracovní místo asistent zubního technika,	protofle	m baví komunikovat s lidmi.
136	Samoz ejme jsme se moc báli,	protofle	chceme dál do flivota a necht li zem ít.
136	Ráda pozvu v-echn spolufáci na oslavu,	protofle	jsem dlouho nevid la bývalí spolufáci od základní -koly.
136	Já myslela lep-í statní maturita,	protofle	je stejné jako sly-ící.
136	P i b hem jsme houpali, a také jsme moc kri eli.	protofle	necht li zem ít.
136	M lep-í chat,	protofle	já museli u ít, jak správné gramatiku.
136	Pro nesly-ící má r zné typy, má výhoda má A.2. ó anglický jazyk, je lep-í.	protofle	má kv li má moc práce nesly-ící nap íklad eský jazyk, cizí jazyk a také znakový jazyk.
136	Jsem byla na odborné praxe,	protofle	na-e -kola po ád stejné pracovali a stejné postup práce.
136	Milá NJI, chci t pozvat v ned li na výlet do ZOO v Brn ,	protofle	jsem se dlouho nevid ly a budeme si povídat, co nového ve -kole.
136	Odborná praxe jsem byl spokojená,	protofle	paní vedoucí bylo velmi hodná.
136	Je moc -patné,	protofle	nesly-ící neum li gramatika a proto museli psát na chatu.

136	Je moc lep-í nesly-ící psát,	protofle	u ítelé vedet, aby u ítelé ví, co um lí psát gramatika.
136	Cht la bych T pořádat, abys mi napsala, jestli za mnou pojede-, abych zbyte n ne ekala,	protofle	jinak nepojedu.
137	Pot -il jsem na toho,	protofle	vyd lávali víc pen z neřl u nás a také cht l jsem poznat jiné zemi.
137	Cht l jsem vám pozvat na výlet do ciziny	protofle	jsme dlouho nevid lí. V dubnu poletíme do Pa ífle.
137	Za chvíli uřl za alí -kola a net -il jsem	protofle	myslel jsem tam není dobrý ale minulý týden byl horor a druhý týden zatím dob e tak uvidím dál.
138	A potom napsat úkoly zbytek co jsem nestihl, ale tro-ku jsem nervózní,	protofle	chci to rychle zbavit úkoly dod lat.
138	Setkal jsem jen s kolegyní a editel, jiný pracovníci jsem moc nesetkal,	protofle	jsou v druhém pat e jakoby zvlá- práci.
138	Nejlep-í bylo na horách,	protofle	mají spousty zábavy a krásný pohled na krajinu, vzru-ující jízda ze svahu.
138	Moc se mi líbilo, to bylo opravdu super neřl jiný prázdninový den p ed dv ma lety, bylo prázdniny nudn j-í na vesnici lyřlovat,	protofle	je to jen kopec.
138	První den na praxi jsem byl tro-ku nervózní.	protofle	neznám lidi a kolegyn je pořád se mnou, zvykl jsem komunikace.
138	Bohuřel to musí a zvládne-to ud lat úkoly rychle i doma,	protofle	doma má- as do ned le " íká u ítel"
139	Maminka s malým <...> vypádá na-tvan na tatínka,	protofle	tatínek v obývacím pokoji kou í.
139	První zápas jsem prohrála,	protofle	jsem dlouho nehrála.
139	Museli jsme na poh eb, necht lo se nám v bec,	protofle	smrt nesná-ím..
139	První zápas jsem prohrála,	protofle	jsem dlouho nehrála.
140	A mají holky cht lí mi pomaháli,	protofle	její pokoj zm na noví moderní.
141	Mám se super,	protofle	jsem byl v Mexiku s kamo-em.
141	Vářlený pane editeli, <p> prosím, abyste uvolnil m ze 2. ro níku z vyu ování ve dne 1. - 30. zá í 2013.	protofle	budu v Anglii za olymiské hry pro nesly-ící hrát fotbal jen mládí hra í.
141	Toto je moje oblíbené jídlo,	protofle	je jednoduché pro letní asy.
142	V Kamení ce bylo v ohrad moc krav, kon se jich báli,	protofle	nemají rádi krávy.
142	Dal-í týden (ervenci) jsem pokračovala práci na koní,	protofle	máme 5 koní u farmu. Jezdila jsem ob as na koní.
142	Táta íkal, řle jsem jako opilý,	protofle	jsem jezdila doprava a doleva.
142	Pak jsem jezdila na Jat (klisn),	protofle	jsem dlouho netrénována.
143	Dobrý den paní u ítelko, <p> Omlouvám se, řle jsem v nemocnici. Ařl vrátím po roce.	protofle	mám zlomené nohy (koleno).
144	On mluvil,	protofle	je nedostylaví.
144	M la nervozní	protofle	budou tam dost osob nesly-ící.
144	N la m la ervení tva .,	protofle	byla zamilovaná.
144	V roce 2012 Vánoce moji rodi e nem lí dost peněz,	protofle	m lí splátky.
144	Uřl jsem dlouho p ala, řle cht la bych nový notebook.	protofle	asto jsem pruj íla kamaradovi notebooku ve -kole
146	Ano, byla jsem moc spokojená,	protofle	na plesu v-echo povedlo a uřlila jsem krásn .
146	Tam byl samé pou , ale jsem byla douřlálá,	protofle	jsem ztratila modré brýle kv lí velboud.
146	Třl jsme na pouti, ale ten velbloud uřl za al zlobit,	protofle	po ádvrt l hlavu do velblouda zádku.
146	V dob studenti uřl nejhor-í zd lání,	protofle	studenti chodí do práci a proto vřlly byli unavené a nepravili z p edm ty a nem lí

			as.
147	Pofladám o potvrzení objednávky,	protofle	budu na osobn vyzvednutí v NM ulice NM2.
148	A rodi e pot ebuji komunikovat, tak proto chce dávat na kochleární implantátu.	protofle	je velmi nebezpe né.
149	Jsem myslím trochu mi nelíbí,	protofle	n kdo 4. ro ník blízko statní maturita a oni nesta í hned u ít se budou o statní maturit .
149	Zatím tam líbilo a samoz ejme hodn práce a trochu nuda,	protofle	mení zboffí.
149	Na odborné praxi,	protofle	cíl aby um l pro zub a d lal vytvo ít zub pacient.
149	eského jazyk musíme um t,	protofle	bude víc komunikace.
149	Na praxi byl hodn laborator 5 x,	protofle	pospíchali pracovat zub.
149	Na praxi to je d leffité,	protofle	cíl zku-enota laborator a pacient.
149	Musí um t eského jazyk,	protofle	bude dobrá komunika a pí-e.
149	Celkem osob 15, ale to je málo lidí,	protofle	málo penefl a odpustil 2 lidí.
150	Doma je pes moc ekal,	protofle	abych d íva domu.
150	Ráno vstaval jsem to teflka pobytem bolí m tel m,	protofle	byl jsem fotbalovi.
150	Po byl bolí m svala,	protofle	hodn jsem pracoval.
151	Cht íl jsme jít do jeskyn Boffkov, ale nemá cenu jít	protofle	jsme nestíhli, je to daleko.
151	Vzal jsem klí e, zamkl byt,	protofle	nikdo nebyl doma a -li jsme.
151	Tento den se mi líbil,	protofle	jsme byli sami bez lidí.
151	í Helena snaffila ustoupit,	protofle	cítla nebezpe né tak trochu oto íla zp t.
151	Nechodím váno ní trhy,	protofle	nejsem takový jen vet-inou objednavám na internetu.
151	Ale nemohli jsme	protofle	je to drahé 1 osoba.
152	Nemám ráda Vánoce,	protofle	jsem musela utrácet peníze kv íl dárk m.
152	Políbila jsem mu na tvá e a odpov d la jsem mu moji jméno.	protofle	prázdniny mi dostala osudová láska, nefl p ed dv ma roky jsem zaffila velmi -patnou s tatínkem v Tědsku.
152	Níc tu nepí-u klady praxe,	protofle	jsem um la skoro v-echo, nem la jsem s t mi problémy.
152	Za átek v let jsem musela uklidit ve svém pokoji,	protofle	byli tam bordeli oble ení i nepot ebné v ci.
152	Honza objednal ma ou vodní dýmku a jasmínový aj,	protofle	v d l, fle je velmi chutnalo.
152	Třkovala jsem,	protofle	v mojí ruce byla moje spodní kalhotky.
152	V 13. 12. 2014 jsem musela z stat doma,	protofle	jsem byla nemocná a aspo jsem nebyla sama doma.
152	Stále b flí rychlejší nefl já,	protofle	byl mráz a zmrazil je nohy.
152	Velký den sezení longboardisty, musela jsem tam jet sama,	protofle	kamarádky se mnou necht ly nebo ode-ly na dovolené.
152	Stále jsem musela obléct hodn oble ení,	protofle	ven byl úpln mráz pod nulou.
153	Pak afl v sobotu byl jsem jel s mojí sestrou do nem cký na bázenu,	protofle	to bylo moc horko.
153	Moje rodi e plánovali na dovolenou do NM,	protofle	v NM bydlí moje sest enice a teta.
154	Pojedeme v-ichni krom Martiny, z stane doma,	protofle	je nemocná.
156	Nemohl najít cestu zpátky dom po válce,	protofle	v-ichni na válce byli mrtví, tak nikdo mu nemohl pomoct.
156	V posledním týdnu ufl jsem cht la dom ,	protofle	mi chyb íl rodina, partner a moje oblíbené eské jídlo.
156	Doma jsem nemohla balit dárkovým papírem,	protofle	jsem m la zlomenou ruku, tak <...>i pomahala mlad-í sestra.
156	Pili jsme spole n bílé víno krom m ,	protofle	moc m nechutná alkoholický nápoj, ale

			jsem si dala hlavně zdravou vodu, abych mohla zhubnout.
156	Potom najednou p i-la velká bou ka, tak ten mufl umrtit,	protofle	nebyl zvyklý na bou ku a potom i maminka um ela, m la problémy
156	S námi byli babi ka, d de ek, strýc, bratr, NJ maminka, NJ a prad de ek krom moji maminky a jeho p ítele.	protofle	maminka s p ítelem byli pry na výlet .
157	O prázdninách jsem moc neuffil,	protofle	jsem musel jít na brigádu do pekárny pracovat.
157	O prázdninách jsem moc neuffil, protofle jsem musel jít na brigádu do pekárny pracovat.	Protofle	jich bylo málo zam stnanc a ostatní m li dovolenou, ale jinak jsem spokojen, fle mn pot ebujou
158	Byl jsem unavený,	protofle	dlouho silnice.
158	M j auto oprava,	protofle	spatn okno.
158	Rikal: tatá nevolál policie.	protofle	jsem byl bolí o i sv tko bílý moc silný, byl se stolo v ve er asi v 22:45 hodin ufl doma v 23:40 hodin.
159	Mirek pomáhal vytahnout Jakub	protofle	ze zima potom Jakub -el dom Mirek p ipravil teplo<...> aj a citron s med dál Jakub.
159	Jakub spadl na le e	protofle	jsou prasklý.
160	Tkola má výhodu,	protofle	-kola má moc informace.
160	Mám výhodu,	protofle	mám hodn prázdniny.
160	Bála jsem,	protofle	nem la jsem ráda v nemocnici, ale musím vydržet.
160	Práce má výhodu,	protofle	vyd lávám peníze.
160	Záflitek o letních t íla jsem do vody,	protofle	byla jsem hodn vedro..
160	Práce má nevýhodu,	protofle	hodn pracovat a nervy
160	Jsem smutná,	protofle	m j p ítel byl jiný povahu.
160	Musím psát s tebou,	protofle	ufl jsi st hovala do ciziny.
160	Tkola v bec starost,	protofle	neplatit.
160	Mám ráda,	protofle	mám spolufláky a kamarády.
160	Tkola má nevýhodu,	protofle	po ád sedí na fídlí a nuda.
160	Mám nervy,	protofle	káfdý den chodím do <...> práci.
161	Nerada chodím do práce,	protofle	nechci mít nervy, unavená, nemá ás psát úkoly a setkavát s kamarádky ze -koly, tohle nesouhlasím.
161	P ednost se u ím, pí-u úkoly, ale po -kole chodím na sport,	protofle	pot ebuju pohyb nefl sed t doma.
161	Cht la bych stru ný text a pot ebují víc obrázky,	protofle	Nesly-ící baví vizuální obrázky.
161	Vlastní názor je pro m p ednost dokon ít -kolu,	protofle	pot ebuju víc poznávat vzd lání.
161	Studenti mají p ednost -kolu,	protofle	pot ebují vzd lání, maturity, atd.
161	. Je to lep-í chodit do -koly,	protofle	pot ebují více informace ve -kole, jezdit na výlet, na horách, na p írod , atd.
161	Mn v bec nelíbilo,	protofle	m flukradl prachy byl nosit zbran .
163	Vsichni dopsali dotazniku, A nekdy zaci nerozumeli dotazniku a pak jsem p ekládal do CZJ a oni chapou,	protofle	vidim, ze neslyšící ma chut znakovat jako ja a kdyfl ja neznakuju, tak to bysme moc trapilo.
163	N kdy lov k má kochleární implantáty a vidim, fle moc stra-né chudák,	protofle	kochleární implantáty je takové zvla-tní, dívne mluvit jako sladba a znakuje jako nesly-ící není, prost vypadam jako robot.
163	Jsem dostudoval na st ední -kolu ve NM a jsem spal na internat , ale opravdu na internat pro mn nezvykl, kvuli je tam vychovatelka a po ad nasleduje m , fle m neposloucha vychovatelce,	protofle	na internat jsou p ísné pravidla, a já ho neznám pravidla.

163	Nesly-ící hodn citlivé na implantu a sly-ící komunikuje ze sly-ící a implantáty taky nekomunikuje ze sly-ící,	protofle	sly-ící zvyk komunikovat ze sly-ící, a KI má zvla-tní zvuky hlas jako robot.
163	Muj hodnocení je velmi špatny a také špatny medoty, ale jen 2 pedagog neslysici bylo supr,	protofle	ma vlasni znakovy jazyk a pohode komunikujeme a bez bariery.
163	V práci jsem pracoval na po-íta-í a pak jsem chtěl napsat sms pro kamaradovi, ale u sebe nemám mobil, a jsem vzpomněl, že jsem nechal doma u postele mobil, a bez mobil nemůžu vydržet,	protofle	nevím, zdá se že zpráva sms šla, Kdyby dostal zprávu a já nevím, třeba dneska sejdeme v restauraci nebo na rande.
165	Líbí se o Vánocích v 2012,	protofle	jsem jedl cukroví, potom jsem bolet mé břícho.
166	Dávám vodu psovi,	protofle	jeho velmi zřídka.
166	Ne esala jsem srst,	protofle	Gabi má krátké srsti.
167	Dobrý den paní doktorko, rád bych Vám poslal mail nebo uschovnu, ale nedošlo to,	protofle	má nejvíc paměť.
167	Nejlépe se sejdeme kolem 13h v NO,	protofle	v 10h. mám plánu na-ích spolupráci, která pracuje vytvořit na seminárku minislovník DVD.
167	Milá NJ, akorát jsem četl Váš e-mail,	protofle	dneska jsem vrátil ze Vsetína na sou-těžení kolo.
167	Rád bych Vám domluvit, že jsem přihlásil na zkoušku v úterý, a bych chtěl zrušit CC. 2010,	protofle	ja jsem nemohl stihnout na u-čení.

Příloha 6.6 Výpovědi s tak

autor			
1	NJ, Pro mě nepi-ete sms, myslím mám d vodu sms, myslím mám d vodu oproti m	tak	pi-mi
1	A pak u NJ jsem chvíli poktlala. M to jedno, jestli k nám.	Tak	m fle-
2	To jsem ráda.	Tak	se ptám v kolik hodin jede vlakem z Prahy do Kolína?
2	Dnes budu doma a t -ím tebe, nemusíte ob d,	tak	u m mám brambory s hov zí mleté maso roládu je dobrý ty u m ob d?
3	Tak napi-mi jestli ur ité pojedete nebo nemohl	tak	m to nevadí ať p i-tí Jo!
4	Pravnik nic ne ekla, v c okno	tak	klid.
6	Doufám, fle bude-mít as,	tak	p e ti m j email.
6	Na konci ledna jsem byl s kamarádem v divadle Nablízko,	tak	jsme vid li Racka - krásn !!!
8	Ne, mužu v jiné dny, ale moc se mi to nehodí - je to mimo moji cestu a zrovna v středu jdu na FF UK,	tak	se mi to nejvíce hodí v ten den...
9	Tak m flu ve 12,30 hod..	tak	se tam sejdem..
9	Tak v pond lí m nevyhovuje..	tak	v úterý..
11	Jinak ve 3. t íd nikdo (ch ípka), NP v nuje aspo p íprav na vyu ování,	tak	pomáhám víc asu ve 2. t íd .
14	ze zkousky a opravuju domácí úkoly z cestiny přes 30 zprav. Tak musel jsem snazit na vaás p ípusobit,	tak	zatím mám v příloze KI cos jsme byli na předná-ku. Kdyby něco špatně tak dejte mi vědet Dekuji a
14	Moc Vám omlouvám, fle stykam furt problémy ze zkousky a opravuju domácí úkoly z cestiny přes 30 zprav.	Tak	musel jsem snazit na vaás p ípusobit, tak zatím mám v příloze KI cos jsme byli na předná-ku.
14	Tak je v p íloze o KI lanek, ale nevím co mám op esne asi je to ono ci ne,	tak	se podívej
16	PAK NÁHODOU JSME POTKALI NN4	TAK	BRZO RÁNO JET DOM ?
17	Ja mate I t ída dal-í sport	tak	d lat.
18	Pak na vysoké -kole, automaticky ú asti tlumo níka na p edná-kách a seminárkách, na seminárce ú astníme my jen nesly-ící studenti s nesly-ícími u iteli	tak	bez tlumocníka, když na p edná-ce s nesly-ícími u iteli p ítomna tlumo nice pro sly-ící studenti.
18	Taky tady je málo kvalitní nesly-ící u ítel (nebo u ítelky), který rozumí v-echny e-tiny i odborná slova, práv to tady chybí nebo umí	tak	málokdo a doufám, v budoucnosti to p íbývá.
18	Byl jsem jako dítě ,	tak	jsem m l nesly-ící t ídní u ítelku od 6. t ídy do 9. t ídy, n co jsem cítil, fle existuje jako bezbariérová komunikace (normáln d ív se mi nenapadá ale ať dnes ano), taky ona nám dává hodn ínfo, obohacování ZJ a kulturu N.
19	Moc se ti omlouvám,	ze	jsem nebyl v sobotu na kurz, stalo se v pátek večer strašně silně bolelo břicho a pak jsem jel do pohotovosti a zjistil, že jsem měl slepé střevo a pak jsem okamžitě operoval, a měl sem smulu termíny.
19	Ahoj NJ, moc se ti omlouvám,	ze	tak až teď píšu na mailu, protože skoro měsíc a půl nefungovalo z internetu (doma).
19	vím, že jsem slíbil napsat na mailu, kvůli tomu na vysokou školu ci postupně do	Tak	v čera jsem vyřídil na studijní oddělení, že jsem postoupil do druhého ročníku, tak

	druheho ročníku.		jsem dost velicej radost, ale zas dneska zase mam smulu, ze jsem byl doktorovi na usni, ze leve ucho mam zanet a sakra, ale hlavne brzy zdravim
19	Tak v era jsem vyridil na studijni oddeleni, ze jsem postoupil do druheho rocniku,	tak	jsem dost velicej radost, ale zas dneska zase mam smulu, ze jsem byl doktorovi na usni, ze leve ucho mam zanet a sakra, ale hlavne brzy zdravim
19	Od soboty do nedeli jsem byl na brigade a to bylo na tvrdo, me strasne boli zada a ruka, ta ruka uz moc spalena a mam plne cervene	tak	porad mazu s kremem a dneska taky ale brzy bude hotovy v kancelari.
19	a pak dal-í mám -koleni o vikendu.	Tak	mám toho hodn .
19	Zitra uz zacina skola brrrrr.....	Tak	jeste dalsi napisu mail i fotky
20	Mili studenti, vetsina z vas hodi v pondeli,	tak	udelam pro Vas.
21	proste ted me zacina boli v krku.. <*>	tak	dneska bude oslava ode moje babicka ma narozenina..
22	Stejně vím p. NP tolik sta tisíce ochotní dali fotbal m R úpln nové vybavení.	Tak	, fle moc d kuji za nabídku od NP i od NP.
24	Tlumocnici maji vlastni eticky kodex (podle komory) jsou falesne.	Tak	proto kazdy tlumocnik nechce " socialni pomahat ", ale tlumocnik dostate penize od statu, od MPSV, to je socialni?
25	Odpov se na emaila kdo p ijde s námi na výlet	tak	p ij te a budeme hodn pobavit i legrace.
29	Teda ufl bylo moc hodin,	tak	jsme pospichali do restaurace = " Mexickee ".
29	Ufl byla p estávka,	tak	jsme -li zahrát Laser game.
29	Ale tone íslo ufl ne,	tak	na abecedu.
29	Ufl je as,	tak	-li dovnit .
29	A hledali jsme místnost Laser Game,	tak	nakonec jsme na-li.
29	stejnak p ijede pozd , prej má n jaké vystoupení = trenink. A zbytek? P ijedou	tak	afl zejtra (2. 10)
30	Kluk stojí vedle flena	tak	díval na televizi.
30	Tam nahore kvetiny schovával alkohol.	Tak	ona nezapomn l ze<...> kv tiny ale bude staré kv tiny.
30	Otec sedí povídáme flena otec neposlouchám,	tak	po át asopis (DBNA).
30	Obývací pokoj tam je bílé ko ka	tak	koukám kluk.
36	NESLYTÍM, V BEC NEREAGUJE, POUZE ZRAK, PROTO CO JE.	TAK	SÁMOTN PRACUJE, MÁLO VZTAHUJE, MOC PRÁCE, NÍZKÉ MZDY.
40	Ale m fle se stává kdo -patn u ení, ale rad-i víc se u it,	tak	nem fle jít do práce, protofle hlavn první p ednost -kola.
40	Pracovní doba od 7 hodin do 14 hodin, ale nemusí p esný as, protofle vedoucí n kdy m pustí d ív dom a m la jsem hotová práce,	tak	-la jsem d ív dom .
41	D kuji hadovi, za to, fle nem l se mnou problémy,	tak	se mi líbí, fle je krasn zbravený had.
48	Otec íkal fle budeme p ipravovat v ci v batohu, protofle pojedeme do Slovenska a tam bude <...>hry ale krásn<...> v p írod .	Tak	proto budeme zabalit si v ci.
49	Pes zlobí léka i	tak	nevadí to.
51	Prave ze ja taky mam neco, ale chci dat prednost tu mistenku.	tak	pocitame zatim v poledne, jo?
56	Bylo ufl pozd ,	tak	jsme jeli dom .
56	Ťel opravit,	tak	jsme rad ji ufl -li dovnit .
57	neslysici bude prestat drby na me..	tak	budu normalne..
58	Skoda.	Tak	se modlime ze VY budete hlasat!

59	Jsem tady sama a kolega má dovolenou, já se nudím,	tak	ti pí-u.
61	Nestihnu to v ZJ, nemam u sebe fotak. Ale pokusila bych se do tydne, nevadilo by?	Tak	aspon neco napise o sobe, ok?
65	A je-t kdo má vlastní balon (mí) a	tak	vem rezerve!!!
71	Já byla boby.	Tak	boby je super zabava
71	Já byla plavala.	Tak	hry a zabava na plavní.
72	ozdobit pro d ti bramborovy ka-e obli ej a take m fle ryfle a	tak	dobrou chut
73	Ufl jsem nespada,	tak	jsem dostala horkou okoládu od paní u ítelky a ta horká okoláda byla výborná.
73	Jessica je zamilovaná a mluví s klukem nebo jde s jím na rande.	Tak	spolu domluví, aby -li spolu do restaurace, skv lý.
73	Notebook byl opravený, chlapec	tak	vzal notebook a -el dom .
73	Petr m l napád, fle kdo prohraje	tak	zaplátit na ú tu.
74	Dnesky nebyli zabavu jako v era jenom nuda.. A	tak	-la u kamo-ky (NJ) a koukáme na DVD SAW 4..
75	Já jsem nedostala dárky nad strome ku. Moje rodi e m li problém peníze,	tak	to nic.
78	M j brat je-t spí	tak	-la jsem ho vzbudit aby mohli ufl rozbalit dárky.
86	Dal-í stránka ufl není seznam tla ítek, tak nemohu vrátit do p edchozí stránky,	tak	je pot eba a také nefunguje videoklip.
86	Pokud bude stránka heslá a pak kliknout na slovo MALÝ, tak objeví se stránka, tak p ídat do seznamu tla ítek " video ke slovu " MALÝ ", nevejde to tla ítek,	tak	zkrátit slovo.
86	Dal-í stránka ufl není seznam tla ítek,	tak	nemohu vrátit do p edchozí stránky, tak je pot eba a také nefunguje videoklip.
88	Proto v d la, fle anglicky umím dob e.	Tak	byli vybráni jiní ty í nesly-ící a p ednesené u ivo zvládli na jedni ku.
89	Vetsinou ucitele slyšící se používají znakovana cestina a nic nepoužívá znakovy jazyk, a je-t dal-í už nepamatuju.	Tak	Ucitel neslyšící nejlep-í je NP a NP bylo to moc vyborny komunikace CZJ a je muj jazyk a je-t plus jsem byl jen jeden rok je to blby.
91	Pozd ji organizace NO mi nabídla práci lektora znakového jazyka,	tak	jsem o to za al zájmat.
91	Mn to d íve v bec nevadilo, ale postupn m zbyly jako otravné.	Tak	jsem musel ukon it domácí práci, nebo nem l jsem volný as.
91	Pohádal jsem se s ním, ale nepomohlo mi to.	Tak	jsem musel dát výpov .
92	Vyuka mi zacina ve 14.10.	Tak	staci kratce pres 14 hod.
93	Maminka nebyla p ílí-mladá,	tak	nem la mofnosti se mnou jezdit na kole nebo zahrát na fotbal.
93	Maminka nebyla p ílí-mladá, tak nem la mofnosti se mnou jezdit na kole nebo zahrát na fotbal.	Tak	asto m vzala do klubu pro nesly-ících.
93	Kdyfl jsem se narodil, moje rodi e byli p ípravení, fle budou mít nesly-ícího dít .	Tak	rozhodnou, fle m dá do -koly v Olomouci.
94	Chápu problematice nesly-ících na Morav ,	tak	m li nesly-ící trochu nau it zvládnout sami a také tlumo níci m li nau it trochu být neutrální.
94	M vysv dlila postup práce a dob e odezírala.	Tak	jsem -ílen ulevil.
94	Mám nesly-ící rodi e a prarodi e také jsou nesly-ící. Hlavn prarodi e vadí, fle jsem nesly-ící, protofle nesly-ící mají vldy problémy s komunikací, t flko najít práci apod.	Tak	proto rodi e m poslal do -koly pro sluchov postífené, které se tam jen mluvili tzn. orální v tev vzd lání.
94	Nebo ve Zlín byla jen jediná známá	Tak	rodi e snafili abych nepoužíval s

	tlumo nice NJ.		tlumo níkem.
94	A je-t kdyfl nesly-ící cht li je-t víc n co jako nap . koupit po íta a tlumo nice hned v dí a íkala " ta sociálka tob nedá, protofle pracuje-, a nejsi student,	tak	musí-koupit po íta z vlastní kapce.
94	Protofle v t-ína léka i nebo ú edníci jsou líní vysv tlit pomalu a p kn výslovnost.	Tak	díky tlumo níkovi, fle léka m fle normáln mluvit a simultánn tlumo í.
95	Kdyfl na ja e konal celostátní sportovní hry pro d ti kařdý rok se st idalo m sto, které je -kola pro SP	tak	jsem moc cht l tam zú astnit, hlavn kecat s mnoha nesly-ícím.
95	Nebyl p ísný u ítel i tréink,	tak	jsem mohl " voln " ka-lat.
95	Kařdý ve er jsme m li na internát volný as tak kluci rádi hrajou fotbal, pot eboval hrá e,	tak	jsem tam p ipojil.
95	Kařdý ve er jsme m li na internát volný as	tak	kluci rádi hrajou fotbal, pot eboval hrá e, tak jsem tam p ipojil.
95	A na V ^{TM} hení povinný p edm t TV,	tak	jsem rád ka-lal.
97	Nevím, jestli to je pravda.	Tak	nevaří.
98	bylo tam hodn lidí,	tak	jsme museli chvíli po kat afl n kdo odjede.
98	Nevid l jsem druhou konci kásarnu.	Tak	afl tam jsme do-li.
100	Nejvíc mám rád Arabové území, a tam cítím mnoho lip, mam pocit, ze tam jsou samé nesly-ící, protofle mají rádi gesta a p ipadá m jako znakový jazyk.	Tak	bych mohl doporu it, aby nesly-ící jeli tam.
100	Ale u nesly-ících ze zahrani í mají kvalitu,	tak	m flu porovnat, ale nechci kritizovat, protofle u nás teprve nato il, takfle kritizovat m flu afl pozd ji.
100	Ale nap íklad v Ukrajin nebo v Rusku, vláda podporuje nesly-ící sport, mají tam jako profesionální smlouvu a vyd lává,	tak	úrove jako stejn sly-ící.
106	Kate ina styd la a tvá ila.	Tak	Jack objednal teqi<...>.
106	Rodi e uvid li a	tak	zru-ili svatbu.
106	Rodi e Kate inu uvid li hospody, fle Kate ina m la radost a -tastná. Rodi e	tak	m li také radost.
107	Dobrý den to bych cht l zú astnit se va-ím kurzu ufl ve vrtek samofrejme p jd pravid lne a mohu vzít i kamo-ku jen na vy-kouflení protofle ona nebydlí v Praze akorát v tém termíne bude v PRaze	tak	mohu vzít i kamo-ku take na tancováním kurzu jen jendou..
108	Pak to bych perfektn rozum l o tom.	Tak	to zkusím, ale jestli budu mít as.
108	Babi ka chce jídlo ale doma není	tak	d da jde zp t dom a p inese jídlo.
109	Cesta byla dlouhá, za al jsem se nudit.	Tak	jsem p emý-lel, co NJ ud lám.
109	Zbývá mu p t minut do t í	tak	si krátí chvíli hraním s mobilem.
109	Já jsem si to nev-íml, ale jó, v pohod jsem ekal a jsem tu s Tebou.	Tak	se nic nestalo.
109	A on na to, byl jsem u tebe doma, ale tys tam nebyl,	tak	jsem se vrátil dom a ti napsal.
109	B hal, b hal, afl nev d l kudy jít.	Tak	se rad ji zastavil a t ásl se.
109	A já z ervenal.	Tak	jsme se smáli a idi téfl se smál a jeli jsme dál.
109	Tam místo Kuba pekna mo e, taky hotel ma p t hvezdi kový hotel.	Tak	já s holkou jedu do hotel, pak jsme jít k mo i.
109	Bylo horko, dlouhá cesta po kamenech.	Tak	jím rodi e dali klí e od auta a ekli : " Nežlobte se tam a bu te opatrní. "
110	Ko ka je h<...>na	tak	barva je bíla.
110	M ly blbý p íjmení,	tak	je furt nadávaly, nenávid ly je a taky nadávaly <...> sprostým slovem.
110	Lidé mu v t-inou nadávaly, fle jsou z ufona,	tak	t eba jsou.

111	a budu chodit asi na brygádu. rozdávání letaku	tak	bude fajn asi videlek 120 k za den.
113	Ptám se má–rodi e? íká ne, me mám rodi e.	Tak	jsem si p emý–lela, á ufl to mám dnes bude–tady se mnou bydlet a já si postavím dome ek pro tebe.
113	Prasátko p ed domem musel shán t zelenou barvu, jestli je n kdo má.	Tak	se mu poda ilo najít zelenou barvu na otírání.
113	Prasátka p emý–lely, a uv domily si, fle zeleném prasátkovi mu posmívaly a fle mu zelená z stává.	Tak	se samy rozhodly, fle si zelenou barvou obarví aby nebylo m<...>lo.
113	V–echna prasátka se moc lekla za hlu ení,	tak	p i–la na silný strach.
113	Prasátko m lo nápad a p ál aby v–echna prasátka byly i zelené.	Tak	musel n co vymyslet, jak nato.
115	Pozor syn ho zlý na ko ku, proto chce soud brát ko ku.	TAK	Ko ka také p emy–lél o válku.
115	Syn volá kocoura,	tak	kocour je celý bílý.
115	Samo ejme se –atech nehodí,	tak	vypadá stra idlo.
117	V Radlice Kazdy nový rok	tak	vzdycky na vylet na vodací, kolo, na hor tady jsou 1. t afl 9. t ída
119	Zitra budu celý den doma,	tak	dodelam ankety a spustim na ostrý.
120	P edtím byla závislá na sluchadlo a najednou v ní p estala sly–et.	tak	–la do toho, protofle pot ebovala sly–et a na zvuky je zvyklá.
120	Jsem sama nesly–ící,	tak	bych do toho ne–la.
122	P ed 14 dní poslední m síc jsem byla u táty,	tak	jsem pomahala <#> uklízet, umýt okna a prát se záclony atd.
122	Ten prohlífl u vily, jestli flena ufl spí.	tak	vylezl z auta a pomalu –el k ní do domu.
122	Sestra jen ml ela.	tak	jsem tam jela a uvid la jsem kamarádku po dlouhé dob .
122	Pak jsem si nasrala sestru, fle m nechala doma samotné, protofle já se bojím sama v baráku u lesy.	tak	pak jsem se rozhodla jet do Prahy za kamarádkou, afl na den jsem oznámila na–e zlobivé holky, fle jedu pry .
122	Po ve e e jsme –li na ví ivku,	tak	jsme d lali krásné v ci ve ví ivce.
122	Vzadu v podchodu uvid la Helena malou kavárnu, a	tak	se rozhodla, fle si tam dá –álek kávy.
122	Cht l se n kam posadit, ale nikde nebylo volné místo. Jen u malého stolu vzadu, kde sed la atraktivní tmavovlasá flena,	tak	–el za ní a zeptal se: "Jestli je volné místo a odpov d la, fle ano.
122	Je–t nálepka, aby ta nek i ela.	tak	ufl byl p ípravený odjet za ní kolem p lno ní.
122	Na–t stí, ta flena nechala otev ené okno,	tak	vylezl p es okna.
122	<í > –el potichu a uvid l flenu,	tak	ji hned nalepil ústu a provázel ji ruky, aby nebrani la a hned brutální znásilnoval.
122	První den jsem nastoupila na praxe a zároveň byli st hování od Ládví afl do Podolské vodárny.	tak	jsem nic nepracovala na grafiku, konzultovala jsem s grafi kou a jak to vypadá její práce.
122	Kolem ob da já s Davidem jsme se –li do luxusního restaurace.	tak	jsme se objednali vegetariánské jídlo, protofle jsme cht li mít p kné rovné b í–ka na krásný ve er.
122	Ufl jsme se rezervovali ví ivku afl po ve e e.	tak	jsme –li na procházku na chvilku.
122	Ten ufl zjistil, kde bydlí a	tak	za al n co planovat pro flenu.
124	Diky za fax, by ráda –la ale cestu nemám chu stejn mám bolest nohy levé pale ek jsem uhodila stole mám fialové.	Tak	te musím uklízet p da oble ené v ci musíme pry .
124	Ty normální uklízení ne generální	tak	stá í ty hlavn svoje práce 1. patro uvídí svoje o i n co –pinavé tak rad–í umyjete nebo vy ístíte ne v–echno rozumíte a nev–ímej rad–i klídná jo ano uklízela v–echno generální jako svachln .

124	Akorát dostala tv j fax	tak	je-t napi-u fax tebe já etla tv j zprávu fax o práci hrozný.
124	Já ufl kon ím práce -kola uklí to je hrozný otravujou o st flujou po ád já uflmám dost	tak	rad-í kon ím.
124	Není to normální to vymy-lená vedoucí, m to nelíbím se	tak	rad-í kon ím to je klídn .
124	Jo zapomn la jsem fle -patn vídí o i nem fle -ít	tak	okej.
124	NJ její auto rozbité nejede musím opravit to blbý je starý.	Tak	nezlob se nep jdu Unie, zase p í-tí jo!
127	Obden jsme d lávali výlety, projeli jsme po Liberci a vid li jsme je-t d, babylon a také r zné obchody, n kdy jsme byli i jen doma,	tak	jsme hráli r zné hry i venku na kolo nebo i zaplavat do bazénu.
129	papíry, mobily, atd... Tak to vypadá, fle jsem zvyknul, zvládnú i bez tlumo ení.	Tak	rad-i vynechávám p ekvapením, jestli to dít bude sly-ícíí anebo nesly-ícíí.
129	Myslím, fle vynález vznikl jen kvůli pen zi. Zbyte n	tak	kolem sebe lidé íkají jak je to úflasný v c, fle dokafle díky n mu uflivatel sly-et to, co sly-í jen b flné lidé bez sluchov vad.
129	Je víc výhod, nebo nemusel bych sly-et hluky, kterýho sly-et nechci. Díky tomu z n kte í okolí jak mi posmívají, fle nesly-ím (znakuji, chovam se divn , atd...) mohu	tak	zdokonalit svoji vlastnosti, nap . díky tomu nau ím jak lép chovat, jak ud lat kdyfl se d je n co co se mi nelíbí.
130	Nelze spustit video - koukat po lep-ím (video izolovan SZ) a dal-í videa,	tak	je pot eba p ejmenovat souboru v Images z SZ KOUKAT PO LEPTÍM na SZ KOUKAT PO LEPSIM.
130	Op t nefukn í videa u souboru UM T 75%,	tak	je pot eba nevzniknout mezery u adresá e v adresá i IMAGES, stejný p ípad jaou p edtím.
132	O víkendu v sobotu p íjeli dva náv-t vníci z Prahy, protofle teta z NM1 pozvala v-em p íbuzných v ned li. A	tak	v sobotu u nás p espali, máme velký rodinný d m.
134	Ahoj NJ2, p í-tí týden budme na svatbu,	tak	bych cht la t pozvat na svatbu.
134	Byl poslední den, fle musely jsme se rozlou it v N mecku a ekaly jsme na vlaku za ty i hodiny,	tak	jsme -ly koupit dva jízdenky do Prahy, NJ2 vzala dva jízdenky do kabelky.
135	Cht l bych podívat v ZOO a moje rodi e taky cht li	tak	-li jsme v ZOO a moje máma si koupila 4 lístky, potom podívali jsme o zví atech a tam krásný tyg a, opice, slona,... atd.
135	Potom dal mi úkoly,	tak	jsem musel ud lat video, potom ukazoval pánovi, jestli v po adku.
137	Jeli jsme dal-í m sto Obertrdun<...>, tam jezdí lanovku na hory.	Tak	jsme koupili lístky na lanovku.
137	V-ichni prosím vám napi-te mi, fle budete jít k námi na oslav ,	tak	napi-te ano nebo ne.
137	Moje teta dostala m dárek od narozeninách jako na výlet.	Tak	já a moje teta jeli jsme do Alpy na Rakousko.
138	Ale íkám, fle myslíte, stihnu ud lat v-echny p edm ty rychle za sebou dva dny,	tak	uvidíme podle toho, jak stihnu.
138	Rychle vypil cappucino a -el hned po vypití kávu ven a hned si pob flela tmavovlasá flena za nim a popovídala s ní aby nebyl smutný.	tak	doprovodila afl k jeho domu a náhle sly-ela výst ely.
138	Podívala se kolem a nikde není,	tak	mufl rychle vzal flenu a b fleli poblífl p echodu napravo, najednou auto jelo p íli-rychleji.
138	^T Kola m fládala, abych hledal praxe mimo -kolu. tak jsem hledal na internetu a emailem posílal v NM1 i NM2. Tak poslali m odpov z NM2 Firma NO, p íjali m na praxe, tak jsem byl rád, aspo jsem na-el firmu neflnic.	tak	nástup je v pond lí ráno v 9 h.

151	Ale nemohli jsme protože je to drahé 1 osoba.	tak	jsme jeli tramvají do železničního trhu se podívat na podzemní labyrint.
151	Dvě týdny...> doma relaxoval, pak začal nudit,	tak	jsme tvořili sraz svých spolužáků, jen pět lidí NJ1 a NJ2, my tři byli jsme v Liberci, prohlíželi po městech, výlety až Babylon.
151	Nejlepší prázdninový den <p>, které jsem prožít pod laní trapas tento roku, i horší až nejlepší zážitek mého života,	tak	bylo 24. srpence 2010, kdy jsem měl setkání přátel v NM pak rovnou na menší město koňské vesnice a pak edem jsme objednali mě-ní soukromý chalupu abys mohlo po žádné užití nejlépe ve městě, tak
151	Kolem jedné večeře jsme na-li,	tak	jsme ubytovali vedle dálnice aby doplnili energie.
151	i Helena snafila ustoupit, protože cítila nebezpečné	tak	trochu otřásla zpit.
151	i prosil jestli mohl přisednout a Helena dovolila ale nevím jaký je,	tak	mufl sedět a vytáhl kníže nadpisem je Dívky tetování svatá i
151	i pak Helena cítila divné pach, pach nebylo cítit chemické barvy ale cítila jako rezavé staré staré kovy čím víc nejlépe,	tak	Helena těse jak lov k byl bez duše až bezpečí života i
151	Benson chápal flenské obavy	tak	dál vizitku i
151	A za 14 dní přijel zas měj přítel ke mně na týden a	tak	jsme jeli do Brna se podívat do města i obchody s názvem Vaňkovka Galerie.
151	A pruhy barvy nebyli ale otázky úkoly a tam v tónu obsahovalo o rodině a o svědku-enosti, pak každý měl propisku a potrhávat kolik jsme vypili -aple španělsko a uflily do tý rána zbytek odešli jako rozpadli, pak ráno jako v poledne až odpoledne ranní	tak	hle neměl pít jako prasečí chlastu, pak na cest domů měl jsem kocovinu až do Prahy mě to zvedal ze flakduky které chtěl zvracet ale naštít jsem to koupil další vodku aby utlumil kocovinu pak z Prahy do NM malém jsem usnul, tak jsem hned otevřel oči a
151	Nejlepší prázdninový den <p>, které jsem prožít pod laní trapas tento roku, i horší až nejlepší zážitek mého života, tak bylo 24. srpence 2010, kdy jsem měl setkání přátel v NM pak rovnou na menší město koňské vesnice a pak edem jsme objednali mě-ní soukro	tak	tam setkali všechny vichni byli chlapy až tři holky, večer kolem desátou hodin jsme to začali menší hru a k tomu alkohol, večer bylo lově nezlob se!
153	Moje rodiče plánovali na dovolenou do NM, protože v NM bydlí moje sestřenice a teta.	tak	jsme jeli autem asi hodin.
155	Konec srpna jsem se vrátila do Prahy domů.	Tak	, jsem se těšila na požití.
156	Pokole moc se mě vbec nechutnalo oběd v jídelně. Byli tam samé mastné jídlo.	tak	jsem chodila do obchodu si kupovat jiné jídlo.
156	Potom najednou přišla velká bouřka,	tak	ten mufl umřít, protože nebyl zvyklý na bouřku a potom i maminka uměla, měla problémy
156	Doma jsem nemohla balit dárkovým papírem, protože jsem měla zlomenou ruku,	tak	<...>i pomáhala mladší sestra.
156	Vařila asi 10 minut,	tak	potom je ochutnejte, jestli jsou ufl dobré.
156	Nemohl najít cestu zpátky domů po válce, protože vichni na válce byli mrtví,	tak	nikdo mu nemohl pomoci.
157	Moje přítelkyně jela do česka do Paray a já jsem chtěla taky, ale nemohl jsem kvůli vedoucím pekárny	tak	jsem omluvil svým přítelkyni, že nemohu letět<...> do česka.
157	Vředycky jsem se snil jezdit na Slovensko za příbuzným,	tak	doufám že přetí prázdniny se splní měj sen jet na Slovensko, na ryby s rodičema atd.
163	Reditelka mlčela	tak	jsem dal dotazník z 9 tříd a dvě holky jsou neslyšící a chytrá a ostatní nedoslýchavý je normální úroveň a někdy nízká úroveň.
163	Například domovní mládeže jeden kluk	tak	asi ten kluk sám se bojuje o život, a bojuje

	nemá rodi ani rodinu,		ho o budoucnost o rodinu.
163	Jsem dostudoval na střední škole ve NM a jsem spal na internátu, ale opravdu na internátu pro mě nezvyklé, kvůli je tam vychovatelka a podle ní následuje mě, ale já neposloucha vychovatele, protože na internátu jsou přísná pravidla, a já to neznám pravi	Tak	jsem musel moc naučit podle pravidla na internátu a také musím poslouchat vychovatele.
163	No, dříve je to nebylo ani předtím ZJ, to bylo až později v roce 2000	tak	to nevím, vůbec jsem o neslyšeli.
164	Pracuje v továrně na výrobu hodinek.	Tak	začal hledat neslyšící Indové, aby mohl založit klub neslyšících.
167	AAAAAAAAA	tak	jsem úplně zapomel s přílohou, tak poslu znovu.
167	AAAAAAAAA tak jsem úplně zapomel s přílohou,	tak	poslu znovu.

Příloha 7.6 Výpovědi s fle

autor			
1	Prosím tě, právě jsem setkala na ulici s NJ spolu mluvili a pospíchali	fle	nestihnout u tramvaje ona říkala a přijela navštívu jsem říkala NJ fle nemáme číslo mobilu ona říkala fle má číslo mobilu tebe.
1	NJ, jsem překvapila	fle	tvůj otec uměl upírný sousrant.
5	Proto včera jsem ti psal o filmu	fle	zajímavý rozdíl o vku.
9	Další kamaradky jsem posílala,	fle	jich nevyhovují.
10	Dobrý večer, omlouvám se	fle	nemůžu jít na tanec, protože marodím 3 týdny.
11	Konečně se mi podařilo uložít NJ fotky z flashu disku na pc, ale teď mám problém,	fle	mi nejdou poslat fotky.
14	Moc Vám omlouvám,	fle	stykam furt problémy ze zkoušky a opravuju domácí úkoly z cesty přes 30 zprav.
19	Tak včera jsem vyřídil na studijní oddělení, že jsem postoupil do druhého ročníku, tak jsem dost velice rád, ale teď dneska zase mám smůlu,	ze	jsem byl doktorovi na uši, že levé ucho mám zanet a sakra, ale hlavně brzo zdravím
19	Ahoj, Omlouvám se,	fle	tak píšu později, přiliš mám hodně úkolů i seminární práci, a mám málo času
20	NJ má noha je sadra,	ze	leží v nemocnici a zítra bude operace.
24	Ja divím,	ze	US jsou potichu?
25	Jsem zvědavá,	fle	státní maturita tam bude ústní a pro neslyšící chat jestli to funguje nebo ne.
25	Na oslavu bude místo u nás doma v NM, nemusíte se bát,	fle	doprava z Prahy do NM dost velmi výborné spojení.
28	Moc se chválím,	fle	studenti mají moc přínosné přípravy na ples.
28	Slyšící studentka se ptala,	fle	pacient s tlumem nice jít k gynekologii?
29	Musím ji pochválit,	fle	vybrala dobře
38	Vážený pane editeli, rádi bychom Vám nejprve poděkovali,	fle	jsste nás pozvali na konkurzní řízení a vyhlášení písemnou formou o umístění vhodného kandidáta jako doporučení charakteru pro zřizovatele a dovolujeme si zároveň odvolat rozhodnutí o vhodných kandidátech na 3. místo Bc. NJ NP a 4. místo Mgr. NJ NP na
40	Na praxi je opravdu hrozná jsem spokojená a jsem ráda,	fle	vedoucí mi pomáhala i ochotná pomalu odevírá pro mě lefťák rozum l odevírá.
44	Chci jen říct, abyste nebrali jídlo na večer, NN je hodná,	ze	nam nakoupí jídlo a uvarí z toho večer (kterou pak samo zaplatíme, ale vyjde nám to levněji a bude to teplo jídlo).
50	Dobrý den, dostala jsem v poradku a měla jsem vám omluvit	ze	jsem vám hned neodpověděla.
57	pak někdo zaluje na moje rodiče,	ze	vase dcera má holku a je lesbá..
60	Byla jsem zoufalá,	fle	chtěla aby holky byly splnily na přání k Ježíšku.
60	S manželem byli jsme rádi	fle	holky byly šťastné a jejich splnění přání k Ježíšku.
69	Ale jsem fakt – šťastná,	fle	ty mě dáš na vysvětlění.
73	Mladý chlapec hrozně skákal a měl velkou radost,	fle	měl nový notebook.
73	Děkuji vám	fle	jsste mi poslali info
73	Blanka každým den –la hned brzo ráno do školy a zkontrolovat se jestli je tam nebo není viset podprda,	fle	Blanka nemá ráda prohrát ve sázce a má ráda vyhrát.

73	Pokud sázka Blanka vyhrájí tak ta podprsenka bude viset ve tíd s nádpisem a Blanka byla zoufála,	fle	je jejich oblíbená podprsenka.
73	Jsem moc rada,	fle	Ti mne dává detail oprava které jsou chyb.
73	Rodi e nesouhlasili,	fle	má sm la.
73	Ob byli nervy,	fle	cht li íct první, sed li se a objednali se capucino, ob nic nepokecali, úpln ticho.
73	Petr se rozhodl a zavolál na Blance, nakonec Blanka hned zvedla na hovor, ob hned se hádali,	fle	Petr chce ji íct první a Blanka taky cht la ho íct první.
73	Jsem spokojená,	fle	jste mi docela malý dopisaneek.
76	Ne esám se ho,	fle	má malé srsty.
79	Taky se t ím a také d kuji,	fle	jste si ud lal as se mnou domluvit.
82	Ale bu my rád	fle	má práce, neř sedím v doma a pobírám almuřny...
82	Rád	fle	uř za sebou Váno ní svátky, hlavn as aby zpomalí aby neute me zase do práce - makám si!
82	Ona musel mezi svátky chodím do práce jen v po. a út. pak zase volno, ale m l chudák	fle	byl chodím do -ichy ařl do 23. 12., ona má zbytek 14 dny dovolena a firma nepustí zbytek 14 dny dovolena a firma nepustí dovolena!
84	Ach ur it ,	fle	supí na mn nevid li.
84	Jeden p vodní zelené prasátko v-ím la a m lo radost,	fle	stádo m la zelená prasátka.
91	Byl jsem – astný,	fle	jsem byl v královské zem - v Anglii.
93	Takfle na internát bylo dobré,	fle	jsou tam hodn nesly-ící d ti, ale musím dodrřlovat pravidla, doma jsem cítl nejlíp, ale asto jsem chyb l fle jsem sám, ale asto jsem ve spole nosti nesly-ících, pak jsem cítl v pohod .
93	Jsem –astný,	fle	máme v rodinu nesly-cích.
93	Takfle na internát bylo dobré, fle jsou tam hodn nesly-ící d ti, ale musím dodrřlovat pravidla, doma jsem cítl nejlíp, ale asto jsem chyb l	fle	jsem sám, ale asto jsem ve spole nosti nesly-ících, pak jsem cítl v pohod .
94	. Byl jsem také p ekvapení,	fle	na-e bývalá paní vychovatelka NJ um la pouřřt i znakový jazyk.
94	Opravdu jsem cítl velmi dob e,	fle	kone n uřm řu voln znakovat.
94	Jsem trochu závislý na tlumo níka, protofle jsem velice rád,	fle	tlumo ník mi dal plné informace.
94	Kdyř jsme ve-el do nové -koly, byl jsem p ekvapený,	fle	ta nová -kola byla moderní a obrovská.
95	Tam je krásné,	fle	mohli jsme jezdit v klidu na kole do lesa a na túru.
99	D tí jsou dobré,	fle	d ti mají radost, n jaké sporty, n jaké hry, Vím pravdu, d ti neposlouchají rodi .
100	O nesly-ících tlumo nicích? Samoz ejm jim podporuji, a m řou p ekládat MZS nebo nap íklad. vystoupení (koncert, Podepsáno srdcem, atd.),	fle	nesly-ící m řou dokázat.
100	No, kařké organizace gratuluji,	fle	zvládají, a p eju jim, a řlouho vydrřří.
106	Byla radost,	fle	poprvé -la ve m st .
106	Ráno vzbudila a byla podivn ,	fle	jiné místo.
107	Sři jsme s mámou k doktorovi, doktor íkal jí máme, mám problém <...> byla za tyden jsme p isli do nemocnice, p řdu na opera ní sál, operoval řyly, to nepovedlo, protofle vzál sem <...>, doktor,	fle	bal aby neudusil.

108	Je-t jednou musím pod kovát,	fle	jsi mi moc pomohla a poradila v eském jazyce.
109	Byla jenom sen, díky, velbloude,	fle	si mi vzbudil.
109	A omlouval jsem,	fle	mám zpoždění a nehoda u Legií na most.
109	Vlak nastoupil, byl velice rád,	fle	si m fle ufl sednout a byl unavený, usnul.
109	A s tím začínalo mít problémy,	fle	brávala drogy.
109	Máme -t stí,	fle	jsme v aut . "
109	Její flivot byl tvrdé a byla odvážná,	fle	si tu cestu vybrala.
110	Mufl je moc p ekvapený,	fle	mamka <...>fl má na hlav jako ufo.
110	Syn se zesmutn l,	fle	otec ho nemá zájem.
110	Maminka na to uvid la, zlobila se i k i ela,	fle	otec Rudolf zapomn l ud lat pro manflku i pro syna Rudolfa ob d.
113	Spole n svými zelenými prasátky obarvily na zelenou. Zelené prasátko bylo – astné a	fle	se svými prasátky staly p átelé afl nato jsou ZELENÁ PRASÁTKA.
113	Za íná ^{TM} fl ing. Honza Scuber pracuje na kancelá i, p. Adélka Zílenková pracuje sete á ka na vedle –éfovi kancelá i, ona vřdy kařdý umí od Honzovi,	fle	to moc hezký mufl, <x> ona </x> protofle ona je kurva sete á ka, fle pracuje na po íta i, ^{TM} fl Honza ekl, fle kde papír s kreditem, ona ekla tam na karbienta.
113	^{TM} fl ing. Honza Scuber pracuje na kancelá i, p. Adélka Zílenková pracuje sete á ka na vedle –éfovi kancelá i, ona vřdy kařdý umí od Honzovi, fle to moc hezký mufl, protofle ona je kurva sete á ka,	fle	pracuje na po íta i, ^{TM} fl Honza ekl, fle kde papír s kreditem, ona ekla tam na karbienta.
113	^{TM} fl Honza, ekl dob e, pak on -okoval toto,	fle	Adélka má nahá.
113	Ov-em ostatní prasátka v jeho okolí nebyla ráda,	fle	je zelené.
113	barvu normálních prasátek, Ne, fle by nem lo rádu barvu normálních prasátek, fle r flová je také p kná barva, ale co m lo rádo, bylo,	fle	bylo rádo malinko jiné, malinko zvlá-tní.
113	Ne, fle by nem lo rádu barvu normálních prasátek, myslelo, fle r flová je také p kná barva, ale co m lo rádo, bylo,	fle	je zelené. fiárlila na n j a odstrkovala ho a d lala mu ze flivota peklo... <p> A
113	A to malé prasátko, to bylo stra-n rádo,	fle	je zelené.
113	barvu normálních prasátek, myslelo, fle r flová je také p kná barva, ale co m lo rádo, bylo,	fle	bylo rádo malinko jiné, malinko zvlá-tní.
113	A to malé prasátko, to bylo stra-n rádo,	fle	je zelené.
115	Tohle paní je skoro babi ka	fle	má t la je o-klivá a velkou mozku a divná postava, a vedle syn je moc malý a divné tva í jako skoro vep .
115	Zlobila se na manfla,	fle	je ten nepo ádek.
115	Má velké bricho,	fle	bude t hotná.
115	Mufl umí na manflku	fle	manflka blba povídá a jeho syn protivný fle mufl vřdy kou í a pije alkohol,.
115	Paní nadává	fle	mufl te na noviny a tam pustí na televizi.
115	Mufl umí na manflku fle manflka blba povídá a jeho syn protivný	fle	mufl vřdy kou í a pije alkohol,.
115	Syn je dost zvlá-tní, na-tvaní kluk,	fle	by byl na-tvanej na tatínka co d lá v obyvu.
119	Ahoj, omlouvam,	ze	dnes jsem nemohl nic delat.
119	Ahojky, omlouvam,	ze	pisu zpozdeny.
119	Jsem rád, fle jsem byl s tlumo ooVoo, opravdu je -ikovná,	fle	v-echo vy ídila, opravdu jsem spokojený, doufám fle kařdý nesly-ící budou spokojeni afl moc.
122	Pak jsem si nasrala sestru,	fle	m nechala doma samotné, protofle já se bojím sama v baráku u lesy. Tak pak jsem se rozhodla jet do Prahy za kamarádkou, afl na den jsem oznámila na-e zlobivé holky,

			fle jedu pry .
124	Jsem ráda	fle	by v po ádku!!!
124	Prav máme sm lu	fle	NJ je v nemocnici od n dele m la mrtvici ale slabé je-t po ád v nemocnici (má slabé otoky mozku).
124	Stále vzpomínám tebe te pí-u fax t	fle	ufl dlouho nenapsala.
125	Ptám Vás zda mám mofnost slevy,	fle	jsem trvalý zakazník.
129	Díky tomu z n kte í okolí jak mi posmívají,	fle	nesly-ím (znakují, chovam se divn , atd...) mohu tak zdokonalit svoji vlastnosti, nap . díky tomu nau ím jak lép chovat, jak ud lat kdyfl se d je n co co se mi nelíbí.
129	Posledních dobu podmínky pro nesly-ící zlep-í (samofrejm n které i zhor-í),	fle	mohu vyufflít i tlumo nici v n kolika mofnostech (online p es PC, sraz tam kde pot ebuju, atd.)
129	Zbyte n tak kolem sebe lidé íkají jak je to úflasný v c,	fle	dokaflé díky n mu uflivatel sly-et to, co sly-í jen b flné lidé bez sluchov vad.
131	Akorát on -el k m a jsem lekla, ale hned jsem k i ela,	fle	pomoc a ten kluk m znasil.
131	Jsem silené sokovala,	fle	ufl upln zm nil a ufl jsi mufl.
131	Ale jsem byla moc trapila,	ze	jsem kricela na vsem.
131	Budeme sami v pokoji, jsme m li moc radost,	fle	budeme sama v pokoji.
132	A také jsme m li -t stí,	fle	bylo krásné po así.
133	Mám rad ji velká nákupní centra,	fle	má výhodnou v t-í potraviny.
134	Byl poslední den,	fle	musely jsme se rozlou it v N mecku a ekaly jsme na vlaku za ty i hodiny, tak jsme -ly koupit dva jízdenky do Prahy, NJ2 vzala dva jízdenky do kabelky.
135	Omlouvám se Vám moc,	fle	nestihnu ud lat referát na zít ej-í hodinu.
135	Smáli jsme Petrovi,	fle	spadl na hn j.
136	Odborná praxe bylo velmi zajímavé,	fle	na-e -kola vyrobili orginální model (má p kné tvar a presné) a odborné praxe vyrobili od opravdové pacinet model, nap . není presné tvar
136	Ale mám problém,	fle	jsem musela nav-tivit nemocnou babi ku. Jsem nestihla p ipravit referát.
136	Afl naho e byl problém,	fle	táta cht l fotit foto, ale foto nefunguje.
136	Jsem moc radost,	fle	nesly-ící nebude u it literatura, kv li jsou moc eský jazyk, cizí jazyk a také znakový jazyk.
137	Ale zrovna mám sm lu,	fle	móje babi ka je váfln nemocná. Musím ji nav-t vovat a pomoct. Takflé asi nemohl bych stihnout dod lat referát na zít ek.
137	Byl jsem rád,	fle	mám dost zku-enost.
137	Va-e spole nost se mi zaujala,	fle	rád bych p ipojil na vá-tým.
137	Nejd íve jsem se bál,	fle	n kdo mohl neum t mluvit ani angli tinu, ale na-t stí mladá ekyn um la mluvit.
137	Babi ka nadávala	fle	-pína dovnit .
137	NJ1 skoro spadla do vody ale m la st stí	fle	nebyla spadnout do vody.
138	Mladý vysoký mufl m l nervy,	fle	se pak nyslí, lidé budou vysmívat.
138	í-ník si p inesl malé cappucino a najednou si zakopl koberec a vylil mu mladýmu vysokýmu muflvi cappucino a poté se velice omlouval,	fle	zakopl omylem.
139	Máma byla p ekvapená,	fle	jsem opravdu vyhráli a byla na nás py-ná..
143	Dobrý den paní u ítelko, <p> Omlouvám se,	fle	jsem v nemocnici.
145	Dobrý den pane NP, omlouvám se,	fle	o den jsem opozdil, nebo jsem ekal od

			lidí vyplněný dotazník, v čem jsem měl jen 15 vyplněných dotazníků.
146	Jeden starší neslyšící kluk byl pekečapený,	fle	uměl slyšet i mluvit, ale samozřejmě nezvykl jako pekečka.
146	Souhlasím, fle studenti, aby šli do školy, p řpravili z p ředem ty a hodn ě pot ěbují vzd ělání,	fle	co budoucní život společné lidých.
151	Nevěděl jsem to, ale byl jsem – astný,	fle	m ěcht ěla pekečapit.
160	N ěkdo zajem disco,	fle	m ěfete jet v disca v Karlova laze v metra Národa t ěda, ale platíte 60,- Kč.
160	Jsem moc –ok,	fle	on m ěl ěhál.
160	Roz–eli jsme. Trp ěla jsem,	fle	plakala jsem na postele.
161	Mn ě se l<...>b ělo v–ech<...> program, ale mn ě se n ěl ěb ělo,	fle	m ělo byl tanec.
161	Nesouhlasím,	fle	v pr ěci tr ěv ě dlouh ě hodiny, proto fle studenti pot ěbují se u ěit, odp ěv ět, u ěl ěvat s party.
163	A je–t ě V ěm za omluvu,	fle	V ěm pos ěl ěm za dom ěc ěho śkolu ozp ěf ědit snad p ě ěst m ěs ěm dod ělat co n ějd ěv.
163	reditelka riklala tohle nema smysl dotazniku a z ěci nebudou v ědi ani nebude rozumet, ale muzu p ěkl ědat do CZJ,	ze	oni budou rozumet znakov ěho jazyka.
163	Jsem dostudoval na st ědn ě –kolu ve NM a jsem spal na internat ě, ale opravdu na internat ě pro mn ě nezvykl, kv ěli je tam vychovatelka a po ěd n ěsleduje m ě,	fle	m ě neposloucha vychovatelce, proto fle na internat ě jsou p ě ěsn ě pravidla, a j ě ě ho nezn ěm pravidla.
163	Koleji m ěl jsem m ělem omdlel,	fle	je opravdu –k ěred ě pokoj ě ěk a je up ěln m ěl ě m ěsto, a ve spr– ě i z ěchod je společn ě ěk i kuchy ě, to jsem m ěl opravdu pekečapil.
164	To m ě zaj ěm ěv ělo,	fle	ty v ěrobky z ěd ěven ě p ědev– ěm n ěbytek jsou n ěsledn ě prod ěv ěny ve m ěst ě a vyd ěl ěv ě ě pen ěze z jej ěch prodeje plynou zp ět do –koly.
167	D ěkuji V ěm,	fle	jste m ě ozn ěmila SMS.
167	D ěkuji za smsky, to jsem r ěd,	fle	V ěm fungovalo video.
167	R ěd bych V ěm domluvit,	fle	jsem p ě ěhl ěs ěl na zkouzku v śter ě, a bych ěht ěl zru– ět CC. CC. 2010, proto fle j ě jsem nemohl st ěhnout na u ěn ě.
167	Omlouv ěm se V ěm,	fle	tak te p ě– ě.
167	Omlouv ěm se,	fle	tak jsem pos ělal ozp ěz ědit.

Příloha 8.6 Výpovědi s proto

autor			
1	NJ, díky za sms, pro nepi-ete m to divne,	proto	neciti zvonek doma rad-i meusíme m napsát sms alespo v dela.
1	Aby zbyte n starosti a hlídat,	proto	klid injekce.
1	Opravdu jsem po ád spolu jsem NJ stále vzpomínám mám ho moc ráda,	proto	nezvykle prazdne doma s psem NJ.
2	Nic se nestalo, já se myslela jsi v Pe kach.	Proto	ptám se v kolik hod bude–doma?
5	ty myslí–, fle stále d lám tebe, ale nedelam.	Proto	v era jsem ti psál o filmu fle zajímav rozdíl o v ku.
6	Ahoj NN, Necht la bys se mnou jet na kole zítra nebo v ned li (nap . Prokopské údolí). Mohli taky vypráv t....	Proto	ufl mám kolo, který minulý víkend jsem p ívezl do Prahy moje kolo.....
7	Hezký den vám p ejí, d kuji moc za fotky, dnes jsem p i-la d ív do práce, jenom	proto	abych se podívala na fotky.
17	muj mocku a revlex testovat na interni ne pisichateri mam cronicki angina bronchin	proto	ten test.
17	Ka di invalidu organisace umi sammluv po hluchy je to velimte te ka	proto	moc lidu mluv hluch jak Hlopa.
17	Va ne pani habova! prosim pi-t my ja nesem total hluchy aspatne mluv u-ni leka mie napi–	proto	nesm idim auto.
18	To je problém, fle to vzniká komunika ní bariéra,	proto	sly-ící u ítelé moc dob e neznakuje.
18	Sly-ící u ítelé nerozumí, co eknou (znakují) d ti,	proto	to není 100% komunikace interakce.
22	T eba pomáhám párkrát do roka jako masér, sch ze NO - to nevadí ud lám rád, pár dny pauzu od u ení nevadí, ale tohle práce tréninkový deník je pot eba celý rok kontrolovat a	proto	m nevyhovuje.
23	Tím flurnalistiky automatický vřdy kopíruje co p vodn text	proto	náhodou chytí z d íve slovo hluchon mý, zkopíruje a dále pouflívá hluchon mý.
23	P ed 10 lety flurnalistiky vřdy respektuje " Svoboda " ale v sou asném dob ufl v opa ném respektuje " Zisk "	proto	ufl je problém.
24	Kdyz nedoslyslave vidi, ze tam skola ve NO maji plno deti ukazovat, to znamena parti neslyscici skupiny.... Tak	proto	asi nedoslychave invaze do neslyscici....
24	Jak mam vysvetlit? Ja prikklad : chce zalozit Cesky svaz hluchonemich?	proto	cesky stat vahat je to rozdíl hluchonemi nebo neslyscici?
24	Tlumocnici maji vlastni eticky kodex (podle komory) jsou falesne. Tak	proto	kazdy tlumocnik nechce " socialni pomahat ", ale tlumocnik dostate penize od statu, od MPSV, to je socialni?
36	NESLYTÍM, V BEC NEREAGUJE, POUZE ZRAK,	PROTO	CO JE.
38	My dva máme podobné názory,	proto	rádi bychom dávali informace, nebo my jsme od narození nesly-ící a máme zku-enosti, jak vypadaly vzd lávání sluchov postiflených.
40	Na praxi m zájíma nové materiály i znalosti a v bec jsem neznala práce a	proto	jsem ráda poznala nau ít jak správn postup.
40	Opravdu byla jsem spokojená na hotelu a lidé m li sympatické a m toleran ní, kdyfl jsem nesly-ící, ale pro m nejhor-í v kuchyni, proto fle to bylo hodn lidé a musela jsem sp chat a nikdy jsem neodpo ívala,	proto	asto m la jsem unavená.

41	Na plese se mi nelíbilo, proto fle moje spolufla ka NJ2 musela pracovat s fotografií a m la tolik starostí.	proto	ji mrz la, fle nemohla dívat na v-echny programy.
41	D lám váječný salát,	proto	je zdravá výfliva a pat í do mého nejoblíbn j-ího jídla a je vhodná pro snídán .
42	Skryté titulky pro mn je d leflitá vnímat nové slova	proto	sly-ící ásto poslouchá kdekoliv v-em radio, televize.
42	Nesly-ící nem fle poslouchat radio	proto	nesly-í.
43	SignWriting je vyuflitelný pro procvi ení a porozum ní k tení n jakého výkladu, které má problém v t-ina nesly-ících d tí i dosp lých v mluveném jazyce.	Proto	napomáhá se jim zbourat problém (Fikejs, 2005).
45	Ale u eského jazyka je pro n velmi náro n u ít, já s kolegyni NJ víme, fle každé flák je jiný se svým handicapem, krom NJ, která nemá sv j mate ský jazyk ru-tinu,	proto	se u í eský jazyk velmi obtíflné.
47	Být hladký srst.	Proto	jsem musela p ínést -t átko na vy-et ení a veteriná ka mu vy-et íla.
48	Byli bát se, protofle bou ka je nebezpe n<...>.	Proto	lidé rad-i z stavat doma.
48	Byli lidé plakat a smutný,	proto	nemájí bydlí.
48	Otec íkal fle budeme p ípravovat v ci v batohu, protofle pojedeme do Slovenska a tam bude <...>hry ale krásn<...> v p írod .	proto	budeme zabalit si v ci.
55	Lepsi pred libim,	proto	chci s tebou pribuzny, hehe
56	Ten mu zavolal, fle se omlouvá p íjde o mnohem pozd ji z d vodu silné sn flení, silnice se kloufle,	proto	musí jet velice pomalu.
58	Chvala Buho za to ze ze Jezisnarodil a zemrel.	Proto	mame vecny zivot.
63	P. S. ja pisu	proto	aby NJ vedela oc tu jde <*>
69	Vfldy jsem sbírala nové slovní zásoby a neumím se skládat sloflitou v tu a	proto	pí-u vfldy jednoduchou.
69	Tohle je pro m d leflit j-í. <*> A	proto	m to vadilo.
73	Jessica je v -oku a chce trápit v jejím flivot a to je velká chyba.	Proto	ona -patn najde n jaký partner.
74	Dobry den, moc m mrzí, fle jsem nemohla ú astnit tane ní workshop, nebo v era m bylo h , celá rodina m la virózu - st evní ch ípku, dneska m bylo líp, ale je-t jsem slabá.	Proto	nemohu p íjít.
77	Ahoj lidi ky (krome -efka), prosim vam, fle po pridani fotky pred psani texty, prosim vam, fle pred psani napi-te " maso " nebo lehce jidlo nebo sladkost nebo...,	proto	-etri as uloflení fotky na ruzne soubory " maso, polevky,... pro raj e fotky, abychom nemusela ztratit as teni texty recepty.
87	Ze zam stnavatel nechce odpov dnost v p ípad úrazu zam stnance	proto	nesly-ící.
87	My jsme nesly-ící zam stnanci z stáváme jen d lnici a já nem flu p estoupit na nad ízení	proto	jsem nesly-ící - (problém komunikace pozn. red.), jen zachovává stejná z stává d lnice.
87	My ob dv nesly-ící s nevlastního bráchou jsme nejvíce námitky v práci	proto	máme mnohaletý zku-enost práce proto my co víme.
87	My ob dv nesly-ící s nevlastního bráchou jsme nejvíce námitky v práci proto máme mnohaletý zku-enost práce	proto	my co víme.
88	P íhlásil jsem se, ale u ítelka z Hradci Králové, která mn znala a odmítla mn .	Proto	v d la, fle anglicky umím dob e.

88	Neobvyklý den je čtvrtek,	proto	netradi ní v úbec a naposledy akce byli asi před deset lety.
88	Přihlásil jsem se, ale učitelka z Hradce Králové, která mně znala a odmítla mně.	Proto	v důl, že anglicky umím dobře.
90	Áááá, to zelené prasátko seřfalo –penát, ne trávu.	Proto	–penát dává sílu.
91	Dlouho jsem tě neviděl už skoro rok,	proto	raději ti napíšu milý dopis.
91	Nejdříve jsem měl pronájem v NM, který jsem vzdal, nebo byl drahý,	proto	jsem se přestěhoval do NM.
94	Na –kola se vracela jepti –kám.	Proto	jsme se museli odstěhovat do města v Olomouci.
94	Když maminka mě rodila, byla nemocná a měla horečku.	Proto	musel jsem přestat pít mléko z vlastní matky.
94	Do mateřské –koly jsem chodil na Svatém Kopečku až k první stupni. Pak v Olomouci.	Proto	rodiče doufali, abych dobře mluvil, abych dobře komunikoval se slyšícími.
94	Hlavní prarodiče vadí, že jsem neslyšící, protože neslyšící mají vždy problémy s komunikací, těžko najít práci apod. Tak	proto	rodiče mě poslal do –koly pro sluchové postižené, které se tam jen mluvili tzn. orální včetně vzdělání.
95	Ale můj sportovní výkon byl normální,	proto	jsem nemohl jet dříve, jak ostatní děti.
95	Sportoval jsem atletiku, kočkovou s holky, protože holky byly málo, potěbují hrát a vytvořit 2 týmy. Tam jsem	proto	připojil.
95	Běh 100 metrů jsem byl dobrý a u skoku do výšky jsem skákal dobře	proto	ty jsem dostal na 2. místě a u plavání jsem také dostal 2 medaile za kraul a prsa.
97	Ale moc ne, ně které lidé nechtějí svůj flivot,	proto	chtějí skončit svůj flivot.
100	Protože neslyšící má práci, a ke sportu jde jen dobrovolně.	Proto	nemá výkon, tomu nedivím.
108	Je –taky se někdy jsi opakoval o českém jazyce, <...>	proto	mě se trošku nelíbí.
108	Ufo spletl jména	proto	děda dostal sukni s vložky a babička dostala tlusté brýle a časopisy PLAYBOY.
110	Má hodně vlasy a dlouhý a velký nos.	Proto	jeho táta má stejné dlouhý a velký nos jako syn. Je dědine.
110	Oni měli syna v tom tlustý měl sedět a četli noviny a mufla fena přeli domů a koukali se na syna protože koukal a opije víno protože on je neplnoletý.	Proto	byli na –tvanej na syna.
114	Ahoj fanouky, laskavě prosím vás, že přidáte jen 1 foto kolafl maximalně 12obrazky,	proto	NJ mě pošťadala, že udělá stahovat na www rajeti.
115	že maminka má málo vlasy,	proto	v úbec nenýla vlasy.
115	Pozor syn ho zlý na kouku,	proto	chce soud brát kouku.
115	Tatínek pořád líný jako blbý,	proto	má 100 kg.
121	V neděli Dáři otec hrozný atd.	proto	snažila bránit Dária hodně zklamala.
122	Ten po ní vzrušoval,	proto	chtěl znásilnit.
124	Stejně nic nepřidá víc peněz o vyplátu ty poznáte a nevěřte –eť smutný	proto	bojí skončit smlouvou o firmu kanceláři.
128	Podívali jsme s miminkem v nemocnici. Zpět do domova, a	proto	měl novorozence a jsme byli v hospodě na celým noci.
128	Přijel s dětmi k babičce, a	proto	měl novorozený a už celkem 9 měsíců.
132	A to je dobré mít knířky. Také musíme se učit –etinu v hodině. Tak	proto	je nejdříve –í s komunikací na světě.
134	Tak chci pravidelně chodit do arovny, protože fle se mi moc líbí, jak vypadá v arovni a někdy mi pomůže přestat nervy,	proto	toto místo je moje oblíbené.
134	To je moje oblíbené jídlo protože fle mě táta naučil	proto	jsem odmíla kaflte.
134	Když jsem ve škole a někdy mám ústo	proto	potěbuju chodit do arovny a v arovni mi

	nervy na u ení, proto fle m to nebaví, moc po ád se u ít jako dokola a nejde to p estat,		dává uvoln ní a klid.
136	Je moc –patné, proto fle nesly–ící neum li gramatika a	proto	museli psát na chatu.
136	Moje matka chodila na st ední –kolu a také d lá statní maturita.	proto	jako podobné vývoj jako p íbuzní.
136	A B.2. ó eský jazyk je trochu lep–í, ale my (nesly–ící) mají problém gramatika,	proto	museli zna ít správné v ta (gramatika).
137	Kdyfl jsem byl ve –kole, vřdycky jsme bavili se spoluřácky. Najednou na praxi jsem úpln byl sám.	proto	jsem víc v noval pracovat.
137	V–ichni studenti byli povinn u ást na odborné praxi,	proto	musel jsem jít na praxi.
138	Nechceme být jenom doma sedí u televizi,	proto	p emý–líme plánovat jen na skiareál v Ole–nicích a matka cht la na horách, jsou tam p kný výhled na krajinu, moc to cht la tam jet. Tak tatínek taky cht l a moc se mu líbí hory.
141	Ten vousatý správce nám v–íml a	proto	–el za námi.
142	V ervnu jsme s rodi í byli na tábo e O–íkov "Cvi ky pro psy".	proto	jsem cvi ili i bojovali se psem.
143	P emy–lela jsem aychom p<í >jdete k m . Kde? V motolu, 4. patro, ot –t ní l flko.	proto	chci aby vid t a povídat n co stalo.
144	Chodila do 9 t idy.	proto	musela vybrát obor na st edníh –kolu.
144	Akorát nastupovala jsem do prvního ro níku	proto	nejvíce jsem pouřřívala s po íta em.
146	V dob studenti uřl nejhor–í zd lání, protofle studenti chodí do práci a	proto	vřdy byli unavené a nepravili z p edm ty a nem li as.
146	Mi se líbí dovolená Tunisko, ale mi se nelíbí, kdyfl jsem nebyla spokojená kv li jednému –patnému i zlobivému velbouda a	proto	jsem ztratila modré brýle.
146	Studenti pot ebují vyd lavat z práci	Proto	studenti n kdy p eru–ít –kolu a koukají p ednost práci neřl –kola.
148	Nesly–ící mají vlastní p írození,	proto	zvykny odmali ka.
148	A rodi e pot ebují komunikovat, tak	proto	chce dávat na kochleární implantátu.
152	Kdyfl jsme doma, musela jsem vykoupit NJ, musela jsem dát hodn opatrñ , aby mi nekousl a	proto	nemá rád vody.
161	Kdyfl jsem vid la uřl celý řívot pamatuji.	Proto	hrozn den.
163	T eba ucitelka NP furt furt mluvi a neznakuje v bec a	proto	nic jsem moc nechapal, to je jedina zaporná.
164	Mnoho z nich má slabé vzd lání a jsou nezam stnání,	proto	elí mnoho problém m.

Příloha 9.6 Výpovědi s květinami

autor			
1	Pes NJ nemohla ufl chodit	květi	, klouby, také –patné dýchá, jinak srdce a dloha v-e OK.
1	Také si myslím, že je lep-i udlat sráz v praze	květi	ostatním dobré spojení a jídlu.
1	Já jsem budu zítra pojedou do peka	květi	kdo svatba bude oslava klub v Peka nesly-ích do veer jsem musí zstava klub chati ka spat a pak v osobtu bude p ipravení mám moc práce.
7	Promínte mi, máte to ve zv t-eném písmu, je to	květi	mamince aby si to p e etla.
15	POTOM TĚLI NA POLE VE ER BÁLI	KV LI	ZVÍ E.
16	A NAJEDNOU NJ4 A NN3 BYLY TAK POZADU	KV LI	MOOC BÁVÍÍ O ZBRAN , VÁLCE TYP
16	TĚLI JSME P TĚKY A NÁHODOU TAM JE BUS ZÁST. ŽE JEDE NA VÁPENKU PAK 8 KM VELKÁ JAVO INA, ALE TAK DLOUHO DOHADOVALI	KV LI	ASU ZPATKY ABYSME STIHLI NA UBYTKO NAKONEC JE CO?
18	Rozhovor se prob hl bezproblém, kluk nem l ani nervy	květi	kame e a byl mu jedno, když ho jsme natá eli, Kluk ani nem l problém s tením.
18	Jeho znakový jazyk byl normální, ale s tením m l problém, málo rozum l s e-tinou	květi	minulé –kole.
18	Lu ák dostal flutou kartu v 63. minutách	květi	faulu na Zrne kovi vzadu.
18	Po chvíli Zlín-tí dostali dal-í karty	květi	fauly a nesportovním chování.
19	Ahoj NJ, Jak se vede? Ujde mi to, vim, ze jsem slibil napsat na mailu,	květi	tomu na vysokou skolu ci postupne do druhého ro níku.
19	Dneska před chvílou jsem spal, protože jsem mel moc utahany,	květi	vcera jsem nemohl spat a nemel jsem moc naladu a spabou sen.
19	Ahoj NJ, Kone n , te pí-u na mailem po tob a m l jsem málo asu,	květi	studuju na vysokou –kolu v Praze CNES
22	Teprve tu mail a p edtím dny nem l jsem as	květi	–kolám.
24	Davno jsem doporučil p. NJ NP (znas to), ze Masarykovo univerzita, kdo neslysici studenti programovat muze vytvorit pro NeslysiciCZ,	květi	baklarske prace nebo diplomova prace.
28	Ten student kon í ve výuce od 18.... hodin ve er, ale nesta í na p ípravu,	květi	testu í zkou-ce.
29	Z ítilo se tady moflna květi mlze, nebo	květi	sráfkám ptaky, to je nej ast ji havárie = m j názor.
29	Z ítilo se tady moflna	květi	mlze, nebo květi sráfkám ptaky, to je nej ast ji havárie = m j názor.
33	Ufl po sn dli, ale museli odpo ítat	květi	b ícha pot ebuje klid a pozd jí sbalit v ci do batohu.
37	Proto on ud lal květi	květi	o estení h íchu lidí na celý sv t.
47	Dal-í týden jdu vy-et it k veteriná ky	květi	pejskovi.
48	Rodi e jdeme na hory ale stalo	květi	matce byla zrátit mapu.
48	Otec povídá lep-í dob e oble ení ale neř teplo	květi	tam budme vedro a taky rad-i vezmou venku boty pro sport nebo turista.
52	Nové novinky na listopad budou, máme jen problém s p ekladem do eského jazyka, n kdo nemá as p ekladat, musíme	květi	ni ekat.
64	V prosinci máma s d tmi musely do Moskvy,	květi	r zné doklady
64	Po 9 m síce rodi e p íjeli do Kyrgyzstánu	květi	d tem, vzali d tem a se vrátili společ n do

			eské republiky.
73	Ob as ne– astná a smutná,	kv li	problém matematiku.
88	Babybox f<...>je,	kv li	bezradné matky své d ti odkládají mén p íhodných místech nebo dokonce zabíjejí, zachrana íivota dít .
88	Napí–u ti,	kv li	d íve ty chodí–na na–em –kole.
92	Skoro nemohl ufl chodit,	kv li	kloubum a starim.
94	V zá í jsem nastoupil do prvního ro níku, hned první týden jsme byli v turistickém kurzu na Třmav .	Kv li	tomu, fle bychom tam m li mořnost seznámit se star–ími studenty.
94	V zá í ve t etím ro níku jsme museli jít na turistickém kurzu	kv li	seznámení nových ro níku.
94	Ve tvrtém ro níku také jsme museli jít na turistickém kurzu, zas	kv li	seznámení nových student , turistický kurz se konal v zá í v Ji etín pod Jedlovou na Krkono–sku.
98	Pozd ve er p ijela NJ7	kv li	té vej–ce.
102	ahoj NJ, jde–zítra na ples? pot ebuji si domluvit s tebou	kvuli	rozhovoru do as.
106	Protofle jsem idiot,	kvůli	jsem drog na notebook, kdyfl bez notebook budu víc nervy
106	moc se te–ím, ale notebook tam napsal <o> Jsem ufl nespokojný,	kv li	notebook tam hr za Window 7.
109	Sv t je ufl tak daleko, fle i po íta e neboli roboti operují za léka e a	kv li	nim se dají provád t i slořit j–í operace.
109	Ale myslím, fle to	kv li	tomu mé chování.
109	Jakub se ptal policisté, fle zastavili	kv li	tomu, odpov d li, fle ano
119	Musel jsem vybehat	kvuli	neocekavane muj tata.
119	Dlouha doba	kvuli	plice.
119	Tento tyden mel moc spatne na casu. Hrozne.	Kvuli	syn, kdo hldat. Zadne!
119	Ja nepojedes BERLIN odvolani	kvuli	stehovani jiné byt!
120	Dokto í doporu ují rodi m kochleární implantát a	kv li	tomu dob e vyd lávají za operaci.
122	D lala jsem jako grafiku	kv li	praxe.
124	Práv m volala fle pot ebujou práci ale já nemohu	kv li	–vagrova NJ pustí dnes dom ona nechodí musí vozít vozí ku.
124	Já nemocná беру prá–ky antibiotku	kv li	bylo hrozn ka–le te ufl méné ka–le ale po ád vyplívá hnisavé.
124	Manfler NJ taký kon í práci	kv li	mn to je hrozný.
124	Unie je malo nesly–ící a také líto fle NJ smutno sama bez král	kv li	manflerku ví . A co spolu dál NJ s král nebo skon í ufl nechodí???
129	Myslím, fle vynález vznikl jen	kvuli	pen zi.
129	A –patné je, fle dokáfle n kdy po ítá e zni it pomocí víry, cofl by pak majitele rozzu í, jednodu–e a brzko dojde ke závislosti,	kv li	Internetu mohou lidé ze–řlet, být psychicky nemocen, taky napaden vrahem, atd.
129	Nejenom sly–ící mysleli jinak, ale jsou taky i u nesly–ících, drb mezi nesly–ícími je v t–ína o tom co mezi sly–ícím týká (problémy	kv li	n j), nap . o deaflympiádád , jsou i nádavky, fle íivot s takovou vládou je nefér a hodn dal–ích.
129	Samofrejm ne, jsou taky spousta jako u výhod, nap íklad	kv li	tomu jsou lidé závisláci, mít po ád u sebe není dobré, –kodí zdraví, utrácení prachy za zasílání sms, hovory, n kdy p ekařf i p i komunikaci osobn .
131	Jsme –li do jest d, pak do Forum obchode,	kv lí	na obede.
131	Potom p ijde se mi bolest záda, zapesníku ruku a skrabe na ruka.	kv li	papir bylo moc ostré a kilo.
131	Dnes jsem dostala peníze,	kvůli	chci koupit snowboard nový pro freestyl.
132	Ale vydrřela jsem celý týden, nakonec týdně byli nemocní, teta z stala doma,	kv li	brigád , abych mohla jít do práce být zdravá!

	musela jim lé it, já musela jet dom , jinak od n ho taky chytnu a nechť la jsem být taky nemocná. Je to		
134	Pane, p í-tí týden mám dovolenu v Rusku, ale bohufel nem flu jet,	kv li	budu operovat na srdce.
135	Musím nav-tívit nemocnou babi ku, protofle má váfňou nemocu,	kv li	rakovinu.
136	Jsem moc radost, fle nesly-ící nebude u it literatura,	kv li	jsou moc eský jazyk, cizí jazyk a také znakový jazyk.
138	Pak by mohl odpo nout a relaxovat, málo jsem odpo íval doma,	kv li	úkoly od u ítelé.
141	Jinak to bylo super,	kv li	suprová Mexická jídla, které se nám chybí dodnes.
146	Mi se líbí dovolená Tunisko, ale mi se nelíbí, když jsem nebyla spokojená	kv li	jednému -patnému i zlobivému velbouda a proto jsem ztratila modré brýle.
146	Tam byl samé pou , ale jsem byla doufálá, protofle jsem ztratila modré brýle	kv li	velboud.
149	Mám lep-í statní maturita	kv li	má budou práce mufle ve sv te.
149	My jsme v ^{TV} édská tam trochu divn mesto	kv li	jiné m sto a ulice pro auto a kolo.
149	M j názor o statní maturit lep-í nefl bez statní maturita	kv li	bez statní maturita není p esn p edtím, není p edtím obor a statní maturita vzor má obor p edtím.
149	Kdyfl bez statní maturita takfle není vzor	kv li	p edtím t flko a lehké.
152	Nemám ráda Vánoce, protofle jsem musela utrácet peníze	kv li	dárk m.
153	Pak druhý den ufl jsme museli jet dom	kv li	zítra ráno musíme jít do práce stejné FiFi ale vydrflíme hlavn práce.
156	M li jsme tam jen	kv li	odbornou praxi a ne dovolenou.
157	Moje p ítelkyn jela do ecka do Paray a já jsem cht l taky, ale nemohl jsem	kv li	vedoucím pekárny tak jsem omluvil svým p ítelkyni, fle nem flu lét<...> do ecka.
163	Jsem dostudoval na st ední -kolu ve NM a jsem spal na internat , ale opravdu na internat pro mn nezvykl,	kvuli	je tam vychovatelka a po ad nasleduje m , fle m neposloucha vychovatelce, protofle na internat jsou p ísné pravidla, a já ho neznám pravidla.

Příloha . 10 o Výpovědi s asyndetickým spojením v textu

autor	
5	Koříčko, prosím te, nezlobí se na mě, Já nedělám spolu chodit ani romantickou lasku pouze kamaradství. ty myslíš-, fle stále dělám tebe,
25	Jsme se lekli a křikeli jsme, ta dráha ujela za 2 sekundy 150 km/h rychlosti!
26	Mluvil jsem vyprávět o práci nejhorší soutěže fle nejlépe jiné lide. Věchní lidé posmívali na mě.
40	Byla jsem na odborné praxi. Poté bovala jsem sbírat zkušenost a jak vypadá pacienty, které pacient vlastní zuby musí vyhovuje <...>arevy umělé zuby.
41	Ahoj milá NJ, <p> vím, fle jsi mi psala SMS a e-mail, který jsem Ti nemohl hned odepisovat, protože ve středě lyžoval jsem na Šacovce, a posledně lyžoval jsem rychle, mě jsem k němu nohu, nemohl jsem brzdit a dostal jsem smůlu, fle mě jsem levou nohou.
41	Hledal jsem brigádu na přepisování textů do PC, ale našel můj bratr našel tu pozici na brigádu a mě vzali, mě jsem velkou radost.
41	Mrzelo mě to, fle jsem nezúčastnil na Valentýnském maturitním plese, chtěl bych rozloučit studenty, kteří končí v letošním školním ročníku.
41	Na ples se mi nelíbilo, protože moje spolužačka NJ2 musela pracovat s fotografií a měla tolik starostí. Proto ji mrzelo, fle nemohla dívat na věchny programy. Doporučil bych ples objednat někomu, aby pracoval třeba s fotografií, aby studenti byli spokojeni a mohli využívat vlastní čas na ples.
41	Lepší místo v mém životě je na táboře v Maďarsku. Na táboře v Maďarsku je bazén, písčivá hřiště na volejbal a fotbal, fotbal, les, táborák.
70	Kontrola dle ti na oblečení po adrenálinu. Venku moc mráz.
73	Petr neměl odvážný, neudělal to, musel zaplátnout.
75	Srpen bylo horko po asi kafldý den jsem chodila na bazenu a jsem plavala do vody, ...
78	Jednoho dne když jsem spala a taky nemohla jsem usnout měla jsem nervy z potření.
94	Jsem skoro zaneprázdněný, chodím na auto-kolu, chodím na kolení budoucího lektora, píšipravím a píšu maturitní otázky, apod.
115	Ověm, mufl se lekne, jako nečeká na to, fle přijdou brzy
116	Pojedu na aquapark. zabava
122	Volala policie a sanitka. Ten byl krvacen a zraněn.
123	Spala jsem do 19. srpna, mě nechtělo jet domů. U mě bylo moc sranda
123	Venku byla zima a spousta sněhu na louce. Kluci vzali rukavice, šepice a šalu.
128	Ve škole jsme šli do hospody restauraci a strejda s přítelkou jeli autem do nemocnice NM přítelka mě la novorozence a miminko je kluk jménem NJ.
131	Já neupěchukroví. Mě se nebavím, ale jím cukroví a nejraději jím prsten a vosí.
131	Moje máma každý rok přece cukroví, ale rázný klid vždy 15 x. Její oblíbené pečivo cukroví.
131	Pak jsme už šli domů a poraděme krasně vzpomínka, to bylo moc srandy.
134	Jinak se mi vůbec nelíbí, kteří byli opilí, moc chlastali, no fuj.
134	To je moje oblíbené jídlo protože mě táta mě naučil proto jsem odmítl kašlete. Pořád vařím doma. Taky je to jednoduché.
135	Student bude mít zklamaný. Ministrstvo škola jsou tvrdí.
136	Ale mám problém, fle jsem musela navštívit nemocnou babičku. Jsem nestihla připsat referát.
137	Proč je pro mě těžké uměleckou podobu českého jazyka? Potřebujeme komunikaci pro lidi.
137	Ale zrovna mám smůlu, fle moje babička je vážně nemocná. Musím ji navštívit a pomoci. Takže asi nemohl bych stihnout dodělat referát na zítřek.
137	Domnívám se, fle bych mohl získat mnoho zkušenosti, rád bych tuto práci užímal.
137	Ale najednou mi zmizel táta, byl jsem sám uprostřed lesa.
137	Má sestra nemocnice byla stala 21x kryet a nemocná.
138	Jinak za 2 dny už jsem byl v pohodě kolegyně je pořád se mnou, zvykl jsem komunikace.
138	Vánoční zvyky občas nedodržujeme, chceme vlastní zvyky.
138	Pro mě Vánoce je normální, už nejsem dítě, znám jaké tradice jsou Vánoce v Česku a dárky jsou stejné dokola celý svět i narozeniny.
138	Nechceme být jenom doma sedět u televizi, proto přemýšlíme plánovat jen na skiareál v Olešnicích a matka chtěla na horách, jsou tam překrásný výhled na krajinu, moc to chtěla tam jet. Tak tatínek taky chtěl a moc se mu líbí hory.
141	Křikeli jsme a utekli do ticha. Báli jsme, fle to byl duch.

141	Ten místo se stále rád vracím, mám tam plno vzpomínek , které se ufl tady nedá psát. Profil jsem tam afl moc.
142	Plavali jsme kon . M li mokré nohy.
142	Potom jsem jeli dom , já jsem m la nohy jako led. Já jsem rychle -la dom .
144	V roce 2012 Vánoce moji rodi e nem li dost peněz, protofle m li splátky. Pochopila jsem fle nedostala jsem dárek.
144	M la dost nervozní. Neum la znákový jazyk.
146	N kolik dn ufl povedl sly-et i postupn mluvit, asi um l mluvit p t slov. Rodi e m li radost.
148	Ano, víme, Chceme jet v Machovo jeze e. Tam jsou velmi krásné p írody a erstvý vzduch.
148	A já myslím, fle nebylo to dobré. Lep-í vlastní rozhoduje, co chce.
148	Pro m lep-í nesly-ící spokojená.
150	Jsem radost body 854 z boxem.
150	Ufl doma jsme, ale jen pes mámoc rádosl a fat, dál se jsem pro tebou jíst, pes má hodn hladový.
151	POKOVANÁ, NA zdi od stropu je vid t mnoho ervené barvy í
151	Ve er rozhod dom , za t i dní dodál jsem záchvát potífle zlu ník, byl jsem v memocni<...> na 2 dní.
151	Dobrý den, cht l bych rezervovat na den 23. kv tna 2015 v 15 hodin dv místa na venkovní zahrádce. Uspo ádám oslavu pro své kamarády.
151	Po nemocnici za týden jsme jeli rodinné "dovolená" krom otec a matka s námi nebyli, m li jiný plany , tak jsem vzal holku k sob a tam jsme strávily týden, po po týdne (zrovna skoro konce ervence), musel jít do nemocnici pak zítra ráno v 11 h za alo operovat zlu ník, za p t dní m pustili dom , na dal-í p t dnech musel odstranit ni , pak zítra odjezd do Phy (Praha) Praze jsme setkali své p atele, muselo organizova<...> pak odjeli z Prahy do Mnüchova, hledali jsme kde budem ráno na turu do hor.
151	Ja bych tam hodnotil za jedni ku. Praxe p ineslo nové trp livosti, nov v ci díky tom co jsem u il ve -kole a výplata za práci.
152	Spolu sed li v ajovn , které byl jako soukromný kabinet, pracovníci je nevid li.
152	Vstávala jsem pozd , musela jsem rychle obléct a vzala jsem longboard.
152	Nic jsem nesoust edila, protofle jsem byla nervózní, skoro jsem zapomn la vystoupit.
152	V-ímla jsem podivné barvy v boud . Vytrhala jsem n jaké v ci z boudy.
152	Ufl byl ve er, jely jsme do Prahy a NP3 jel do vesnici.
153	Pozdravil jsem rodi em pak domluvil jsem s rodi em co bude d lát dál-í jsem chtel jit do práce stejn nejsem liný jak cikan.
154	Pojedeme do Lipna, tam je krásná p íroda, navíc má ulice pro cyklisty.
156	Na internetu moc nejsou ukázky, jak to vypadá pokoj Mohla byste mi poslat p ílohu na email?
156	Po -kole moc se m v bec nechutnalo ob d v jídeln . Byli tam samé mastné jídlo. Tak jsem chodila do obchodu si kupovat jiné jídlo.
156	Potom najednou p i-la velká bou ka, tak ten mufl umrtit, protofle nebyl zvyklý na bou ku a potom i maminka um ela, m la problémy
158	Jsem byl moc nervy, auto rozbit na motorka , ale funuje start auto.
161	Nevýhoda je dne-ní doba moderní po íta a n co zajímavého, n které studenti zapomínají -kolu a u ení. Nemají víc vzd laní. M flou se stát litovat -kolu.
161	Po -kole studenti chodí do práce. Pot ebují peníze na budoucí flivot a víc zku-enost.

Příloha . 11 ó Výpovědi s pro

autor			
1	Ahoj NJ!	Pro	mi nepí-ete mi sms jsem posílá sms tebe po ád nedoru eno zprávu pro ?? Prosím napi-mi odpov sms.
1	NJ!	Pro	m neodpovídá-? Stydí-se? jen chci věd t pravdu.
1	NC. Jsem letnany, podívat vila, teď sráz NP	Pro	? Stalo se něco?
1	NJ, díky za sms,	pro	nepí-ete m to divně, proto necítí zvonek doma rad-i meusíme m napsat sms alespo v dela.
1	Opravdu zbyte ně hadají s NJ a NJ fle m neve í. Ptám,	pro	jsi nedorucenu sms jestli m nelibíte sms?
1	Prov lep-í o d íve p ed m sms napi-te p fjedete ke mn ,	pro	m nic nepí-ete sms. Ja opravdu nic nevím. Opravdu zbyte ně hadají s NJ a NJ fle m neve í
1	Ahoj NJ! Pro mi nepí-ete mi sms jsem posílá sms tebe po ád nedoru eno zprávu	pro	?? Prosím napi-mi odpov sms.
1	NJ, stále ekám	pro	mi nepí-ete sms, myslím fle mate starosti mimo nebo va-i doma? Co delat ? Jsem tady venkov bavíme
1	NJ,	Pro	mi nepí-ete sms. myslím mám d vod o proti mn tak pi-mi NJ
1	NJ,	Pro	mi nepí-ete sms, myslím mám d vodu sms, myslím mám d vodu oproti m tak pi-mi
2	Já ty dám 1000 Kč je-t dám ať po vyplatu.	Pro	jsi psala SMS. Pro NJ To si nedelej. Já budu taky psat SMS. Co jsi psala?
2	Ptám se jsi byl v NM u m ??	Pro	mi nepí-ete? Práv NJ1 a NJ2 m zlobila za tajila spolu v Praze.
4	NP jeho NJ tak p ekvapený on v bec neví a	pro	vypravuje-
11	Ntá mi kařdou chvílí zaseká. M to -tve,	pro	se zrovna najednou d je.
13	Ale pouřívám na internetu Mozilla Firefox. Ale	pro	to mi nejede?
13	ale já to nevím	pro	nejede mi to? Ale pouřívám na internetu Mozilla Firefox. Ale pro to mi nejede?
24	nedoslychave invaze do neslyšící.... Proc dnes invalidní důchod 1. stupen - každý neslyšící občan,	proc	ne 2. stupen? příklad : neslyšící (původně nedoslychave) - 1. stupen (lze komunikace,
24	to znamená partii neslyšící skupiny.... Tak proto asi nedoslychave invaze do neslyšící....	Proc	dnes invalidní důchod 1. stupen - každý neslyšící občan, proc ne 2. stupen? příklad : neslyšící
25	Je-t pro m není výhoda, fle tam není literaturu, opravdu pro nás je velmi -koda, abychom mohli znát o historii, fle my nevíme	pro	tam postaví sochy slavný autor.
25	Nic jsme se nezkořmali	pro	ta dráha jela jenom jedno kole ko?
29	Pak NJ4 n emu nechapala, zase ji odpov d la : "	Pro	není íslo 4 NN1 nakonec se styd la, se málem po urala Ale tone íslo
34	Ahoj NN! Prosím, odpov na dotazník(příloha).	Pro	? Já s kolegyní NJ NP d láme -kolní seminární práce, vybrali jsme jedno video NO, tam jsi znakovala
39	NJ NP) byli nesly-ící a <...>, pon vadfl festival filmu je pro nesly-ící. Netu-il jsem, nev d l jsem	pro	a byl jsem neschopný Vám to íct. Pravd podobn z tohoto d vodu film " NO " dostal t i ceny,
57	jenom mlčím.. teď už potřeť.. vázen už mám dost.. a vždy říká, že	proc	mám černé vlasy a kratky úplně jako chlapec.. a atd.. pak někdo zaluje na moji rodiče,

57	holku a je lesba.. pak moje mama em nadavat.. ja uplne vubec nechapu.. a	proc	to rika.. ja uz nastvana a vsechno.. vypada, ze neslysici delalai prokovuji aby, ze
57	prej ja chci nromalne.. to vzdy nejde.. nechapu to	proc	neslysici do delali a hloupisti..
61	NJ a jsem nesly-ící od narození. V sou asné dob jsem studentkou NO na NO a zam stnankyní jedné -koly.	Pro	jedu na tábor? Odmala jsem jezdívala na tábory. Vřdycky jsem se na n t -ila a ráda poznávala nové
73	Jeho p ítelkyn ufl -okuje a zeptá "	Pro	ona se líbí ti? " Kluk jí ekne, fle v bec nemiluji jí, chápe-?!
73	Jsem opravdu moc na-tvaná a chci vám zeptát,	pro	vy po ád zamilujete mého p ítele?
73	Chlapec m l -ok a hrozn val a íkal na to " Do prdele!	Pro	skara uzav ít jeho heslo?!? Budu tobe rozbít na v-em a hotovo!
77		Pro	" krome -efka " - nebot ona ma rozdeleni, ja lehce ulofila fotky na ruzne soubory.
83	podvodík, kdo chytrý, tak vydělal. Například stat Island byl velmi bohate a pracovali v pohode. Vite	proc	? Stat díky vydělávali od burzy, bankeri byli chytri. Ted bohuzel je zkracovany stat, protoze je svetova
87	9) Jste spokojená mzda? Chcete víc nebo mí a	pro	? Má benefity? <p> Opravdu jsem spokojený s mzdou a akorát.
87	3) Jste nevdí p estoupil na jinou práci nefl ve -kole a	pro	? <p> M v bec nevdí ale klempí pro m nemám odvahu práce ale alespo jsem získával vý ní list.
87	4) Kdyfl pracujete SAS a co zajímavého nesly-ící práce?	Pro	nem flete na vy-í post nesly-ícího zam stnanec?
88	Pro se v echách d lá tak málo pro zlep-ení komunikace ve znakovém jazyce?	Pro	se d lá tak málo pro nesly-ící d ti? D ti sly-ících rodi se v t-inou nesnaflili znakový jazyk nau ít
88	V t-ina nesly-ící d tí si gesty vymyslela a m to obvykle nedávalo m j smysl.	Pro	se v echách d lá tak málo pro zlep-ení komunikace ve znakovém jazyce?
88	Zeptal se v legraci : "	Pro	nesly-ící studenti nepozdravili, kdyfl p i-li hosté? "
91	M ochotn vysv tlil	pro	, z jakého d vodu jsem musel odejít z té práci.
91	Nepochopil jsem,	pro	mi -éf omezil práci.
96	Ahoj, vite,	proc	vlada chce navrhnout zruseni ZTP?
97	Vlastn myslím, fle B h neexistuje.	Pro	lidé musí zem ít, kdyfl nem flou dál flivot? Lidé v t-inou íkali, fle B h nás ochra uje, ale není
97	Lidé v t-inou íkali, fle B h nás ochra uje, ale není to pravda.	Pro	museli zem ít.
99	Také rodi e nechcou d ti na sv t .	Pro	rodi e nechcou d ti? Nemají lásku k d ti.
99	Nemají lásku k d ti.	Pro	rodi e narodí d ti, pak nechcou d ti? Víím, moc d vodu.
109	Ptal se jí : " Nejsi p ípoutaná? " "	Pro	ne? " odpov dela mu.
110	Paní íct " Co d lá-? " a mufl odpov "	pro	? " paní ekla " Dnes má-narozeniny a jsi hanba po ad zapomene-". Mufl " Hm ".
113	Medvídek povídá, ale já nechci bydlet dome ek. A	PRO	? protofle jsem zvyklý v lese! V Lese? Jó tam mám p átelství mám tam dobré
113	Jenomfle si v-imli, fle zelené prasátko je jen zelené?	Pro	nemá r flovou barvu. Prasátka p emý-lely, a uv domily si, fle zeleném prasátkovi mu posmívaly
113	Povídám Faníku bu rád má-se tady dob e. Faník íka, ne. Ptám	pro	. Fanný íká, protofle nechci abys jsi -la dom , Já íkám za chvílí musím jet dom a Pak
113	Mám kouzelný prsten. Nevím, jak jsem ho dostal a	pro	ho mám,, ale mám ho.
113	A co se stalo <...> prasátka nem ly tu-ení, nev d ly	pro	jsou zelené afl nakonec se zeptaly k zelenému prasátku.
121	el za ním zeptal	pro	bre í O dpov d la Romea nic.

124	práce od 19.00 - 22.30 - 23.00 hodin je dom klídná to ned lej to do ráno!!!!	Pro	ty chodí–do Motole uklízení to od –ef smutný?? Myslela fle kon íte uklízení v Motole já myslím rad–i
129	mohl vyjme n doporu ovat jen t m kte í sluchy ztrátili, nezvykají bez sly–ení n jaké zvuky, ale nesly–ícím doslova NEDOPORU UJI,	pro	tak m nit, kdyfl byl takhle narozen origináln .
132	A nakonec n co napadne co v tom kníflce je, co to znamená, a ví pro , jak na to p i–el	"pro "	, p emý–lel.
137		Pro	je pro m d leflité um t psanou podobu eského jazyka? Pot ebujeme komunikaci pro lidi.
144	ekla jsem	pro	koukali na m ?
144	Prav divila jsem	pro	jeli, ale bylo m jedno.
149	Oni lidi íkali, fle necht li o statní maturita. Tak to nechápu	pro	nebo d vod nevím p esn ale myslím fle oni necht li t flko u ení nebo jiné d vod.
151	Oba smáli a Benson vysv tl<í > pro maluje, pro	pro	zajíma d jiny tetování, pro baví d lat <í > ne celé hodiny afl zatm ni a dé– p estal.
151	Oba smáli a Benson vysv tl<í >	pro	maluje, pro zájíma d jiny tetování, pro baví d lat <í > ne celé hodiny afl zatm ni a dé– p estal.
151	Oba smáli a Benson vysv tl<í > pro maluje, pro zájíma d jiny tetování,	pro	baví d lat <í > ne celé hodiny afl zatm ni a dé– p estal.
156	Divila jsem se,	pro	ne já.

Příloha . 12 o Výpovědi s předlohou za

autor			
1	NJ, díky	za	sms, pro nepi-ete m to divne, proto neciti zvonek doma rad-i meusíme m napsát sms alespo v dela.
1	D kuji	za	pání mám se dob e a NJ ufl v po ádku od Cestu indie a anglii.
1	D kuje	za	sms.
1	Milá NJ D kuji	za	v era oznamení program pro nesly-ící - Palackého nám v sobot 24. Zá í.
1	D kuji	za	faxovou zpravu ohledn srazíku, ale cht la bych se zeptám v evnicích klubu bude n jaké jídlo a nájoje nebo n kam do restaurace?
2	Práv NJ1 a NJ2 m zlobila	za	tajila spolu v Praze.
2	Milá NJ, Dík	za	zprava, litovali jsme fena NJ.
2	D kuji	za	praní a p ekvapena jsem, jak se mat ?
2	D kuji	za	parní, mám se dob e stejne chodím do práce furt.
3	Díky	za	zms.
4	Faktura energetika vrati 1.700 2 m s n la	za	zaplatí zá í vid jo!
7	Hezký den vám p ejí, d kuji moc	za	fotky, dnes jsem p i-la d ív do práce, jenom proto abych se podívala na fotky.
8	D kuji	za	pochopení
10	prijedu v patek 12. 11hod u radlice dekuji	za	pochopeni NP
13	Prosím posílej mi e-mailly, protofle mohly abych ulofleny do adresa e, d kuji	za	pochopení
22	Stejně vím p. NP tolik sta tisíce ochotní dali fotbal m R úpln nové vybavení. Tak, fle moc d kuji	za	nabídku od NP i od NP.
28	D kujeme	za	pozornosti.
28	D kuji	za	pochopení a t -ím se na dal-í asopisy.
31	D kuji	za	zápis
39	Co nejsrde n ji Vám d kuji	za	Va-e moje pochopení a fle se budete se mnou snaflit vst íc to, fle jsem (se) nikoho nikomu nic necht l zklamat.
58	Chvala Buho	za	to ze ze Jezisnarodil a zemrel.
61	Ja se omlouvam	za	zpozdeni.
62	Ahoj milá, d kuju moc	za	pozvani.
65	Dekuji	za	pochopení...
65	Dekuji	za	pochopení a napi-mi do UTERY 19. 10. 10 ve er do 21hod!!!!
69	D kuji	za	dopis co jsi psala o m .
70	D kuji	za	pochopení.
73	P. s. Velmi	za	v-echo d kuji a p eje se krásného letního prázdninách.
73	Je milé, fle se víc v nužete nesly-ícím, a jsem vám	za	to vd ná.
73	Díky	za	dopisane, NJ
81	Ahoj, díky	za	fotky.
89	A to je vse tak dekuji	za	Inko
102	díky	za	pomoc
105	Díky	za	informaci.
106	íkala, fle moc d kuju ti	za	doprovodní.
108	Stejn jste dobrá u ítelka, která dokáfle	za	laskavost, kterou jste pro nás ud lala p i

	studenty mít pod kontrolu, a energetická a ob tává a také d kuji		vyrob prvního asopisu, tím se výroba asopisu urychlila.
108	Dík	za	ten dopis, který jsem dostal od Tebe.
108	P. S. : Nejd ív bych vám pod koval	za	ten dopis a za tu známku, kterou budu mít na výzo! Dík!!
109	Ano, ufl je to te v po ádku, d kuji	za	optání.
109	.V-íml jsem si, fle na polévce plul vlas a Anglicky trochu jsem n jak zvládl a omluvila se mi	za	to a platit nic nebude.
113	V-echna prasátka se moc lekla	za	hlu ení, tak p i-la na silný strach.
114	Moc ti dekuji	za	pochopení.
114	Dekuji	za	pochopení.
118	Studentky moc d kovali	za	náv-tevnu a rodi í.
124	Diky	za	fax, by ráda -la ale cestu nemám chu stejn mám bolest nohy levé pale ek jsem uhodila stole
129	Samofrejm ne, jsou taky spousta jako u výhod, nap íklad kv li tomu jsou lidi závisláci, mít po ád u sebe není dobré, -kodí zdraví, utrácení prachy	za	zasílání sms, hovory, n kdy p ekaří i p i komunikaci osobn .
130	Omlouvám se	za	velké zpoříd ní, fle teprve posuzuji Va-í seminární práci, jsou velice hezky zpracované a p kn p ehledné a velice orienta n funk ní.
145	Omlouvám se	za	situaci bariéry mého jazyka.
145	D kuji moc a d kuji	za	odpov .
163	A je-t Vám	za	omluvu, fle Vám posílám za domácího úkolu ozpořídít snad p íst musím dod lat co nejd ív.
164	Modlíme se	za	nový d m pro nesly-ící, kostel, instituce pro vzd lání a výchovou nesly-ících, sirotcinec pro nesly-ící.
167	Milá NJ, moc se Vám omlouvám	za	p í-li pozd odpovídat.
167	Velmi d kuji	za	Va-i odpov d.
167	Velmi d kuji	za	Va-i odpov d.
167	D kuji	za	smsky, to jsem rád, fle Vám fungovalo video.

Příloha . 13 o Výpovědi s takfe

autor			
8	Ahoj, ja mam cas jen po 13h v ctvrtak a pokud vim, tak NN v ctvrtak nemuze vubec...	takze	by mohla jedine NJ vse oznamovat anebo se sejít v pátek, to bych mohla take, pokud by to
9	Ahoj NJ, <p> uz jsem mluvila s NN NP, fle má zájem s námi.	Takfe	ji vyhovuje 8. 11, 9. 11, 10. 11, 12. 11.
10	Ahoj, cht-la bych jsem se zú-astnit na kurzy tane ní.	Takfe	m-flu nastoupit 3. 11??
11	Jěj, bude-op-t v Brn-na praxi, práv nebudu v Brn-celý týden (d-vo-d-jar-ák),	takfe	se neuvidíme.
12	V p-ípad-na krátkou dobu v demonstraci,	takfe	na míst-poprosím mého kolegu z práce, aby zavolat, fle-p-ijedeme d-ív....
12	Ahoj, m-j-editel v práci zítra m-pustí pro demonstrace,	takfe	jdu nejen sám, ale společ-n-s mými 7 kolegy...
16	EKALI JSME SE NA VLAK PAK TUP DO VLÁ-K-SM-R BRNOO, ALE KUPÉ BYLY PLNÉ MNOO...	TAKfiE	NEVÍM JAK SE VLASTN-JMENUJE TA SPOLE-NÁ KUPÉ??
16	A ZBYTEK NJ5, NN2 Z-STALI NP1 JEL JINOU CESTOU SM-R NM.	TAKfiE	KONEC P-ÍB-HU.
16	JENfiE NN3 ZA-AL BLÁBOLIT O WC MÍSCE, fiE PREJ PLNÁ MÍSA MO-ÍÍ F-J!	TAKfiE	NJ3 A NN1-TLI PODÍVAT SAMO S KAMEROU A TO-IT JAKO D-KAZ.
16	A USNULA PAK JÁ A NN1 JDEM Ufi SPÁT ROZUM.	TAKfiE	T-TME SE NA ZÍT-EJTÍ VRCHOL
19	Ahoj NJ, moc se ti omlouvam, ze tak az ted pisu na mailu, protoze skoro mesic a pul nefungovalo z internetu (doma) a mel jsem problemy a furt porad volala 02 dokola.	Takze	jsem precetl tvuj mail, ze uz vyprselo 1. cervence.
20	Mili studenti, vetsina z vas hodi v pondeli, tak udelam pro Vas.	Takze	v pondeli bude konat party III. u nas, zaciname v 17h jo?
24	Vim, ze nekdo lide ma porucha	takze	hleda kam cesta patri " neslysici "?
28	Výhoda je, fle jde na procházku-erstvého vzduchu a potom klidn-p-ípraví na u-ení,	takfe	je lep-í zpamatování.
28	Nastoupili jsme do letadla,	takfe	jsem byli velmi klidn-a nic nestalo.
29	V tuto chvíli jsme tak zastavili a napadli jsme tak n-co, ale m-li jsme hlad,	takfe	sme nakupovali v bigshopu.
45	Pokud by ne-lo,	takfe	musím to je-t-vymyslet.
63	Nazdarek, ja jsem napsala ze prijedete o 1 den dirve to znamena ze bylo oficialne v utery a prenusnuli jsme na pondeli..	Takze	ja tedka ode dneska do nedela nejsem doma a budu pryč - mimo pc.
63	Aby jste vedeli ze info v kolik prijezd na Vsetine bude delat NN a jak NN bude vedet a napise mymu tatovi a mate to, az jak se vratim tak tata mi rekne a budu na vas cekat	Takze	se tesim na Vas
66	Kdyz mas neco soukromne	takze	nic.
67	Zdá se mi to p-emr-t-né.	Takfe	to nesleduji.
69	To bych pot-ebovala..	Takfe	asi je v-echno co jsem Ti psala.
73	Milá Jessica, jsem Daisy.	Takfe	bohufel mám p-ítel, který on vás potkal.
73	Jsem moc rada ufi mám po 2krát dopis od TEBE,	takfe	moc rada odpovídám Ti.
73	Spala jsem na chvíli a jsem se dívala na po-íta-DVD Ordinace v r-flové zahrad-2, kdyfl táta vypálil DVD z PC.	Takfe	na horách bylo krásn-a fajn.
75	Ve-rtvrtek jsem pomáhala otec s kaprem je velmi t-flký a dlouhý kapr 80 cm,	takfe	se vám bude líbit.
79	V ubytovn-prý dob-e va-i.	takfe	tam mají plnou pencí.

167	Ateliér jsou tam ty kamery a sta í mám u sebe kabel,	takže	s ním nemám problém.
167	Plánuju, zítra ve er pojedu do Prahy.	Takže	v úterý mohu se sejít na Filozofickou fakultu dopoledne í odpoledne.

Příloha . 14 o Výpovědi s díky

autor			
18	S rozhovorem jsem neměl problém	díky	zkušenosti.
24	Některé jsem viděl www stránky hodně dělali od vysoké školy,	díky	práce a dostatek papír...
24	příklad : neslyšící (původně nedoslychavé) - 1. stupeň (lze komunikace,	díky	sluchadlo, práce bez problémů), atd...
25	V létě jsem pracovala na brigádě,	díky	tomu když jsem chodila na kurzu zubní techniky a pan lektor mi nabídl, jestli bych mohla pracovat na brigádě.
38	Přesvědčili sami neslyšící	díky	vedení tým těchto osob (Mgr. NJ NP, Mgr. NJ NP a NJ NP), což říkají, viz příloha.
38	Vzdělávání sluchově postižených je uvedeno podle Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, která je ratifikována českou republikou dne 28. 9. 2009, články 24, Vzdělávání, body 3 b) a c), umožňující na studium znakového jazyka a podporu jazykové identity	Díky	známí je u nás v české republice nedodržena a je stále v nízké úrovni.
43	Znakový jazyk na cel francouzský knize a překladatel Charles Michel de l'Épée	díky	vzdělávání ve škole, když se převzal vzdělávat sesterských neslyšících dvojčetů a škola byla nazývána Épéeova škola ve Francii.
43	Předpokládáme, že u nás brzy se také rozšíří i ve školách pro neslyšící.	Díky	zjistit výzkumu a výsledky doporučí, že obanské sdružení SignWriting by nejprve vytvořilo učebnice a knihy o zápisu SignWriting, pak dále různé materiály, například pohádky v českém znakovém jazyce pomocí zápisu SignWriting.
71	Ahojky mě se to líbí vaše CD moc pomohlo učebnice a slovník z PROTETICKÉ TECHNOLOGIE a	díky	knihy je na své maturitě.
81	Podíval jsem na fotky a vypadá jako ozrálá	díky	cervenému nosu.
83	Například stát Island byl velmi bohatý a pracovali v pohodě. Víte proč? Stát	díky	vydělávali od burzy, bankéři byli chytří.
87	Sou asi dobří neslyšící nejvíce chodí do brány číslo jedenáct	díky	rozšíření nové továrny a dříve jsem si myslel nejvíce v 70. letech kde neslyšící pracují alouň sedadla pro autosedačky a Fokus (pozn. red. kde firma Fokus je postižený pracující). <p> 11)
87	Mladoboleslavsku	díky	záchrana přijme firma Fokus se přijme pouze postiženého a nemocného lidí.
88	V Česku už má 42 místech v Babybox - Petrov, Děčín, Litoměřice, Most, Mladá Boleslav, Kolín,.....	Díky	, babybox (zachránit), asi... miminek v babyboxu.
94	Protože v tiché lékárně nebo u ednicí jsou lidé vyslovit pomalu a přehlasivost.	díky	tlumočníkovi, že lékař mě normálně mluvit a simultánně tlumočí.
94	Tak	Díky	tlumočníkovi, jsem cítil velmi dobře, a mluvit, že jsem neslyšící, nejsem jako ponížený.
94	Ona rodičům pomáhala najít byt v rodinném domku, dříve měli dostat v paneláku a rodiče nechali a poprosili NJ, aby přetlumočila a přemlouvala, pak dostali rodinný dom	díky	tlumočníkovi.
95	Během 100 metrů jsem běžel dobře a u skoku do výšky jsem skákal dobře proto ty jsem	Díky	tomu, že každou středu jezdíme na plavání ve volném bassu.

	dostal na 2. míst a u plavání jsem také dostal 2 medalie za kraul a prsa.		
100	Nemůžu porovnat před 1989, byl jsem ještě miminko <*2> ale vím, že byli málo a vím, někteří tlumocníci hodně pomáhají neslyšícímu, dávají názory, te ufl nedělají,	díky	tomu, že mají etický kodex.
122	Můj studium nové věci nebyl, ufl jsem znala	díky	tomu ve škole.
129		Díky	tomu že někteří okolí jak mi posmívají, že neslyším (znakují, chovám se divně, atd...) mohu tak zdokonalit svoji vlastnosti, například díky tomu naučím jak lépe chovat, jak udělat když se děje něco co se mi nelíbí.
129		Díky	tomu mi zjasnilo, že jsem raději mezi těmi kteří mají velmi podobný život jako já, mít neslyšící rodiče i sourozence, chodit do školy pro sluchové postižené, apod... abych nemusel vysvětlovávat jaké to je, nebo že bude na mně závidět atd.
129	Mobily používám samofřejm, v dnešní době používají v úde, výhody jsou například sledování kolik je hodin, dostat brzy odpovědi, přes zasílání dopisy trvá přibližně dlouho, hrát nějakou hru, abych nenudil, pro neslyšící i možnost v obchod psaním ukázat př	díky	tomu mohu vzdělávat.
129	Zbytek tak kolem sebe lidé říkají jak je to úžasný věc, že dokáže	díky	mně uflivatel slyšet to, co slyší jen břeň lidé bez sluchových vad.
129	Díky tomu že někteří okolí jak mi posmívají, že neslyším (znakují, chovám se divně, atd...) mohu tak zdokonalit svoji vlastnosti, například	díky	tomu naučím jak lépe chovat, jak udělat když se děje něco co se mi nelíbí.
129		Díky	internetu mohou lidé navzájem komunikovat dále i když nejsou spolu (chat).
137	Laboranti občas mi trochu pomáhal a vysvětloval, dostával jsem dost zkušenost	díky	nimi.
138	Praxe se mi líbila vrtání hodiny a úpravy dotek.	díky	kolegyni mě naučila v programu photoshop umět. Nic špatného na praxi nemám.
141	Tam jsme zůstali 3 týdny.	díky	tomu jsme měli skvělý zážitek.
151	Ja bych tam hodnotil za jedničku. Praxe přineslo nové trpělivosti, nové věci	díky	tom co jsem učil ve škole a výplata za práci.
161	Moje zkušenosti jsem byla brigádu v Praze, ale	díky	moji kamarádce, která má povolání a nabídkla, že mě může s ní pracovat jen v létě.

Příloha .15 o Výpovědi s d vod

autor			
1	NJ, Pro mi nepi-ete sms. myslím mám	d vod	o proti mn tak pi-mi NJ
5	Opravdu se ti nezlobím, má s	d vod	a nem fle-po ád hlídat s mobilem.
11	Jéj, bude-op t v Brn na praxi, práv nebudu v Brn celý týden (	d vod	jar ák), takfle se neuvidíme.
15	MOC BAVILI DOB E A NJ MOC ZLOBÍ DO BUNDA	D VOD	MOC DRAHÉ A V ^T UDE KE NECHT LA POTRHAT DRAHÉ BUNDA.
21	uz skoro porad dobra naladu..	duvod	ten tabor stare..
23	Praha je minus veseli pratelstvi	duvod	? Asi cas. Venkov je pohadkovy raj a klid
24	To je blbec.	Duvod	, statni nechce davit penize a duvod neslysici roste populace....
30	Syn se zlobí,	d vod	nelbí otec alko<...>ohol a kou it.
36	RÁD CHODÍ NA SPORT, ALE	D VOD	NEMOCNÉ OB ANY
38	My NJ NP a NJ NP nebojujeme hlavn na umíst ní editel NO, ale bojujeme za práva Nesly-ících hlavn ve vzd lávání a zvý-ení kvality nejen v eském znakovém jazyce, ale i jazyka eského v psané form z	d vodu	flijící ve v t-in .
38	Podle nás komisní ízení není " v po ádku ", z	d vodu	je, fle není v komisi ani jeden nesly-ící komise, v sou asné dob jsou hodn problematické pro vzd lávání d tí, flák a student se sluchovým postífením.
39	Netu-il jsem, nev d l jsem pro a byl jsem neschopný Vám to íct. Pravd podobn z tohoto	d vodu	film " NO " dostal t i ceny, nejlep-í here ka - NJ NP, nejlep-í st ih - NJ NP a nejlep-í kameraman - NJ NP.
53	Byla tam spokojená, ale moc práce,	d vod	bylo hodn d ti, m la starost.
55	Samoz ejmé, ale také je p ekáfka a jsem n kdy nekoukala na obrázkový film	d vod	jsem p ednost koukala s tlumo níky.
56	Ten mu zavolal, fle se omlouvá p ijde o mnohem pozd ji z	d vodu	silné sn flení, silnice se kloufle, proto musí jet velice pomalu.
57	Moc sorry proste ja nebyla mluvím..	duvod	jim..
80	Vyjíždíme z Prahy vlakem do Stochova vystoupili na nádraží je tam historický vagón kde sedí pro prezidenta je p epychový v z pouflívá dále po Masaryka také Gottwalda atd...., nádraží má salónek pro jednání vláda, ministr a vy-í orgány z	d vodu	ztráta asu cestu do zámku Lány (2 km)
87	D íve ve ^T řodovce auto a. s. p ijme nesly-ícího zam stnanci a nyní ufl nep ijme z	d vodu	obavy bezpe nost práce.
91	M ochotn vysv tlil pro , z jakého	d vodu	jsem musel odejít z té práci.
99	Pro rodi e narodí d ti, pak nechcou d ti? Vím, moc	d vodu	.
124	Já va ím ob d, ale pozd	d vod	jsem p ed chvílí vstávala.
124	Stejně zítra musím jít do práce -kola také generální, stejn m posílá sms st fluje -kola má trochu -pinavé	d vod	já byla marodí manfel tam d lal, ale ví-to chlap to nem fle mít po adn uklí to stejn jako ty o -ef m také stejn nev-ímej a to ud lám po ádn podle vídí o i kde jsou -pinavé.
124	NJ ud lá to musí marodí od konce ledna (	d vod	to konce ledna pracovní pom ru manfel 31. 1. 2012 akorát manfel -el léka i to marodí pokra uje aspo podporu peníze.)
137	Malé dít musel za ít u it eský jazyk komunikaci a taky pí-e eský jazyk.	D vod	pot ebuje dob e komunikaci pro léka e, u ad, rodinu, -kolu atd.
145	Není mofné : zvuky, nevím, astice,	d vodu	: jen nap l, ti co jsou nesl. od narození se

	citoslovce, synonyma, zdrob liny, fládné, cizí slova <p> 3) A 4 B 12 C 4 <p> z jakého		mluveným slovem nesetkali <p> 4) A 9 B 6 C 5 <p> z jakého d vod : nesly– lov k neznamená, fle je n mý dle typu a hloubky nesly–itelnost, áste n , ne ti od narození, jen nap l
148		D vod	jsou moc drahé a nesly–ící mají zadarmo, ale nesly–ící nosí sluchadlo nebo nenosí.
149	Oni lidi íkali, fle necht li o statní maturita. Tak to nechápu pro nebo	d vod	nevím p esn ale myslím fle oni necht li t flko u ení nebo jiné d vod.

Příloha . 16 o Výpovědi s a

autor			
41	Když jsem nastoupil na brigádu v NM, byl jsem nováček	a	nevěděl jsem jak mám dlat, když co paní sekretářka mi řekne.
79	Pojedeme v-ichni, protože ufl jsme v posledním ročníku	a	aspo v-ichni se po řádné rozloučení a uflijeme si na kolech.
122	Jenže večer chodí n kam sraz s kamo-i	a	byla jsem sama doma.
122	Ten mi polil hořice na třítku, opravdu jsem se styděl se -pínavou třítkou	a	musela jsem jet domů do mého bytu v NM.
122	Ten kluk se zranil prsty nohy, měl krev	a	mu říznu sklo.
134	Minulý týden jsem byla nemocná	a	nevím o něm, co mám u něj.
134	Myslím, že učitelé, vychovatelé a kamarádi se líbili, pantomimu, která hrál student Radek	a	byl -ikovný.
135	potom jsem -řlený unavený	a	-el jsem spinkat.
136	V balárně byla zima	a	musela nosit teplé oblečení.
138	Mufl uslyšel brfďání a tak sám zastavil a tmavovlasá žena nestihla ufl zastavit	a	uprostřed přechodu auto jí narazilo, letěla silně, jako hračka panáčka.
138	Nechceme být jenom doma sedět u televizi, proto přemýšlíme plánovat jen na skiareál v Olešnicích a matka chtěla na horách, jsou tam překrásný výhled na krajinu, moc to chtěla tam jet. Tak tatínek taky chtěl	a	moc se mu líbí hory.
139	Věděla jsem je, tak jsem se státní maturitou nesouhlasila a měla jsem názor, že to není -pravedlivé, opravit budou ministrvo -kolství a oni neznají jakou máme gramatiku, máme problém s -e-ťinou	a	budeme psát jako u slyšícího.
139	Věděla jsem je, tak jsem se státní maturitou nesouhlasila a měla jsem názor, že to není -pravedlivé, opravit budou ministrvo -kolství	a	oni neznají jakou máme gramatiku, máme problém s -e-ťinou a budeme psát jako u slyšícího.
146	Nejvíce se mi líbí diskuze, co je zajímavého	a	také lidé mají vždy jiné názory.
148	Tak pán doktor vytáhl přístroje a dal do plíce. a začal výbuch přístroje	a	děť ufl zemřelo.
151	Helena promyslela a bála jestli on je bezpečný v bec	a	trochu vyhybala odpověď.
151	ř Helena hned vešla a neustále bála, -la nahoru po schodech pak uviděla velký kovový dveře	a	bylo otevřené a prole vevnitř
151	Benson vytáhl papír a dál kreslil i také smál	a	v době že Helena pronásleduje afl Bensonova Atelier.
152	Sranda je, že jsem musela je obléct, ale stále bránil	a	musela jsem bojovat asi 5 minut.
156	Vlastně jsem byla spokojená	a	plně srandy.

Příloha . 17 *ó Výpovědi s proto, fle (proto fle)*

autor			
29	Musím ji pochválit, fle vybrala dob e	Proto fle	má její nick " NN4 "
40	Opravdu byla jsem spokojená na hotelu a lidé m li sympatické a m toleran ní, když jsem nesly-ící, ale pro m nejhor-í v kuchyni,	proto fle	to bylo hodn lidé a musela jsem sp chat a nikdy jsem neodpo ívala, proto ásto m la jsem unavená.
41	Na plese se mi nelíbilo,	proto fle	moje spolufla ka NJ2 musela pracovat s fotografií a m la tolik starostí. proto ji mrz la, fle nemohla dívat na v-echny programy.
108	Ten úkol nebyl velmi jednoduchý,	proto, fle	jednal o vás, bohužel nedokáfla vás otev en kritizovat, jaká jste, na to nejsem.
109	Máme sv j mozek, který by mohlo bohat sta it, to	proto fle	jsme si sami vyrobili po íta .
120	Nelíbí se jím to,	proto fle	dokto i lákají rodi , které mají nesly-ící miminko.
134	Tak chci pravideln chodit do ajovny,	proto fle	se mi moc líbí, jak vypadá v ajovna a n kdy mi pom fle p estat nervy, proto toto místo je moje oblíbené.
134	Dávno jsem cht la na brigádu,	proto fle	jsem se moc nudila doma a necht la jsem furt sed t na pc.Proto jsem cht la vyd lávat peníze.
134	To je moje oblíbené jídlo	proto fle	m j táta m nau il proto jsem odmila ka afl te .
134	Kdyfl jsem ve -kole a n kdy mám ásto nervy na u ení,	proto fle	m to nebaví, moc po ád se u ít jako dokola a nejde to p estat, proto pot ebuju chodit do ajovny a v ajovn mi dává uvoln ní a klid.
135	Vá-inzerát m zaujal p edev-ím	proto, fle	bych rád pracoval pro vá-í spole nost.
136	Je moc -patné,	proto fle	nesly-ící neum li gramatika a proto museli psát na chatu.
136	Nesly-ící nebude u ít literatura a ale sly-ící a nedoslýchavý museli u ít literatura,	proto fle	nemá znakový jazyk.
162	1.7 ó 8.7 do NM1 u tety -li jsme s holkami t i nesly-ící ale nektére krásný po ásí den, a pák 8. 7. s rodi mi -li jsme v vlaku do NM2 m j táta mi ekl fle bude dovolená ale ikala jsem ufl vím v Slovensku nejdu tám	proto fle	je nuda ale Táta mi ne ekl bude jet do Anglii nev d la jsem -koda, Nevadi mi to budu mít v klidu....

Příloha . 18 ó Výpovědi s *jinak*

autor			
18	V dnešní době potěbují víc neslyšící uitelé nebo slyšící uitele výborně znakově.	Jinak	bude požádán zřetelně komunikací bariéru.
54	MSN málo používám, jen v případě něco potěbují někomu říci ptát.	Jinak	mám málo času.
88	Vědu mám po 42 babybox, aby rozšířil další babybox různých místech v Česku po 100 babybox.	Jinak	mi to nelíbím, nekteří matky nechal např. autobusové nádraží, ve sklepe nebo na záchodu.
94	Tohle pro mě trochu není příjemné, ale neslyšící museli vydržet	jinak	by tlumočnice v jiném záležitost nepřetlumočila.
109	Jednou za měsíc si musím odskočit,	jinak	s motorem by nevydržel s mými plnými flakčkami.
115	Spolu se seznámili přes internetu a vzali se před 6ti lety.	Jinak	nebyli se moc spokojeni.
122	Přinesla mi učastnicí neslyšící,	jinak	bez jím bych nevydržela na 14 dní, když není žádná práce.
132	Ale vydržela jsem celý týden, nakonec týden byli nemocní, teta zůstala doma, musela jím léčit, já musela jet domů,	jinak	od toho taky chytla a nechtěla jsem být taky nemocná.
136	Chtěla bych Tě požádat, abys mi napsala, jestli za mnou pojedete, abych zbytečně neekala, protože	jinak	nepojedu.
137	Doufám, že nebudete zklamaná.	jinak	Vám slibuji, že budu moc vyprávět.
154	Omlouvám se, jsem spletl s termínem.	jinak	máte pravdu, přitom jsem v květnu pojedeme spolu na kolní výlet.

Příloha . 19 ó Výpovědi s *nebo*

autor			
28	Nelíbí se mi,	nebo	nebyly tady dostatečné obrázky i fotky.
95	Nyní poslední semestr chodím do posilovny, protože bych měla studia jsem "zapomněl" chodit dříve do TV,	nebo	nemám rád sport.
109	Zašel slyšet houkajícího vlaku, těšil se víc,	nebo	neví odkud jede vlak, vpravo nebo vlevo.
109	Postupně bych to ovšem pochopil a jednou uznávám, že by mi mohl sloužit.	Nebo	je to výhodné pro nás a dokonce jedno velké nevýhodné, což nám zmanžilo rychlou změnu světa.
109	Ale přiložená špatné dorozumění,	nebo	by nepochopila, kde se tu brala ta koza.
109	Komíněk uflí víc znervozněl,	nebo	lidi ve vlaku z okna na něj koukali, jak stál, v ruce držel kbelík a okolo hrudi měl kominickou čtverku a rouru.
129	Je víc výhod,	nebo	nemusel bych slyšet hluky, kterých slyšet nechci.

Příloha . 20 ó Výpovědi s na

autor			
27	Pradlo musela vzít domu	na	praní.
55	Jsem opravdu p ekvapila	na	film fle v tlumo níci p elořili znakového jazyka.
115	Máma bojes	na	ko ka je zlý.
131	Po týden zase pry	na	turnaj fotbal
131	Po 4 dny jela jsem do Německa	na	fotbale.
148	A dítě uř zem elo. (í) Proto mám hodn obávat se	na	1 dítě
160	Musím si u ít	na	testu.

Příloha . 21 ó Výpovědi s od

autor			
12	Ahojky, Vcera dozvedel jsem to	od	kamarad vypravit, ze deaflymiada ma celkem 9 lidi obvineni organizovat?
21	tak dneska bude oslava	ode	moje babicka ma narozenina..
73	Ne-tastný pán s notebookem <p>	Od	mladý chlape ek byl rozmlazený o notebookem, rodi e to dovolili, ale musel to vydrfet ařl do Vánoce.
124	Dnes NJ p jde uklízet -kola, NJ -la na vy-e uje policie	od	stálo malířem.
131	Moje máma kařdy rok p ce cukroví, ale r zný klid vřdy 15 x. Jeř oblíbené pe e cukroví. Jsme se zvykly	od	d decvi.

Příloha . 22 ó Výpovědi s totifl

autor			
70	Ahoj p atele, prosim t i v-em uř neposilejte nám hru.	Totifl	není as sem sed t u pc hru.
88	Jako batolete jsem	totifl	odkoulal gesty od mých rodi i prarodi .
88	Znakový jazyk se by mohl nazvat " Tichý babylón ". Znakový jazyk je	totifl	plnohodnotný, ale je i krásný model.
140	Máma se sestrou p isli z kina, film	totifl	skon il.

Příloha . 23 ó Výpovědi s pro

autor			
23	Pak já probudil, do sklepa	pro	pot eby jsem se koukal n co divného, rad-i jsem zkontrolovat na k lnu a dve e je otev el.
104	Babi ka vzala dárek, uř velkou p ekvapení	pro	dovoleny
104	D da vzal dárek, uř velkou p ekva	pro	auta.

Příloha . 24 ó Výpovědi se *schválně*

autor			
124	Ty normální uklízení ne generální tak stá í ty hlavn svoje práce 1. patro uvídí svoje o i n co –pinavé tak rad-í umyete nebo vy istíte ne v-echo no rozumíte a nev-ímej rad-í klídná jo ano uklízela v-echo no generální jako	schválně	.
131	Tam byl ufl NJ a dlouho ekal na m , d lala moc	schválně	. fie jako neznáme se.
151	Benson nechal	schvaln	otev ene dve e í

Příloha . 25 ó Výpovědi s *odkud*

autor			
2	To legrace NJ hleda inzerat fle nezná a ptá	odkud	dali íslo Mobil.
28	Profesor ptal se otázky "	Odkud	jsi nesly-ící? " Nesly-ící odpov d li.
148	A dít ufl zem elo.	Odkud?	Má uvnit kochleární implantát.

Příloha . 26 ó Výpovědi s *jelikořl*

autor			
109	Dojedli jsme a hledali jsme nejlevn j-í nocleh,	jelikořl	brzy ráno pojedem lodí do pob eřl Anglie.
126	Druhý den jme -ly na Pet ínskou rozhlednu,	jelikořl	se bojím vý-ek tak jsem se trochu bála.

Příloha . 27 ó Výpovědi s *i*

autor			
22	Tohle práce znám z minulé a hodn nervózní	i	asto urgovat atlet m, aby poslali k nám pravideln , kontrolní rozbory, atd.
41	Jízdenka na metro mi ulet la a nestihl jsem najít, protoře ostatní ufl nastoupili do metra	i	já.

Příloha . 28 ó Výpovědi s *v-ak*

autor			
39	Je-t p edtím prosím jsem se cht l Vás zeptat a Vá-souhlas, jestli m fle ten film promítat na festivalu filmu v NM.	V-ak	jeden z hlavních organizátor manipuloval s tím, aby st iha (NJ NP) a kameraman (NJ NP) byli nesly-ící a <...>, pon vadřl festival filmu je pro nesly-ící.

P íloha . 29 ó Výpov di s pon vadfl

autor			
39	Je-t p edtím prosím jsem se cht l Vás zeptat a Váš-souhlas, jestli m fle ten film promítat na festivalu filmu v NM. V-ak jeden z hlavních organizátor manipuloval s tím, aby st íha (NJ NP) a kameraman (NJ NP) byli nesly-ící a <...>,	pon vadfl	festival filmu je pro nesly-ící.

P íloha . 30 ó Výpov di s následkem

autor			
139	Najednou kluk spadl na trávník a byl mrtvý	následce	infarktu.

P íloha . 31 ó Výpov di s vliv od

autor			
60	NJ m la p ání svítící medvídek (ply-ák),	vliv od	televizi a to byla reklama a ukázaly dv hol í ky bály v noci spinká ale zachránit medvídek svítí v b í-ku a 8 m nit barevné.

P íloha . 32 ó Výpov di se sice

autor			
79	Dobrý den pane u iteli, my p emý-líme, fle kam by jsme mohli jet na výlet. Napadla nás do eskýho Krumlova. Je tam	sice	nádherné a dobré podmínky pro cyklisti.